

KAZNENI ZAKON

Narodne novine br. 110/97, 27/98, 50/00, 129/00, 51/01, 111/03, 190/03, 105/04, 84/05, 71/06, 110/07, 152/08 i 57/11, dalje u tekstu KZ/97

1. SIGURNOSNA MJERA ZABRANE UPRAVLJANJA MOTORNIM VOZILOM

čl. 78 KZ/97

U situaciji kada počinjeno kazneno djelo izazivanja prometne nesreće predstavlja izolirani eksces u dosadašnjem životu optuženika, a pritom je od počinjenja tog kaznenog djela proteklo više od 8 godina te u kaznenom spisu nema podataka da bi optuženik u međuvremenu činio druge prometne kaznene ili prekršajne delikte, pogotovo ne zbog vožnje pod utjecajem alkohola, unatoč činjenici da je profesionalni vozač i da je u tom kontekstu učestalije sudionik u prometu, ne proizlazi opasnost od ponavljanja kaznenog djela protiv sigurnosti prometa u smislu čl. 78. st. 1. KZ/97.

Sud prvoga stupnja izrekao je optuženiku predmetnu sigurnosnu mjeru jer je vožnjom pod utjecajem alkohola izazvao prometnu nesreću u kojoj je druga osoba teško tjelesno ozlijeđena, smatrajući ga je nužno isključiti iz prometa na cestama kao vozača motornog vozila C kategorije.

U pravu je, međutim, optuženik B.S. kada pravnim lijekom osporava izricanje navedene sigurnosne mjere iz čl. 78. KZ/97. Naime, prema odredbi čl. 78. st. 1. KZ/97 sigurnosna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom može se primijeniti prema počinitelju kaznenog djela protiv sigurnosti prometa kad postoji opasnost da će upravljajući motornim vozilom ponovno počiniti takvo kazneno djelo.

Iz stanja prvostupanjskog kaznenog spisa proizlazi da optuženik do sada nije bio osuđivan, što znači da se predmetno kazneno djelo ukazuje kao izolirani eksces u njegovom dosadašnjem životu u kojem je ponašanje bilo usklađeno sa zakonom. Kao što je već bilo rečeno, od počinjenja konkretnog prometnog kaznenog djela proteklo je više od 8 godina, a u kaznenom spisu nema podataka da bi optuženik u međuvremenu činio druge prometne kaznene ili prekršajne delikte, pogotovo ne zbog vožnje pod utjecajem alkohola, unatoč činjenici da je profesionalni vozač i da je u tom kontekstu učestalije sudionik u prometu, pa stoga ovaj žalbeni sud u ovom slučaju, a imajući u vidu sve iznijete okolnosti, ne nalazi opasnost od ponavljanja kaznenog djela protiv sigurnosti prometa u smislu čl. 78. st. 1. KZ/97. Upravo zbog toga ovaj je žalbeni sud, prihvaćajući u tom dijelu žalbu optuženika, odlučio preinačiti pobijanu presudu.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-15/17 od 30. svibnja 2017.

2. KAZNENO DJELO PROTIV BRAKA, OBITELJNI I MLADEŽI- POVREDA DUŽNOSTI UZDRŽAVANJA

čl. 209 KZ/97

Biće kaznenog djela povrede dužnosti uzdržavanja iz čl. 209. KZ/97 čini i onaj tko ne uzdržava osobu koju je po zakonu dužan uzdržavati na način, u visini i u rokovima određenim sudskom odlukom ili bilo kojom drugom ovršnom ispravom. Radi se o tome da se počinitelj, ako raspolaže materijalnim sredstvima, mora striktno pridržavati određene mu obveze uzdržavanja plaćanja alimentacijskih obroka i pri tome nije ovlašten samoinicijativno i po svojoj volji mijenjati naložene mu uvjete ispunjenja te dužnosti, tim više kada je riječ o zaštiti dobrobiti i prava djeteta.

Sadržaj odbijanja davanja uzdržavanja u smislu kaznenog djela povrede dužnosti uzdržavanja iz čl. 209. KZ/97 sastoji se u neispunjavanju ili neredovitom ispunjavanju na zakonu utemeljene obveze koja je obvezniku uzdržavanja naložena pravomoćnom sudskom presudom, a koju je ovaj očito mogao ispuniti.

Iz provedenih dokaza ne proizlazi da optuženica, usprkos svom statusu nezaposlene osobe, objektivno nije mogla izvršavati predmetnu dužnost sukladno naprijed spomenutoj sudskoj presudi Općinskog suda u Pagu. To što ona smatra da otac uzdržavanog djeteta D. O. nije i ne bi raspolagao uplaćenim novcem u korist i za dobrobit zajedničke malodobne kćeri M. O. ne može opravdati odluku optuženice da više ne plaća alimentacijske obroke na njegov račun, kako je određeno navedenom sudskom odlukom. To poradi toga što u takvom slučaju postoje drugi pravni mehanizmi da se takvo eventualno postupanje drugog roditelja spriječi. Isto tako optuženicu ne može ekskulpirati niti činjenica što je ona svojoj kćeri, prema vlastitom nahođenju ili prema prohtjevima samog djeteta, kupovala različite stvari - garderobu, kozmetiku, bicikl, mobitel, prijenosno računalo i dr. Takvo postupanje ne može se prihvatiti kao ispunjenje obveze uzdržavanja, jer njena dužnost nije bila određena u kupnji uporabnih stvari, već u plaćanju mjesečnog alimentacijskog obroka u iznosu od 1.082,00 kn. Tek uz namirenje te obveze optuženica je povrh toga mogla kćerki kupovati što je smatrala za shodno. Prema tome optuženica nije bila u mogućnosti sama birati kada će, kako i koliko platiti za uzdržavanje kćeri, već je bila dužna poštivati pravomoćnu sudsku odluku i zakonsku obvezu, koja iz nje proizlazi, uredno i redovito izvršavati.

Protivno žalbi, ovako izraženi stav nije u suprotnosti sa stajalištem koje je ovaj sud drugog stupnja izložio u presudi broj Kžzd-9/16-4 od 8. ožujka 2016., jer se u tom kaznenom predmetu radilo o okolnosno drugačijem slučaju koji se ne može poistovjetiti s konkretnim.

Županijski sud u Varaždinu, Kžzd-4/17 od 28. veljače 2017.

3. KAZNENA DJELA PROTIV OPĆE SIGURNOSTI LJUDI I IMOVINE I SIGURNOSTI PROMETA – IZAZIVANJE PROMETNE NESREĆE

čl. 272. st. 1. KZ/97

Optuženik je upravo zbog svog alkoholiziranog stanja prekršio i prometno pravilo iz čl. 43. st. 1. i 2. Zakona o sigurnosti prometa na cestama („Narodne novine“ broj 67/08, 48/10, 74/11 – pročišćeni tekst, 80/13, 158/13 – odluka Ustavnog suda, 92/14 i 64/15, u daljnjem tekstu ZOSPNC) tako što je opisanu radnju vozilom poduzeo, a da se prethodno nije uvjerio da je može učiniti bez opasnosti za druge sudionike u prometu, odnosno, konkretno, da nije poveo računa o položaju, smjeru i brzini kretanja oštećenice koju je u postojećoj prometnoj situaciji objektivno mogao pravovremeno uočiti

kao sudionicu u prometu. Dakle, upravo zbog optuženikovog postupanja protivno blanketnim prometnim propisima iz čl. 199. st. 1. i čl. 43. st. 1. i 2. ZOSPNC došlo je do uzrokovanja predmetnog prometnog udesa u kojem je oštećenica zadobila teške i po život opasne ozljede.

Sud prvoga stupnja je na temelju provedenih dokaza, a posebice izvedenih vještačenja (prometno-tehničkog, sudsko-medicinskog, toksikološkog i neuropsihijatrijskog), koja je opravdano prihvatio, ispravno zaključio da je optuženikova vožnja kritične zgrade u stanju alkoholne opijenosti (najmanje 1,22 g/kg apsolutnog alkohola u krvi) bila u uzročno-posljedičnoj vezi s nastankom predmetnog prometnog udesa. Toksikološki vještak pojasnio je kako se spomenuta koncentracija alkohola u organizmu manifestira kod vozača – sudionika u prometu, dok je navedeni vještak neuropsihijatar utvrđenu razinu alkohola u krvi od 1,22 g/kg konkretizirao na samog optuženika istakavši da se on u inkriminirano vrijeme nalazio u jače pripitom stanju koje je narušavalo njegovu sposobnost za sigurnu vožnju, ali ne bitno. Na izričito pitanje žalitelja odgovorio je da je konstatirana koncentracija alkohola koja je nađena analizom krvi bila značajan čimbenik u smanjenju optuženikove sposobnosti za upravljanje vozilom, a da druge čimbenike koji bi mogli utjecati na vozačku sposobnost (npr. zamišljenost vozača) u konkretnom slučaju nije našao. Dakako da pogreške u vožnji i krive procjene prometnih situacija nisu isključivo vezane za alkoholizirane vozače – one se mogu dogoditi svakom sudioniku u prometu, međutim alkoholna opijenost, kako potvrđuju angažirani vještaci za toksikologiju i neuropsihijatriju, utječe na redukciju vozačkih sposobnosti pa tako jače pripito stanje, u kakvom se nalazio optuženik *tempore criminis*, smanjuje samokritičnost, oštrinu vida i moć zapažanja te dovodi do zakašnjelih reakcija, odnosno, drugim riječima, umanjuje potrebnu razinu pažnje i opreza, a samim time u većoj mjeri dovodi do pogrešnih procjena i izazivanja rizičnih situacija u prometu.

Prema stručnoj ekspertizi prometno-tehničkog vještaka A. M., dipl. ing., koja je potvrđena i rekonstrukcijom, tegljač kojim je upravljao optuženik nalazio se iza i bočno ulijevo od oštećenice u trenutku stajanja u dubini županijske ceste prije uključivanja na kolnik prednosne ceste i da se čitavo vrijeme do naleta nalazio iza i bočno ulijevo od nje te što je najvažnije da je oštećenica za optuženika bila vidljiva od pokretanja tegljača pa do trenutka njegovog naglog ubrzavanja. Optuženik se s tegljačem nalazio na raskrižju i kod skretanja udesno na prednosnu cestu presijecao je obilježeni pješački prijelaz i prijelaz biciklističke staze preko kolnika pa je stoga trebao usmjeriti svoju pažnju na oštećenicu koja je za njega u času uključivanja na cestu s prednošću prolaska objektivno bila vidljiva kao sudionica u prometu. Upravo taj moment ukazuje da je nedostatak potrebnog opreza kod optuženika bio uzrokovan činjenicom da je bio pod utjecajem alkohola, ali nije i jedini. Premda je optuženik poduzeo radnju uključivanja tegljačem na prednosnu cestu pri čemu je trebao prijeći i preko obilježenog pješačkog prijelaza i prijelaza biciklističke staze preko kolnika, on je tu radnju počeo naglo (s proklizavanjem kotača) te je i u času naleta na oštećenicu naglo ubrzavao, a osim toga, uzimajući u obzir utvrđeno mjesto naleta, optuženik očigledno radnju skretanja udesno nije obavljao, kako je dužan, krećući se krajnjom prometnom trakom koja se prostire uz desni rub kolnika. Sve ove činjenice u ukupnosti i uzajamnoj povezanosti upućuju na to da je optuženikova alkoholiziranost kritične zgrade ipak bila u kauzalnoj vezi s nastankom predmetne prometne nesreće. Osim toga optuženik je trebao biti oprezniji i pažljiviji, budući da je tom prilikom upravljao tegljačem, dakle robusnijim i opasnijim motornim sredstvom, posebice u odnosu na pješake i bicikliste.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-15/17 od 30. svibnja 2017.

4. KAZNENA DJELA PROTIV IMOVINE – KRIVOTVORENJE SLUŽBENE ISPRAVE

čl. 312. st. 1. KZ/97

Optužni prijedlog za kojeg se optuženica tereti da ga je sačinila i u njega unijela neistiniti sadržaj, ne predstavlja službenu ispravu pa u konkretnom slučaju nedostaje jedan od bitnih elemenata kaznenog djela krivotvorenja službene isprave iz čl. 312. st. 1. KZ/97.

Oštećenika kao tužitelja u optužnici tereti optuženicu da je kao službena osoba, inspektorica rada Državnog inspektorata Područne jedinice R., Odjela za nadzor u području radnih odnosa i zaštite na radu, Odsjeka za nadzor u području radnih odnosa sačinila i prekršajnom sudu podnijela optužni prijedlog u koji je, po stavu oštećenika kao tužitelja, unijela i svojim potpisom ovjerila neistinitu tvrdnju da, sada oštećenik TTO T. d.o.o. te R. D. kao odgovorna osoba u navedenom trgovačkom društvu nisu osigurali uvjete za neometan rad i nisu omogućili pregled poslovne i radno pravne dokumentacije odnosno da su onemogućili nadzor nad primjenom zakona i drugih propisa kojima se uređuju odnosi između poslodavca i radnika, te da nisu omogućili sastavljanje zapisnika o inspeksijskom nadzoru, protivno odredbama čl. 27. st. 1. i čl. 30. Zakona o državnom inspektoratu, što je u podnesenom optužnom prijedlogu pravno okvalificirano kao prekršaj iz čl. 27. st. 1. Zakona o državnom inspektoratu, iako je optuženica B. P. znala da to nije istina.

Po stavu ovog drugostupanjskog suda optužni prijedlog kojeg je optuženica kao službena osoba – inspektorica rada Državnog inspektorata, Područne jedinice R., Odjela za nadzor u području radnih odnosa i zaštite na radu, Odsjeka za nadzor u području radnih odnosa, podnijela nadležnom prekršajnom sudu, ne predstavlja službenu ispravu. Naime, službena isprava je isprava koja služi kao dokaz neke činjenice koja ima vrijednost za pravne odnose, a optužni prijedlog podnesen je nadležnom prekršajnom sudu pravni je akt kojim se u konkretnom slučaju pokreće prekršajni postupak te se tek nakon što budu provedeni svi dokazi u prekršajnom postupku, donosi odluka o podnesenom optužnom prijedlogu. Dakle, optužni prijedlog ne predstavlja nikakav dokaz, dakle niti službenu ispravu koja bi predstavljala, sama za sebe, dokaz.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-512/16 od 10. svibnja 2017.

KAZNENI ZAKON

Narodne novine br. 125/11, 144/12, 56/15 i 61/15, dalje u tekstu KZ/11

5. ZABLUDA O BIĆU DJELA- kod kaznenog djela ubijanja ili mučenja životinja

čl. 30 KZ/11, čl. 31 KZ/11, čl. 205 KZ/11,

Zabluda o objektu radnje postoji samo onda ako se u zakonskom opisu djela za objekt radnje zahtijeva određeno svojstvo o kojem počinitelj nema odgovarajuću, već pogrešnu predodžbu.

U pravu je državni odvjetnik kada u žalbi tvrdi da je prvostupanjski sud povrijedio kazneni zakon u pitanju postojanja okolnosti koje isključuju krivnju – čl. 469. st. 2. ZKP/08 kada je optuženika M.G. oslobodio od optužbe za kazneno djelo iz čl. 205. st. 1. KZ/11 zaključujući da je bio u zabludi oko svojstva predmeta budući se nalazio u uvjerenju da puca u čaglja ili lisicu, a ne u susjedovog psa, odnosno da se nalazio u zabludi o biću djela (čl. 30. KZ/11). Polazeći od prethodno izložene argumentacije iz pobijane presude, valja zaključiti da prvostupanjski sud smatra da se konkretnom slučaju radilo o zabludi o objektu radnje.

Protivno takvom zaključku iz odredbe čl. 30. KZ/11 proizlazi da je zabluda o biću djela druga, negativna strana dolusa, odnosno negacija potrebne dolusne predodžbe o djelu ili drugim riječima počinitelju nedostaje svijest o nekoj okolnosti iz bića djela, a što se može odnositi na izostanak svijesti o ponašanju (radnji ili propustu), posljedici, objektu radnje, uzročno-posljedičnoj vezi ili nekoj drugoj okolnosti iz sastava zakonskog opisa kaznenog djela.

Iz zakonskog opisa kaznenog djela iz čl. 205. KZ/11 jasno slijedi da je njegov objekt radnje životinja (na ovom mjestu valja primijetiti da se zakonski opis predmetnog kaznenog djela ne odnosi samo na određene životinje, već na sve), što kada se ima na umu sve prethodno navedeno upućuje na zaključak da se o relevantnoj zabludi o objektu radnje, a time i relevantnoj zabludi o biću predmetnog djela može govoriti samo u situaciji ako počinitelj nije znao da inkriminiranu radnju poduzima u odnosu na životinju. Budući sud prvog stupnja zaključuje da se optuženik kritične zgrade nalazio u uvjerenju da puca u čaglja ili lisicu, a ne u susjedovog psa, a kako su čagalj i lisica nesumnjivo također životinje, to se stav prvostupanjskog suda da se optuženik nalazio u zabludi o objektu radnje predmetnog kaznenog djela evidentno ukazuje kao pogrešan.

Pritom, polazeći od obrane optuženika u kojoj između ostalog navodi da su im čagljevi i lisice i ranije znale dolaziti u dvorište, s time da u domaćinstvu drže pse, mačke, krave, konje, ovce i svinje, u konkretnom slučaju potrebno je razmotriti i pitanje da li se optuženik kritične zgrade eventualno nalazio u zabludi o okolnostima koje isključuju protupravnost (čl. 31. KZ/11), odnosno da li je pogrešno smatrao da postoje okolnosti prema kojima bi djelo bilo dozvoljeno, a kako prvostupanjski u tom pravcu nije utvrđivao relevantne činjenice, to se nisu stekli zakonski uvjeti iz čl. 486. st. 1. ZKP/08 za preinačenje pobijane presude, već je istu valjalo ukinuti i predmet uputiti prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-287/17 od 26. srpnja 2017.

6. PRODULJENO KAZNENO DJELA-res iudicata

čl. 52. KZ/11; čl. 452. t. 5. ZKP/08

Za pravnu konstrukciju produljenog kaznenog djela nije odlučna okolnost što je ono počinjeno na štetu više različitih oštećenika, što znači da institut produljenog kaznenog djela nije isključen kod gospodarskih delikata, uključujući i prijevare u gospodarskom poslovanju. Prema Kaznenom zakonu („Narodne novine“ broj 125/11, 144/12, 56/15 i 61/15, u daljnjem tekstu KZ/11) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2013. samo kaznena djela koja predstavljaju napad na život, tijelo, spolnu ili druge slobode osobe ne mogu se pravno označiti kao produljena (čl. 52. st. 2. KZ/11). Kod ocjene radi li se u konkretnom slučaju o presuđenoj stvari, prema ustaljenoj sudskoj praksi, traži se još jedna dodatna komponenta – kriminalna količina. Naime, naša sudska praksa dopušta suđenje za naknadno utvrđeno kazneno djelo (uključujući i kazneno djelo za koje se paralelno provodi odvojeni kazneni postupak) koje bi ulazilo u zakonski pojam produljenog kaznenog djela ako je u pitanju znatna nova kriminalna količina koja nije obuhvaćena ranijom osudom za produljeno kazneno djelo.

Pobijanom presudom suda prvoga stupnja je na temelju čl. 452. t. 5. ZKP/08 protiv optuženika M. S. odbijena optužba da bi počinio kazneno djelo iz čl. 293. st. 1. KZ/97. Prvostupanjski sud se pozvao na pravomoćnu presudu Općinskog suda u Varaždinu broj K-712/09-101 od 13. veljače 2013. kojom je optuženik M. S. proglašen krivim za produljeno kazneno djelo prijevare u gospodarskom poslovanju iz čl. 293. st. 1. i 2. u svezi s čl. 61. KZ/97 što ga je počinio u razdoblju od listopada do kraja prosinca 2006. na području grada Varaždina i bliže okolice, a budući da se on u predmetnom slučaju tereti za istovrsno kazneno djelo iz čl. 293. st. 1. KZ/97 kojeg je prema optužbi počinio kao direktor i odgovorna osoba TD Z. d.o.o. Koprivnica, dakle u istom svojstvu kao i u naprijed spomenutoj pravomoćnoj presudi Općinskog suda u Varaždinu, sredinom prosinca 2006. u Čakovcu, i po ocjeni suda prvoga stupnja na identičan način kao u ranijoj presudi.

Između ostalog, činjenica koju ističe ODO da se ovdje ne radi o novootkrivenom kaznenom djelu iz iste serije, već o kaznenom djelu za koje se postupak vodio gotovo usporedo s kaznenim postupkom u Općinskom sudu u Varaždinu posve je irelevantna za prosudbu je li ovdje riječ o *res iudicata* ili nije. Bez utjecaja je i tvrdnja žalitelja kojom ukazuje da kod predmetnog kaznenog djela optuženik oštećenika nije doveo u zabludu uporabom nenaplativih instrumenata osiguranja plaćanja i predavanjem dokumentacije o navodnom urednom poslovanju, već tako što je oštećeniku prikrio činjenicu o ranije preuzetim, a nepodmirenim obvezama prema dobavljačima. No valja ukazati žalitelju da se optuženikovo postupanje u svim razmatranim slučajevima svodi na jedino bitno, što je zajedničko svim inkriminiranim radnjama, a to je činjenica da se optuženik neistinito obvezao da će predmetne račune iz ostvarenih obvezno-pravnih odnosa podmiriti u dogovorenom roku, iako je znao da to neće učiniti, i time je svakog oštećenika pojedinačno doveo u zabludu, čime ga je naveo da ovaj na štetu svoje imovine što učini. Prema tome suštinski je riječ o istovjetnom *modus operandi* pa stoga žalba ODO nije uvažena ni u ovom segmentu.

Slijedom iznijetih razloga proizlazi da je prvostupanjski sud u predmetnom slučaju pravilno utvrdio sve sjedinjujuće elemente relevantne za zakonski pojam produljenog kaznenog djela u smislu čl. 61. st. 2. KZ/97, kako one objektivne (istovrsna djela, njihova prostorna i vremenska povezanost te način počinjenja što ih povezuje u jedinstvenu cjelinu) tako i onaj subjektivni koji se sastoji u tzv. produljenom *dolusu*. Naime, predmetno kazneno djelo kronološki se nastavlja na radnje za koje je optuženik već pravomoćno proglašen krivim presudom Općinskog suda u Varaždinu broj K-712/09-101 od 13. veljače 2013., čak štoviše obuhvaćeno je inkriminiranim razdobljem iz te presude (od listopada do kraja prosinca 2006.) te je očito i ono rezultat odnosno posljedica jedinstvene namjere optuženika da upravo u tom vremenskom razdoblju prijevarama

drugih poslovnih subjekata u gospodarskom poslovanju pribavi protupravnu imovinsku korist za svoje TD Z. d.o.o. Koprivnica.

Nadalje, prema ustaljenoj sudskoj praksi, kod ocjene radi li se u konkretnom slučaju o presuđenoj stvari traži se još jedna dodatna komponenta – kriminalna količina. U tom kontekstu je prvostupanjski sud, protivno žalbenom navodu ODO, ispravno utvrdio da se predmetno optužena protupravno pribavljena korist i ujedno šteta u iznosu od 23.774,99 kn ne može smatrati znatnom kriminalnom količinom, pogotovo ako se uspoređi s ukupnom štetom iz spomenute ranije presude Općinskog suda u Varaždinu u iznosu od 683.175,37 kn.

ODO na kraju žalbe ukazuje da se pobijanom presudom onemogućuje realizacija imovinskopravno zahtjeva oštećenika, no valja odgovoriti da ova okolnost sama za sebe nije dovoljna da bi dovela u pitanje pravilnost napadane presude. Uostalom oštećeniku ostaje pravna mogućnost da svoj imovinskopravni zahtjev ostvaruje u parničnom postupku.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-243/16 od 23. kolovoza 2016.

7. ODNOS KAZNENOG DJELA KLEVETE I TEŠKOG SRAMOĆENJA

čl. 149. st. 1. KZ/11

Kada privatni tužitelj djelo pravno označi kao kazneno djelo klevete, a u postupku se ne može dokazati da je počinitelj znao za neistinitost činjenične tvrdnje koja mu se inkriminira privatnom tužbom stavlja na teret, sud ne smije samo zbog toga donijeti oslobađajuću presudu nego je dužan ispitati da li se činjenični opis djela iz privatne tužbe može podvesti pod biće kaznenog djela teškog sramoćenja iz čl. 148. KZ/11.

Naime, kazneno djelo klevete predstavlja kvalificirani oblik teškog sramoćenja jer je njezino dopunsko obilježje neistinitost činjenične tvrdnje koju počinitelj iznosi i prenosi znajući da je neistinita, dok je za kazneno djelo teškog sramoćenja iz čl. 148. KZ/11 dovoljno da počinitelj pred drugim za nekog iznese ili prenese činjeničnu tvrdnju koja može škoditi njegovom časti ili ugledu.

Prema tome za postojanje kaznenog djela teškog sramoćenja nije odlučno da li je iznesena ili prenesena činjenična tvrdnja neistinita te da li je počinitelj znao za njezinu neistinitost kao što je to slučaj kod klevete, već je dovoljno da se radi o činjeničnoj tvrdnji koja može škoditi časti ili ugledu druge osobe, s time da u smislu čl. 148. st. 3. i 4. KZ/11 nema kaznenog djela teškog sramoćenja ako počinitelj dokaže istinitost činjenične tvrdnje koju je iznosio ili prenosio ili postojanje ozbiljnog razloga zbog kojeg je povjerovao u njezinu istinitost, kakvo dokazivanje nije dopušteno ako se činjenične tvrdnje odnose na osobne ili obiteljske prilike. Bitna razlika između kaznenog djela klevete i kaznenog djela teškog sramoćenja je i u tome što je kod teškog sramoćenja za razliku od klevete moguće isključenje protupravnosti, uz uvjete i pretpostavke propisane u čl. 148.a KZ/11.

Stoga u situaciji kada je u optužbi djelo pravno kvalificirano kao kazneno djelo klevete, sud samo na temelju utvrđenja da nije dokazano da počinitelj nije znao za neistinitost iznesene ili prenesene činjenične tvrdnje, ne može donijeti oslobađajuću presudu, već je, kao što je to prethodno rečeno, dužan ispitati da li se činjenični opis djela može podvesti pod biće kaznenog djela teškog sramoćenja. Ujedno valja napomenuti da sukladno čl. 449. st. 2. ZKP/08 u takvim slučajevima (budući kazneno djelo teškog sramoćenja nije teže od kaznenog djela klevete) sud nije vezan za prijedlog tužitelja o pravnoj ocjeni djela.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-457/16 od 6. srpnja 2016.

8. KAZNENO DJELO PROTIV ZDRAVLJA LJUDI – NADRILJEČNIŠTVO

čl. 184 KZ/11

Zakonski opis kaznenog djela nadriliječništva, posebice izraz „*Tko se...bavi...*“ upućuje na zaključak da se radi o tzv. kolektivnom kaznenom djelu, što znači da liječenje ili pružanje medicinske pomoći bez propisane stručne spreme predstavlja kontinuiranu djelatnost, sastavljenu od više istovrsnih radnji obuhvaćenih u jedinstvenom skupno djelu pa u slučaju kada je riječ samo o jednokratnom liječenju ili pružanju medicinske pomoći bez odgovarajuće stručne spreme u odnosu na jednu osobu zbog jedne bolesti bez obzira na broj poduzetih radnji nije ostvareno zakonsko biće tog kaznenog djela.

S obzirom da iz činjeničnog opisa djela izreke pobijane presude proizlazi da se optuženik ne tereti da bi u inkriminiranom razdoblju, osim oštećenog Jusufa Mujdžića, liječio odnosno pružao medicinsku pomoć bez odgovarajuće stručne spreme i drugim poimenično određenim osobama, odnosno da bi oštećenog liječio ili mu pružao medicinsku pomoć i u odnosu na neke druge bolesti osim karcinoma pluća, valja zaključiti da se činjenice sadržane u opisu djela iz izreke pobijane presude ne podvode pod zakonsko biće kaznenog djela za koje je proglašen krivim –nadriliječništvo iz čl. 184. st. 1. KZ/11.

Naime, po stavu Županijskog suda u Varaždinu, kao suda drugog stupnja, za zaključak da je riječ o jednokratnom liječenju ili pružanju medicinske pomoći bez odgovarajuće stručne spreme nije odlučno da li je počinitelj poduzeo samo jednu ili više radnji, već da li su sve te radnje poduzete u odnosu na istu osobu i istu bolest. U slučaju kada počinitelj poduzima više radnji u određenom razdoblju, takve radnje, budući se odnose na istu osobu i istu bolest, čine jednu jedinstvenu cjelinu. Navedeno iz razloga jer prema zakonskom opisu citirano kazneno djelo čini onaj tko se nemajući propisanu stručnu spremu bavi liječenjem ili pružanjem medicinske pomoći. Takav zakonski opis posebice izraz „*Tko se...bavi...*“ jasno upućuje na zaključak da se ovdje radi o tzv. kolektivnom kaznenom djelu, što konkretno znači da liječenje ili pružanje medicinske pomoći bez propisane stručne spreme predstavlja kontinuiranu djelatnost, sastavljenu od više istovrsnih radnji obuhvaćenih u jedinstvenom skupno djelu, što po mišljenju ovog drugostupanjskog suda dovodi do zaključka da u slučaju kada je riječ samo o jednokratnom liječenju ili pružanju medicinske pomoći bez odgovarajuće stručne spreme nije ostvareno zakonsko biće tog kaznenog djela. Stoga je prihvaćanjem žalbe optuženika zbog povrede kaznenog zakona valjalo sukladno ovlaštenju iz čl. 486. st. 1. ZKP/08 preinačiti pobijanu presudu na način da se optuženik na temelju čl. 453. t. 1. ZKP/08 oslobađa od optužbe.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-206/17 od 14. lipnja 2017.

9. KAZNENO DJELO PROTIV SIGURNOSTI PROMETA - IZAZIVANJA PROMETNE NESREĆE

čl. 227. st. 1., 2. i 5. KZ/11

Načelo defanzivne vožnje podrazumijeva i opći standard u postupanju, odnosno poduzimanju radnje u prometu koji se ogleda u obvezi vozača koji namjerava na cesti ili drugoj prometnoj površini obaviti neku radnju vozilom da se prije njena započinjanja uvjeri da to može učiniti bez opasnosti za druge sudionike u prometu ili imovinu, vodeći pritom računa o položaju vozila te o smjeru i brzini kretanja.

Optuženik ispušta iz vida da je u konkretnom slučaju poduzimao radnju skretanja vozilom na cesti ulijevo koja, upravo zbog toga što je usko povezana s pravom prednosti prolaska, predstavlja jednu od najopasnijih radnji u prometu. Upravo stoga je optuženik u prometnoj situaciji objektivnog uočavanja vozila iz suprotnog smjera na udaljenosti od oko 77,4 m trebao opreznije postupati, jer je namjeravanom radnjom oduzimao prvenstvo prolaza vozaču motocikla D. B. Optuženik je u postojećim prometnim okolnostima imao obvezu čekanja i propuštanja, drugim riječima bio je u svojstvu pasivnog sudionika u prometu koji ima dužnost trpljenja ostvarenja prava prednosti drugog sudionika u prometu, odnosno u konkretnom slučaju motociklista, a u takvim uvjetima nije presudno načelo povjerenja, već je, naprotiv, u tom slučaju za procjenu subjektivne komponente kaznenog djela izazivanja prometne nesreće mjerodavno načelo defanzivne vožnje kojeg se optuženik ovom prilikom nesumnjivo trebao pridržavati. U izloženom kontekstu optuženik je, dakle, trebao biti pažljiviji i tek nakon sigurne provjere o kakvoj brzini motocikla je riječ odlučiti o namjeravanoj radnji skretanja vozilom ulijevo. U tom smislu se ne može prihvatiti žalbeno stajalište da optuženik nije bio dužan predvidjeti kazneno kriminaliziranu brzinu kojom se kretao suoptuženik na motoru. Prema tome očito je da se ovdje radilo o nepažljivosti i pogrešnoj procjeni optuženika koja je, nažalost, dovela do inkriminiranog nemilog događaja. Optuženik u žalbi navodi da do predmetne prometne nesreće ne bi došlo da se vozač motocikla kretao dopuštenom brzinom. To je točno, ali je isto tako točno da do ove prometne nezgode ne bi došlo da optuženik Josipa Rašanec kritične zgode nije skretao vozilom ulijevo i time oduzeo vozaču motocikla prednost prolaska.

Županijski sud u Varaždinu, Kž 480/16 od 17. siječnja 2017.

10. KAZNENO DJELO OŠTEĆENJE TUĐE STVARI- kao nekažnjivo naknadno djelo

čl. 235. st. 1. KZ/11

Nekažnjivo naknadno djelo je djelo kojim se osigurava ili iskorištava stanje nastalo počinjenjem prethodnog djela tako da se njime ne uzrokuje bitno nova šteta. Drugim riječima nije nekažnjivo naknadno djelo ono kojim se iskorištava stanje nastalo počinjenjem prethodnog djela ako se njime povrjeđuje drugo pravno dobro. Budući se kaznenim djelom koje prethodi (prisila prema službenoj osobi) evidentno štiti drugo pravno dobro od onog koje je povrijeđeno počinjenjem kaznenog djela oštećena tuđe stvari, te se u konkretnom slučaju ne radi o nekažnjivom kaznenom djelu, a kako to pogrešno u žalbi smatra I optuženik.

Žalitelj nije u pravu kada smatra da je prvostupanjski sud povrijedio kazneni zakon time što djela opisan pod toč. 1. i 3. izreke pobijane presude nije tretirao kao jedno produljeno kazneno djelo oštećenja tuđe stvari iz čl. 235. st. 1. KZ/11. Prema čl. 52. st. 1. KZ/11 produljeno kazneno djelo je počinjeno kada je počinitelj s namjerom izvršio više odvojenih radnji u prirodnom smislu kojima se ostvaruju bića istog ili istovrsnih kaznenih djela, ako one s obzirom na njihovu prostornu i vremensku povezanost čine jedinstvenu cjelinu u pravnom smislu. Premda je I optuženik radnjama opisanim pod toč. 1. i 3. izreke pobijane presude ostvario biće istog kaznenog djela – oštećenje tuđe stvari iz čl. 235. st. 1. KZ/11, koje radnje su prostorno i vremenski povezane, one po ocjeni ovog drugostupanjskog suda ne čine jedinstvenu cjelinu u pravnom smislu. presude (pokušaj prisile prema službenoj osobi) a koje zbivanje prethodi i uvjetuje odluku I optuženika za počinjenje kaznenog djela oštećenja tuđe stvari pod toč. 3. izreke pobijane presude. Tako nakon počinjena djela pod toč. 1. izreke pobijane presude na mjesto događaja pristupaju policijski službenici, kada I optuženik poduzima ranije navedene radnje čiji je cilj spriječiti službene osobe u obavljanju službene radnje, da bi prilikom njegovog uvođenja u službeno vozilo nogom udario u vrata i blatobran istog, čime ostvaruje kazneno djelo opisano pod toč. 3. izreke pobijane presude.

Iz navedenog po stavu Županijskog suda u Varaždinu, kao suda drugog stupnja, jasno proizlazi da I optuženik na početku inkriminirane djelatnosti (toč. 1. izreke pobijane presude) nesumnjivo nije imao na umu i zbivanje koje se opisuje pod toč. 3. izreke pobijane presude, te da odluka za tu radnju počinjenja evidentno ne predstavlja volju da se nastavi dotadašnja djelatnost (opisanu pod toč. 1. izreke presude) kada se za to ponovno pruži prilika, već je ta odluka izazvana i uvjetovana inkriminiranim zbivanjem koje se opisuje pod toč. 2. izreke presude, a koje slijedi nakon počinjenja kaznenog djela oštećenja tuđe stvari opisanog pod toč. 1. izreke pobijane presude, tako da između pojedinačnih odluka za poduzimanje radnji pod toč. 1. i 3. izreke pobijane presude ne postoji psihički kontinuitet.

Stoga, a suprotno žalitelju, radnje počinjenja djela oštećenja tuđe stvari opisane pod toč. 1. i 3. izreke pobijane presude ne čine jedinstvenu cjelinu u pravom smislu, slijedom čega se u konkretnom slučaju ne radi o jednom produljenom kaznenom djelu (čl. 52. KZ/11) oštećenja tuđe stvari, a kako to pogrešno u žalbi smatra I optuženik.

Isto tako I optuženik Frane Čačić nije u pravu kada smatra da je prvostupanjski sud povrijedio kazneni zakon kada ga je pobijanom presudom proglasio krivim za počinjenje kaznenog djela pod toč. 3. izreke pobijane presude, budući po mišljenju žalitelja to kazneno djelo predstavlja takozvano nekažnjivo prateće djelo.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-243/16 od 23. kolovoza 2016.

11. KAZNENA DJELA PROTIV IMOVINE - PRIJEVARA

čl. 236 KZ/11

Iz činjeničnog opisa dijela u kojem se okrivljenik tereti da je u inkriminiranom razdoblju, na benzinskoj postaji oštećenog trgovačkog društva, s ciljem da pribavi protupravnu imovinsku korist za TD V. d.o.o., znajući da nema osnova za prijebaj potraživanja između oštećenog trgovačkog društva i TD V. d.o.o., vozačima svog trgovačkog društva tj. TD V. d.o.o. predao ispravu nazvanu "Izjava", koju trebaju predati djelatnicima na benzinskoj postaji prilikom točenja goriva, zajedno sa preslikom osobne iskaznice ili vozačke dozvole, kao osnovu za vršenje prijebaja potraživanja, nakon čega su po njegovom nalogu vozači u tri navrata na benzinskoj postaji natočili gorivo, ukupne vrijednosti 14.516,60 kn, koje nisu platili, već su kao osnov plaćanja djelatnicima benzinske postaje predali "izjavu", preslike osobne iskaznice ili vozačke dozvole, navodeći da račun dostave TD V. d.o.o. radi vršenja prijebaja, na koji način je oštećenik kao tužitelj oštećen za vrijednost natočenog goriva koje nije plaćeno, proizlaze sva zakonska obilježja kaznenog djela prijebare za koje se okrivljenik tereti.

Pobijanim rješenjem temeljem čl. 355. st. 1. toč. 1. ZKP/08 odbačena je optužnica oštećenika kao tužitelja, dakle zbog toga što djelo koje je predmet optužbe nije kazneno djelo, s obrazloženjem da iz činjeničnog opisa djela za koje se optuženik tereti u predmetnoj optužnici ne proizlaze zakonska obilježja kaznenog djela prijebare iz čl. 236. st. 1. KZ/11, jer ne proizlazi da su zaposlenici oštećenika kao tužitelja bili dovedeni ili pak održavani u zabludi, te da su u zabludi nešto učinili ili nisu učinili na štetu oštećenika kao tužitelja.

U pravu je oštećenik kao tužitelj kada rješenje sadržajno pobija zbog povrede kaznenog zakona s tvrdnjom da je pogrešna pravna ocjena suda prvog stupnja da iz činjeničnog opisa djela ne proizlaze zakonska obilježja kaznenog djela prijebare iz čl. 236. st. 1. KZ/11.

Iz navedenog činjeničnog opisa i prema ocjeni ovog suda proizlaze sva zakonska obilježja kaznenog djela prijevare za koje se okrivljenik tereti, s obzirom da se okrivljenik tereti da su vozači njegovog trgovačkog društva, po njegovom nalogu, nakon što su natočili gorivo na benzinskoj postaji oštećenika kao tužitelja, doveli u zabludu djelatnike na benzinskoj postaji u svezi postojanja međusobnih nenaplaćenih potraživanja, te postojanja zakonskih uvjeta za prijebaj potraživanja, s posljedicom da djelatnici na benzinskoj postaji od vozača nisu naplatili natočeno gorivo već su od istih preuzeli izjavu o prijebaju, uz dostavu računa trgovačkom društvu okrivljenika radi vršenja prijebaja, pri čemu je okrivljenik postupao s ciljem pribavljanja protupravne imovinske koristi za svoje društvo jer je znao da nema osnova za prijebaj potraživanja, na koji način je svojem trgovačkom društvu pribavio protupravnu imovinsku korist u visini vrijednosti natočenog, a neplaćenog goriva.

Zbog navedenih razloga je sud prvog stupnja pobijanim rješenjem neosnovano odbacio optužnicu oštećenika kao tužitelja temeljem čl. 355. st. 1. toč. 1. ZKP/08, pogrešno ocijenivši da djelo koje je predmet optužbe nije kazneno djelo tj. da činjenični opis ne ispunjava zakonska obilježja kaznenog djela prijevare.

S obzirom da zbog pogrešne pravne ocjene da li činjenični opis kaznenog djela za koje se okrivljenik tereti ispunjava obilježja kaznenog djela prijevare sud prvog stupnja nije utvrđivao postojanje osnovane sumnje da je okrivljenik počinio kazneno djelo za koje se tereti, valjalo je prihvatiti žalbu oštećenika kao tužitelja, te ukinuti pobijano rješenje i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-94/17 od 7. ožujka 2017.

12. KAZNENO DJELO PROTIV IMOVINE- IZNUDA

čl. 243. st. 1. KZ/11

Kazneno djelo iznude iz čl. 243. KZ/11 specijalni je oblik prisile iz čl. 138. KZ/11. Prisila uporabom sile ili ozbiljne prijetnje javlja se kao sredstvo počinjenja ovog kaznenog djela i čini njegovo bitno obilježje. Prema tome da bi se moglo govoriti o kaznenom djelu iznude, pored subjektivne strane koja obuhvaća svijest da se silom ili ozbiljnom prijetnjom prinudi drugoga na činjenje, nečinjenje ili trpljenje na štetu svoje ili tuđe imovine, mora biti ostvaren barem jedan od propisanih oblika primoravanja drugoga da što učini, ne učini ili trpi na štetu svoje ili tuđe imovine. Pri tome uporaba sile ili ozbiljne prijetnje mora biti protupravna. To znači da nema ovog kaznenog djela ako se spomenuti instrument počinjenja kaznenog djela temelji na nekoj pravnoj osnovi.

U konkretnom slučaju osumnjičeniku B. D. stavlja se na teret ozbiljna prijetnja koja se sastoji u tome da će ustrajati u prijedlogu za otvaranje stečajnog postupka ako oštećenici kao tužitelji ne prihvate sve uvjete sklapanja nagodbi koji su precizirani u činjeničnim opisima inkriminiranih djela.

Iz rješenja Trgovačkog suda u Varaždinu broj 4 ST-221/12-11 od 30. studenoga 2012. vidljivo je da je predlagatelj (u ovom slučaju osumnjičenik) B. D. podnio tome sudu 9. srpnja 2012. prijedlog za otvaranje stečajnog postupka nad dužnikom S.-n. d.o.o. Varaždin s obzirom da dužnik ne može trajnije ispunjavati svoje dospjele novčane obveze te je nesposoban za plaćanje, a ima neizmirene obveze i u blokadi je u razdoblju duljem od 60 dana. Stečajnim zakonom propisani su ovlaštenici za otvaranje stečajnog postupka i stečajni razlozi. Prema tome ako je osumnjičenik bio ovlašten podnijeti prijedlog za otvaranje stečajnog postupka i ako je postojao stečajni razlog, a očito da je tim uvjetima udovoljeno jer ih žalitelji ne dovode u sumnju, on je imao legitimno pravo na to,

jednako kao i na pravo da ustraje na provedbi tog postupka, pa se stoga inkriminirano ponašanje osumnjičenika ne može podvesti pod pojam ozbiljne prijetnje u smislu stavljanja oštećenima kao tužiteljima u izgled nekog zla. Drugim riječima, o kaznenom djelu iznude bi se radilo da je osumnjičenik *protupravno* ustrajao na kakvom sudskom postupku i time prisilio drugoga (u ovom slučaju oštećenike kao tužitelje) da što učini, ne učini ili trpi na štetu svoje ili tuđe imovine. No sve dotle dok se osumnjičenik kretao u okviru legalnog i legitimnog postupanja, ne može se govoriti o ozbiljnoj prijetnji koja se traži kao bitna komponenta kaznenog djela iznude iz čl. 243. KZ/11.

Županijski sud u Varaždinu, Kv II-189/16 od 13. prosinca 2016.

13. KAZNENO DJELO PROTIV PRAVOSUĐA – LAŽNO PRIJAVLJIVANJE

čl. 304. st. 1. KZ/11

Iznošenje činjenica od strane osumnjičenika lovočuvaru da je u blizini mjesta pucanja uočio vozilo marke Fiat, pri čemu je naveo i registarske oznake, sa sumnjom da osoba iz tog vozila ima veze sa pucanjem, nakon čega je lovočuvar podnio prijavu, ne predstavlja ostvarenje obilježja kaznenog djela iz čl. 304. st. 1. KZ/11, s obzirom da osumnjičenik na taj način nije prijavio konkretnu osobu tj. oštećenika kao tužitelja za određeno kazneno djelo, već je samo lovočuvaru naveo svoja neposredna saznanja (uočavanje određenog vozila u blizini mjesta sa kojeg su dopirali pucnjevi), a također, na taj način nije podmetnuo tragove (materijalna promjena u vanjskom svijetu) koji bi upućivali na to da je određena osoba počinila kazneno djelo.

Pobijanim rješenjem sudac istrage pravilno je odbio prijedlog oštećenika kao tužitelja za provođenje dokaznih radnji prvog ispitivanja osumnjičenika i predloženih svjedoka iz razloga što inkriminiranim postupanjem osumnjičenik nije ostvario obilježja kaznenog djela lažnog prijavljivanja kaznenog djela iz čl. 304. st. 1. KZ/11, s obzirom da je o činjenicama koje je zapazio tijekom noći i ranog jutra u obilasku lovišta samo obavijestio lovočuvara, a nije prijavio oštećenika kao tužitelja da bi počinio kazneno djelo protuzakonitog lova. Stoga nije u pravu oštećenik kao tužitelj kada pobija citirano rješenje s bitnom tvrdnjom da je pogrešan zaključak i utvrđenje suca istrage da osumnjičenik inkriminiranim ponašanjem nije ostvario obilježja kaznenog djela za koje se tereti, koju tvrdnju obrazlaže s navođenjem da je osumnjičenik bio svjestan da lovočuvaru iznosi neistinite činjenice (da je u blizini mjesta navodnog pucanja uočio vozilo, koje pripada oštećeniku kao tužitelju, navodeći marku vozila i registarske oznake), da je bio svjestan da će lovočuvar na osnovi tih činjenica podnijeti prijavu za kazneno djelo protuzakonitog lova, na koji način je osumnjičenik, na razini osnovane sumnje, počinio kazneno djelo za koje se tereti

Županijski sud u Varaždinu, Kv II-58/17 od 16. svibnja 2017.

ZAKON O KAZNENOM POSTUPKU

Narodne novine br. 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13 i 152/14 i 70/17 dalje u tekstu ZKP/08

1. NEZAKONITI DOKAZ

čl. 10. ZKP/08

Službena bilješka suda o izvršenom uvidu u ICMS aplikaciju nije nezakoniti dokaz budući da se ne radi o dokazu koji je pribavljen na način propisan u čl. 10. st. 2. ZKP/08. Činjenica da žalitelj doista nema mogućnost neposrednog uvida u naprijed navedenu aplikaciju sama po sebi nije relevantna za zakonitost ovog dokaza.

Nije u pravu žalitelj kada tvrdi da se pobijana presuda temelji na nezakonitom dokazu time što je prvostupanjski sud na raspravi 13. 4. 2016. izvršio uvid u službenu zabilješku o izvršenom uvidu u ICMS aplikaciju i temeljem iste utvrdio da protiv privatnog tužitelja nije u tijeku nikakav sudski postupak na području Republike Hrvatske, iako se radi o dokazu kojeg stranke u postupku nemaju mogućnost niti provjeriti niti izvršiti uvid u isti jer uvid nije omogućen osobama izvan pravosuđa. Naime, citiranim doka nije pribavljen protivno odredbi čl. 10. st. 2. ZKP/08, s time da je žalitelj, nakon što je ovaj dokaz izveden na raspravi, imao mogućnost prigovoriti sadržaju bilješke i tražiti da sud pribavi službenu potvrdu da se protiv privatnog tužitelja ne vodi kazneni postupak, što nije učinio. Međutim i tada bi se prigovor okrivljenika mogao cijeniti sa aspekta žalbenog osnova pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, a ne zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 2. ZKP/08.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-224/16 od 11. siječnja 2017.

14. NEZAKONITI DOKAZ

čl. 10. ZKP/08

Svojstvo zakonitosti ili nezakonitosti dokaza može se ispitivati samo kod onih izvora saznanja na temelju kojih se u postupku mogu utvrđivati pravno relevantne činjenice i okolnosti. Smisao izdvajanja iz spisa službenih zabilješki i druge dokumentacije koja u sebi sadrži obavijesti koje su policiji dali građani nije u tome što je riječ o nezakonitim dokazima, već u tome što takve službene zabilješke nemaju dokaznu, već samo spoznajnu snagu, tako da se upravo zbog toga na njima ne može temeljiti sudska odluka. Osim toga ZKP/08 ne propisuje obvezu suda da iz spisa izdvoji i drugu dokumentaciju dostavljenu od strane policije o radnjama poduzetim tijekom izvida, koja ne sadrži obavijesti koje su policiji dali građani.

Općinski sud u Varaždinu je rješenjem od 11. listopada 2016. broj Kov-69/16-26 odbio je prijedlog okr. Z. H. za izdvajanjem kao nezakonitih dokaza i to izvješća PU Varaždinske, Službe kriminalističke policije br. ORG-49/15 od 16. svibnja 2015. uz službenu zabilješku o postupanju policijskih službenika; izvješća PU Varaždinske, Službe kriminalističke policije br. ORG-49/15 od 29. srpnja 2015. i od 30. srpnja 2015.; izvješća PU Varaždinske, Službe kriminalističke policije br. ORG-49/15 od 26. svibnja 2015.; izvješća PU Varaždinske, Službe kriminalističke policije br. ORG-49/15 od 20. kolovoza 2015.; sažetaka razgovora na temelju posebnih dokaznih radnji te izvješća PU Varaždinske, Službe zajedničkih i upravnih poslova, Odjel za tehniku od 3. rujna 2015.

Nije u pravu okrivljenik kad u žalbi u bitnome tvrdi da se ovdje radi o službenoj zabilješci, sažetku razgovora i izvješćima policije, koja dokumentacija ne predstavlja neposredni rezultat posebnih dokaznih radnji, pa da je stoga riječ o nezakonitim dokazima koje je trebalo izdvojiti iz spisa.

U konkretnom slučaju radi se o izvješćima, službenoj zabilješci te sažetku razgovora, sastavljenim od strane PU Varaždinske, a u kojima dokumentima se između ostalog opisuje i postupanje policijskih službenika te sažeci rezultata provedenih posebnih dokaznih radnji - mjera nadzora i tehničkog snimanja telefonskih razgovora te tajnog praćenja osoba (čl. 332. st. 1. toč. 1. i 4. ZKP/08), koje posebne dokazne radnje su provedene na temelju obrazloženih rješenja suca istrage Županijskog suda u Varaždinu od 11. svibnja 2015., 18. svibnja 2015., 7. srpnja 2015., 10. kolovoza 2015. i 19. kolovoza 2015., i čiju zakonitost žalitelj ne dovodi u pitanje.

Prije svega ovaj drugostupanjski sud primjećuje da predmetna policijska izvješća, službena zabilješka i sažetak razgovora u sebi ne sadrže obavijesti koje je policija prikupila od građana, a kakve službene zabilješke se sukladno odredbama ZKP/08 moraju izdvojiti iz spisa, te se na njima ne može temeljiti sudska odluka. Međutim, potrebno je pojasniti da smisao izdvajanja iz spisa službenih zabilješki i druge dokumentacije koja u sebi sadrži obavijesti koje su policiji dali građani nije u tome što je riječ o nezakonitim dokazima, već u tome što takve službene zabilješke nemaju dokaznu, već samo spoznajnu snagu, tako da se upravo zbog toga na njima ne može temeljiti sudska odluka. Također, valja primijetiti da ZKP/08 ne propisuje obvezu suda da iz spisa izdvoji i drugu dokumentaciju dostavljenu od strane policije o radnjama poduzetim tijekom izvida, koja ne sadrži obavijesti koje su policiji dali građani.

Točno je da se sukladno čl. 333. st. 1. i 2. ZKP/08 samo snimke, isprave i predmeti pribavljeni provedbom posebnih dokaznih radnji mogu upotrijebiti kao dokaz u postupku, dok se prikriveni istražitelj i pouzdanik mogu ispitati kao svjedoci o sadržaju razgovora koje su vodili s osobama prema kojima je određena posebna dokazna radnja iz čl. 332. st. 1. t. 5.-8. ZKP/08, kao i svim sudionicima kaznenog djela radi čijeg otkrivanja i dokazivanja su te radnje bile određene u kakvom slučaju se njihovi iskazi mogu odrediti kao dokaz u tom postupku. Međutim, budući navedena dokumentacija u kojoj su između ostalog sadržani podaci i činjenice pribavljeni provođenjem posebnih dokaznih radnji uopće ne predstavlja dokaz, već ima samo spoznajnu snagu, te kako ista ne sadrži u sebi obavijesti koje je policija prikupila od građana, to logikom stvari takvu dokumentaciju nema razloga izdvajati iz spisa kao nezakoniti dokaz.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-442/16 od 28. prosinca 2016.

15. NEZAKONITI DOKAZ

čl. 10. ZKP/08

Samim time što se u nalazu i mišljenju spominju obavijesti koje su policiji dali građani, predmetni nalaz i mišljenje vještaka nije nezakoniti dokaz budući se ne temelji na takvim obavijestima.

Okrivljenica nije u pravu niti kada u žalbi tvrdi da postoje materijalni razlozi koji ukazuju da je riječ o nezakonitom dokazu, koje konkretno nalazi u tome što se predmetni nalaz i mišljenje između ostalog oslanja i na dokaze koji su morali biti izdvojeni iz spisa, jer se na njima ne može temeljiti sudska odluka.

Doduše, iz spornog nalaza i mišljenja proizlazi da vještaci u nalazu kada nabrajaju dokumentaciju koja prileži u spisu, između ostalog spominju i onu koja u sebi sadrži obavijesti koje su dr. N. Š., S. R., M. R. te sama okrivljenica dali policiji u svojstvu građana, a kakve obavijesti se moraju izdvojiti iz spisa i na njima se ne može temeljiti sudska odluka, međutim iz daljnjeg teksta spornog nalaza i mišljenja proizlazi da vještaci svoje stručno mišljenje o predmetu vještačenja ni na koji način ne temelje na prethodno spomenutim obavijesnim izjavama. Drugim riječima samim time što se u nalazu i mišljenju spominju obavijesti koje su policiji dali građani, predmetni nalaz i mišljenje vještaka nije nezakoniti dokaz budući se ne temelji na takvim obavijestima.

Isto tako, a suprotno žalbenim tvrdnjama, po ocjeni ovog drugostupanjskog suda u predmetnom nalazu i mišljenju vještaci se ne upuštaju u ocjenu dokaza odnosno suđenje, već isključivo iznose svoje stručne odgovore o predmetu vještačenja.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-10/17 od 18. siječnja 2017.

16. NEZAKONITI DOKAZ

čl. 10. ZKP/08

Zapisnik o pretrazi koju nisu provele osobe koje su u smislu čl. 242. st. 4. ZKP/08 ovlaštene provesti tu dokaznu radnju (državni odvjetnik, istražitelj, policija), ne bi se mogao smatrati nezakonitim dokazom jer su u odredbi čl. 250. ZKP/08. taksativno navedeni slučajevi u kojima se zapisnik o pretrazi i dokaz pribavljen pretragom ne mogu upotrijebiti kao dokaz u postupku, no među njima nije predviđeno postupanje protivno čl. 242. st. 4. ZKP/08.

Iz stanja prvostupanjskog kaznenog spisa vidljivo je da je sudac istrage Županijskog suda u Varaždinu nalogom broj 3 Kir-381/13-2 od 5. travnja 2013. naložio pretragu kuće i pripadajućih prostora na adresi V. 35 E te osobnog automobila Peugeot pripadajuće registarske oznake, što sve koristi okrivljenik N. M., s time da je svrha pretrage „pronalazak predmeta, tragova i podataka vezanih uz počinjenje kaznenog djela iz čl. 229. st. 1. t. 1. u svezi čl. 228. st. 1. KZ-a, kao i predmeta vezanih uz druga kaznena djela.“ (list 7) Predmetnu pretragu proveli su djelatnici Policijske uprave varaždinske, Policijske postaje Varaždin, no tijekom provođenja te dokazne radnje naišli su na sumnjive električne priključke pa su o tome izvijestili HEP, Elektru Varaždin, čiji radnici su došavši na lice mjesta ustanovili činjenice o kojima su sastavili sporni zapisnik broj 4/SV/VR od 5. travnja 2013.

Slijedom naprijed izloženog ne može se prihvatiti okrivljenikov žalbeni prigovor da su konkretnu pretragu obavili djelatnici HEP-a. Nju su izvršili policijski službenici, no kako su pri tom naišli na predmete koji su ukazivali na sumnju ilegalnog priključivanja na električnu energiju i protupravnog korištenja struje zatražili su stručnu asistenciju radnika HEP-a, što je i razumljivo jer je bila riječ o predmetima pod električnim naponom. Policajci pri tome nisu izašli izvan okvira sudskog naloga za pretragu jer je on, kao što je rečeno, bio izdan i u odnosu na predmete vezane za druga kaznena djela pa, dakle, pretraga nije obavljena protivno odredbi čl. 10. st. 2. t. 2. ZKP/08 kako tvrdi žalitelj. S druge pak strane, čak i kada bi stajala žalbena tvrdnja da pretragu nisu provele osobe koje su u smislu čl. 242. st. 4. ZKP/08 ovlaštene provesti tu dokaznu radnju (državni odvjetnik, istražitelj, policija), a koja je po ocjeni ovog suda drugog stupnja inače neprihvatljiva, sporni zapisnik se sukladno odredbi čl. 250. ZKP/08 ne bi mogao smatrati nezakonitim dokazom. Naime, u spomenutoj zakonskoj odredbi taksativno su navedeni slučajevi u kojima se zapisnik o pretrazi i dokaz pribavljen pretragom ne mogu upotrijebiti kao dokaz u postupku, no među njima nije predviđeno postupanje protivno čl. 242. st. 4. ZKP/08.

17. PRIJEDLOG ZA KAZNENI PROGON- Republika Hrvatska kao oštećenica

čl. 48. ZKP/08

Kod kaznenih djela za koja se progoni po prijedlogu, kao što je to u konkretnom slučaju, a u kojima je oštećenik Republika Hrvatska, rok iz čl. 48. st. 1. ZKP/08 valja računati od dana kada je tijelo državne vlasti (npr. porezna uprava u situaciji kada je oštećen državni proračun) saznalo za djelo i počinitelja, a ne od dana kada je državni odvjetnik, koji u kaznenom postupku zastupa Republiku Hrvatsku kao oštećenika, saznao za djelo i počinitelja. Kaznena prijava koja je podnesena od navedenog tijela državne vlasti ima se smatrati prijedlogom za progon u smislu čl. 48. st. 3. ZKP/08.

U konkretnom kaznenom predmetu Ministarstvo financija, Porezna uprava, Područni ured Koprivnica, provelo je porezni nadzor nad poreznim obveznikom „G. k- D.“ d.o.o. kao poreznog obveznika te V. S. kao odgovorne osobe u razdoblju od 24. rujna 2010. do 11. studenog 2010. o čemu je sastavljen zapisnik pod brojem UP/I-471-02/10-01/137, Ur. broj: 513-07-06/10-11 od 11. studenog 2010., a nadzorom je obuhvaćeno razdoblje poslovanja poreznog obveznika od 1. kolovoza 2009. do 24. kolovoza 2010.

Kaznena prijava je od strane Ministarstva financija, Porezne uprave, Područnog ureda Koprivnica, Općinskom državnom odvjetništvu podnesena 14. travnja 2011., dakle izvan zakonskog roka od 3 mjeseca iz čl. 48. ZKP/08, koji se rok za podnošenje prijedloga, bez iznimke, odnosi na ovlaštene fizičke i pravne osobe od dana saznanja za kazneno djelo i počinitelja. Stoga je u pravu prvostupanjski sud kada je pozivom na odredbu čl. 452. st. 4. ZKP/08 odbio optužbu protiv optuženika uz obrazloženje da je prijedlog za kazneni progon podnjet protekom roka od 3 mjeseca propisanog odredbom čl. 48. st. 1. ZKP/08 dok je neosnovana tvrdnja žalitelja koji osporava stajalište prvostupanjskog suda da nadležna porezna uprava nije podnijela pravovremeni prijedlog za kazneni progon optuženih uz tvrdnju da Ministarstvo financija, Porezna uprava, Područni ured Koprivnica nema svojstvo pravne osobe i da nema svojstvo oštećenika u ovom kaznenom predmetu jer da je oštećenik u ovom kaznenom predmetu Republika Hrvatska koju sukladno odredbi čl. 30. Zakona o državnom odvjetništvu zastupa državno odvjetništvo.

Županijski sud u Varaždinu, KŽ-125/16 od 11. siječnja 2017.

18. NEZAKONITI DOKAZI-NEPISMENA OSOBA I PRAVA OBRANE

čl. 66. ZKP/08

Nepismenost osobe ne predstavlja ujedno i neposobnost osobe da se sama brani pa to nije razlog obvezne obrane u smislu odredbe čl. 66. stavka 1. točke 1. ZKP/08. U slučaju postojanja sumnje u sposobnost nepismenog okrivljenika da se sam brani, nesposobnost obrane treba dokazivati jer se ista ne podrazumijeva samim time što je okrivljena nepismena.

Nije u pravu žalitelj kad navodi da je okrivljenoj, kao neukoj i nepismenoj osobi već na dokaznom ročištu trebao biti postavljen branitelj po službenoj dužnosti na temelju članka 66. stavak 1. točka 1. ZKP/08. Naime, člankom 66. stavak 1. točka 1. ZKP/08. propisano je da okrivljenik mora imati branitelja ako je nijem, gluhi, slijep, gluhoslijep ili nesposoban da se sam brani, od prvog

ispitivanja do pravomoćnog dovršetka kaznenog postupka, dok je u članku 66. stavak 1. točka 5. ZKP/08. propisano da okrivljenik mora imati branitelja u vrijeme dostave optužnice zbog kaznenog djela za koje je propisana kazna zatvora od deset godina ili teža, do pravomoćnog okončanja postupka. U konkretnom slučaju okrivljenica se tereti da je počinila kazneno djelo razbojništva iz članka 230. stavak 1. KZ/11. koje za počinitelja tog kaznenog djela propisuje kaznu zatvora od jedne do deset godina. To što je okrivljena nepismena osoba, što je razvidno iz zapisnika o njenom ispitivanju, ne znači da je nesposobna da se sama brani. Stoga je okrivljenoj u konkretnom slučaju, u skladu s odredbama ZKP/08. postavljen branitelj po službenoj u vrijeme dostave optužnice.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-315/16 od 27. rujna 2017.

19. NEPISMENA OSOBA I PRAVA OBRANE

čl. 66. ZKP/08

Sama činjenica daje okrivljenik nepismena osoba, ne podrazumijeva istodobno i da je nesposobna da se sama brani. Naime, da je to podrazumijevao, tada bi zakonodavac uz kategoriju nijemog, gluhog, slijepog i gluhoslijepog okrivljenika u zakonu naveo i nepismenu osobu, a što nije pa se stoga u slučaju postojanja sumnje u sposobnost nepismenog okrivljenika da se sama brani treba dokazivati jer se isto ne podrazumijeva samim time što je okrivljena nepismena.

Nije u pravu žalitelj kad navodi da je okrivljenoj, kao neukoj i nepismenoj osobi već na dokaznom ročištu trebao biti postavljen branitelj po službenoj dužnosti na temelju članka 66. stavak 1. točka 1. ZKP/08. Naime, člankom 66. stavak 1. točka 1. ZKP/08. propisano je da okrivljenik mora imati branitelja ako je nijem, gluh, slijep, gluhoslijep ili nesposoban da se sam brani, od prvog ispitivanja do pravomoćnog dovršetka kaznenog postupka, dok je u članku 66. stavak 1. točka 5. ZKP/08. propisano da okrivljenik mora imati branitelja u vrijeme dostave optužnice zbog kaznenog djela za koje je propisana kazna zatvora od deset godina ili teža, do pravomoćnog okončanja postupka. U konkretnom slučaju okrivljena se tereti da je počinila kazneno djelo razbojništva iz članka 230. stavak 1. KZ/11. koje za počinitelja tog kaznenog djela propisuje kaznu zatvora od jedne do deset godina. To što je okrivljena nepismena osoba, što je razvidno iz zapisnika o njenom ispitivanju, ne znači da je nesposobna da se sama brani. Stoga je okrivljenoj u konkretnom slučaju, u skladu s odredbama ZKP/08. postavljen branitelj po službenoj u vrijeme dostave optužnice.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-315/16 od 27. rujna 2017.

20. KORIŠTENJE VJEŠTAČKIH NALAZA IZ PARNIČNOG POSTUPKA

Sud prvog stupnja obvezan je analizirati i ocijeniti samo one nalaze i mišljenja vještaka koji su tijekom kaznenog postupka i proveli prometno tehničko vještačenje u tom postupku.

Optuženik pobija pravilnost utvrđenja suda prvog stupnja da je oštećenica M. V. poduzela radnju oštrog kočenja kao reakciju na uočavanje teretnog vozila koje se nalazilo u fazi pretjecanja traktora pozivajući se na nalaze i mišljenja vještaka sa Fakulteta prometnih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, T. P. i G. Z., koje je u spis predala obrana, a koji nalazi i mišljenja su sačinjeni za potrebe parničnog postupka, s tvrdnjom da je sud prvog stupnja neosnovano ignorirao nalaze i mišljenja jer da nisu izrađeni za potrebe ovog kaznenog postupka, već parničnih postupaka u kojima su utvrđivane druge činjenice relevantne za parnični postupak, iako se navedeni nalazi i mišljenja bave

utvrđivanjem činjenica relevantnih za ovaj kazneni postupak, pa time prema mišljenju žalitelja predstavljaju i "kontrolnu" nalaza i mišljenja vještaka koji su sudjelovali u ovom postupku.

Žalitelj nije u pravu kada tvrdi da je sud prvog stupnja trebao analizirati i ocijeniti nalaze i mišljenja vještaka T. P. i G. Z. iz razloga što tijekom kaznenog postupka nije provedeno prometno tehničko vještačenje po vještacima T. P. i G. Z., već je provedeno vještačenje po vještacima J. R., A. M. i A. R., koji vještaci su i saslušani na raspravi, te odgovarali na pitanja i primjedbe stranaka, uključivši pitanja i primjedbe obrane. Stoga je sud prvog stupnja bio dužan samo analizirati i ocijeniti nalaze i mišljenja vještaka J. R., A. M. i A. R., koji dokazi su i izvedeni na raspravi, što je i učinio. Zbog navedenih razloga nije u pravu optuženik kada pobija ranije navedena činjenična utvrđenja suda prvog stupnja pozivajući se na nalaze i mišljenja T. P. i G. Z., koji su sačinjeni za potrebe parničnog postupka. Osim toga, valja primijetiti, uzimajući u obzir žalbene navode, da vještaci T. P. i G. Z., u svezi brzine kretanja oštećene i međusobne udaljenosti vozila kada je oštećena prema njihovom mišljenju poduzela reakciju na opasnost, u biti navode kao i vještak A. M., a što je sud prvog stupnja imao u vidu kod ocjene postojećih nalaza i mišljenja, te kod utvrđenja da je oštećena reakciju oštrog kočenja poduzela zbog opasnosti koju je prouzročio optuženik svojom nepropisnom vožnjom.

Županijski sud u Varaždinu, KŽ-452/16 od 4. travnja 2017.

21. OBVEZNA OBRANA

čl. 66. st. 1. toč. 5. ZKP/08

Za pitanje da li optuženik mora imati branitelja sukladno čl. 66. st. 1. toč. 5. ZKP/08 odlučno je za koje kazneno djelo se teretio u vrijeme dostave optužnice, kod čega je irelevantno da li je nakon toga državni odvjetnik izmijenio optužnicu u pogledu pravne oznake djela u smislu da je primijenio novi kazneni zakon kao blaži zbog propisane kazne, s time da je prema novom kaznenom zakonu propisana kazna manja od deset godina.

Protiv optuženika Općinsko državno odvjetništvo u Čakovcu je 17. svibnja 2007. podnijelo Općinskom sudu u Čakovcu optužnicu kojom se optuženik teretio, između ostalog, za kazneno djelo pronevjere iz čl. 345. st. 3. u svezi st. 1. Kaznenog zakona („Narodne novine“ br. 110/97, 27/98, 50/00, 129/00, 51/01, 111/03, 190/03 – odluka Ustavnog suda, 105/04, 84/05, 71/06, 110/07, 152/08 i 57/11 – dalje u tekstu: KZ/97). Prema čl. 345. st. 3. KZ/97 za navedeno kazneno djelo propisana je kazna zatvora od jedne do deset godina.

Prema stanju spisa proizlazi da je braniteljica optuženika podneskom od 8. svibnja 2014. optuženiku otkazala punomoć za zastupanje u ovom postupku, nakon čega je održana rasprava dana 14. siječnja 2016. i 3. ožujka 2016., kada je donijeta, a 4. ožujka 2016. objavljena, pobijana presuda s time da je rasprava održana bez branitelja.

Prema mišljenju ovog suda, time što je rasprava na navedene dane održana bez branitelja počinjena je bitna povreda iz čl. 468. st. 1. toč. 3. ZKP/08 jer je optuženik morao imati branitelja sukladno čl. 66. st. 1. toč. 5. ZKP/08, bez obzira što je državni odvjetnik na raspravi 26. veljače 2015. izmijenio zakonski opis i pravnu kvalifikaciju kaznenih djela na način da je kazneno djelo pronevjere pravno označio po čl. 233. st. 2. u svezi st. 1. KZ/11, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2013., kao blažem kaznenom zakonu, budući da je za kazneno djelo iz čl. 233. st. 2. KZ/11 propisana kazna zatvora u trajanju od jedne do osam godina.

Navedeno iz razloga jer se u vrijeme dostave optužnice optuženik teretio za kazneno djelo pronevjere iz čl. 345. st. 3. KZ/97, za koje je propisana kazna zatvora u trajanju od jedne do deset

godina, sukladno čl. 66. st. 1. toč. 5. ZKP/08 optuženik mora imati branitelja do pravomoćnog okončanja postupka, što znači da je morao imati branitelja i na raspravama održanim dana 14. siječnja 2016. i 3. ožujka 2016. U prilog takvog mišljenja govori i činjenica da sukladno čl. 3. KZ/11 o primjeni blažeg kaznenog zakona odlučuje sud nakon provedene rasprave, s time da se kod primjene blažeg kaznenog zakona polazi, između ostalog, i od načela konkretnosti, primjenom kojeg se novi kazneni zakon u konkretnom slučaju može ukazati strožim, bez obzira što je za određeno kazneno djelo propisao manju kaznu nego kazneni zakon koji je bio važeći u vrijeme počinjenja kaznenog djela.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-395/16 od 14. ožujka 2017.

22. TROŠKOVI POSTUPKA - DOVOĐENJE SVJEDOKA

čl. 147. st. 1. i 2. ZKP/08

Svjedok je pravilno obvezan na naknadu troškova svog dovođenja po policijskim djelatnicima temeljem čl. 147. st. 1. i 2. ZKP/08 jer je troškove prouzročio svojom krivnjom s time da je visina zatraženih i dosuđenih troškova dovođenja sukladna s čl. 6. st. 2. toč. 1. i st. 3. toč. a. Rješenja o utvrđivanju cijena posebnih troškova nastalih radom Ministarstva unutarnjih poslova (NN 55/11).

Prije svega valja navesti da je predsjednik raspravnog vijeća u pobijanom rješenju pravilno zaključio i utvrdio da je svjedok uredno pozvan na raspravu za 9. studeni 2016., na način da je poziv za raspravu predan njegovom ocu tj. odraslom članu domaćinstva, sukladno čl. 171. st. 1. ZKP/08. S obzirom da se svjedok nije odazvao na raspravu, premda je uredno pozvan, niti je opravdao svoj nedolazak, sud je osnovano naložio njegovo dovođenje na raspravu za dan 10. studeni 2016. po policijskim službenicima PU koprivničko-križevačke, koji su svjedoka i doveli na raspravu. Na opisani i utvrđeni način svjedok je svojom krivnjom prouzročio troškove svog dovođenja, s obzirom da je uredno pozvan, a izostanak nije opravdao, pri čemu je za pitanje da li je svjedok svojom krivnjom prouzročio troškove svog dovođenja irelevantno da li je otac svjedoka, kojem je sukladno zakonu uručen poziv za svjedoka, svjedoku uručio poziv odnosno obavijestio ga o prispjeću poziva. Navedeno može biti relevantno samo za pitanje da li je otac svjedoka, preuzimanjem poziva i neobavještanjem svjedoka o pozivu, istome prouzročio štetu koja se odnosi na troškove koje je svjedok dužan naknaditi zbog svog nedolaska na raspravu.

Stoga je pobijanim rješenjem svjedok pravilno i osnovano obvezan na naknadu troškova svog dovođenja temeljem čl. 147. st. 1. i 2. ZKP/08, s time da je visina zatraženih i dosuđenih troškova dovođenja sukladna čl. 6. st. 2. toč. 1. i st. 3. toč. a. Rješenja o utvrđivanju cijena posebnih troškova nastalih radom Ministarstva unutarnjih poslova (NN 55/11).

Županijski sud u Varaždinu, Kv II-62/17 od 18. svibnja 2017.

23. TROŠKOVI POSTUPKA – PRIVATNI TUŽITELJ

čl. 149. ZKP/08

U čl. 149. st. 3. ZKP/08 taksativno su navedeni razlozi kada privatni tužitelj ne snosi troškove kaznenog postupka (smrt okrivljenika ili nastup zastare kaznenog progona zbog odugovlačenja postupka koje se ne može pripisati u krivnju privatnog tužitelja) pa u drugom

slučaju, čak i u situaciji kad je postupak obustavljen bez njegove krivnje, sud nema mogućnosti osloboditi privatnog tužitelja snažanja navedenih troškova.

Pobijanim rješenjem suda prvoga stupnja je na temelju čl. 386. u vezi s čl. 380. st. 1. t. 2. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ 152/08, 76/09, 80/11, 120/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13 i 152/14, u daljnjem tekstu ZKP/08) obustavljen kazneni postupak protiv optuženice S. T. zbog kaznenog djela iz čl. 98. KZ/97, a na temelju čl. 149. st. 3. ZKP/08 privatna tužiteljica obvezna je naknaditi trošak iz čl. 145. st. 2. t. 6. ZKP/08 u paušalnom iznosu od 300,00 kn Prvostupanjski sud donio je pobijano rješenje o obustavi jer je našao da je optuženica već bila pravomoćno osuđena za isto djelo u prekršajnom postupku.

Žaliteljica smatra da nije dužna naknaditi troškove predmetnog kaznenog postupka, iako je obustavljen, jer da u času podnošenja privatne tužbe presuda Prekršajnog suda u još nije bila donijeta, a osim toga u to vrijeme još nije ni bio zauzet stav da nitko ne može biti ponovno kazнено progonjen za djelo za koje je već bio presuđen u prekršajnom postupku.

Naprijed iznijete činjenice odgovaraju istini, no unatoč tome ne dovode u pitanje pravilnost i zakonitost pobijane odluke suda prvoga stupnja o troškovima kaznenog postupka. Naime, sukladno odredbi čl. 149. st. 3. ZKP/08 privatni tužitelj obvezan je naknaditi troškove kaznenog postupka iz čl. 145. st. 2. t. 1. do 6. toga Zakona, nužne izdatke okrivljenika te nužne izdatke i nagradu njegova branitelja ako je postupak završen presudom kojom se okrivljenik oslobađa optužbe ili presudom kojom se optužba odbija, ili rješenjem o obustavi postupka, osim ako je postupak obustavljen odnosno ako je donesena presuda kojom se optužba odbija zbog smrti okrivljenika ili zato što je nastupila zastara kaznenog progona zbog odugovlačenja postupka koje se ne može pripisati u krivnju privatnog tužitelja.

Prema tome u postupku po privatnoj tužbi ako nastanu neke od naprijed navedenih situacija, a nije riječ o nekom od taksativno navedenih razloga u čl. 149. st. 3. ZKP/08 (smrt okrivljenika ili nastup zastare kaznenog progona zbog odugovlačenja postupka koje se ne može pripisati u krivnju privatnog tužitelja) troškove kaznenog postupka snosi privatni tužitelj. Budući da se u predmetnom slučaju ne radi o obustavi kaznenog postupka iz naprijed navedena dva razloga u kojima je privatni tužitelj oslobođen obveze plaćanja troškova kaznenog postupka, prvostupanjski sud je postupio u skladu sa zakonom kada je privatnu tužiteljicu u ovom slučaju obvezao na plaćanje paušalne svote od 300,00 kn (čl. 145. st. 2. t. 6. ZKP/08). Ovaj žalbeni sud nalazi da u postojećim neprijepornim okolnostima na koje se poziva privatna tužiteljica ovakva odluka uistinu nije pravična, no zakonodavac nije ostavio sudu druge mogućnosti, budući da je izričito poimenično propisao slučajeve u kojima privatni tužitelj nije dužan snositi troškove kaznenog postupka u situaciji obustave kaznenog postupka.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-185/17 od 2. svibnja 2017.

24. POSTUPANJE OPTUŽNOG VIJEĆA

čl. 155. st. 1. toč. 1. ZKP/08

Optužno vijeće prije obustave kaznenog postupka na temelju čl. 155. st. 1. toč.1 ZKP/08 treba primijeniti odredbu čl. 344. st. 3. ZKP/08, odnosno vratiti optužnicu tužitelju da u roku od tri dana ispravi nedostatke.

Pobijanim rješenjem Općinski sud u Varaždinu je po predsjednici optužnog vijeća pod toč. I/ na temelju odredbe iz čl. 355. st. 1. t. 1. u svezi čl. 230. st. 1. i čl. 57. st. 1. ZKP/08, obustavio

postupak protiv okrivljenice K. K., a na temelju podignute optužnice od 15. lipnja 2015. oštećenika kao tužitelja M. S., radi kaznenog djela iz čl. 224. st.1. KZ/97.

Žalitelj je u pravu kada upire na odredbu iz čl. 344. st. 3. ZKP/08 u kojoj je propisano da će predsjednik optužnog vijeća kada ustanovi da optužnica ima nedostatke u odnosu na sastojke iz čl. 342. st. 1. toč. 1. - 5. ZKP/08, vratiti optužnicu tužitelju da u roku od tri dana ispravi nedostatke. Naime, iz obrazloženja pobijanog rješenja proizlazi da je prvostupanjski sud obustavio ovaj postupak iz razloga što djelo kako je činjenično opisano u predmetnoj optužnici, s manjkavostima opisanih objektivnih i subjektivnih obilježja kaznenog djela za koje se okrivljenica Klaudija Korade tereti, ne predstavlja kazneno djelo, iz čega slijedi da optužnica ima nedostatke u odnosu na sastojke iz čl. 342. st. 1. toč. 2. ZKP/08, odnosno da optužnica ne sadrži opis djela iz kojeg proistječu zakonska obilježja kaznenog djela.

Budući je slijedom sadržaja ranije citirane odredbe iz čl. 344. st. 3. ZKP/08 predsjednik optužnog vijeća u takvom slučaju dužan optužnicu vratiti tužitelju da u roku od tri dana ispravi nedostatke, valjalo je prihvaćanjem žalbe oštećenika kao tužitelja na temelju čl. 494. st. 3. toč. 3. ZKP/08 preinačiti pobijanu odluku na opisani način. Sukladno čl. 344. st. 3. ZKP/08 oštećenik kao tužitelj je poučen da ukoliko u roku od tri dana od primitka ovog rješenja ne ispravi optužnicu, smatrat će se da je odustao od progona i postupak će se obustaviti.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-444/16 od 16. studenog 2016.

NEKONFRONTIRANI ISKAZ

čl. 431. st.2. ZKP/08

Iskaz ključnog svjedoka koji istražitelju nije bio dan u kontradiktornom postupku i u konfrontacijskoj formi, u smislu odredbe čl. 431. st.2. ZKP/08 ne može biti jedini dokaz na kojem bi se temeljila osuđujuća presuda.

ODO smatra da prvostupanjski sud nije imao razloga ne prihvatiti kao vjerodostojan iskaz svjedokinje Željke Birač koji je bila dala policijskom istražitelju, budući da je prije toga upozorena na dužnost istinitost iskazivanja, a zapisnik je vlastoručno potpisala. Osim toga ništa ne govori da bi policijski službenik Milan Mihaljević nezakonito proveo ispitivanje imenovane svjedokinje, odnosno da bi u zapisnik imao potrebu unijeti nešto što ona uopće nije rekla. Državni odvjetnik nadalje u žalbi ističe da, s obzirom da je bila riječ o svjedokinji čiji ispitivanje nije predložio optuženik, policijski istražitelj, koji je postupao po nalogu ODO, nije imao obvezu da o mjestu i vremenu provođenja dokazne radnje ispitivanja svjedokinje Željke Birač obavijesti optuženika pa da se stoga ne može smatrati da je ovaj dokaz pribavljen protivno čl. 213. st. 4. u svezi s čl. 234. ZKP/08. Shodno tome ODO drži da se u konkretnom slučaju ne radi o zapisniku o ispitivanju svjedoka na kojem se, u smislu odredbe čl. 431. st.2. ZKP/08, ne može isključivo ili u odlučujućoj mjeri temeljiti osuđujuća presuda.

Bez obzira što istražitelj o provođenju navedene dokazne radnje nije bio dužan izvijestiti optuženika, jer se nije radilo o dokaznoj radnji koju je predložio optuženik, a niti je bila riječ o dokaznom ročištu u smislu čl. 235. ZKP/08, no ODO pogrešno smatra da se zbog toga na ovaj dokaz ne može primijeniti odredba čl. 431. st. 2. ZKP/08. Naprotiv, prvostupanjski sud je ispravno i zakonito postupio kada je spomenuti personalni dokaz, s obzirom na naprijed iznijete procesno-pravne okolnosti, podveo pod propis iz naprijed naznačenog zakonskog članka. Naime, ovdje se radi o tzv. nekonfrontiranom iskazu, tj. o iskazu svjedoka koji je ispitan na nekontradiktoran način i

u nekonfrontacijskoj formi, budući da optuženik nije bio nazočan dokaznoj radnji ispitivanja imenovane ključne svjedokinje u fazi istraživanja i bez mogućnosti djelotvornog pobijanja činjenica koje proizlaze iz tog iskaza. U tom smislu procesno-pravni učinak i doseg odredbe čl. 431. st. 2. ZKP/08 valja protegnuti i na takve slučajeve. To pak posebice važi za onu situaciju u kojoj je svjedok na raspravi odstupio (u cijelosti ili djelomično) od svog nekonfrontiranog iskaza, odnosno ako na raspravi više ne tereti optuženika, jer tada raniji nekonfrontirani iskaz sud ne smije koristiti za osudu, upravo sukladno čl. 431. st. 2. ZKP/08, već se u svojoj odluci mora osloniti na raspravni iskaz toga svjedoka.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-576/16 od 21. veljače 2017.

25. NEPOTPUNO UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

čl. 470. st. 3. ZKP/08

S obzirom da je za odluku o kazni kod kaznenog djela izazivanja promet nesreće relevantna činjenica da li je oštećenik svojom nepropisnom vožnjom doprinio nastanku prometne nesreće, a prema nalazima i mišljenjima vještaka bi proizlazilo da do prometne nesreće ne bi došlo da se oštećena kretala dozvoljenom brzinom od 50 km/h, koju činjenicu je sud prvog stupnja propustio utvrditi, u pravu je optuženik kada presudu suda prvog stupnja pobija zbog nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, jer prema čl. 470. st. 3. ZKP/08 nepotpuno utvrđeno činjenično stanje postoji ako sud kakvu odlučnu činjenicu nije utvrdio, a odlučne činjenice su i činjenice relevantne za odluku o kazni.

U pravu je optuženik kada presudu suda prvog stupnja pobija zbog nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja s bitnom tvrdnjom da je sud prvog stupnja propustio utvrditi činjenice koje se tiču doprinosa oštećene M. Valjak, a koje su odlučne za odluku o kazni.

Tako optuženik osnovano ukazuje da je na mjestu prometne nesreće važilo ograničenje brzine od 50 km/h, što je konstatirano i u zapisniku o očevidu, da se oštećena M. V. kretala brzinom koja je bila iznad dozvoljene (optuženik se poziva na brzinu od 75 km/h) te da bi prema rezultatima prometno tehničkog vještačenja oštećena M. V. i uz postojeću reakciju oštrg kočenja izbjegla sudar sa teretnim vozilom da se kretala dopuštenom brzinom do 50 km/h (optuženik kod toga navodi da do sudara ne bi došlo sa svim brzinama do 67 ili 64 km/h.

Naime, za razliku od vještaka J. R., koji je naveo da bi do sudara došlo i da se oštećena kretala dopuštenom brzinom od 50 km/h, vještaci A. M. i A. R. su u svojim nalazima i mišljenjima naveli da do sudara ne bi došlo da se oštećena kretala dopuštenom brzinom do 50 km/h, uz njezinu postojeću reakciju oštrim kočenjem. Tako je vještak A. M. naveo da bi uz postojeću reakciju oštrg kočenja oštećena M. V. zaustavila svoje vozilo na oko 20,8 metara ispred mjesta sudara da se kretala brzinom od 50 km/h, u kom slučaju ne bi došlo do prometne nesreće odnosno do sudara sa teretnim vozilom, što više, po mišljenju navedenog vještaka ne bi ni bila potrebna reakcija oštrim kočenjem već samo prikočivanje ili eventualno skretanje bliže svom desnom rubu kolnika, a vještak A. R. je u nalazu i mišljenju naveo da bi vozilo oštećene, uz postojeću reakciju oštrim kočenjem, uspjelo izbjeći kontakt sa teretnim vozilom sa svim brzinama do 67 km/h.

Zbog navedenih razloga valjalo je prihvatiti žalbu optuženika zbog nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja te ukinuti pobijanu presudu i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje, zbog čega je za sada žalba državnog odvjetnika zbog odluke o kazni bespredmetna.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-452/16 od 7. lipnja 2017.

26. BITNA POVREDA ODREDBA KAZNENOG POSTUPKA

čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08

Ostvarena je apsolutno bitna povreda odredba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08 time što u pobijanoj presudi nisu navedeni razlozi o kumulativnom ispunjenju zakonom propisanih pretpostavki iz čl. 404. st. 5. ZKP/08 za održavanje rasprave bez prisutnosti optuženica.

Prema odredbi čl. 404. st. 5. ZKP/08, ako se postupak vodi za kazneno djelo za koje je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina (o kakvim kaznenim djelima se u konkretnom slučaju radi), rasprava se može održati bez prisutnosti optuženika koji je bio uredno pozvan, ali nije pristupio ili mu se poziv nije mogao uručiti jer je promijenio adresu, a o tome nije obavijestio sud ili je očito da izbjegava poziv, uz uvjet da je prije toga bio ispitan ili se očitovao o optužbi i da njegova prisutnost nije nužna.

Sukladno citiranoj odredbi za održavanje rasprave bez prisutnosti optuženika nužno je kumulativno ispunjenje dvije pretpostavke: a) da je optuženik prije toga bio ispitan ili se očitovao o optužbi; b) da njegova prisutnost na raspravi nije nužna.

Iz zapisnika s rasprave od 17. veljače 2016. proizlazi da je prvostupanjski sud tu raspravu održao bez prisutnosti optuženica. Nadalje, iz stanja spisa proizlazi da su optuženice prethodno bile ispitane i očitovale se o optužnici, međutim, time je ispunjena samo jedna od kumulativno propisanih pretpostavki iz čl. čl. 404. st. 5. ZKP/08. O postojanju druge kumulativno propisane pretpostavke iz čl. 404. st. 5. ZKP/08 – da prisutnost optuženica na raspravi nije bila nužna – u pobijanoj presudi uopće nema razloga, na koji način je prvostupanjski sud ostvario bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 1. t. 11. ZKP/08. Pritom valja primijetiti da sukladno odredbama ZKP/08 održavanje rasprave bez prisutnosti optuženika, predstavlja iznimku, koju po stavu ovog suda valja usko tumačiti.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-493/16 od 7. lipnja 2017.

27. BITNA POVREDA ODREDBA KAZNENOG POSTUPKA

čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08

Izreka presude je nerazumljiva i proturječna jer su u činjeničnom opisu kaznenog djela klevete iz čl. 149. st. 1. i 2. KZ/11 za koje je optuženik proglašen krivim izostala tri ključna elementa koja određuju biće kaznenog djela, a to je navod da se radi o neistinitim činjenicama, da takve činjenice mogu škoditi časti i ugledu privatnog tužitelja te da je optuženik znao da se radi o neistinitoj tvrdnji.

Sukladno čl. 524. st. 2. ZKP/08 privatna tužba mora imati sadržaj iz čl. 342. st. 1. toč. 1. – 4. ZKP/08, a čl. 342. st. 1. toč. 2. ZKP/08 propisano je da optužnica sadrži opis djela iz kojeg

proistjeću zakonska obilježja kaznenog djela, vrijeme i mjesto počinjenja kaznenog djela, predmet na kojemu je i sredstvo kojim je počinjeno kazneno djelo te ostale okolnosti potrebne da se kazneno djelo što točnije odredi. U konkretnom slučaju, budući da činjenični opis kaznenog djela sadrži samo vrijeme počinjenja kaznenog djela i sadržaj komentara emisije "Provjereno" koji je objavljen na Web stranici Nova TV i prema ocjeni ovoga suda u privatnoj tužbi, a posljedično tome i u pobijanoj presudi, nije sadržan potpuni opis kaznenog djela klevete iz čl. 149. st. 1. i 2. KZ/11 u pogledu naprijed navedenih bitnih elemenata ovog kaznenog djela na koje ukazuje žalba, što izreku presude čini nerazumljivom i proturječnom samoj sebi.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-224/16 od 11. siječnja 2017.

28. BITNA POVREDA ODREDAVA KAZNENOG POSTUPKA-kod izreke presude

čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08

Ostvarena je apsolutno bitna povreda odredba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08 jer kada se usporede činjenični opisi kaznenih djela iz osuđujućeg i odbijajućeg dijela napadane presude, tada proizlazi da je optuženik za istovjetnu kriminalnu djelatnost proglašen krivim i da je istodobno protiv njega optužba odbijena, što izreku presude čini nejasnom, nerazumljivom i proturječnom samoj sebi. Naime, kada se radi o kaznenim djelima u stjecaju, neovisno o tome je li riječ o idealnom ili realnom stjecaju, a koja djela su optužbom koncipirana u jedinstvenom činjeničnom opisu, sud treba izlučiti one radnje kojima se ostvaruju obilježja inkriminiranog djela za koje se donosi određena vrsta presude.

Pobijanom presudom suda prvoga stupnja optuženik M. P. proglašen je krivim zbog dva kaznena djela iz čl. 213. st. 2. KZ/97 na način i pod okolnostima opisanim u izreci te presude, a na temelju čl. 452. t. 6. ZKP/08 protiv njega je odbijena optužba zbog počinjenja kaznenog djela iz čl. 215. a KZ/97 činjenično i pravno pobliže opisanog u izreci. U pravu je državni odvjetnik kada u žalbi ističe da je pobijanom presudom ostvarena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 1. t. 11. ZKP/08 koja se očituje u nerazumljivosti i proturječnosti njene izreke. Naime, kada se usporede činjenični opisi kaznenih djela iz osuđujućeg i odbijajućeg dijela napadane presude tada doista proizlazi da je optuženik M. P. za istovjetnu kriminalnu djelatnost proglašen krivim i da je istodobno protiv njega optužba odbijena, što izreku presude čini nejasnom, nerazumljivom i proturječnom samoj sebi.

U konkretnom slučaju optuženik se tereti za stjecaj kaznenih djela zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe iz čl. 213. st. 2. KZ/97 i nasilničkog ponašanja u obitelji iz čl. 215. a KZ/97. Stoga je prvostupanjski sud, nakon što je optuženika M. P. proglasio krivim za kaznena djela iz čl. 213. st. 2. KZ/97 koja je činjenično i pravno označio u osuđujućem dijelu svoje presude, trebao u odbijajućem dijelu izdvojiti one kriminalne radnje koje se odnose na kazneno djelo iz čl. 215. a KZ/97.

Županijski sud u Varaždinu, Kžzd-49/16 od 25. listopada 2016.

29. BITNA POVREDA ODREDAVA KAZNENOG POSTUPKA-IZREKA PRESUDE

čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08

Ostvarena je apsolutno bitna povreda odredba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 1. toč.

11. ZKP/08 u vidu izostanka razloga o odlučnim činjenicama kada prvostupanjski sud nakon što uje utvrdio da inkriminirana radnja koje je optuženik kritične zgrade poduzeo nije bila prijeko potrebna za odbijanje protupravnog napada oštećenika, nije razmotrio i pitanje eventualnog postupanja optuženika u prekoračenju granica nužne obrane, niti je iznio svoj stav o tome koji drugi blaži način obrane je optuženik kritične zgrade objektivno imao na raspolaganju za odbijanje protupravnog napada oštećenika.

Iz obrazloženja prvostupanjske presude proizlazi da prvostupanjski sud ne prihvaća stajalište obrane da bi se u konkretnom slučaju radilo o postupanju optuženika u nužnoj obrani. Argumentirajući takav svoj stav, prvostupanjski sud u obrazloženju pobijane presude u bitnome navodi kako činjenica da je oštećenik zamahnuo nogom prema optuženiku, kao i prijetnje oštećenika da će ga ubiti, koje je optuženiku prije inkriminiranog događaja dojavila S. F., uz činjenicu da kod oštećenika nije pronađeno nikakvo oružje, ne predstavljaju napad oštećenika na optuženika ili izravno predstojeći napad koji bi bio takve kvalitete da bi opravdavao inkriminirano postupanje optuženice prema oštećeniku.

Iz takvog bi obrazloženja proizlazilo da prvostupanjski sud prihvaća da je oštećenik inkriminirane zgrade prvi napao optuženika na način da je nogom zamahnuo prema njemu, ali da takav napad, imajući u vidu sve okolnosti slučaja, ne opravdava inkriminiranu reakciju optuženika - udarac tvrdim predmet omotanim u PVC vrećicu u predjelu glave oštećenika. Prema čl. 21. st. 2. KZ/11 nužna je ona obrana koja je prijeko potrebna da se od sebe ili drugoga odbije istodobni ili izravno predstojeći protupravni napad.

Povezujući ranije izloženo obrazloženje prvostupanjskog suda sa sadržajem citirane odredbe, može se zaključiti da sud prvog stupnja smatra (premda to izrijekom ne navodi u pobijanoj presudi) da je optuženik kritične zgrade doduše bio izložen istodobnom protupravnim napadu od strane oštećenika, ali da obrana kakvu je poduzeo nije bila prijeko potrebna za odbijanje takvog napada.

Imajući na umu sve ranije navedeno, optuženik je u pravu kada u žalbi tvrdi da u pobijanoj presudi izostaju razlozi o svim činjenicama odlučnim za primjenu instituta nužne obrane, budući prvostupanjski sud uopće ne razmatra pitanje eventualnog postupanja optuženika u prekoračenju granica nužne obrane.

Naime, imajući u vidu odredbu iz čl. 21. st. 3. KZ/11 u kojoj se propisuje da se počinitelj koji prekorači granice nužne obrane može blaže kazniti, prvostupanjski sud je s obzirom na utvrđenje da inkriminirana radnja koje je optuženik kritične zgrade poduzeo nije bila prijeko potrebna za odbijanje protupravnog napada oštećenika, logikom stvari morao razmotriti i pitanje eventualnog postupanja optuženika u prekoračenju granica nužne obrane.

Pored toga, ovaj drugostupanjski sud dodatno primjećuje da sud prvog stupnja u obrazloženju pobijane presude ne iznosi svoj stav o tome koji drugi blaži način obrane je optuženik kritične zgrade objektivno imao na raspolaganju za odbijanje protupravnog napada oštećenika. Na opisani način prvostupanjski sud je ostvario bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 1. t. 11. ZKP/08, slijedom čega je na temelju čl. 483. st. 1. ZKP/08 valjalo ukinuti pobijanu presudu i predmet uputiti prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-417/16 od 2. studenog 2016.

30. OBNOVA POSTUPKA

čl. 507. st.1. ZKP/08

Postupak u kojem sud odlučuje da li će se izvršiti izrečena kazna zatvora, koja je zamijenjena radom za opće dobro zbog neizvršenja rada za opće dobro krivnjom osuđenika, ne predstavlja kazneni postupak, koji se može pod zakonom propisanim uvjetima obnoviti na zahtjev ovlaštene osobe, već predstavlja fazu izvršenja izrečene kaznenopravne sankcije, tako da se u odnosu na taj postupak ne može podnijeti zahtjev za obnovu kaznenog postupka o kaznenom postupku, jer nije riječ o kaznenom postupku.

Pobijanim rješenjem temeljem čl. 507. st. 1. ZKP/08 odbijen je zahtjev osuđenika za obnovu kaznenog postupka podnijet po branitelju D. Z. odvjetniku iz Čakovca.

Rješenjem Županijskog suda u Varaždinu broj Kž-111/15-4 od 20. svibnja 2015. odbijena je žalba osuđ. H. V., podnijeta protiv rješenja Općinskog suda u Koprivnici broj Kv-5/15-4 (K-190/11) od 9. siječnja 2015., kojim rješenjem je na temelju čl. 54. st. 5. KZ/97 određeno da će se izvršiti kazna zatvora u trajanju od šest mjeseci, na koju kaznu zatvora je H. V. osuđen pravomoćnom presudom Općinskog suda u Koprivnici broj K-190/11-42 od 10. srpnja 2012., zbog kaznenog djela iz čl. 271. st. 3. u svezi čl. 266. st. 2. KZ/97, s time da mu je tom presudom kazna zatvora u trajanju od šest mjeseci zamijenjena radom za opće dobro na slobodi u trajanju od 60 radnih dana, iz razloga što je sud utvrdio da osuđenik svojom krivnjom nije izvršio rad za opće dobro na slobodi.

Prema tome, osuđenik je podnio zahtjev za obnovu kaznenog postupka vezano za pravomoćnu odluku kojom je određeno da će se izvršiti kazna zatvora u trajanju od šest mjeseci, s obzirom da osuđenik svojom krivnjom nije izvršio rad za opće dobro na slobodi, za koji rad mu je zamijenjena izrečena kazna zatvora. Pobijanim rješenjem odbijen je zahtjev osuđenika za traženu obnovu kaznenog postupka, pri čemu se iznose razlozi u kojima se u biti tvrdi da je ranije citiranim rješenjima pravilno i zakonito određeno da će se izvršiti kazna zatvora u trajanju od šest mjeseci zbog neizvršenja rada za opće dobro na slobodi.

Predmetnom žalbom osuđenik pobija razloge iznijete u pobijanom rješenju, dakle razloge zbog kojih sud prvog stupnja smatra da je ranije citiranim rješenjima pravilno i zakonito određeno da će se izvršiti kazna zatvora u trajanju od šest mjeseci zbog neizvršenja rada za opće dobro na slobodi krivnjom osuđenika, pri čemu žalitelj iznosi određene razloge zbog kojih smatra da je nepravilno i neosnovano pravomoćnim rješenjima određeno da se ima izvršiti kazna zatvora u trajanju od šest mjeseci zbog neizvršenja rada za opće dobro na slobodi.

Zbog navedenih razloga nema zakonskih uvjeta za traženu obnovu postupka, zbog čega je sud prvog stupnja pobijanim rješenjem osnovano odbio zahtjev osuđenika za traženu obnovu kaznenog postupka (sud prvog stupnja propustio je zahtjev odbaciti temeljem čl. 506. st. 1. ZKP/08, te je zahtjev dostavio protivnoj stranci na odgovor), pri čemu su razlozi iznijete u pobijanom rješenju i žalbeni razlozi potpuno irelevantni za pravilnost rješenja kojim je odbijen zahtjev za obnovu kaznenog postupka, s obzirom da se ti razlozi tiču pravilnosti i zakonitosti rješenja kojim je određeno da će se izvršiti izrečena kazna zatvora zbog neizvršenja rada za opće dobro na slobodi.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-82/17 od 28. veljače 2017.

GRADANSKO PRAVO

I/ STVARNO PRAVO

KULTURNO DOBRO

(Čl. 38. i čl. 39. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara – NN. 69/99, 159/03, 152/14, 98/15 i 44/17)

Vlasnik nekretnine koja je zaštićena kao kulturno dobro i kao takva upisana u Upisnik kulturnih dobara Republike Hrvatske ovlašten je slobodno raspolagati tom nekretninom.

„U žalbi protustranka ističe nedopustivost prijenosa predmetnih nekretnina kupoprodajnim ugovorom sklopljenim između njenog pravnog prednika (kao prodavatelja) i predlagatelja (kao kupca) iz razloga što se radi o nekretnini unutar povijesne jezgre P., koje je zaštićeno kao kulturno dobro upisan u Upisnik kulturnih dobara Republike Hrvatske, a promet takvih nekretnina je ograničen u skladu s odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. U konkretnom slučaju sklapanju (i izvršenju) kupoprodajnog ugovora nije prethodila zakonska procedura u vezi prava prvokupa predmetnih nekretnina u korist pravnih osoba kojima navedeni zakon daje to pravo, a kojima se žaliteljica povodom predmetnog odnosa obratila. Neosnovano se po ocjeni ovog suda protustranka (žaliteljica) poziva na zakonska ograničenja u pravnom prometu predmetne nekretnine, obzirom da je njen pravni prednik raspolagao svojim pravom vlasništva te je kupoprodajnim ugovorom sklopljenim s predlagateljem prenio pravo vlasništva predmetnih nekretnina na kupca. Mjerodavne odredbe Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99; 159/03; 152/14; 98/15 i 44/17) čl. 38. i 39. daju Republici Hrvatskoj, odnosno jedinicama regionalne i lokalne uprave (ovisno o razini konkretne kulturne zaštite) legitimaciju tražiti poništenje ugovora o kupoprodaji, podnošenjem tužbe, ukoliko vlasnik proda kulturno dobro protivno odredbama tog zakona, te time povrijedi zaštićene interese navedenih pravnih osoba (pravo prvokupa).“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-361/17-3 od 8. studenog 2017.

POMORSKO DOBRO

(Čl. 2. st. 1. toč. 4. Zakona o pomorskom dobru – NN. 158/03, 100/04, 141/06, 38/09, 123/11)

Izjednačavanje granice lučkog područja sa granicom pomorskog dobra određeno čl. 2. st. 1. toč. 4. Zakona o pomorskom dobru ne oslobađa ovlaštenika upisa pomorskog dobra da prilikom prijedloga upisa u zemljišnu knjigu pomorskog dobra dostavi deklaratorno rješenje Povjerenstva Ministarstva kojim se utvrđuju granice pomorskog dobra, a niti od ishoda geodetskog elaborata.

„Iznesena zakonska – i podzakonska normativna regulativa potvrđuju ovaj sud u stajalištu da izjednačavanje granice lučkog područja sa granicom pomorskog dobra kakvo je statuirano odredbom čl.2.stav.1.toč.4. Zakona o pomorskom dobru ne oslobađa ovlaštenika upisa pomorskog dobra u zemljišnu knjigu obveze ishoda deklaratornog rješenja Povjerenstva Ministarstva kojim se utvrđuju granice pomorskog dobra a niti od postupka propisanog Pravilnikom (dakle ishoda geodetskog elaborata koji se prema čl. 9. stav.3. i 4. Pravilnika u slučaju kada nema diobe odnosno osnivanja katastarskih čestica sastoji od popisa svih katastarskih čestica koje će nakon provedenih postupaka ući u sastav pomorskog dobra i od Izvješća o obavljenom obilježavanju granice pomorskog dobra koji je postupak obilježavanja pobliže opisan čl.3., 4. i 5. navedenog Pravilnika).“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-190/16-2 od 12. kolovoza 2016.

POSJED STANA

(Čl. 21. st. 3. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima – NN. 91/96.,73/00., 114/01., 79/06., 146/08., 38/09., 153/09., 90/10., 143/12., 152/14. i 81/15.-pročišćeni tekst)

Tužitelj se smatra posjednikom stana ukoliko je nakon ugovora o kupoprodaji tog stana zamijenio brave i ima u posjedu ključeve od istoga, bez obzira što ne boravi u tom stanu.

„Pogrešno je prvostupanjski sud zaključio da time što tužitelj nije boravio u predmetnom stanu, već je samo promijenio bravu nakon što je zaključio ugovor o kupoprodaji, nije ušao u posjed stana, odnosno upravo na taj način mu je omogućeno da vrši faktičnu vlast nad stvari, jer je jedini raspolagao ključevima od predmetnog stana, i stoga je jedini i mogao vršiti faktičnu vlast nad predmetnim stanom, pri čemu je nebitno je li on doista u stan ušao i u njemu nešto činio ili to nije učinio. Međutim, da bi se tužitelju mogla pružiti posjedovna zaštita potrebno je da su ispunjene procesne pretpostavke koje su sadržane u čl. 21. st. 3. ZV-a, dakle da je tužba podnesena u subjektivnom roku od mjesec dana od saznanja za smetanje i počinitelja, odnosno u objektivnom roku koji teče od dana nastalog smetanja.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-649/17-2 od 29. lipnja 2017.

SMETANJE POSJEDA

(Čl. 158. st. 1. Zakona o parničnom postupku – NN. 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07. - Odluka USRH, 84/08., 96/08. – Odluka USRH, 123/08. - ispravak, 57/11., 148/11. - pročišćeni tekst, 25/13. i 89/14. – Odluka USRH)

Postupanje tuženika sukladno nalogu iz privremene mjere ne smatra se dobrovoljnim ispunjenjem tužbenog zahtjeva.

„Kako dakle, i sami tužitelji tvrde da je tuženik postupio po izdanoj privremenoj mjeri, a što tvrdi i tuženik u žalbi, te da su tužitelji povukli tužbu u cijelosti jer nemaju pravni interes na utvrđenje da su smetani u posjedu obzirom su postavljanjem ograde onemogućili tuženika da ih ubuduće smeta u posjedu predmetne nekretnine, po ocjeni ovog suda nema osnove u čl.158. st.1.

Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07. - Odluka USRH, 84/08., 96/08. – Odluka USRH, 123/08. - ispravak, 57/11., 148/11. - pročišćeni tekst, 25/13. i 89/14. – Odluka USRH – dalje u tekstu: ZPP) obvezati tuženika da tužiteljima naknadi trošak postupka jer postupanje tuženika sukladno nalogu iz izdane privremene mjere ne može se poistovjetiti svojevolumnom udovoljenju tužbenom zahtjevu. S druge strane povlačenje tužbe zbog nepostojanja pravnog interesa za daljnje vođenje parnice, okolnost je koja ukazuje da su tužitelji na temelju čl.158. st.1. ZPP-a u obvezi tuženiku naknaditi trošak postupka.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1537/16-2 od 13. listopada 2016.

SMETANJE POSJEDA

(Čl. 24. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - NN.91/96; 68/98; 137/99; 22/00; 73/00; 114/01; 79/06; 141/06; 146/08; 38/09; 153/09; 143/12; 152/14)

Verbalna zabrana korištenja određenog dijela nekretnine popraćena ozbiljnom prijetnjom od strane drugih suposjednika zbog koje je jedan od suposjednika potpuno isključen u dotadašnjem načinu korištenja te nekretnine smatra se smetanjem (su)posjeda.

„Točno je da svaka verbalna prijetnja ne znači nužno i čin smetanja. No u konkretnom slučaju utvrđeno je da su verbalne zabrane za korištenje spornog dijela dvorišta bile popraćene prijetnjama I. tuženika da će mu metalnom šipkom, koju je držao u rukama, razbiti auto i njega, što su nazočne II. i III. tuženice podržavale, te se i po ocjeni ovog suda radi o ozbiljnoj prijetnji od strane svih tuženika što je imalo za posljedicu promjenu u dosadašnjem načinu korištenja dvorišta. To proizlazi i iz žalbenih navoda tuženika da tužitelj koristi predmetnu nekretninu s druge strane, čime sami tuženici unatoč tvrdnji da nema smetanja potvrđuju činjenično utvrđenje prvostupanijskog suda da zbog učinjenog smetanja tužitelj više uopće ne koristi sporni dio dvorišta već za ulaz u poslovne prostorije koristi prolaz kroz stambeni dio te da na spornom dijelu dvorišta više ne parkira svoja vozila već ih parkira ispred kuće. Utvrdivši dakle da je tužitelj do izrečene verbalne zabrane i ozbiljnih prijetnji zajedno sa tuženicima koristio sporni dio dvorišta kojeg nakon toga više uopće ne koristi, to je prvostupanijski sud zaključivši da su time svi tuženici tužitelja kao jednog od suposjednika potpuno isključili u dotadašnjem načinu korištenja dvorišta, tužitelju osnovano pružio suposjedovnu zaštitu i time na utvrđeno činjenično stanje pravilno primijenio odredbu čl. 24. st. 1. ZV-a pa žalba tuženika nije osnovana.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2215/15-2 od 10. srpnja 2017.

SMETANJE POSJEDA

(Čl. 22. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima – NN.91/96; 68/98; 137/99; 22/00; 73/00; 114/01; 79/06; 141/06; 146/08; 38/09; 153/09; 143/12 i 152/14)

Smatra se da je tuženik smetao tužiteljicu u posjedu stana na način da ju je onemogućio u korištenju struje ukoliko je isporučitelju električne energije dao nalog za iskopčavanje struje i skidanje električnog brojila s nekretnine tužiteljice.

„Da je upravo tuženik dao nalog HEP-u da isključi struju u tom stanu i skine električno brojilo nije sporno u ovom postupku, a to proizlazi i iz dokumentacije koja je priložena u spis. I po ocjeni ovoga suda na taj način je tuženik smetao tužiteljicu u posjedu tog stana jer nemogućnost

korištenja struje predstavlja uznemiravanje posjeda tužiteljice i na bitan način otežava korištenje te nekretnine, zbog čega u tome postoje bitni elementi smetanja posjeda iz čl. 21. ZOV-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-870/17-2 od 5. svibnja 2017.

ZAŠTITA POSJEDA

(Čl. 22. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima – NN. 91/96; 68/98; 137/99; 22/00; 73/00; 114/01; 79/06; 141/06; 146/08; 38/09; 153/09 i 143/12)

Sud nije ovlašten odbiti tužbeni zahtjev za posjedovnu zaštitu samo iz razloga što je tužitelj naknadno povukao tužbu u dijelu kojim traži uspostavu prijašnjeg posjedovnog stanja.

„Međutim, iako se posjed putem suda štiti utvrđivanjem čina smetanja posjeda, naređenjem uspostave posjedovnog stanja kakvo je bilo u trenutku smetanja i zabranom takvog ili sličnog smetanja ubuduće, sud neće odbiti tužbeni zahtjev za posjedovnu zaštitu (samo iz razloga) ako je tužitelj naknadno povukao tužbu u dijelu zahtjeva za uspostavu posjedovnog stanja, budući da je tuženik sam uspostavio prijašnje posjedovno stanje tijekom parnice, već će se u tom slučaju posjedovna zaštita sastojati od utvrđenja čina smetanja posjeda te zabrane takva ili sličnog smetanja. U konkretnom slučaju, nije bilo sporno da su tuženici uspostavili prijašnje posjedovno stanje tako da su predali tužitelju stvari koje su se nalazile u spornom poslovnom prostoru, pa je prvostupanjski sud odbijanjem tužbenog zahtjeva iz navedenog razloga, pogrešno primijenio materijalno pravo.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1754/15-2 od 28. lipnja 2017.

NUŽNI I KORISNI TROŠKOVI

(Čl. 164. st. 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima – NN.91/96; 68/98; 137/99; 22/00; 73/00; 114/01; 79/06; 141/06; 146/08; 38/09; 153/09; 143/12 i 152/14)

Tražbina poštenog posjednika s osnove nužnih i korisnih troškova dospijeva podnošenjem zahtjeva vlasnika nekretnine za predaju stvari.

„Prema stavu ovog suda, međutim, odredba čl. 164. st. 2. ZV-a pretpostavlja da poštenu posjednik ima pravo zahtijevati naknadu nužnih i korisnih troškova tek kada vlasnik stvari u sudskom postupku zahtijeva predaju stvari, tj. tek kada vlasnik takav zahtjev postavi u sudskom postupku dospijeva tražbina po osnovi nužnih i korisnih troškova jer tada posjednik može vlasničkom zahtjevu suprotstaviti zahtjev za naknadu nužnih i korisnih troškova (a ujedno ima i pravo zadržanja/retencije). Tumačenje u tom smislu proizlazi iz rješenja Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj: Rev-1604/90-2 od 14. studenog 1990. u kojem se navodi da „posjednicima koji su izvršili ulaganje svojih sredstava u stambeni objekt tuženice kao vlasnice... pripada pravo na naknadu troškova ulaganja tek od trenutka kada vlasnik zatraži povrat stvari ili kad posjednici predaju vlasniku stvar“. S obzirom da nije utvrđeno je li u sudskom postupku od strane ovdje tuženice zahtijevana predaja u posjed sporne nekretnine, nije utvrđeno je li zahtijevana tražbina

dospjela. Kako sud može naložiti tuženiku da izvrši određenu činidbu samo ako je ona dospjela do zaključenja glavne rasprave (čl. 326. st. 1. ZPP-a), utvrđenje ovdje problematiziranih okolnosti nužno je za odluku o predmetnom, eventualno kumuliranom tužbenom zahtjevu.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1657/16-2 od 15. studenog 2017.

PRAVO ZADRŽANJA

(Čl. 72. Zakona o obveznim odnosima – NN. 35/05, 41/08, 125/11)

Pravo zadržanja ne daje ovlašteniku pravo na redovno nenaplatno korištenje zadržane stvari.

„Naime, pravo zadržanja treba svesti, u smislu sadržaja odredbe čl. 72. ZOO-a, na ovlast na uskraćivanje predaje (retenciju) stvari, a ne daje ovlast na njeno redovno korištenje (nenaplatno), što tuženik nastoji ostvariti (legalizirati) u ovom postupku. Osim toga, tuženikova ovlast zadržanja prestaje uslijed prijeboga njegovih potraživanja dosuđenih navedenom presudom, s tužiteljčinim potraživanjima koje ostvaruje zbog tuženikovog neovlaštenog redovnog korištenja (u svrhu stanovanja) njenog stana, u smislu primjene odredbe čl. 196. st. 1 i 2 ZOO-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1603/16-2 od 14. rujna 2016.

STJECANJE VLASNIŠTVA POKRETNE STVARI

(Čl. 116. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima – NN. 91/96., 68/98., 137/99., 22/00., 73/00. i 114/01.)

Odredbe Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima kojima je određen način stjecanja prava vlasništva na pokretninama ne utječu na obvezu tuženika koji je upisan kao vlasnik motornog vozila u javnom očevidniku MUP-a da podmiri kartu za parkiranje tog vozila na javnom parkiralištu, bez obzira što nije u posjedu tog motornog vozila.

„Naime, sud je pravilno u smislu odredbe čl. 116. st. 1. ZOV-a zaključio o tome na koji način se stječe vlasništvo pokretne stvari. Međutim, taj propis nije pravno relevantan za obvezu plaćanja dnevne karte za parkiranje, jer su međusobni odnosi organizatora parkiranja i korisnika javnih parkirališta regulirani Odlukom Grada Z.. Prema odredbi čl. 5. Odluke parkiranjem vozila na javnom parkiralištu vozač, odnosno vlasnik vozila (u daljnjem tekstu: korisnik parkirališta) sklapa s organizatorom parkiranja ugovor o korištenju javnog parkirališta s naplatom uz korištenje dnevne parkirališne karte prihvaćajući uvjete propisane tom Odlukom. Člankom 8. općih uvjeta sadržanih u Odluci određen je obveznik plaćanja parkirališne karte ukoliko korisnik parkirališta ne plati dnevnu kartu, odnosno satnu kartu sukladno čl. 6. Odluke, te je stavkom 3. toga članka propisano da se korisnikom parkirališta smatra vlasnik vozila koji je evidentiran u odgovarajućim evidencijama Ministarstva unutarnjih poslova, prema registracijskoj oznaci vozila. Kako u ovom postupku nije bilo sporno da je tuženica evidentirana kao vlasnik vozila u evidencijama Ministarstva unutarnjih poslova, ona se smatra korisnikom parkirališta i u obvezi je platiti dnevnu parkirnu kartu za vozilo reg. oznake BJ ___-XX, jer je to vozilo bilo parkirano 25. siječnja 2011. godine na javnom

parkiralištu bez parkirne karte. Tuženica ima mogućnost od svojeg supruga, koji je po njezinim tvrdnjama koristio osobni automobil reg. oznake BJ ___-XX, regresirati iznose za koje ju tereti tužitelj nakon što ih plati.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, GŽ-1606/16-2 od 12. lipnja 2017.

PRAVO VLASNIŠTVA NA REALNOM DIJELU NEKRETNINE

(Čl. 2. Zakona o zemljišnim knjigama – NN. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13)

Tužitelj je ovlašten tužbom zahtijevati utvrđenje prava vlasništva na fizički određenom dijelu nekretnine.

„U vezi toga se napominje da tuženice neosnovano osporavaju formalnu pravilnost i urednost dijela tužbenog zahtjeva koji se tiče uknjižbe u zemljišne knjige, jer se u slučaju kada se utvrdi da je na fizički određenom – faktično individualiziranom – dijelu nekretnine stečeno pravo vlasništva, radi o pojedinačno određenoj stvari pa je kod toga stjecatelj prava vlasništva ovlašten, kako navodi i prvostupanjski sud, zahtijevati parcelaciju i potom upis u zemljišnu knjigu, tako da se u tom dijelu ne radi o nedopuštenim raspolaganjima.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-1707/16-2 od 11. siječnja 2017.

STJECANJE PRAVA VLASNIŠTVA NA IMOVINI KOJA NIJE PROCIJENJENA U VRIJEDNOST DRUŠTVENOG KAPITALA PRILIKOM PRETVORBE

(Čl. 49. st. 3. Zakona o upravljanju državnom imovinom – NN. 145/10 i 70/12)

Republika Hrvatska nije ovlaštena pozivati se na odredbu čl. 49. st. 3. Zakona o upravljanju državnom imovinom bez obzira što poslovni prostor nije procijenjen u postupku pretvorbe društvenog poduzeća ukoliko je u trenutku stupanju na snagu tog Zakona, strana pravna osoba bila upisana u zemljišnu knjigu kao vlasnik istog.

„Iako je točna žalbena tvrdnja tužitelja da je upis prava vlasništva na nekretnini na kojoj se nalazi prijeporni poslovni prostor prije provođenja zk. ispravnog postupka 2007.g , na I- tuženika rješenjem zk. odjela Općinskog suda u P. br. Z-___/04 od 22. studenog 2004.g. protivan zakonskim odredbama obzirom da se radilo o nekretnini upisanoj kao društveno vlasništvo sa upisanim pravom upravljanja Narodnog odbora općine P., jer navedeno pravo upravljanja zemljištem u društvenom vlasništvu koje su imale Općine nije jedno od prava koje čine društveno vlasništvo već se radi samo o pravu na gospodarenje tim zemljištem do rješavanja pitanja titulara prava vlasništva (tako npr. VSRH Rev-671/09, Rev-1084/11, Rev-1085/11...), no bez obzira na navedeno, što je tužitelju kao predlagatelju u zk. ispravnom postupku provedenom 2007.g. moralo biti poznato, isti je I-tuženiku priznao pravo vlasništva. Prema svemu navedenom kako se tužitelj kao osnov svog stjecanja prava vlasništva poziva isključivo na čl.49. st.3. Zakona o upravljanju državnom imovinom, čijim da je stupanjem na snagu stekao pravo vlasništva prijepora jer da se radi o neprocijenjenoj imovini koja nije procijenjena u vrijednost društvenog kapitala II-tuženika prilikom pretvorbe, a u trenutku

stupanja na snagu navedenog Zakona sporna nekretnina bila je u isključivom vlasništvu I- tuženika, koje vlasništvo je upravo tužitelj priznao I-tuženiku, valjalo je odbiti žalbu tužitelja.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-730/16-2 od 19. listopada 2016.

STJECANJE PRAVA VLASNIŠTVA NA NEKRETNINI ODLUKOM SUDA

(Čl. 102. Ovršnog zakona – NN. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08)

Ukoliko je tuženik stekao pravo vlasništva na nekretnini temeljem pravomoćnog rješenja o dosudi nekretnine donesenog u ovršnom postupku, tada ukidanje rješenja o ovrsi zbog toga jer se isto temeljilo na ništetnom pravnom poslu ne utječe na pravo vlasništva tuženika koje je stekao odlukom suda.

„Odredbom čl. 102. OZ-a propisano je da ukidanje ili preinaka rješenja o ovrsi poslije pravomoćnosti rješenja o dosudi nekretnine ne utječu na pravo vlasništva kupca stečenog po odredbama čl. 101. ovoga zakona. Pravni prednik tuženice kao ovrhovoditelj, odnosno kupac nekretnine u ovršnom postupku uživa zaštitu propisanu čl. 102. OZ-a kao i svaki drugi kupac što potvrđuje pravno shvaćanje Ustavnog suda Republike Hrvatske izraženo u odluci broj U-III-3779/2005 od 9. ožujka 2006., kao i pravno stajalište Vrhovnog suda Republike Hrvatske izraženo u presudi broj Rev-648/13-3 od 23. rujna 2014. Obzirom je prednik tuženice stekao pravo vlasništva na temelju pravomoćnog rješenja o dosudi nekretnine, a ukidanje rješenja o ovrsi poslije pravomoćnosti rješenja o dosudi nekretnine ne utječe na pravo vlasništva koje je stečeno odlukom suda, to niti činjenica obustave ovrhe i ukidanja provedenih ovršnih radnji, kojim se u smislu čl. 67. st. 5. OZ-a ukidaju sve provedene ovršne radnje osim onih čije bi ukidanje imalo kao posljedicu zadiranje u stečena prava trećih osoba, ne utječu na stečeno pravo vlasništva prednika tuženice a niti njegov upis prava vlasništva (koji je deklaratorne naravi) čini pravno nevaljanim. Prednik tuženice je kao vlasnik nekretnine imao ovlasti istom raspolagati, pa kako je s tuženicom sklopio ugovor od 5. prosinca 2013. sukladno čl. 255. Obiteljskog zakona (Narodne novine br.: 116/03, 17/04, 136/04, 107/07, 57/11, 61/11, 25/13) važećeg u vrijeme sklapanja ugovora, u pisanom obliku na kojem su potpisi tuženice i pravnog prednika kao bračnih drugova ovjereni kod javnog bilježnika, to se radi o formalno i materijalno pravno valjanom bračnom ugovoru temeljem kojeg je tuženica stekla pravo vlasništva. Odredba čl. 58. st. 1., st. 5. i st. 6. OZ-a na koju se poziva tužiteljica nije primjenjiva u konkretnom slučaju na način kako je tumači tužiteljica, a niti u odnosu na tužbeni zahtjev prema tuženici kao trećoj osobi koja je nekretninu stekla uknjižbom na temelju pravnog posla. Naime, tom odredbom je propisano pravo ovršenika da u istom ovršnom postupku zatraži od suda da naloži ovrhovoditelju da mu vrati ono što je ovrhom dobio, što bi se u situaciji kada je nekretnina prodana odnosilo samo na pravo ovršenice na novčani iznos za koji je nekretnina prodana ovrhovoditelju, a ne i na pravo vlasništva nekretnine obzirom na zaštitu koju ovrhovoditelj kao kupac uživa primjenom čl. 102. OZ-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2773/16-4 od 17. listopada 2017.

STJECANJE PRAVA VLASNIŠTVA DOSJELOŠĆU

(Pravno pravilo iz paragrafa 1468. Općeg građanskog zakonika)

Ukoliko je stvarno stanje posjedovanja nekretnina rezultat podjele tih nekretnina temeljem usmeno sklopljenog sporazuma tada se smatra da su nasljednici prednika koji su sklopili takav sporazum pošteni posjednici nekretnina koje posjeduju.

„Prema tome, podaci o posjedovnom stanju nekretnina ukazuju da su nekretnine iz z.k.ul. ___ k.o. Z. od 1931. g. nadalje bile u isključivom posjedu prednika tuženika E. P. i I. P. kojem je prednik tuženika 1942. g. prodao te nekretnine i njegovih pravnih slijednika, dok su nekretnine koje su predmet spora od 1931. g. držali u isključivom posjedu prednici tužitelja, a iz sadržaja spisa proizlazi da prednici tuženika nisu osporavali prednicima tužitelja vlasništvo i posjed predmetnih nekretnina jer nisu tražili predaju u suposjed, niti su ih na bilo koji način uznemiravali u vršenju vlasničkih ovlaštenja. Navedene okolnosti upućuju na zaključak da je evidentirano i stvarno stanje posjeda rezultat podjele nekretnina između nasljednika pok. pradjeda stranaka N. P. (N. P. – djeda tužitelja, E. P. – oca tuženika, M. P. i P. P.) temeljem usmeno sklopljenog sporazuma, pa se na strani tužiteljevih prednika radi o dugogodišnjem kontinuiranom i poštenom posjedu predmetnih nekretnina koji je trajao više od 70 godina do podnošenja tužbe (2003.g.). Takav zaključak podržavaju i iskazi svjedoka O. P. i B. K. koji su pomagali baki tužitelja u obradi nekretnina i to svjedokinja O.P. u razdoblju od 1950. do 1958. g., a svjedok B. K. početkom 40-tih godina prošlog stoljeća. U konkretnom slučaju ispunjeni su uvjeti za stjecanje prava vlasništva dosjelošću u smislu pravnog pravila iz paragrafa 1468. OGZ-a koji se primjenjuje kao mjerodavno materijalno pravo, a kojim je propisano da je za dosjelost potrebno vrijeme od 30 godina i to bez obzira da li je posjed zakonit pod uvjetom da je pošten, kako to proizlazi iz pravnog pravila iz paragrafa 1477. OGZ-a, uračunavanjem i posjeda prednika tužitelja primjenom pravnog pravila iz paragrafa 1493. OGZ-a, koji rok je počeo teći 1931. g., a vrijeme dosjelosti isteklo je krajem 1961. g.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-702/17-5 od 28. kolovoza 2017.

STJECANJE PRAVA VLASNIŠTVA DOSJELOŠĆU

(Čl. 388. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima – NN. 91/96., 68/98., 137/99., 22/00., 73/00., 129/00., 114/01., 79/06., 141/06., 146/08., 38/09., 153/09., 143/12. i 152/14.)

Ako se utvrdi da su tužitelji stekli pravo vlasništva na nekretnini dosjelošću nakon 1. siječnja 1997. godine, a prije nego je Ustavni sud Republike Hrvatske 17. studenog 1999. godine ukinuo odredbu čl. 388. st. 4. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, tada odluka Ustavnog suda ne može imati za tužitelje posljedicu gubitka prava vlasništva na toj nekretnini pod uvjetom da u odnosu na tu nekretninu nitko drugi nije stavljao stvarnopravne zahtjeve.

„Europski sud za ljudska prava je već odlučivao u predmetima protiv Republike Hrvatske koji su se ticali stjecanja prava vlasništva dosjelošću na nekretninama koje su bile u društvenom vlasništvu, pa je tako donio odluke u predmetima „Trgo“ protiv Republike Hrvatske iz 2009. godine, te u predmetima Radomilja i dr. protiv Republike Hrvatske i Jakeljić protiv Republike

Hrvatske iz 2016. godine, koje su po ocjeni ovoga suda donesene u istom činjeničnom supstratu kao što je činjenični supstrat u ovom predmetu. Iz navedenih odluka Europskog suda za ljudska prava proizlazi da je Ustavni sud Republike Hrvatske ukinuo odredbu čl. 388. st. 4. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“, broj: 91/96., 68/98., 137/99., 22/00., 73/00., 129/00., 114/01., 79/06., 141/06., 146/08., 38/09., 153/09., 143/12., 152/14. – dalje: ZOV) zbog retroaktivnih učinaka i štetnih posljedica koje su iz toga proizlazile u odnosu na vlasnička prava trećih osoba koji bi zbog odredbe takvog zakona izgubili svoja prava na nekretninama, a koja su im oduzeta za vrijeme socijalističke vladavine. Međutim, u konkretnom predmetu proizlazi da nitko od trećih osoba osim tužitelja ne polaže pravo vlasništva na predmetnoj nekretnini i da bi isključivu korist od ukidanja ovog zakonskog članka imale lokalne vlasti koje bi stekle prava u pogledu predmetnog zemljišta, zbog čega u konkretnom slučaju to nisu razlozi koji su potaknuli Ustavni sud Republike Hrvatske da stavi izvan snage odredbu čl. 388. st. 4. ZOV-a. U ovom predmetu proizlazi na temelju provedenih dokaza da su tužitelji osobno i preko svojih prednika bili u isključivom i neprekidnom bona fide posjedu od 1955. godine te da su već 1995. godine istekom roka od 40 godina iz čl. 159. st. 4. ZOV-a ispunili zakonske uvjete za stjecanje prava vlasništva dosjelošću. Stoga se po ocjeni ovoga suda može zaključiti da su tužitelji na temelju odredbe čl. 388. st. 4. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“, broj: 91/96.), a koji se primjenjuje od 1. siječnja 1997. godine, postali vlasnicima predmetnog zemljišta stupanjem na snagu tog zakona, jer su u tom trenutku bili u neprekidnom poštenom posjedu 42 godine. Ta odredba Zakona o vlasništvu ostala je na snazi gotovo tri godine dok je nije ukinuo Ustavni sud Republike Hrvatske 17. studenog 1999. godine. Pri tome, s obzirom na navode u Odlukama Europskog suda za ljudska prava nevažno je za određivanje može li se u njihov zahtjev za utvrđenjem vlasnika nekretnine dosjelošću okvalificirati kao imovina zaštićena čl. 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju vrijeme kada su tužitelji podnijeli tužbu, tj. da li su je podnijeli prije ukidanja odredbe čl. 388. st. 4. ZOV-a od strane Ustavnog suda Republike Hrvatske ili su je podnijeli kasnije. S obzirom na naprijed navedeno, može se zaključiti da su tužitelji temeljem izvorne verzije odredbe čl. 388. st. 4. ZOV-a ex lege postali vlasnici predmetne nekretnine i to 1. siječnja 1997. godine kada je Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima stupio na snagu.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Zk-414/17-2 od 12. listopada 2017.

SUVLASNIŠTVO

(Čl. 36. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - NN.91/96; 68/98; 137/99; 22/00; 73/00; 114/01; 79/06; 141/06; 146/08; 38/09; 153/09; 143/12 i 152/14)

Ukoliko je faktički izvršena dioba nekretnine na način da svaki od suvlasnika posjeduje točno određeni realni dio nekretnine, tada ne egzistira suvlasnička zajednica bez obzira što u zemljišnoj knjizi nije izvršena parcelacija već je upisano suvlasništvo, jer vlasnik određenog realnog dijela ne može istovremeno biti i suvlasnik idealnog dijela cijele nekretnine.

„Tek ukratko valja istaknuti da suvlasništvo u smislu odredbe čl. 36. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (NN.91/96; 68/98; 137/99; 22/00; 73/00; 114/01; 79/06; 141/06; 146/08; 38/09; 153/09; 143/12; 152/14 – dalje ZV) obuhvaća vlasništvo više osoba na fizički nepodijeljenoj

stvari pa je suvlasnik neposjednik vlasničkom tužbom iz čl. 161. st. 1. ZV-a ovlašten tražiti predaju stvari u suposjed od suvlasnika posjednika. Međutim ako je bez obzira na upisano suvlasništvo faktički izvršena dioba nekretnine na način da svaki od suvlasnika posjeduje točno određeni realni dio nekretnine treba zaključiti da suvlasnička zajednica ne egzistira te da vlasnik određenog realnog dijela ne može istovremeno biti i suvlasnik idealnog dijela cijele nekretnine pa je na utvrđeno činjenično stanje odbijanjem tužbenog zahtjeva prvostupanjski sud pravilno primijenio materijalno pravo.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-3967/14-2 od 28. rujna 2016.

POS AO REDOVITE UPRAVE

(Čl. 40. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - NN.91/96; 68/98; 137/99; 22/00; 73/00; 114/01; 79/06; 141/06; 146/08; 38/09; 153/09; 143/12 i 152/14)

Spajanje plinske instalacije u stanu koji se nalazi u prizemlju stambene zgrade na vanjski priključak predstavlja posao redovite uprave.

„Naime, pravilno je prvostupanjski sud zaključio da spajanje plinske instalacije koju tužiteljice imaju u svom stanu koji se nalazi u prizemlju zgrade na vanjski plinski priključak predstavlja posao redovite uprave u smislu odredbe čl. 40. ZV-a. Kako nije bilo spora da su tužiteljice i prvotuženica suvlasnice predmetne nekretnine u jednakim dijelovima, dok postoji spor o poslovima koji se tiču redovitog upravljanja, pravilno je zaključeno da protivljenje tuženika nema uporišta u zakonski prihvatljivom razlogu. Naprotiv, provedenim vještačenjem utvrđeno je da je priključak predmetne nekretnine na plinsku mrežu dostatan, kako za domaćinstvo tuženika, tako i za domaćinstvo tužiteljica.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-2861/15-2 od 15. rujna 2016.

ZAJEDNIČKA PRIČUVA

(Čl. 89. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - NN.91/96; 68/98; 137/99; 22/00; 73/00; 114/01; 79/06; 141/06; 146/08; 38/09; 153/09; 143/12 i 152/14)

Suvlasnik stambene zgrade u sporu radi naplate zajedničke pričuve nije ovlašten istaknuti prigovor prijetoja u odnosu na novčanu tražbinu koju ima prema upravitelju te stambene zgrade.

„U konkretnom slučaju I-tužena je istaknula postojanje svojeg kompenzabilnog, ali nekompenziranog novčanog zahtjeva, što znači da se radi o procesnopravnom prijetoju, koji je reguliran odredbama ZPP-a. Prijetoj se može izvršiti kad između obje stranke postoje uzajamna, istovrsna i dospjela potraživanja. Naime, kod procesnog prigovora prijetoja oba potraživanja egzistiraju i sam istaknuti prigovor ih ne gasi, jer taj prigovor predstavlja zahtjev za kompenzaciju koja će se dogoditi tek konstitutivnom odlukom suda. Prvostupanjski sud je jasno naveo da I-tužena nema, a niti to ona tvrdi, bilo kakvo potraživanje prema suvlasnicima zgrade u Č. u Ul. I. p. Z. __, a u čije ime u ovom postupku je nastupao ovdje tužitelj kao njihov zakonski predstavnik – upravitelj.

Novčana tražbina koja se od tuženika u ovom postupku potražuje ne predstavlja novčana sredstva GP S. d.o.o. već se radi o sredstvima (troškovima) namijenjenim za održavanje i poboljšanje nekretnine u smislu odredbe čl.89. ZV-a. Navedenom odredbom čl.89. st.1 ZV-a propisano je da troškove za održavanje i poboljšavanje nekretnine snose svi suvlasnici nekretnine razmjerno svojim suvlasničkim dijelovima, a doprinose za zajedničku pričuvu radi pokrića troškova održavanja i poboljšavanja nekretnine kao i za otplaćivanje zajma za pokriće tih troškova također snose svi suvlasnici razmjerno svojim suvlasničkim dijelovima, prema tome ne radi se o sredstvima GP S. d.o.o već o sredstvima svih suvlasnika predmetne stambene zgrade, zbog čega je sud osnovano i zakonito odbio istaknuti prigovor prijebija I-tužene.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-155/16-3 od 11. listopada 2016.

ZAJEDNIČKA PRIČUVA

(Čl. 90. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - NN.91/96; 68/98; 137/99; 22/00; 73/00; 114/01; 79/06; 141/06; 146/08; 38/09; 153/09; 143/12 i 152/14)

Samoinicijativno vršenje popravka na zajedničkom dijelu zgrade ne oslobađa suvlasnika stambene zgrade obveze plaćanja zajedničke pričuve.

„Rukovodeći se navedenim odredbama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima i Uredbom Vlade RH o održavanju zgrada (NN.64/97) prvostupanjski sud ističe da je održavanje zajedničkih dijelova i uređaja nekretnine obveza upravitelja i da suvlasnik ne može biti oslobođen plaćanja zajedničke pričuve ukoliko je o svom trošku izvršio popravak na zajedničkim dijelovima zgrade, time da je tuženik takav popravak (zamjenu krovnog prozora) izvršio bez ikakvog dogovora sa suvlasnicima i bez suglasnosti suvlasnika za prijebij međusobnih potraživanja. Prvostupanjski sud smatra nebitnim nezadovoljstvo tuženika radom upravitelja budući da u tom slučaju suvlasnik nije ovlašten prestati plaćati pričuvu već ima mogućnost u smislu odredbe čl. 88. ZV zahtijevati u sudskom postupku smjenjivanje upravitelja koji grubo zanemaruje svoje dužnosti.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-170/16-2 od 3. listopada 2016.

ZAJEDNIČKA PRIČUVA

(Čl. 90. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - NN.91/96; 68/98; 137/99; 22/00; 73/00; 114/01; 79/06; 141/06; 146/08; 38/09; 153/09; 143/12 i 152/14)

U postupku radi naplate zajedničke pričuve dovoljno je da tužbu podnese samo jedan od suvlasnika zgrade.

„Vezano uz žalbene navode tuženika kojima osporava aktivnu legitimaciju tužitelja za vođenje ovog postupka, ovaj sud načelno prihvaća pravilnim pravno stajalište prvostupanjskog suda da je u postupku naplate zajedničke pričuve dovoljno da kao tužitelj nastupi samo jedan suvlasnik zgrade. Međutim, kada je na strani tužitelja navedeno više suvlasnika zgrade na koju se zajednička pričuva odnosi, a protivna strana ospori njihovu aktivnu legitimaciju tvrdeći da oni nisu suvlasnici, tada su tužitelji dužni dokazati da su upravo oni suvlasnici zgrade na koju se utužena zajednička

pričuva odnosi jer iz tog prava izvire njihovo ovlaštenje za vođenje takvog postupka. Prvostupanjski sud je osnovano zaključio na temelju uvida u izvadak iz zemljišne knjige za z.k.ul. __k.o. Z. da su naznačeni tužitelji u ovom postupku suvlasnici predmetne zgrade, koje utvrđenje paušalnim osporavanjem njihove aktivne legitimacije tijekom prvostupanjskog postupka i u ovoj žalbi, bez određenog navođenja u odnosu na kojeg tužitelja se osporavanje odnosi, tuženik nije doveo u sumnju.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2643/15-6 od 16. prosinca 2016.

ZAJEDNIČKA PRIČUVA

(Čl. 90. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima -NN 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12 i 152/14)

Činjenica da je tuženica samo jedna od stranaka ugovora o darovanju stana ne može biti pravna osnova za terećenje iste za naplatu zajedničke pričuve ukoliko tuženica nije uknjižena kao vlasnica niti je u posjedu toga stana.

„Po ocjeni ovog suda, postojanje darovnog ugovora između tuženika, njihove majke A. S., od 10. travnja 1984. na osnovu kojeg ona daruje predmetne nekretnine (stan) svojoj djeci, prvotuženiku i drugotuženici, ne određujući u kojem omjeru, uz utvrđenu činjenicu da drugotuženica nije nikada bila u posjedu toga stana, dakle, niti u utuženo vrijeme, a to je 26 godina nakon sklapanja tog ugovora, ne predstavlja potpun i potreban dokaz da je ona suvlasnica (u kojem omjeru ?) predmetne nekretnine, pa kako ona nije bila evidentirana kao korisnik te nekretnine (prema uvjerenju o prebivalištu sa lista 17 prvostupanjskog spisa, ona prebiva na adresi: Z., O. ulica __), niti je uknjižena kao vlasnica (suvlasnica) predmetnog stana nije bilo osnova da ju se tereti kao vlasnicu odnosno korisnicu predmetnog stana za plaćanje pričuve.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2473/16-7 od 29. lipnja 2017.

ZAJEDNIČKA PRIČUVA

(Čl. 375. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima -NN 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12 i 152/14)

Međuvlasničkim ugovorom koji je prihvatila većina suvlasnika dopušteno je odrediti različitu kategorizaciju doprinosa u zajedničku pričuvu vlasnika pojedinih etažnih jedinica prema njihovoj namjeni.

„Ovaj sud prihvaća utemeljenom tvrdnju tuženika o obveznosti primjene međuvlasničkog ugovora, kao i odluka proizašlih iz tog ugovora, u smislu odredbe čl. 375. ZV-a, s obzirom na nespornu činjenicu da je međuvlasnički ugovor prihvatila većina suvlasnika, a takav pravni režim i u konačno i potpuno uređenim suvlasničkim odnosima može biti primijenjen u takvom pravnom odnosu u smislu primjene odredbe čl. 89. st. 2. ZV-a. Prema tome, postoji valjana materijalnopravna osnova za različitu kategorizaciju doprinosa u zajedničku pričuvu vlasnika pojedinih etažnih jedinica, obzirom na njihovu namjenu (privatnu odnosno poslovnu), radi čega

ovaj sud prihvaća osnovanost materijalnopravnog stajališta tuženika o zakonitosti kriterija pri određenju visina doprinosa vlasnika pojedinih etažnih jedinica konkretne stambene zgrade za podmirenje te obveze. Isto tako, ovaj sud prihvaća i utemeljenost procesnopravnog i materijalnopravnog stajališta tuženika, da bi i u slučaju zauzimanja drugačijeg materijalnopravnog stajališta o zakonitosti takvog kriterija naplate pričuve procesnopravna pretpostavka ostvarenja prava na povrat preplaćenoga bila sudska poništenje (konstitutivno uređenje) odgovarajuće odredbe Međuvlasničkog ugovora.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2775/16-2 od 29. lipnja 2017.

ZAJEDNIČKA PRIČUVA

(Čl. 380. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - NN. 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14)

Zajednička pričuva ne smatra se režijskim troškovima nekretnine.

„Također, tužiteljica ne bi imala pravo niti na trošak pričuve, za koji iznos je odbijena, obzirom da režijski troškovi ne obuhvaćaju troškove pričuve, a tuženik se prema Ugovoru o najmu obvezao platiti troškove za režije, a ne i troškove pričuve. Pričuva je obveza koja tereti vlasnika stana, te ona ne ulazi u režijske troškove stana.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-2368/16-2 od 13. srpnja 2017.

ZAJEDNIČKA PRIČUVA

(Čl. 90. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - NN. 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14)

Izmjena vlasničke strukture ne utječe na ovlasti upravitelja stambene zgrade na vršenje poslova na koje su ga ugovorom o upravljanju zgradom ovlastili raniji suvlasnici.

„Nadalje, ovaj sud ocjenjuje da su tužitelji dokazali da su sa svojim sadašnjim upraviteljem sklopili valjan i pravno obvezujući međuvlasnički ugovor od 11. srpnja 2001., kojim su odredili udjele u troškovima održavanja zgrade. Isti suvlasnici sklopili su Ugovor o upravljanju zgradom kojim su za upravitelja odredili G. s.-k. g. d.o.o. Z., S. c. __ (čl. 6. Ugovora), pa je u tim okolnostima neprihvatljiva prvostupanjska ocjena da izmjena vlasničke strukture utječe na ovlasti upravitelja stambene zgrade na vršenje poslova na koje su ga sklopljenim Ugovorom o upravljanju zgradom ovlastili suvlasnici (većinom, koja se određuje prema zbroju suvlasničkih omjera), jer se u slučaju otuđenja stanova (odnosno izmjene vlasničke strukture) prava i obveze ranijih suvlasnika (vlasnika etažnih jedinica), glede poslova upravljanja, prenose na njihove slijednike, jer se prijenosom prava vlasništva nekretnina prenose i pravni odnosi u vezi njihovog održavanja, što znači da do kvalificiranog opoziva, odlukom većine, upravitelj stambene zgrade zadržava ovlast koju je dala ranija većina. Dakle, po ocjeni ovog suda, ovlast upravitelja može prestati opozivom većine suvlasnika, neovisno o tome da li je ili nije u prethodnom periodu došlo do promjene nositelja suvlasničkih prava, dok okolnost da se pojedini stanovi (suvlasnički dijelovi zgrade) promijenili stvarnopravnog ovlaštenika sama po sebi ne utječe na postojanje daljnje ovlasti upravitelja.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-873/16-2 od 14. srpnja 2016.

ZAJEDNIČKA PRIČUVA

(Čl. 373. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima – NN. 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14)

Bez obzira na činjenicu što tuženik nije upisan u zemljišnu knjigu kao suvlasnik posebnog dijela stambene zgrade, isti je u obvezi podmirivati zajedničku pričuvu ukoliko samostalno koristi posebni dio te zgrade i ako je stekao pravo vlasništva na tom dijelu zgrade temeljem zakona.

„Prema u spisu priloženoj dokumentaciji proizlazi da tuženik samostalno koristi posebni dio nekretnine, stambeni prostor u površini od 64 m² a koji da je nastao „bespravnom nadogradnjom na zajedničkim dijelovima nekretnine. Valja upozoriti i na odredbu čl. 372. st. 3 ZV-a kojom su također propisana pravila glede stvarnih prava stečenih na posebnim dijelovima nastalih prenamjenom, nadogradnjom, prigradnjom ili dogradnjom koji će se na zahtjev zainteresirane osobe upisati u zemljišne knjige temeljem ovršne sudske odluke kojom je utvrđeno stjecanje vlasništva posebnog dijela nekretnine. Iz prethodno navedenog sadržaja zk. izvataka za predmetnu nekretninu, bez obzira što su izvršeni upisi etažnog vlasništva u zemljišnu knjigu taj upis ne odražava načelo pravnog jedinstva nekretnine propisan čl. 9 ZV-a jer je sama nekretnina upisana kao društveno vlasništvo dok su druge osobe upisane kao vlasnici posebnih dijelova iz čega je razvidno da su upisi etažnog vlasništva provedeni po propisima prije stupanja na snagu ZV- a. U opisanoj situaciji tuženik koji nesporno samostalno koristi posebni dio predmetne nekretnine , stambeni prostor od 64 m², prema trećima nastupa i kao „predstavnik stanara“ (dopis od strane Z. h. podružnica V. i o.), kao jedan od vlasnika posebnog dijela predmetne nekretnine „ otkazuje“ ugovor o upravljanju zaključen sa tužiteljem (s time da nema u spisu dokaza da bi predmetni ugovor doista bio i otkazan), pravomoćnom sudskom presudom Općinskog suda u Z. br.P-_/10 od 19. ožujka 2012., potvrđenom odlukom ovog suda br. GŽ-_/13 od 26. kolovoza 2013. obvezan je podmiriti troškove zajedničke pričuve za razdoblje od rujna 2006. do srpnja 2009., sama činjenica da isti nije upisan u zemljišne knjige kao jedan od suvlasnika iako prema prethodno citiranim odredbama ZV-a ima pravo zahtijevati upis svog prava vlasništva, dužan je i prema stavu ovog suda podmirivati troškove zajedničke pričuve kao i ostali suvlasnici predmetne nekretnine.“.

Županijski sud u Varaždinu, Gž-817/16-2 od 19. rujna 2017.

UREĐENJE MEĐE

(Čl. 103. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima – NN. 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12 i 152/14)

Ukoliko su stranke drvenim stupovima fizički podijelile istu nekretninu na način da je svaka stranka koristila i posjedovala svoj dio tako podijeljene nekretnine, tada su ispunjene pretpostavke za uređenje međe bez obzira što nije proveden postupak evidentiranja u katastru i ucrtavanja u katastarske planove.

„Nadalje, pogrešno je stajalište prvostupanjanskog suda, a što ispravno ističe i žalba da u konkretnom slučaju kada su stranke posjednice iste nekretnine koju su međusobno fizički podijelile na način da je predlagatelju i protustranci Republika Hrvatska dala na korištenje određeni dio iste nekretnine koji je bio fizički odijeljen drvenim stupovima koji su označavali među tj. razgraničenje

između dijelova predmetne nekretnine koju su dali na korištenje strankama, da međa između dijela jedne nekretnine nije ni postojala niti postoji, jer kada je između stranaka u naravi ostvarena fizička dioba nekretnine, a što jest i konkretan slučaj, jer su stranke koristile i posjedovale podijeljeni dio jedne nekretnine, gdje je postajala jasno označena granica tih dijelova nekretnina, tada i ovaj sud smatra i bez obzira što nije proveden postupak evidentiranja istih u katastru i ucrtavanja u katastarske planove, da postoje pretpostavke za podnošenje prijedloga za uređenje međe tih dijelova nekretnina jer se u smislu odredbe čl. 103. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (Narodne novine broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14 – dalje: ZV), smatra da u takvom slučaju takvi dijelovi istih nekretnina (istog katastarskog broja i zemljišnoknjižnog uloška predstavljaju dvije nekretnine).“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-947/16-2 od 15. lipnja 2016.

MEDA

(Čl. 103. st. 6. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima – NN. 91/96., 68/98., 137/99., 22/00., 73/00., 129/00., 114/01., 79/06., 141/06., 146/08., 38/09., 153/09., 143/12. i 152/14.)

Rok od 6 mjeseci u kojem susjed koji je sudjelovao u postupku uređenja međe može u parnici dokazivati vlasništvo i zahtijevati da se u skladu s tim uredi međa računa se od pravomoćnosti odluke donesene u postupku uređenja međe, a ne od trenutka kada stranke prime tu odluku.

„Suprotno navodima žalbe tužiteljice pravilno je prvostupanjski sud rok od 6 mjeseci iz čl. 103. st. 6. ZOV-a računa od pravomoćnosti odluke donesene u postupku uređenja međe, a ne od trenutka kada je tužiteljica primila tu odluku. Naime, prema odredbi čl. 103. st. 6. ZOV-a propisano je da svatko može u parnici dokazivati vlasništvo i zahtijevati da se u skladu s tim označi međa, no susjed koji je sudjelovao u postupku uređenja međe ne može to zahtijevati nakon proteka roka od 6 mjeseci od dana pravomoćnosti odluke donesene u postupku uređenja međe. Dakle, niti po ocjeni ovoga suda nije sporna zakonska odredba iz čl. 103. st. 6. ZOV-a, tj. da rok od 6 mjeseci počinje teći od pravomoćnosti odluke donesene u postupku uređenja međe. Također, i po ocjeni ovoga suda pravomoćnost nastupa donošenjem drugostupanjske odluke, kako je to pravilno utvrdio prvostupanjski sud, a ne od trenutka dostave drugostupanjske odluke tužiteljici. Naime, naš pravni sustav, a isto tako i relevantna sudska praksa, prihvaća shvaćanje da presuda postaje pravomoćna kada se ne može pobijati redovnim pravnim lijekom, a to svojstvo drugostupanjska odluka stječe donošenjem. Pravomoćnost u tom slučaju je različita od isteka paricijskog roka, koji doista počinje teći dostavom te odluke stranci, međutim, paricijski rok i pravomoćnost odluke nisu dvije istoznačne kategorije, zbog čega tvrdnje tužiteljice iz žalbe da rok za podnošenje tužbe iz čl. 103. st. 6. ZOV-a počinje teći tek dostavom drugostupanjske odluke tužiteljici nije osnovan. Dakle, prvostupanjski sud je i po ocjeni ovoga suda pravilno počeo računati rok za podnošenje tužbe iz čl. 103. st. 6. ZOV-a od pravomoćnosti drugostupanjske odluke donesene u postupku uređenja međe, a kako je ta odluka donesena 27. studenog 2015. godine, upravo od tog dana počinje teći rok od 6 mjeseci za podnošenje tužbe iz čl. 103. st. 6. ZOV-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, GŽ-2703/16-2 od 26. svibnja 2017.

RAZVRGNUĆE SUVLASNIČKE ZAJEDNICE

(Čl. 49. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima- NN.91/96; 68/98; 137/99; 22/00; 73/00; 114/01; 79/06; 141/06; 146/08; 38/09; 153/09; 143/12 i 152/14)

Suvlasnici su ovlašteni slobodnom voljom odrediti veličinu svojih idealnih dijelova ukoliko dobrovoljno provode razvrgnuće suvlasničke zajednice.

„Odredbom čl.49. st.1 Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (NN 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14 - dalje: ZV) propisano je da suvlasnici sporazumno određuju način razvrgnuća u granicama mogućeg i dopuštenog, a čl.50. st.1 istog Zakona da kada razvrgnuće provodi sud vezan je u prvom redu strogim zakonskim odredbama, a podredno valjanim sporazumom stranaka o načinu razvrgnuća ako takav postoji, moguć je i dopušten, dok čl.53. ZV-a određuje da ukoliko suvlasnici suglasno odluče da će umjesto diobe nekretnine svoja suvlasnička prava ograničiti tako što će sa određenim idealnim dijelom povezati vlasništvo posebnog dijela suvlasničke nekretnine (uspostaviti etažno vlasništvo) uzima se da je to njihova odluka o načinu razvrgnuća pa se na odgovarajući način i na nju primjenjuju pravila o razvrgnuću. Prema iznijetome a kako između stranaka nije ni sporno da su suvlasnice predmetne nekretnine dobrovoljno Ugovorom od 17. prosinca 2003. provele razvrgnuće suvlasničke zajednice nekretnina uspostavom etažnog vlasništva to je stajalište prvostupanjskog suda da ova dobrovoljna dioba mora odgovarati suvlasničkim udjelima svakog suvlasnika od ½ dijela neosnovano i protivno zakonskim odredbama jer su suvlasnici o svojim pravima slobodni raspolagati, s time da taj sporazum obvezuje i njihove slijednike.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-815/16-3 od 5. srpnja 2017.

NUŽNI PROLAZ

(Čl. 224. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - NN.91/96; 68/98; 137/99; 22/00; 73/00; 114/01; 79/06; 141/06; 146/08; 38/09; 153/09; 143/12 i 152/14)

Služnost nužnog prolaza zasnovana odlukom suda osniva se uz obvezu ovlaštenika da plati punu naknadu vlasniku poslužne nekretnine.

„Dakle, služnost nužnog prolaza osnovana odlukom suda osniva se uz obvezu ovlaštenika – prvo do devetopredlagatelja da plate punu naknadu vlasnicima poslužnih nekretnina – prvo i drugoprotustranci sukladno čl. 224. st. 1. i st. 4. ZV-a. Međutim, prvo i drugoprotustranke nisu postavile zahtjev u pogledu visine naknade koju traže u skladu s citiranom zakonskom odredbom. U takvoj situaciji niti prvostupanjski sud nije bio ovlašten donositi odluku o visini naknade, već je primjenom čl. 109. u svezi s čl. 186. st. 1. ZPP-a, koji se primjenjuje i u izvanparničnom postupku temeljem paragrafa iz čl. 21. st. 1. Zakona o vanparničnom postupku, trebao zatražiti od prvo i drugoprotustranaka da postave određeni zahtjev u pogledu visine naknade, te da navedu sve činjenice kojima opravdavaju visinu zahtjeva i dokaze kojima će se te činjenice utvrditi.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-974/15-4 od 9. studenog 2016.

STVARNA SLUŽNOST

(Čl. 186. st. 4. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - NN.91/96; 68/98; 137/99; 22/00; 73/00; 114/01; 79/06; 141/06; 146/08; 38/09; 153/09; 143/12 i 152/14)

Suvlasnik nekretnine nije ovlašten osnovati (realnu) služnost na svom alikvotnom dijelu nekretnine.

„Stoga, ako su povlasne i poslužne nekretnine u suvlasništvu ili zajedničkom vlasništvu, ovlasti pripadaju svim suvlasnicima, odnosno zajedničarima, a trpljenja i propuštanja padaju na sve suvlasnike, odnosno zajedničare poslužne nekretnine, jer su stvarne služnosti nedjeljiva prava. One terete cijelu poslužnu nekretninu i vezane su s cijelom povlasnom nekretninom. Stoga pojedini suvlasnik ne može osnovati (realnu) služnost na svom alikvotnom dijelu, kao što je to učinjeno predmetnom sudskom nagodbom. U tom kontekstu, prihvaća se zaključak prvostupanjskog suda, da stvarna (realna) služnost opterećuje cijelu (poslužnu) nekretninu i da se ona ne može upisati na suvlasničkom dijelu te nekretnine, kako je to zatraženo prijedlogom u konkretnom slučaju.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-236/17-4 od 23. kolovoza 2017.

PRAVO SLUŽNOSTI PROLAZA I PROVOZA PREKO NEKRETNINE

(Čl. 66. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - NN.91/96; 68/98; 137/99; 22/00; 73/00; 114/01; 79/06; 141/06; 146/08; 38/09; 153/09; 143/12; 152/14)

Ukoliko nije provedena dioba nekretnina već se radi o nekretninama koje predstavljaju jednu pravnu cjelinu, tada stranke nemaju pravo tražiti služnost prolaza preko te nekretnine, bez obzira što postoji realna dioba tih nekretnina.

„Međutim, osnovano prvostupanjski sud zaključuje da prema stanju upisa predmetnih nekretnina u zemljišne knjige, nije provedena njihova dioba, odnosno nisu formirane, u vlasničkopravnom smislu, odvojene cjeline, neovisno o činjenici što se zemljišna površina sastoji od dviju katastarskih čestica, čkbr. ___/1 i čkbr. ___/5. Ovaj sud prihvaća prvostupanjsku materijalnopravnu ocjenu da se prema stanju upisa predmetnih nekretnina u zemljišne knjige ne radi o odvojenim pravnim cjelinama, nego o etažiranom stambenom objektu u etažnom vlasništvu parničnih stranaka, sadržaj kojeg je prvostupanjski sud utvrdio i pravilno obrazložio. Prema sadržaju zemljišnoknjižnog upisa, ne proizlazi, što je polazna osnova tužbenog zahtjeva tužitelja, da su tužitelji vlasnici jedne prostorne i pravne cjeline, a tuženica druge, susjedne. Naprotiv, prema sadržaju z.k. upisa, radi se o nekretninama koje predstavljaju jednu pravnu cjelinu, time da je stambeni dio (te pomoćni objekti) etažiran, dok je zemljište u suvlasništvu. Tužitelji tijekom postupka nisu dokazali da bi predmetne nekretnine imale drugačiji stvarnopravni status od onog koji proizlazi iz stanja upisa predmetnih nekretnina u zemljišnoj knjizi, a sadržajem žalbenih navoda tužitelji, bez dodatne argumentacije, nastoje realizirati fizičku diobu predmetnih nekretnina, ne ističući za to nikakve dodatne argumente, čime bi stekli samovlasništvo na dijelu nekretnine, (na dijelu nekretnine označene kao čkbr. ___/1, dok bi tuženici trebala pripasti čkbr. ___/5 opterećena pravom služnosti za korist čkbr. ___/1), međutim za to nisu dokazali postojanje činjenične i materijalnopravne osnove.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2862/16-2 od 1. lipnja 2017.

IZVANPARNIČNI POSTUPAK PRELAGANJA SLUŽNOSTI PUTA, KOLNIKA I PJEŠAČKOG PUTA

(Čl. 34. st. 1. toč. 5. Zakona o parničnom postupku – NN. 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13 i 89/14)

Sud je ovlašten provesti izvanparnični postupak za ukidanje i prelaganje služnosti puta, kolnika i pješačkog puta samo ukoliko su stranke suglasne i ako između njih nema spora, a u protivnom predlagatelj je ovlašten podnijeti tužbu za ukidanje prava služnosti.

„Iz odgovora na prijedlog proizlazi da je protustranka osporila činjenice bitne za udovoljenje zahtjevu, što znači da postoji spor o pretpostavkama za ukidanje i prelaganje prava služnosti. Prema čl. 34. st. 1. toč. 5. ZPP-a, općinski sudovi u parničnom postupku sude u sporovima o stvarnim i osobnim služnostima, dok je izvanparnični postupak nesporan postupak. Za ukidanje prava služnosti potrebno je zbog toga te s obzirom na činjenicu da prema podacima u spisu ne proizlazi da bi se radilo o služnosti nužnog prolaza, podnijeti tužbu kojom se pokreće parnični postupak.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2713/16-2 od 4. srpnja 2017.

OSOBNNA SLUŽNOST

(Čl. 31. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama – NN. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13)

Ovlaštenik prava osobne služnosti nije nositelj knjižnog prava na toj nekretnini.

„Iz sadržaja tužbe i postavljenog tužbenog zahtjeva razvidno je da se u parnici br. P-___/09 vodi spor o knjižnom pravu (pravu vlasništva), međutim, A. H. (tuženica u toj parnici) nije upisana u zemljišnoj knjizi kao vlasnica, odnosno suvlasnica nekretnine upisane u z.k.ul. ___k.o. G. Z., a zabilježba spora može se dopustiti jedino ako se upis zahtijeva protiv osobe koja je u vrijeme podnošenja zahtjeva upisana kao nositelj knjižnog prava glede kojeg se zahtijeva upis ili bude istovremeno uknjižena ili predbilježena, sukladno odredbi čl. 40. ZZK. Točno je, kako to predlagateljica navodi u žalbi, da je u teretovnici (list C) temeljem darovnog ugovora od 16. listopada 2001. g. u korist A. H. upisano pravo doživotnog korištenja na nekretninama Z. H., međutim, radi se o osobnoj služnosti, a služnost je ograničeno stvarno pravo na tuđoj stvari u smislu odredbe čl. 174. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (NN.91/96; 68/98; 137/99; 22/00; 73/00; 114/01; 79/06; 141/06; 146/08; 38/09; 153/09; 143/12 – dalje: ZV) i osobne služnosti se upisuju u teretovnicu zemljišnoknjižnog uloška u koji je upisana opterećena nekretnina sukladno odredbi čl. 25. st. 1. ZZK. Prema tome, A. H. kao ovlaštenik prava osobne služnosti nije nositelj knjižnog prava na predmetnoj nekretnini u smislu odredbe čl. 31. st. 1. ZZK, dakle, prava vlasništva ili nekog drugog stvarnog prava ili obveznih prava koja se upisuju u zemljišnu knjigu – prava nazadkupa, prvokupa, najma, zakupa, koncesije (uz preduvjet da je predmet obveznih prava nekretnina, odnosno da se radi o obveznim pravima koja su vezana uz nekretninu), pa je prvostupanjski sud osnovano odbio prijedlog predlagateljice za zabilježbu spora zbog nedostatka temeljnog uvjeta koji se odnosi na knjižnog prednika u smislu odredbe čl. 40. ZZK.“ Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-475/16-2 od 5. prosinca 2016.

OSOBNNA SLUŽNOST

(Čl. 229. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - NN.91/96; 68/98; 137/99; 22/00; 73/00; 114/01; 79/06; 141/06; 146/08; 38/09; 153/09; 143/12 i 152/14)

Osobne služnosti ne mogu se stjecati dosjelošću.

„Kako je ugovorena osobna služnost jer tužiteljica tvrdi da njezino pravo prolaska i provoza proizlazi iz Ugovora o korištenju, a osobna služnost se ne može stjecati dosjelošću, a niti je tužiteljica tijekom postupka ili u tužbi tvrdila da je dosjelošću stekla pravo služnosti te u tom smislu iznosila činjenice, kod zaključka da je Ugovorom o korištenju stečena osobna služnost, tada se istovremeno nije mogla stjecati i stvarna služnost dosjelošću s obzirom da se kroz sve navedeno vrijeme od 1991. godine pa do postavljanja zapreka od strane tuženice 2010. godine izvršavala osobna služnost.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-2664/16-2 od 25. travnja 2017.

ŠTETNE IMISIJE

(Čl. 110. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - NN.91/96; 68/98; 137/99; 22/00; 73/00; 114/01; 79/06; 141/06; 146/08; 38/09; 153/09; 143/12 i 152/14)

Kišnica koja se slijeva sa štaglja tužiteljice ne smatra se posrednom imisijom.

„U parnicama radi zaštite od uznemiravanja nekretnine tužitelj mora dokazati svoje vlasništvo te čin neosnovanog uznemiravanja na drugi način, a ne oduzimanjem posjeda. Zahtjev za prestanak uznemiravanja tuženica temelji na tvrdnji da se kišnica sa štaglja tužiteljice slijeva na njezinu nekretninu što da ona nije dužna trpjeti, iz čega se može zaključiti da se radi o zahtjevu za prestanak uznemiravanja štetnim imisijama. Pod štetnim imisijama, kako to proizlazi iz odredbe čl. 110. st. 1. ZV-a smatraju se dim, neugodni mirisi, čađa, otpadne vode, potresi, buka i slično, ako su prekomjerni, obzirom na namjenu kakva je primjerena određenoj nekretnini obzirom na mjesto i vrijeme. Kišnica koja se slijeva sa štaglja tužiteljice rezultat je vremenskih uvjeta i ne ovisi o bilo kojoj radnji tužiteljice te se po ocjeni ovog suda ne radi niti o posrednoj imisiji iz čl. 110. st. 2. ZV-a, a osim toga niti iz jednog provedenog dokaza ne proizlazi da bi se radilo o prekomjernom doticanju vode na nekretninu tuženice, zbog čega protutužbeni zahtjev tuženice za zaštitu od uznemiravanja štetnim imisijama – slijevanjem kišnice na njezinu nekretninu nije osnovan, već je zaštitu tih prava tuženica ovlaštena štiti kroz primjenu čl. 113. ZV-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1682/15-2 od 17. svibnja 2017.

UKNJIŽBA PRAVA VLASNIŠTVA

(Odluka o izuzimanju od zabrane raspolaganja nekretninama na teritoriju Republike Hrvatske pravnih osoba sa sjedištem u Republici Sloveniji, Republici Makedoniji i Bosni i Hercegovini – NN. 46/00)

Ukoliko je pravni temelj vlasništva predlagatelja – strane pravne osobe sa sjedištem u Bosni i Hercegovini posljedica činjenica što je predlagatelj univerzalni pravni sljednik upisanog nositelja prava korištenja nekretnine tada će sud dozvoliti uknjižbu prava vlasništva strane osobe uz istovremeno brisanje društvenog vlasništva.

„Nema dvojbe da je predlagatelj predmetnog upisa strana pravna osoba, niti da je za stjecanje vlasništva stranaca potrebno ispunjenje zakonom propisanih pretpostavki. U konkretnom slučaju ne radi se, međutim, o stjecanju vlasništva na temelju nasljeđivanja ili pravnog posla, već predlagatelj svoje pravo vlasništva zasniva na pravnom sljedništvu upisanog nositelja prava korištenja na predmetnoj nekretnini. Vlada Republike Hrvatske je potom donijela Odluku o izuzimanju od zabrane raspolaganja nekretninama na teritoriju Republike Hrvatske pravnih osoba sa sjedištem u Republici Sloveniji, Republici Makedoniji i Bosni i Hercegovini (Narodne novine, broj: 46/00 – nastavno: Odluka), kojom je u toč. I. propisano da se izuzimaju od zabrane raspolaganja nekretnine iz članka 1. Uredbe na kojima pravo korištenja, raspolaganja ili upravljanja imaju pravne osobe sa sjedištem u Republici Sloveniji, Republici Makedoniji i Bosni i Hercegovini, a koje su stečene naplatnim pravnim putem, ako je to u interesu Republike Hrvatske, njenih građana ili pravnih osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, time da je, prema toč. II., ministar pravosuđa, uprave i lokalne samouprave ovlašten u svakom pojedinom slučaju raspolaganja nekretninama iz toč. I. utvrditi jesu li ispunjeni uvjeti propisani tom točkom i postoje li kakve pravne zapreke, te na temelju toga, i prethodno pribavljenog mišljenja Ministarstva gospodarstva i Državnog pravobraniteljstva Republike Hrvatske, izdati suglasnost za raspolaganje tim nekretninama. Navedeni pravni akti, međutim, u ovom slučaju nisu primjenjivi jer pravni temelj vlasništva predlagatelja nije raspolaganje nekretninom, već je vlasništvo posljedica činjenice da je predlagatelj univerzalni pravni sljednik upisanog nositelja prava korištenja te nekretnine, a Uredba nije imala pretenzije ulaziti u pitanje titulara prava na nekretnini, koja su već stečena, već je njezin cilj bio zabrana daljnjeg raspolaganja od strane tih titulara.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2064/14-2 od 21. srpnja 2016.

UKNJIŽBA PRAVA VLASNIŠTVA

(Čl. 84. st. 3. Ovršnog zakona – NN. 112/12, 25/13 i 93/14)

Presuda zbog ogluhe smatra se dobrovoljnom raspoložbom ovršenika, zbog čega zemljišno knjižni sud nakon upisa zabilježbe ovrhe u zemljišnoj knjizi neće dopustiti upis promjene prava vlasništva temeljem takve presude.

„Imajući u vidu da je u vrijeme zaprimanja prijedloga za upis vlasništva na temelju presude zbog ogluhe na predmetnim nekretninama bila upisana zabilježba ovrhe, to je obzirom na odredbu čl. 84. st. 3. OZ-a sporno radi li se o dobrovoljnoj raspoložbi ovršenika zbog koje se nakon upisa zabilježbe ovrhe ne može dopustiti upis promjene prava vlasništva. Nije sporno da se nakon upisa zabilježba ovrhe ne mogu dopustiti upisi stvarnih prava koje bi treća osoba stekla temeljem pravnog posla s ovršenikom, a nije sporno niti da upis na temelju sudske odluke ne predstavlja dobrovoljnu raspoložbu ovršenika. Međutim u konkretnom slučaju upis je zatražen i dozvoljen na temelju presude zbog ogluhe iz čl. 331.b. Zakona o parničnom postupku (NN.53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03, 88/05; 2/07-odluka US RH; 84/08; 96/08-odluka US RH; 123/08-ispravak; 57/11; 148/11-pročišćeni tekst; 25/13; 89/14 - odluka US RH - dalje ZPP) jer protustranka (tuženik u toj parnici) nije podnio odgovor na tužbu koju je uredno primio (provjerom kroz E-spis utvrđeno je da žalba protiv presude nije uložena) čime je svojom neaktivnošću de facto priznao tužbeni zahtjev tužitelja te se i prema ocjeni ovog drugostupanjskog suda očigledno radi o dobrovoljnoj raspoložbi sa

nekretninama koje su predmet ovrhe zbog koje stjecanje vlasništva na temelju presude zbog ogluhe nakon upisa zabilježbe ovrhe nije dopušteno.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-539/16-3 od 22. prosinca 2016.

UKNJIŽBA PRAVA VLASNIŠTVA

(Čl. 107. i 108. Zakona o zemljišnim knjigama – NN. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10 i 55/13)

Ukoliko je nekretnina upisana u zemljišnu knjigu kao društveno vlasništvo u općoj uporabi bez upisanog nositelja prava upravljanja, raspolaganja ili korištenja sud će odbiti zahtjev za uknjižbu prava vlasništva jedinice lokalne samouprave koja se legitimira kao pravni slijednik bez obzira što je rješenjem Narodnog odbora određeno da će se ta nekretnina upisati u zemljišnim knjigama kao društveno vlasništvo s organom upravljanja Narodnim odborom.

„Dakle, za odlučivanje o prijedlogu u zemljišnoknjižnom postupku isključivo je mjerodavno stanje zemljišne knjige u času kad je prijedlog za upis stigao zemljišnoknjižnom sudu. Obzirom na stanje upisa u zemljišnoj knjizi iz kojeg proizlazi da Narodni odbor općine Z. kao prednik predlagatelja nije upisan kao nositelj prava upravljanja predmetnom nekretninom osnovano je prvostupanjski sud potvrdio rješenje zemljišnoknjižnog referenta kojim je odbijen prijedlog za uknjižbu prava vlasništva u korist predlagatelja. Prema stanju spisa nekretnina koja je predmet uknjižbe upisana je kao društveno vlasništvo u općoj upotrebi bez upisanog nositelja prava upravljanja, korištenja ili raspolaganja, pa je žalbena tvrdnja predlagatelja da je kao pravni slijednik Narodnog odbora općine Z. vlasnik nekretnine potpuno neutemeljena i bez ikakvog uporišta u stanju upisa u zemljišnoj knjizi koje je relevantno za odlučivanje o prijedlogu.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-104/16-2 od 23. svibnja 2017.

UKNJIŽBA PRAVA VLASNIŠTVA

(Čl. 256. st. 3. Zakona o poslovnom uređenju i gradnji – NN. 76/07)

Ukoliko je predlagateljica temeljem valjanog pravnog posla kupila poslovni prostor koji je prenamijenila u stambeni prostor, tada je ista dužna uz prijedlog za uknjižbu prava vlasništva priložiti uporabnu dozvolu koju je bila dužna ishoditi prije početka korištenja nekretnine kao stambenog prostora.

„Nadalje, u pogledu ostalih žalbenih navoda, valja istaći da, iako nije sporno da predlagateljica temeljem valjanog pravnog posla ima pravo ishoditi upis prava vlasništva na nekretnini koju je kupila kao poslovni prostor, međutim, s obzirom da je isti prenamijenila u stambeni, temeljem Potvrde glavnog projekta Gradskog ureda za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, izgradnju Grada, graditeljstva, komunalnih poslova i prometa, Odjela za graditeljstvo, Drugog područnog odsjeka za graditeljstvo (N. Z. i P.) od 06. ožujka 2009. godine, pravilno i prema mišljenju ovoj suda zaključuje prvostupanjski sud u pobijanoj odluci, kad navodi da je

predlagateljica, da bi ishodila upis prava vlasništva na predmetnoj nekretnini kao stanu, a ne poslovnom prostoru, trebala, sukladnom točki XII Potvrde glavnog projekta, priložiti i uporabnu dozvolu, koju je bila dužna ishoditi prije početka korištenja nekretnine kao stana, sukladno odredbi čl. 256. st. 3. Zakona o poslovnom uređenju i gradnji ("Narodne novine" broj: 76/07), a kako istu nije priložila uz prijedlog za uknjižbu, iako je bila pozvana od strane prvostupanjskog suda, već je priložila uporabnu dozvolu za gradnju cijelog objekta u kojem se nalazi nekretnina za koju se traži upis prava vlasništva na predlagateljicu kao poslovni prostor, pravilno je postupio prvostupanjski sud kad je potvrdio pobijano rješenje ovlaštenog zemljišnoknjižnog referenta koji je odbacio prijedlog za uknjižbu prava vlasništva predlagateljice na nekretnini koja je predmet ovog postupka.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-428/16-2 od 23. listopada 2017.

UKNJIŽBA PRAVA VLASNIŠTVA

(Čl. 13. Pravilnika o ustrojavanju i vođenju knjige položenih ugovora – NN. 42/91)

Arhitektonski snimak nije podoban da bi se samo na temelju njega izvršio upis prenamjene nekretnine u listu A zemljišnoknjižnog uloška.

„Predlagatelj je uz prijedlog trebao dostaviti potvrdu sukladno odredbi čl. 73. st. 3. i 4. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“, br. 91/96., 73/00., 114/01., 79/06., 141/06., 146/08., 38/09., 153/09., 143/12. i 152/14. – dalje u tekstu: ZOV) iz koje bi se mogao utvrditi točan opis nekretnine te da ta nekretnina predstavlja samostalnu uporabnu cjelinu koja je nastala prenamjenom. Arhitektonski snimak ne može zamijeniti navedenu ispravu osobito zbog toga što je prvotna nekretnina predstavljala poslovni prostor ukupne površine od 190 m² od čega se jedna prostorija nalazila u prizemlju, a druga na prvom katu, a u slučajevima kada se radi prenamjena nekretnine, za njezin upis ili za upis više nekretnina potrebna je potvrda da novonastale nekretnine predstavljaju samostalnu uporabnu cjelinu.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Zk-591/16-2 od 2. lipnja 2017.

PREDBILJEŽBA PRAVA VLASNIŠTVA

(Čl. 63.-69. Zakona o zemljišnim knjigama - NN. 91/1996, 68/1998, 137/1999, 114/2001, 100/2004, 107/2007, 152/2008, 126/2010, 55/2013 i 60/2013)

Zemljišnoknjižni sud će odbiti kao neosnovan prijedlog za brisanje predbilježbe prava vlasništva koji je podnesen temeljem isprave o sporazumnom raskidu darovnog ugovora ako sporazum ne sadrži klauzulu kojom se predbilježeni vlasnik odriče predbilježenog prava vlasništva.

„Kako predlagateljica traži brisanje upisane predbilježbe prava vlasništva na svojem suvlasničkom dijelu nekretnina upisanih u zk.ul.br. ___ k.o. S. za korist D. (B.) B. temeljem Sporazuma od 7. kolovoza 2006. godine o raskidu darovnog ugovora zaključenog 1. kolovoza 2006. godine ta privatna isprava trebala je biti sačinjena sukladno odredbi čl. 54. st. 1. ZZK-a. Iz Sporazuma od 7. kolovoza 2006. godine nije vidljiva točna oznaka zemljišta, odnosno iz nje nisu

vidljivi podaci o zemljišnoknjižnom ulošku, katastarskoj općini te broju katastarskih čestica u odnosu na koje je bio zaključen darovni ugovor, koji se tim sporazumom raskida, pa ta izjava u smislu odredbi ZZK-a, kao privatna isprava, nije podobna za uknjižbu brisanja predbilježenog prava vlasništva. Isto tako, pravilno je utvrđenje suda prvog stupnja da ta isprava ne sadržava izjavu osobe u čiju korist je predbilježeno pravo vlasništva (D. B.) o tome da pristaje na brisanje predbilježbe prava vlasništva.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Zk-384/16-2 od 13. lipnja 2017.

PREDBILJEŽBA PRAVA VLASNIŠTVA

(Čl. 56. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama - NN. 91/1996, 68/1998, 137/1999, 114/2001, 100/2004, 107/2007, 152/2008, 126/2010, 55/2013 i 60/2013)

Nisu ispunjeni uvjeti za upis predbilježbe prava vlasništva ako je predmet ugovora o kupoprodaji nekretnine točno određeni realni dio te nekretnine.

„Naime, iz sadržaja Ugovora o kupoprodaji nekretnina od 13. listopada 2015. godine vidljivo je da predlagatelji nisu kupili cijele čkbr. ___ i ___/1 iz zk.ul.br. ___ k.o. S. odnosno čkbr. ___ iz zk.ul.br. ___ k.o. S., već točno određene realne dijelove tih nekretnina, koje su stranke u skici označile zelenom bojom, a koja skica je sastavni dio ugovora. Prema odredbi čl. 56. st. 1. ZZK-a ako isprava na temelju koje se zahtijeva upis ne odgovara svim posebnim pretpostavkama za uknjižbu (čl. 52., 53., 54. i 55.), ali ispunjava opće pretpostavke za zemljišnoknjižni upis (čl. 43. i 44.) na temelju te isprave dopustiti će se predbilježba, ako ju je moguće provesti. Po ocjeni ovoga suda predbilježbu prava vlasništva temeljem zaključenog Ugovora o kupoprodaji nekretnina stranaka od 13. listopada 2015. godine nije bilo moguće provesti jer točno određeni realni dijelovi nekretnina u odnosu na koje je zaključen taj ugovor, u tim granicama, nisu upisani u zemljišnim knjigama, zbog čega se na dijelovima upisanih nekretnina u zemljišnim knjigama, a koji su predmet kupoprodajnog ugovora, nije mogla dopustiti predbilježba prava vlasništva, jer je predbilježba moguća samo na onim nekretninama po oznakama, kulturi i površini koje su upisane u zemljišnim knjigama, dakle u konkretnom slučaju samo na cijelim čkbr. ___ i ___/1 iz zk.ul.br. ___ te ___ iz zk.ul.br. ___ sve k.o. S., a tako označene nekretnine nisu predmet kupoprodaje među strankama.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Zk-356/16-2 od 13. lipnja 2017.

PREDBILJEŽBA PRAVA VLASNIŠTVA

(Čl. 30. st. 3. Zakona o zemljišnim knjigama - NN. 91/1996, 68/1998, 137/1999, 114/2001, 100/2004, 107/2007, 152/2008, 126/2010, 55/2013 i 60/2013)

Ukoliko je predbilježba prava vlasništva upisana u zemljišnu knjigu prije zabilježbe ovrhe, tada u slučaju opravdanja predbilježbe prava vlasništva ovrhovoditelj više nije ovlašten voditi ovrhu protiv ovršenika.

„Dakle, upis zabilježbe ovrhe izvršen je samo pod uvjetom da predbilježba prava vlasništva u korist T. I. M. ne bude opravdana, što znači da bi ovrhovoditelj bio ovlašten voditi ovršni postupak na predmetnoj nekretnini samo i jedino u slučaju da upisana predbilježba prava vlasništva

nije bila opravdana, odnosno da je ista izbrisana. Međutim, kako je T. I. M. nakon što je ovrhovoditelj podnio prijedlog za ovrhu i nakon što je upisana zabilježba ovrhe, opravdala predbilježbu prava vlasništva upisanu prije podnošenja prijedloga za ovrhu, to se protivno stajalištu ovrhovoditelja nisu ispunile zakonske pretpostavke za nastavak ovrhe na predmetnoj nekretnini.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-191/16-2 od 26. rujna 2017.

ZABILJEŽBA

(Čl. 45. Zakona o zemljišnim knjigama - NN. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10 i 55/13)

Dopuna prijedloga za upis zabilježbe spora u zemljišnu knjigu nije dopuštena.

„Što se tiče žalbenih navoda predlagateljice da je tužbu u parnici br. P-___/09 proširila na knjižnog vlasnika Z. H. 2011. g. valja reći da prvostupanjski sud prilikom odlučivanja o prijedlogu predlagateljice osnovano nije uzeo u obzir dopunu prijedloga za upis zabilježbe spora zaprimljenu 27. lipnja 2011. g., niti isprave dostavljene u prilogu. Naime, zemljišnoknjižni sud postupa po pravilima izvanparničnog postupka, a podredno parničnog postupka, sukladno odredbi čl. 91. st. 1. ZZK. Iako niti Zakon o zemljišnim knjigama, a niti pravila izvanparničnog postupka ne sadrže izričitu odredbu prema kojoj preinaka (dopuna) prijedloga za upis ne bi bila dopuštena, preinaka (dopuna) prijedloga nespojiva je s načelom reda prvenstva u smislu odredbe čl. 45. ZZK jer se prvenstveni red upisa u zemljišnu knjigu određuje prema času u kojem je zemljišnoknjižnom sudu stigao prijedlog za upis zbog čega se upis smatra provedenim već od tog trenutka neovisno o tome kada je doista proveden. Stoga svako knjižno pravo stječe svoj prvenstveni red u trenutku zaprimanja prijedloga, a zemljišnoknjižni sud odlučuje na temelju činjeničnog i pravnog stanja koje postoji u tom trenutku, zbog čega je prvostupanjski sud pravilno odlučivao o prvobitno podnesenom prijedlogu.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-475/16-2 od 5. prosinca 2016.

ZABILJEŽBA

(Čl. 71. st. 1. i 2. Zakona o zemljišnim knjigama - NN. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13)

Nije dopuštena zabilježba prigovora treće osobe protiv rješenja o ovrsi.

„Po ocjeni ovog suda, predlagatelji neosnovano zahtijevaju od zemljišnoknjižnog suda izravan upis tražene zabilježbe prigovora treće osobe, jer takvu ovlast nisu ostvarili u ovršnom postupku, odnosno time se ne legitimiraju u ovom postupku, u kojem traže izravni upis takve činjenice iz ovršnog postupka. Ovaj sud prihvaća prvostupanjsku ocjenu da sadržaj materijalnopravnih odredbi Zakona o zemljišnim knjigama, koje propisuju pretpostavke za upis zabilježbe, ne daje osnova za upis tražene zabilježbe u zemljišnim knjigama, niti su takvu ovlast predlagatelji ostvarili u ovršnom postupku, niti bi u konkretnim okolnostima takav upis mogao izravno utjecati na osnovanost provedbe ovrhe (obzirom na sadržaj odredbe čl. 84. st. 3 OZ-a,

kojom je propisano da nakon zabilježbe ovrhe (na nekretninama) nije dopušten upis promjene prava vlasništva niti kojeg drugog stvarnog prava utemeljen na raspoložbi ovršenika, bez obzira na to kad je ta raspoložba poduzeta, dok je st. 4 istog članka propisano da promjena vlasnika nekretnina tijekom ovršnog postupka ne sprječava da se taj postupak nastavi protiv novoga vlasnika kao ovršenika... Prema tome, i po ocjeni ovog suda, materijalnopravne odredbe Zakona o zemljišnim knjigama ne daju odgovarajuću osnovu za upis tražene zabilježbe temeljem zahtjeva treće osobe, koju bi u konkretnim okolnostima bio ovlašten odrediti zemljišnoknjižni sud, što ne isključuje pravo predlagatelja da svoju stvarnopravnu legitimaciju glede predmetnih nekretnina pokuša ostvariti (zaštititi svoja navodna prava) u okviru ovršnog postupka koji se vodi na u vezi) predmetnim nekretninama.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-60/16-2 od 21. rujna 2016.

ZABILJEŽBA SPORA

(Čl. 81. st. 1. i 2. Zakona o parničnom postupku - NN. 53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03, 88/05; 2/07; 84/08; 96/08; 123/08; 57/11; 148/11, 25/13 i 89/14)

Nije dopuštena zabilježba spora radi podnošenja prijedloga za obnovu pravomoćno okončanog upravnog postupka.

„Stoga podnošenje prijedloga za obnovu pravomoćno okončanog postupka ne udovoljava pretpostavkama iz odredbi čl. 81.stav.1. i 2. ZZK za primjenu instituta zabilježbe spora jer je upravni postupak okončan te se tek treba odlučiti o osnovanosti podnesenog prijedloga za obnovu, a koji postupak (dakle postupak odlučivanja o prijedlogu za obnovu postupka nije spor kojeg predviđa čl.81. ZZK kao pretpostavku primjene zabilježbe spora. Ne ulazeći u analizu ostalih žalbenih navoda predlagatelja koji su posljedica nedovoljnog razumijevanja zemljišno-knjižnih instituta zabilježbe spora i knjižnog prednika, pa se isti upućuje na ranije citirane odredbe ZZK, kraj činjenice što pobijano rješenje, suprotno žalbenim navodima predlagatelja, ne sadrži nedostatke zbog kojih se navodno ne bi mogla ispitati njegova pravilnost i zakonitost, naprotiv – isto sadrži razloge o svim odlučnim činjenicama, izneseni razlozi su potpuno jasni i određeni i bez ikakvog proturječja.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-488/16-2 od 11. studenog 2016.

ZABILJEŽBA SPORA

(Čl. 84. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama – NN. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13)

Sud će po službenoj dužnosti protekom roka od 10 godina od upisa zabilježbe spora istu brisati, a ukoliko zabilježeni spor nije pravomoćno dovršen tada je predlagatelj ovlašten prije proteka roka od 10 godina predložiti obnovu te zabilježbe s istim prvenstvenim redom.

„Protustranka tijekom prvostupanjskog postupka i u žalbi ističe značaj, za osiguranje njenih prava na predmetnim nekretninama postojanje zabilježbe spora, koja su ugrožena brisanjem zabilježbe spora što nastoji konkretizirati i argumentirati. Žalbeni argumenti su po ocjeni ovog suda neprihvatljivi, jer je očita intencija zakonodavca bila omogućiti brisanje zabilježbe sporova, koji su

upisani a nisu aktualni time da je za slučaj da zabilježeni spor nije pravomoćno (konačno) dovršen zakonom omogućena obnova zabilježbe s istim prvenstvenim redom, koji je potrebno pravovremeno zatražiti (prije isteka 10-godišnjeg roka otkad je zabilježba spora dopuštena). Prema tome protustranka je mogla pravovremeno zaštititi svoja prava u skladu s upisanom zabilježbom spora, da je pravovremeno zatražila obnovu zabilježbe, u kojem slučaju bi taj upis bio izvršen s istim prvenstvenim redom.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-146/17-2 od 9. studenog 2017.

ZABILJEŽBA SPORA

(Čl. 84. st. 1. i 3. Ovršnog zakona – NN. 112/12, 25/13 i 93/14)

Nakon upisa zabilježbe ovrhe nije dopuštena zabilježba spora radi izuzimanja od ovrhe nekretnina za koje je u ovršnom predmetu određena provedba ovrhe.

„Prema odredbi čl. 84. st. 1. i 3. Ovršnog zakona po donošenju rješenja o ovrsi ovršni sud po službenoj dužnosti treba zatražiti da se u zemljišnoj knjizi upiše zabilježba ovrhe, a nakon te zabilježbe nije dopušten upis promjene prava vlasništva niti kojeg drugog stvarnog prava utemeljen na raspoložbi ovršenika. Prema st. 4. istog članka promjena vlasnika nekretnina tijekom ovršnog postupka ne sprječava da se taj postupak nastavi protiv novog vlasnika. Obzirom na sadržaj navedenih propisa ovaj sud prihvaća procesnoppravnu i materijalno pravnu utemeljenost pobijanog rješenja zemljišnoknjižnog suca prvostupanjskog suda, da u konkretnim procesno pravnim odnosima ishod parničnog postupka ne može utjecati na tijek i rezultate ovršnog postupka, zbog kojeg predlagateljica traži predmetni upis što i po ocjeni ovog suda opravdava odbijanje neposredno podnesenog prijedloga za upis od strane predlagateljice (mimo tijeka ovršnog postupka).“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-481/16-2 od 10. kolovoza 2017.

ZABILJEŽBA SPORA

(Čl. 81. Zakona o zemljišnim knjigama - NN. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13)

Zabilježba spora ne može služiti kao osiguranje tražbine predlagatelja.

„Prvostupanjski sud je pravilno ocijenio da eventualno usvajanje tužiteljevog tužbenog zahtjeva, u parnici koju vodi protiv protustranaka, radi isplate vrijednosti njegovih ulaganja u adaptaciju kuće koja se nalazi na predmetnoj nekretnini ni na kakav način ne može utjecati na pripadanje, postojanje, opseg, sadržaj ili opterećenje zemljišnoknjižnih prava. Predlagatelj u svojoj žalbi protiv pobijanog rješenja navodi da protustranke osim mirovine nemaju druge imovine iz koje bi se on mogao naplatiti ako uspije u parnici pa stoga smatra da je bilo osnova za usvajanje njegovog prijedloga. Međutim, u tom slučaju je predlagatelj trebao podnijeti prijedlog za osiguranje i zatražiti određivanje privremene mjere kojom bi se osigurala njegova tražbina, a zabilježba spora ne može poslužiti kao osiguranje predlagateljeve tražbine, jer nisu ispunjeni uvjeti iz gore citirane zakonske odredbe za tu zabilježbu.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Zk-572/16-2 od 24. ožujka 2017.

ZABILJEŽBA SPORA

(Čl. 81. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama - NN. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13)

Dopuštena je zabilježba spora radi ispravka pogrešnog upisa vlasništva na nekretninama.

„Tužitelj je protiv četiri tuženika, među kojima su i podnositelji žalbe, podnio tužbu radi ispravka pogrešnog upisa prava vlasništva u zk.ul.br. ___ k.o. S. B. na čkbr. __ oranica V. u površini od 2603 m² te u zk.ul.br. __k.o. S. B. na čkbr. ___ oranica V. u površini od 5590 m², a ujedno je podnesen i prijedlog za zabilježbu spora na nekretninama iz zk.ul.br. __ i zk.ul.br. ___ k.o. S. B.. Prvostupanjski sud je odlučujući o prijedlogu za zabilježbu spora donio pobijano rješenje kojim je dopustio zabilježbu spora utvrdivši da je tužba podnesena radi ispravka pogrešnog upisa na nekretninama označenim u tužbi te da bi odluka o tužbenom zahtjevu imala utjecaja na uknjižbu, pripadanje, postojanje, opseg, sadržaj ili opterećenje knjižnog prava, zbog čega da je dopuštena zabilježba spora s pozivom na odredbu čl. 81. i 82. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“, br. 91/96., 68/98., 137/99., 114/01., 100/04., 107/07., 152/08., 126/10. i 55/13. – dalje: ZZK). U konkretnom slučaju, kako se spor vodi o knjižnom pravu, a usvajanjem tužbenog zahtjeva došlo bi do promjene upisa u zemljišnoj knjizi, to je prvostupanjski sud pravilno dopustio zabilježbu spora sukladno odredbama čl. 81. i 82. ZZK-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Zk-149/17-3 od 27. travnja 2017.

ZABILJEŽBA SPORA

(Čl. 128. st. 3. Zakona o zemljišnim knjigama - NN.91/96; 68/98; 137/99, 114/01; 100/04; 107/07, 152/08, 126/10 – Odluka US RH; 55/13; 60/13 – ispravak)

Nije dopuštena zabilježba upravnog postupka u kojem se odlučuje o uvjetima građenja jer se u tom postupku ne odlučuje o pravima koja mogu utjecati na knjižna prava već o promjeni izgrađenosti objekta ili druge promjene u A listu zemljišnoknjižnog uložka.

„Po ocjeni ovog suda, žalitelj sadržajem žalbenih navoda nije doveo u sumnju zakonitost prvostupanjskih rješenja temeljem kojih je odbijen prijedlog predlagateljice za zabilježbu upravnog postupka glede predmetnih nekretnina, jer i po ocjeni ovog suda, sadržaj upravnog postupka, a posebno prema njegovom sadašnjem stanju, ne utječe na sadržaj predlagateljinih vlasničkih prava na predmetnim nekretninama, dakle, ne utječe na stanje upisa u listu B zemljišne knjige (vlasničkom listu), niti predlagateljica sadržajem prijedloga, uz poziv na ukinuto upravno rješenje, ukazuje da bi eventualne promjene u listu A zemljišne knjige za predmetne nekretnine (koja prava je ovlaštena štiti u nadležnom upravnom postupku kod nadležnog Ureda za katastar) mogle utjecati na sadržaj njenih vlasničkih prava, odnosno njenih stvarnih prava na predmetnim nekretninama.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-307/16-2 od 31. svibnja 2017.

ZABILJEŽBA SPORA

(Čl. 81. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama - NN. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 52/08, 126/10, 55/13 i 60/13)

Nije dopuštena zabilježba spora koji se vodi radi utvrđenja neistinitosti punomoći.

„U ovom zemljišnoknjižnom predmetu predlagateljica traži zabilježbu spora, koji se vodi kod Općinskog građanskog suda u Z. pod brojem P-___/13. Po uvidu u dostavljenu nepravomoćnu presudu prvostupanjski sud zaključuje da, i u slučaju da postane pravomoćna, ona ne može utjecati na uknjižbu, pripadanje, postojanje, opseg, sadržaj ili opterećenje prava koja su upisana u zemljišnu knjigu. Naime, utvrđenje da određena punomoć nije istinita ne utječe na knjižna prava upisanog vlasnika.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Čakovcu, Gž Zk-645/16-2 od 11. travnja 2017.

ZABILJEŽBA SPORA

(Čl. 81. Zakona o zemljišnim knjigama - NN. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 52/08, 126/10, 55/13 i 60/13)

Ako sadržaj odluke o eventualno kumuliranom tužbenom zahtjevu može utjecati na sadržaj knjižnih prava stranaka, zemljišnoknjižni sud će dopustiti zabilježbu spora.

„Dakle, bez obzira na navedene manjkavosti u određenju predmeta spora i obrazloženju osnove eventualno kumuliranog zahtjeva, prihvaćeno je u pravnoj teoriji i praksi da postavljanje eventualno kumuliranog zahtjeva znači pokretanje parničnog postupka i u tom dijelu, dakle, ovaj sud prihvaća osnovanom predlagateljevu tvrdnju da sadržaj odluke o eventualno kumuliranom (podrednom) tužbenom zahtjevu može utjecati na sadržaj stvarnih prava stranaka ovog postupka glede predmetnih nekretnina, što je dovoljna osnova za određenje zatraženog upisa zabilježbe spora u zemljišnim knjigama, obzirom da je odredbom čl. 30. st. 4 u vezi čl. 70. st. 1, te čl. 81. ZZK-a, propisan zemljišnoknjižni upis zabilježbe spora, kao upisa koji čini vidljivim da se glede knjižnog prava vodi pred sudom ili nadležnim tijelom postupak čiji bi ishod mogao utjecati na uknjižbu, pripadanje, postojanje, opseg, sadržaj ili opterećenje tog prava. Ovlast zahtijevati navedeni upis u smislu čl. 82. ZZK-a pripada svakoj stranci iz navedenog postupka, kao i svakoj drugoj osobi koja je sudionik postupka, a ima za to pravni interes. „

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-182/17-2 od 4. svibnja 2017.

ZABILJEŽBA SPORA

(Čl. 81. Zakona o zemljišnim knjigama – NN. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13, 60/13)

Ukoliko se tužbenim zahtjevom traži utvrđenje da nekretnina koja je predmet spora predstavlja bračnu stečevinu bez zahtjeva za upis u zemljišnu knjigu, tada nije dopuštena zabilježba spora.

„Predlagatelj je kao tužitelj Općinskom sudu u N. Z., Stalnoj službi u Z. podnio tužbu protiv tamo prvotuženika S. O. i drugotuženice Z. O. radi utvrđenja da predmetna nekretnina predstavlja

bračnu stečevinu prvotuženika i drugotuženice (toč. I. tužbenog zahtjeva) te da je drugotuženica dužna trpjeti da tužitelj na ½ dijela predmetne nekretnine radi namirenja novčane tražbine tužitelja prema prvotuženiku provede ovrha (toč.III.). pa imajući u vidu sadržaj tužbenog zahtjeva kojim se uz utvrđenje da predmetna nekretnina predstavlja bračnu stečevinu ne zahtijeva i upis u zemljišnu knjigu, evidentno je da konačni ishod ove parnice ne može utjecati na postojanje nekog stvarnog prava, pa je prvostupanjski sud osnovano prigovor predlagatelja odbio.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-161/16-2 od 14. rujna 2016.

ZABILJEŽBA SPORA

(Čl. 81. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama – NN. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13, 60/13)

Nije dopušten upis zabilježbe spora na temelju kaznene prijave predlagatelja koja je zaprimljena kod nadležnog državnog odvjetništva.

„Kako je i prema mišljenju ovog suda očito da postupak po kaznenoj prijavi predlagatelja, u kome se odlučuje o eventualnoj kaznenoj odgovornosti prijavljenih osoba, ne može utjecati na uknjižbu, pripadanje, postojanje, opseg, sadržaj ili opterećene knjižnog prava na nekretnini na kojoj se predlaže provesti upis zabilježbe spora i takav postupak nije postupak o knjižnom pravu, prema mišljenju ovog suda opravdano zaključuje prvostupanjski sud da nema uvjeta za zabilježbu spora po prijedlogu predlagatelja na nekretninama koje su naprijed navedene.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-259-17-2 od 20. listopada 2017.

ZABILJEŽBA ZABRANE RASPOLAGANJA I OPTEREĆENJA NEKRETNINE

(Čl. 4. st. 3. Uredbe o zabrani raspolaganja nekretninama na teritoriju Republike Hrvatske)

Zemljišnoknjižni sud će po službenoj dužnosti odrediti upis zabilježbe zabrane raspolaganja i opterećenja nekretnine koja je u zemljišnoj knjizi upisana kao društveno vlasništvo sa pravom upravljanja jedinice lokalne samouprave Republike Bosne i Hercegovine.

„Predmetna nekretnina nesporno je upisana kao društveno vlasništvo sa pravom upravljanja Skupštine Općine Z. i temeljem odredbe čl. 1. Uredbe zabranjeno je raspolaganje i opterećenje te nekretnine, a zemljišnoknjižni odjel je bio dužan po službenoj dužnosti zabilježiti tu zabranu. Ta Uredba nije stavljena izvan snage, zbog čega je pravilno prvostupanjski sud izvršio zabilježbu zabrane raspolaganja i opterećenja predmetne nekretnine. Točno je da je nakon toga Vlada Republike Hrvatske donijela Odluku kojom je dozvolila pravnim osobama, između ostalog i na području Bosne i Hercegovine, da raspoložu svojim nekretninama uz uvjet da su stečene naplatnim pravnim putem, ali to raspolaganje nije bezuvjetno, već o takvom zahtjevu odluku donosi ministar pravosuđa uprave i lokalne samouprave te je takvo raspolaganje moguće tek kada ministar izda suglasnost za raspolaganje tim nekretninama. Prema tome, po ocijeni ovoga suda tom Odlukom nije derogirana odredba čl. 1. Uredbe niti je tom Odlukom bezuvjetno dopušteno raspolaganje ovom

nekretninom od strane Skupštine Općine Zenica, kako to pogrešno zaključuje protustranka u svojoj žalbi.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Zk-277/17-2 od 13. listopada 2017.

ZABILJEŽBA

(Čl. 71. Zakona o zemljišnim knjigama – NN. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13)

Dopuštena je zabilježba činjenice postojanja braka jer ista predstavlja osobni odnos stranaka.

„Ovaj sud smatra da je pogrešan zaključak prvostupanjskog suda o nepostojanju uvjeta za predloženu zabilježbu. Naime, odredbom čl. 71 Zakona o zemljišnim knjigama (Narodne novine Republike Hrvatske broj 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13, 60/13) propisana je mogućnost zabilježbe osobnih odnosa. Nema dileme da činjenica postojanja braka predstavlja osobni odnos stranaka. Stoga je pogrešan zaključak prvostupanjskog suda da zakonom nije propisana zabilježba činjenice postojanja braka.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-4/15-2 od 7. studenog 2016.

ZABILJEŽBA KULTURNOG DOBRA

(Čl. 12. st. 1. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara - NN.69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10 i 61/11)

Upis zabilježbe kulturnog dobra u zemljišnu knjigu dopušten je na temelju nepravomoćnog rješenja Ministarstva kulture.

„Prema odredbi čl. 12. st. 1. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN.69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10 i 61/11) svojstvo kulturnoga dobra na temelju stručnog vrednovanja utvrđuje Ministarstvo kulture rješenjem koje može donijeti bez prethodnog izjašnjenja stranke. Prema st. 2. iste odredbe rješenjem kojim se utvrđuje svojstvo nepokretnoga kulturnog dobra obvezno se utvrđuju prostorne međe kulturnoga dobra koje se zaštićuje, a dostavlja se nadležnom katastru i sudu radi zabilježbe u zemljišnim knjigama. Žalba na rješenje iz st. 1. ne odgađa izvršenje rješenja (st. 5 iste odredbe). Prema tome, Ministarstvo kulture je sukladno zakonskom ovlaštenju rješenjem od 13. veljače 2012. g. utvrdilo da nekretnina protustranke ima svojstvo kulturnog dobra, a prostorne međe kulturnog dobara određene su k.č. ___ koja odgovara zk.č. ___ upisanoj u z.k. ___ k.o. G. Z.. Istim rješenjem određeno je da će se dostaviti nadležnom katastru i sudu radi zabilježbe u zemljišnim knjigama, time da žalba ne odgađa izvršenje rješenja. Što se tiče žalbene tvrdnje protustranke da na temelju rješenja Ministarstva kulture nije dopušteno izvršiti upis u smislu odredbe čl. 108. ZZK valja odgovoriti da je navedeno rješenje dostavljeno prvostupanjskom sudu s potvrdom o pravomoćnosti, a i u slučaju da navedeno rješenje nije steklo svojstvo pravomoćnosti za upis zabilježbe ne bi bilo nikakve zapreke budući da u smislu odredbe čl. 12. st. 5. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara žalba na rješenje kojim se utvrđuje svojstvo kulturnog dobra ne odgađa izvršenje rješenja.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-489/16-2 od 6. prosinca 2016.

ZABILJEŽBA TERETA JAVNE UPORABE NEKRETNINE

(Čl. 25. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama -NN.91/96; 68/98; 137/99, 114/01; 100/04; 107/07, 152/08, 126/10 – Odluka US RH; 55/13; 60/13 – ispravak)

Zabilježba tereta javne uporabe određene nekretnine upisuje se u teretovnicu zemljišnoknjižnog uložka, a upis te zabilježbe nije dopušten na temelju presude zbog izostanka nakon upisa zabilježbe ovrhe na toj nekretnini.

„Člankom 84. st. 3. OZ-a propisano je da nakon zabilježbe ovrhe nije dopušten upis promjene vlasništva niti bilo kojeg drugog stvarnog prava utemeljen na dobrovoljnoj raspoložbi ovršenika. U konkretnom slučaju upis tereta javne uporabe zatražen je na temelju pravomoćne i ovršne presude zbog izostanka Trgovačkog suda u O. broj P-___/15 od 21. siječnja 2016. kojom je protustranci kao tuženiku naloženo predlagatelju kao tužitelju izdati valjanu tabularnu ispravu pogodnu za upis tereta javne uporabe i prava prvokupa na predmetnim nekretninama, u naravi 166 parkirališnih mjesta. Teret javne uporabe upisuje se u teretovnicu zemljišnoknjižnog uložka (list C) u koji se sukladno čl. 25. st. 1. ZZK-a upisuju stvarna prava kojima je opterećeno zemljišnoknjižno tijelo ili idealni dio nekog suvlasnika, kao i prava stečena na ovim pravima, pravo nazadkupa, prvokupa, najma i zakupa te ona ograničenja raspolaganja zemljišnoknjižnim tijelom ili suvlasničkim dijelom kojima je podvrgnut svagdašnji vlasnik opterećenog dobra. U teretovnicu se upisuju i obvezna prava koja mogu biti predmet upisa, pa i određeni obvezno-pravni odnosi. Po svojoj naravi javna uporaba nekretnine (u konkretnom slučaju garaža) ima značaj stvarnog prava na tuđoj nekretnini koju opterećuje u smislu odredbe čl. 246. ZV-a koji sve korisnike nekretnine ovlašćuje na uporabu i to bez obzira na promjenu vlasništva. Imajući u vidu da je u vrijeme zaprimanja prijedloga za upis tereta javne uporabe na temelju presude zbog izostanka na predmetnim nekretninama bila upisana zabilježba ovrhe, to je prema ocjeni ovog suda, obzirom na odredbu čl. 84. st. 3. OZ-a sporno radi li se o dobrovoljnoj raspoložbi ovršenika zbog koje se nakon upisa zabilježbe ovrhe ne može udovoljiti traženom upisu. Načelno nije sporno da upis određen sudskom presudom ne predstavlja dobrovoljnu raspoložbu ovršenika. Međutim, u konkretnom slučaju upis je određen na temelju presude zbog izostanka iz čl. 332. ZPP-a, jer protustranka, kao tuženik iako uredno pozvan nije pristupio na ročište niti osporio tužbeni zahtjev, što znači da je svojom neaktivnošću priznao tužbeni zahtjev te se očigledno radi o dobrovoljnoj raspoložbi glede opterećenja nekretnina koje su predmet ovrhe zbog koje upis tereta na temelju presude zbog izostanka, nakon upisa zabilježba ovrhe nije dopušten pa žalba predlagatelja već iz tog razloga nije osnovana.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-551/16-3 od 25. srpnja 2017.

ZABILJEŽBA POKRETANJA OVRHE NA NEKRETNINAMA

(Čl. 84.a Zakona o zemljišnim knjigama – NN. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13)

Dopuštena je zabilježba pokretanja ovrhe na nekretninama kad je predlagatelj pokrenuo ovršni postupak na nekretninama ovršenika kod javnog bilježnika na temelju vjerodostojne isprave.

„Prvostupanjski sud prvenstveno smatra da se citirana zakonska odredba može primijeniti samo ako je stranka pokrenula postupak pred sudom ili upravnim tijelom. Predlagatelj je pokrenuo postupak pred javnim bilježnikom a nije ga pokrenuo ni pred sudom ni pred upravnim tijelom pa prvostupanjski sud smatra da predlagatelj u tom slučaju ne može dopustiti zabilježbu pokretanja postupka ovrhe temeljem gore citirane zakonske odredbe. Međutim, obzirom da je predlagatelj ovršni postupak pokrenuo na temelju vjerodostojne isprave, a da su rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave nadležni donositi samo javni bilježnici temeljem čl. 278. Ovršnog zakona („Narodne novine“, br. 112/12, 25/13 i 93/14 – dalje OZ), pokretanje ovršnog postupka kod javnog bilježnika treba izjednačiti sa pokretanjem postupka pred sudom tako da ovaj sud smatra da se odredba čl. 84.a. ZZK-a može primijeniti i kada je stranka pokrenula postupak pred javnim bilježnikom. Kada stranka pred javnim bilježnikom ishodi donošenje rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave kojim je ovrha određena na nekretninama ovršenika, tada, ukoliko želi da se taj postupak nastavi, temeljem čl. 285. st. 1. OZ-a mora od suda zatražiti provedbu ovrhe na nekretninama. Tek tada će se ovrha na nekretninama početi provoditi.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-269/16-2 od 20. studenog 2017.

ZABILJEŽBA POKRETANJA POSTUPKA

(Čl. 84.a Zakona o zemljišnim knjigama - NN. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13)

Spor radi vraćanja dijela dara u ostavinu radi namirenja sunasljednika ne smatra se sporom o zemljišnoknjižnom pravu.

„Podredno valja navesti i da iz revizijskog prijedloga priložene revizije proizlazi da podnositelji predlažu preinaku drugostupanjske presude na način da se potvrdi prvostupanjska presuda kojom je određeno vraćanje u ostavinsku imovinu iza pok. Š. B. dara – u naravi 1/3 dijela jednosobnog stana radi namirenja ovdje predlagatelja, pa je evidentno da se ne radi o sporu o nekom zemljišnoknjižnom pravu, već o sporu radi vraćanja dijela dara u ostavinu u svrhu namirenja sunasljednika.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-463/17-2 od 23. listopada 2017.

ZABILJEŽBA POKRETANJA POSTUPKA

(Čl. 7. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zemljišnim knjigama – NN. 55/13)

Sud će odbiti prijedlog za upis zabilježbe pokretanja postupka koji predlagatelj temelji na zahtjevu za mirno rješenje spora u smislu odredbe čl. 186.a st. 8. Zakona o parničnom postupku.

„Predlagatelj je temeljem čl. 186.a st. 8. ZPP-a podnio zahtjev za mirno rješenje spora protustranci. Spor se odnosi na pravo vlasništva predmetnih nekretnina. Nakon toga je predlagatelj prvostupanjskom sudu podnio prijedlog radi zabilježbe postupka pokrenutog gore navedenim zahtjevom za mirno rješenje spora. Predlagatelj podnošenjem zahtjeva za mirno rješenje spora protustranci temeljem čl. 186.a st. 8. ZPP-a nije pokrenuo postupak niti pred sudom niti pred upravnim tijelom pa je stoga prvostupanjski sud pravilno primijenio gore citiranu zakonsku odredbu kada je pobijanim rješenjem preinačio gore navedeno rješenje ovlaštenog zemljišnoknjižnog referenta i kada je odbio predlagateljev prijedlog.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Zk-419/16-2 od 7. srpnja 2017.

ZABILJEŽBA POKRETANJA POSTUPKA

(Čl. 108. st. 2. Zakona o zemljišnim knjigama - NN. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13)

Zabilježba otvaranja postupka predstečajne nagodbe ne predstavlja zapreku za upis zabilježbe ovrhe temeljem rješenja ovršnog suda.

„Naime, odredbama Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi nije propisana zabrana uknjižbe nakon upisa zabilježbe pokretanja postupka predstečajne nagodbe, zbog čega i po ocjeni ovoga suda upis takve zabilježbe nije bio zapreka da se provede uknjižba zabilježbe ovrhe koja je određena rješenjem Ovr-___/15 sukladno odredbi čl. 108. st. 2. ZZK-a. Činjenice o mogućnosti pokretanja ovrhe zbog otvorenog postupka predstečajne nagodbe protustranka jedino s uspjehom može isticati u ovršnom postupku u predmetu Ovr-___/15, dok te činjenice nisu pravno relevantne za valjanost rješenja zemljišnoknjižnog referenta kojeg je on donio po službenoj dužnosti temeljem čl. 108. st. 2. ZZK-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Zk-407/16-2 od 22. kolovoza 2017.

ZABILJEŽBA POKRETANJA POSTUPKA

(Čl. 81. Zakona o zemljišnim knjigama - NN. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13)

Sud neće dopustiti zabilježbu pokretanja parničnog postupka ukoliko su ispunjeni uvjeti da se izvrši upis zabilježbe spora.

„Predlagatelj je podnio prijedlog radi upisa zabilježbe pokretanja parničnog postupka pred Trgovačkim sudom u Z. te je priložio tužbu koju je predao tome sudu 20. lipnja 2014. godine i koja tužba se sastoji od dijela utvrđenja postojanja dugovanja protustranke prema predlagatelju i isplate utuženog novčanog iznosa te eventualnog tužbenog zahtjeva kojeg je predložio usvojiti ukoliko nadležni sud nađe da je prethodno opisani tužbeni zahtjev neosnovan, nalogom protustranci da sa predlagateljem sklopi pravni posao kojim će mu nenaplatno i bez nuzgrednih sastojaka prenijeti u vlasništvo i posjed suvlasničke dijelove taksativno nabrojanih i upisanih nekretnina u zk.ul.br. ___ i ___ k.o. ___. Kako postoje uvjeti za zabilježbu spora u smislu odredbe čl. 81. i 82. ZZK-a, to ne postoje uvjeti za upis zabilježbe pokretanja parničnog postupka, pa je to razlog zbog kojeg je

prvostupanjski sud trebao odbiti prijedlog predlagatelja, odnosno prigovor predlagatelja na rješenje ovlaštenog zemljišnoknjižnog referenta.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Zk-463/16-2 od 23. ožujka 2017.

ZABILJEŽBA OSTAVINSKOG POSTUPKA

(Čl. 81. i čl. 82. Zakona o zemljišnim knjigama - NN. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13)

Nije dopuštena zabilježba vođenja ostavinskog postupka.

„Predlagateljica je prijedlogom zatražila da se upiše zabilježba vođenja ostavinskog postupka. Uz prijedlog je priložila prigovor kojeg je podnijela protiv rješenja javnog bilježnika S. S. P. iz Z., a kojim rješenjem je utvrđeno da se neće provoditi ostavinska rasprava jer ostaviteljica M. K. nije imala ostavinske imovine u trenutku smrti. Odredbe čl. 81. i 82. ZZK-a govore o zabilježbi spora, dakle mora se raditi o postupku koji se provodi kod suda ili drugog tijela u kojem postoje suprotstavljeni interesi stranaka, a posljedice donošenja odluke u takvim postupcima mogu utjecati na uknjižbu, pripadanje, postojanje, opseg, sadržaj ili opterećenje nekog knjižnog prava. Ostavinski postupak nije sporni postupak i u tom postupku se donosi rješenje o nasljeđivanju kojim se nekretnine ostavitelja koje su utvrđene kao ostavinska imovina uručuju nasljednicima u omjeru koji im pripada ovisno da li se radi o zakonskim ili oporučnim nasljednicima odnosno ovisno od sadržaja nasljedničkih izjava.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Zk-465/16-2 od 23. ožujka 2017.

ZABILJEŽBA POSTUPKA NEPOTPUNOG IZVLAŠTENJA

(Čl. 70. st. 1. i 2. Zakona o zemljišnim knjigama – NN. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152,08, 126/10, 55/13 i 60/13;

Čl. 33. Zakona o izvlaštenju i određivanju naknade – NN. 74/14)

Dopuštena je zabilježba postupka nepotpunog izvlaštenja na nekretninama protustranke na prijedlog nadležnog tijela.

„Pozivajući se na odredbu čl. 70. st. 1. i 2. Zakona o zemljišnim knjigama (Narodne novine broj 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152,08, 126/10, 55/13, 60/13 – dalje: ZZK) prvostupanjski sud, polazeći od utvrđenja da se zabilježbe mogu odrediti kad je to predviđeno ovim ili drugim zakonom, smatra da se u odnosu na prijedlog predlagatelja ima primijeniti odredba čl. 108. st. 2. ZZK-a iz koje proizlazi da, kad zemljišnoknjižni upis određuje drugi sud ili drugo nadležno tijelo, da se zemljišnoknjižni sud ograničuje na ispitivanje je li upis odredilo za to nadležno tijelo, te je li upis provediv s obzirom na stanje zemljišne knjige, dok glede ostalih pretpostavki odlučuje onaj sud ili drugo tijelo koje upis dopušta. Kako iz odredbe čl. 33. Zakona o izvlaštenju i određivanju naknade ("Narodne novine" broj: 74/14) proizlazi da je ministarstvo, odnosno nadležno tijelo dužno u roku od 8 dana od dana zaprimanja urednog prijedloga za izvlaštenje nadležnom sudu dostaviti prijedlog za zabilježbu postupka izvlaštenja u zemljišnim knjigama ili drugim javnim knjigama, pa se zabilježba postupka izvlaštenja u zemljišnim knjigama

na prijedlog ministarstva, odnosno nadležnih tijela, sukladno odredbi čl. 34. st. 1. navedenog Zakona, upisuje po službenoj dužnosti, prvostupanjski sud smatra da je ovlašten zemljišnoknjižni referent pravilno primijenio materijalno pravo dozvolivši zabilježbu postupka nepotpunog izvlaštenja na nekretninama protustranke, a sukladno prijedlogu predlagatelja.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-181/17-2 od 12. listopada 2017.

ZABILJEŽBA POKRETANJA OVRŠNOG POSTUPKA

(Čl. 84.a Zakona o zemljišnim knjigama – NN. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13 - ispravak)

Predlagatelj nije ovlašten tražiti upis zabilježbe pokretanja ovršnog postupka na temelju pravomoćnog rješenja o ovrsi javnog bilježnika kojim je određena ovrha na novčanim sredstvima protustranke.

„Naime, zabilježba ovrhe u zemljišnoj knjizi jedna je od ovršnih radnji u provedbi ovrhe na nekretnini ovršenika, a u konkretnom slučaju rješenjem o ovrsi javnog bilježnika nije niti određena ovrha na nekretnini ovršenika u kojem slučaju bi predlagatelj bio ovlašten sukladno čl.285. OZ-a zatražiti od nadležnog suda da provede ovrhu na toj nekretnini. U konkretnom slučaju rješenje o ovrsi javnog bilježnika je pravomoćno, a predlagatelj sadržajem prijedloga, niti u prigovoru, a ni sada u žalbi ne tvrdi da je na temelju tog rješenja zatražio provedbu ovrhe na nekretnini protustranke na što je ovlašten u slučaju da je izvansudska ovrha na novčanim sredstvima protustranke ostale bezuspješna, a u kojem slučaju bi bio sukladno čl.84.a ZZK-a ovlašten zatražiti zabilježbu pokretanja tog postupka. Pravomoćno rješenje o ovrsi javnog bilježnika kojim je određena ovrha na novčanim sredstvima protustranke, nije niti isprava na temelju koje bi dakle predlagatelj mogao zatražiti zabilježbu pokretanja ovršnog postupka na nekretnini protustranke kao to sugerira žalba jer takav postupak nije niti inicirao.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-440/17-2 od 2. listopada 2017.

ZABILJEŽBA DOSUDE NEKRETNINA

(Čl. 40. i 45. Zakona o zemljišnim knjigama - NN. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10 i 55/13)

Ukoliko u trenutku dostave zemljišnoknjižnom sudu rješenja na kojem predlagatelj temelji zahtjev za upis prava vlasništva na nekretnini kupljenoj na sudskoj dražbi kao (su)vlasnik te nekretnine nije upisana osoba na koju se odnosi rješenje kojim se određuje upis zabilježbe dosude predmetne nekretnine tada zemljišnoknjižni sud nije ovlašten u zemljišnu knjigu upisati zabilježbu dosude nekretnine.

„Po ocjeni ovog suda, osnovano prvostupanjski zemljišnoknjižni sud u pobijanom rješenju kao odlučnu činjenicu za odbijanje upisa zabilježbe dosude predmetnih nekretnina kupcu, iz izvanparnične prodaje predmetnih nekretnina u izvanparničnom postupku Općinskog suda u Š. br. R1-___/13 od 10. ožujka 2016., ističe okolnost da predmetna nekretnina u zemljišnim knjigama nije upisana na ime B. M., obzirom da je ona svoj suvlasnički dio prenijela na B. P. M., prije određene provedbe upisa zabilježbe dosude predmetnih nekretnina na ime kupca M. B., prije nego je u

zemljišnoj knjizi zaprimljen nalog izvanparničnog suda za određenje zabilježbe o dosudi nekretnina. Okolnost da je odluka o prijenosu suvlasničkog prava na predmetnoj nekretnini sa osobe koja je stranka izvanparničnog postupka na treću osobu donesena, odnosno da je prijedlog za takav upis zaprimljen nepunih sat vremena prije zaprimanja prijedloga za upis kupnje nekretnine (suvlasničkog dijela) u izvanparničnom postupku, ne utječe na mogućnost odnosno dopustivost provedbe upisa u smislu odredbe čl. 45. u vezi čl. 40. ZZK-a, odnosno neprovedivost upisa u smislu čl. 108. st. 2 ZZK-a, na koje odredbe se zemljišnoknjižni sudac tog suda u pobijanom rješenju osnovano poziva, jer je bitan, isključivo, vremenski redosljed zaprimanja tih prijedloga. Naime, u ovom postupku ovaj sud nije ovlašten upuštati se u ocjenu razloga nastanka konkretne procesne i materijalnopravne situacije, u kojoj zemljišnoknjižni sud nije ovlašten upisati zabilježbu sudske dosude iz izvanparničnog predmeta o prodaji predmetne nekretnine u izvanparničnom postupku razvrgnuća suvlasničke zajednice nekretnina između ranije upisanih suvlasnika, nego je dužan, što je učinio i prvostupanjski sud, ograničiti se samo na utvrđenje da li su ostvarene sve potrebne zakonske pretpostavke za upis predmetne zabilježbe u zemljišnim knjigama.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-298/16-2 od 12. listopada 2016.

ZABILJEŽBA OVRHE

(Čl. 84.a Zakona o zemljišnim knjigama - NN. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10 i 55/13)

Ukoliko je ovrhovoditelj pred sudom pokrenuo postupak ovrhe tada nije dopušten upis zabilježbe postupka ovrhe po njegovom prijedlogu.

„Iz navedenog prijedloga i priložene isprave nedvojbeno proizlazi da su ostvarene pretpostavke iz čl.84.a ZZK-a za zabilježbu pokretanja postupka ovrhe jer je čl.80. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj: 112/12., 25/13. i 93/14. – dalje u tekstu: OZ) koji se u konkretnom slučaju primjenjuje obzirom na vrijeme kada je predlagatelj podnio prijedlog za ovrhu (12. lipnja 2015.g.), određeno da se ovrha na nekretnini provodi zabilježbom ovrhe u zemljišnoj knjizi, utvrđenjem vrijednosti nekretnine, prodajom nekretnine i namirenjem ovrhovoditelja iz iznosa dobivenog prodajom, a čl.84. st.1. istog Zakona određeno je da će čim donese rješenje o ovrsi, sud po službenoj dužnosti zatražiti da se u zemljišnoj knjizi upiše zabilježba ovrhe. Imajući u vidu naprijed citirane zakonske odredbe pogrešan je materijalnopravni stav prvostupanjskog suda da stoga što se povodom prijedloga za ovrhu pokrenutim pred sudom, po službenoj dužnosti određuje zabilježba spora (zabilježba ovrhe), nisu ispunjene pretpostavke za upis zabilježbe pokretanja ovršnog postupka.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-247/16-2 od 7. studenog 2016.

ZABILJEŽBA OVRHE

(Čl. 101. Ovršnog zakona – NN. 112/12, 25/13, 93/14 i 55/16)

Zabilježbu ovrhe koju je odredio ovršni sud i koja je provedena u zemljišnim knjigama ovlašten je izbrisati zemljišnoknjižni sud samo ako je brisanje odredio isti ovršni sud.

„U smislu odredbe čl.39. st.2 ZZK-a zemljišnoknjižne zabilježbe se mogu učiniti u svrhu da se osnuju pravni učinci koje zabilježba proizvodi po odredbama Zakona o zemljišnim knjigama i drugim zakonima, kao npr. zabilježba određena pravilima o ovrsi. Imajući u vidu da se u smislu odredbe čl.70. ZZK-a zabilježbe mogu odrediti kada je to predviđenom Zakonom o zemljišnim knjigama ili drugim zakonom, a da kada zakon predviđa mogućnost zabilježbe nju na prijedlog ovlaštene osobe, suda, ili drugog nadležnog tijela, rješenjem određuje zemljišno knjižni sud, dok se zabilježba ovrhe koju je odredio ovršni sud i koja zabilježba je provedena u zemljišnim knjigama po službenoj dužnosti može izbrisati samo ako je brisanje odredio taj isti ovršni sud (čl.101. OZ-a). Prednje ima potvrdu i u odredbi čl. 119. OZ-a kojom je između ostalog propisano da u koliko je sud propustio odrediti da se u zemljišnoj knjizi brišu upisana prava i tereti...kupac može predložiti da sud u istom ovršnom postupku odredi brisanje tih prava i tereta.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-470/16-2 od 2. prosinca 2016.

BRISOVNA TUŽBA

(Čl. 129. Zakona o zemljišnim knjigama - NN.91/96; 68/98; 137/99, 114/01; 100/04; 107/07, 152/08, 126/10 – Odluka US RH; 55/13 i 60/13 – ispravak)

Ako je u prvostupanjskom ispravnom postupku u kojem tužitelj nije sudjelovao na nezakonit način došlo do cijepanja tužiteljeve nekretnine tada tužitelj ima pravo na brisovnu tužbu.

„Međutim, prema sadržaju zemljišnoknjižnog predmeta u kojem je ostvarena uknjižba koja se postavljenim tužbenim zahtjevom poništava, tužitelj, odnosno njegov ovlaštenu predstavnik, nije u z.k. ispravnom postupku uopće sudjelovao. Time su, i po ocjeni ovog suda, ispunjene zakonske pretpostavke za podnošenje brisovne tužbe u smislu čl. 129. ZZK-a, na koji propis se prvostupanjski sud u obrazloženju presude višekratno poziva, pravilno pri tome ističući da je tužitelj nositelj knjižnog prava kojemu nije bilo dostavljeno rješenje o uknjižbi u korist prednika sadašnjeg vlasnika nekretnine kojoj je prijepor priključen, odnosno kojoj je prijepor pripao, kao novoformirana čestica. U konkretnim činjeničnim okolnostima, i po ocjeni ovog suda, tužitelj je ovlašten na podnošenje zahtjeva za poništenje uknjižbe, kojim je povrijeđeno njegovo pravo vlasništva prijepora, a koje je bilo osnova za daljnji upis tuženikovog prava vlasništva na prijeporu i za uspostavu ranijeg stanja upisa prava vlasništva prijepora (kao sastavnog dijela njegove (tužiteljeve) nekretnine).“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-593/16-2 od 1. lipnja 2017.

TUŽBA ZA ISPRAVAK

(Čl. 197. Zakona o zemljišnim knjigama - NN.91/96; 68/98; 137/99, 114/01; 100/04; 107/07, 152/08, 126/10 – Odluka US RH; 55/13 i 60/13 – ispravak)

Osoba koja smatra da su povrijeđena njezina prava upisom provedenim temeljem odluke donesene na raspravi za ispravak ovlaštena je podnijeti tužbu za ispravak.

„Međutim, sam upis koji je uslijedio 2005. godine a povodom preoblikovanja zemljišne knjige u predmetu Z-___/2004-323 kako to proizlazi iz zapisnika 23. ožujka 2005. godine, je rezultat tog postupka nakon čega je podnesen prigovor komisiji za ispravni postupak za k.o. S. u predmetu Z-___/10 u kojem postupku je kako je i prije komentirano riješeno da svoje pravo tužbom za ispravak tužitelj može ostvarivati u parnici pred sudom. Prema tome tužba za ispravak je jedino pravno sredstvo koje je bilo na raspolaganju tužitelju M. G., kao osobi koja smatra da je oštećena u svojim pravima upisom provedenim temeljem odluke donesene na raspravi za ispravak, budući se protiv odluka suda donesene na raspravi za ispravak ne može uložiti žalba. Zbog toga je pravilno protumačena po prvostupanjskom sudu i odredba čl. 197. ZZK-a. Osim toga, u ovom sporu je pravilno prvostupanjski sud prihvatio tužbeni zahtjev kako je postavljen nakon očevida uz sudjelovanje mjerničkog vještaka te zaključio da je tužitelj dokazao pretpostavke za stjecanje prava vlasništva dosjelošću.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-610/16-4 od 14. studenog 2017.

POGRJEŠKA PRILIKOM PRIJEPISA ZEMLJIŠNE KNJIGE U DIGITALNI OBLIK

(Čl. 117. i čl. 118. Zakona o zemljišnim knjigama - NN.91/96; 68/98; 137/99, 114/01; 100/04; 107/07, 152/08, 126/10 – Odluka US RH; 55/13 i 60/13 – ispravak)

Ukoliko je do očigledne pogreške u odnosu na upis suvlasničkih udjela došlo prilikom prijepisa zemljišne knjige u digitalni oblik, nakon čega je suvlasnička prava na toj nekretnini stekla treća osoba, tada osoba kojoj su takvim postupanjem zemljišnoknjižnog suda povrijeđena knjižna prava može štiti svoja prava brisovnom tužbom ili tužbom za naknadu štete.

„Predlagatelj u žalbi ukazujući na odredbe čl. 118. te čl. 206.-209. ZZK-a smatra da je u rješenju trebalo biti označeno i tko je odgovoran za počinjenu mu štetu (RH, Općinski sud u V. ili Stalna služba u V.) obzirom da je utvrđeno da je do greške došlo prilikom prijepisa ručno vođene zemljišne knjige u digitalni oblik. Imajući u vidu prednje navedeno odlučno činjenično stanje, nespornu činjenicu da je u provedbi rješenja o nasljeđivanju zemljišnoknjižni sud upis proveo u skladu sa nalogom za upis te predlagatelja upisao kao suvlasnika u 3/5 dijela, a da je do očigledne pogreške u odnosu na suvlasničke udjele došlo prilikom prijepisa zemljišne knjige u digitalni oblik, da je suvlasnička prava na predmetnoj nekretnini stekla treća osoba koja se usprotivila prijedlogu pozivajući se na načelo zaštite povjerenja u zemljišne knjige to i po ocjeni ovog suda ne postoji mogućnost niti se na konkretni predmet mogu primijeniti odredbe o ispravku pogrešnog upisa pa predlagatelj svoja očigledno povrijeđena knjižna prava može štiti jedino u posebnom parničnom postupku podnošenjem brisovne tužbe ili tužbe za naknadu štete.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-241/16-2 od 3. listopada 2017.

PRIJEDLOG ZA ISPRAVAK UPISA U ZEMLJIŠNU KNJIGU

(Čl. 117. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama - 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13)

Kada je nalog o upisu pogreškom zemljišnoknjižnog suda donesen u odnosu na česticu za koju nije podnesen prijedlog, tada je sud povodom prijedloga za ispravak pogrešno upisanih čestica bio dužan saslušati sve zainteresirane osobe kako bi utvrdio da li postoji mogućnost sporazumnog ispravka upisa, a tek u slučaju da stranke ne postignu sporazum, odbiti prijedlog i stranke koje zahtijevaju ispravak uputiti u parnicu za podnošenje tužbe za ispravak.

„Prvostupanjski sud je odlučujući o prijedlogu, koji je ocijenio neosnovanim samo iz razloga što provedeni upis odgovara nalogu iz rješenja o upisu, zanemario da je nalog o upisu (pogreškom) zemljišnoknjižnog suda donesen u odnosu na česticu u odnosu na koju nije podnesen prijedlog i koja je diobom trebala pripasti drugom vlasniku, u odnosu na kojeg se prema navodima žalbe ne može uknjižiti pravo vlasništva temeljem nasljeđivanja, te je izrazito formalistički pristupio u tumačenju i primjeni mjerodavnog materijalnog prava na koje se poziva u pobijanom rješenju. Cijeneći okolnosti konkretnog slučaja prvostupanjski sud je bio dužan primjenom citirane odredbe čl. 117. st. 2. i st. 3. ZZK-a saslušati sve zainteresirane osobe kako bi utvrdio da li postoji mogućnost sporazumnog ispravka upisa, te ukoliko ne bi došlo do sporazuma bio je dužan odbiti prijedlog i stranke koje zahtijevaju ispravak uputiti na parnicu za podnošenje tužbe za ispravak u roku od 30 dana od pravomoćnosti rješenja.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-498/16-2 od 11. listopada 2017.

ISPRAVAK POGRJEŠKE O UPISU

(Čl. 116. – 119. Zakona o zemljišnim knjigama - NN. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10 i 55/13)

Ukoliko je zemljišnoknjižni sud izvršio upis iako za isto nisu bile ispunjene sve pretpostavke za njegovu provedbu propisane zemljišnoknjižnim pravom tada isto nije ovlašten ispraviti temeljem instituta ispravka pogreške o upisu.

„U ovoj pravnoj stvari odbijen je prijedlog predlagatelja za ispravak pogrešnog upisa. Zemljišnoknjižni sud navodi da je predlagatelj u prijedlogu naveo da je sud djelomično odbio provedbu rješenja o nasljeđivanju br. O-___/12, iza smrti M. S., rođ. M., pok. P., jer su nekretnine u njenom vlasništvu već ranije uknjižene na ime nasljednika M. M. r. B.. Dakle, da je sud na nekretninama koje su bile vlasništvo M. S. r. M., umjesto njenih nasljednika, uknjižio nasljednike M. M. r. B. i upravo zbog tog razloga je dijelom odbio provedbu rješenja o nasljeđivanju, budući da u tom trenutku M. S. r. M., pok. P., više nije bila upisana u z.k.ul. ___, k.o. P.. Uzimajući u obzir sadržaj žalbe u kojem predlagatelj ponavlja tvrdnje iznesene u prijedlogu, ovaj sud u cijelosti prihvaća zaključak zemljišnoknjižnog suda da u konkretnom slučaju nije riječ o ispravku pogrešnog upisa (u odnosu na upis temeljem rješenja o nasljeđivanju iza M. M. r. B.), jer je sporni upis proveden u cijelosti u skladu s rješenjem o upisu. Kako se kroz institut ispravka pogreške o upisu koji je normiran u odredbama čl. 116. do 119. ZZK-a, ne može ispravljati upis za čiju provedbu

nisu eventualno bile ispunjene sve pretpostavke određene zemljišnoknjižnim pravom, odnosno čijom provedbom je eventualno povrijeđeno nečije knjižno pravo, to je odbijanjem prijedloga materijalno pravo pravilno primijenjeno, pa nije ostvaren niti taj žalbeni razlog.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-313/17-4 od 30. kolovoza 2017.

POJEDINAČNI ISPRAVNI POSTUPAK

(Čl. 200. Zakona o zemljišnim knjigama – NN. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10 i 55/13)

Pojedinačni ispravni postupak može se provoditi i glede zemljišnoknjižnih uložaka u zemljišnim knjigama koje su na temelju Zakona o zemljišnim knjigama osnovane, obnovljene, dopunjene ili preoblikovane.

„Također je pogrešno stajalište prvostupanjskog suda da se prema odredbi čl. 200. st. 3. ZZK pojedinačni ispravni postupak ne može voditi glede zemljišnoknjižnih uložaka u zemljišnim knjigama koje su na osnovi toga Zakona osnovane, obnovljene, dopunjene ili preoblikovane jer je prvostupanjski sud očigledno zanemario činjenicu da je odredbom čl. 57. Zakona o izmjenama i dopunama ZZK (NN 55/13) koji je stupio na snagu 16. svibnja 2013. g. izmijenjena odredba čl. 200. ZZK i prema važećem tekstu zakona pojedinačni ispravni postupak može se provoditi u svakoj zemljišnoj knjizi, pa i onoj koja je osnovana, obnovljena, dopunjena ili preoblikovana prema odredbama toga Zakona.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-590/16-2 od 14. prosinca 2016.

POJEDINAČNI ISPRAVNI POSTUPAK

(Čl. 200. st. 3. Zakona o zemljišnim knjigama - NN. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10 i 55/13)

Predlagatelj pojedinačnog ispravnog postupka nije dužan uz prijedlog dostaviti samo javnu ili javno ovjerovljenu ispravu kojim bi učinio vjerojatnim da mu pripada zemljišnoknjižno pravo koje nije u njegovu korist upisano, već je ovlašten priložiti bilo kakvu ispravu kojom čini vjerojatnim da mu pripada to zemljišnoknjižno pravo.

„Prije svega valja reći da se obrazloženje rješenja od 24. svibnja 2016. g. kojim je odbijen prijedlog predlagatelja svodi na svega jednu rečenicu u kojoj prvostupanjski sud navodi da predlagatelj nije u skladu s odredbom čl. 108. st. 2. Zemljišnoknjižnog poslovnika (Pravilnika o unutarnjem ustroju, vođenju zemljišnih knjiga i obavljanju drugih poslova u zemljišnoknjižnim odjelima sudova – NN.81/97, 109/02, 123/02, 153/02, 14/05, 60/10, 55/13 i 60/13) javnom ili javno ovjerovljenom ispravom učinio vjerojatnim da mu pripada pravo koje u njegovu korist nije upisano na predmetnoj čestici. Obzirom na sadržaj obrazloženja očigledno je da je prvostupanjski sud potpuno zanemario sadržaj odredbe čl. 200. st. 3. ZZK kojom je određeno da opravdani razlog za vođenje pojedinačnog ispravnog postupka postoji kad je nekom ispravom učinjeno vjerojatnim da nekoj osobi pripada pravo koje nije u njezinu korist upisano i radi čijeg bi upisa trebalo ispraviti

određene zemljišnoknjižne upise, a radi se o pravu koje po odredbama toga Zakona može biti predmet zemljišnoknjižnog upisa. Prema tome, predlagatelj nije dužan u svrhu opravdanja razloga za vođenje pojedinačnog ispravnog postupka prilagati javne ili javno ovjerovljene isprave već je ovlašten prilagati bilo kakve isprave, dakle, privatne isprave, isprave koje nisu ovjerene i sl., pa su razlozi kojima prvostupanjski sud obrazlaže svoju ocjenu neosnovanosti prijedloga predlagatelja protivni izričitoj zakonskoj odredbi čl. 200. st. 3. ZZK.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-577/16-2 od 5. prosinca 2016.

POJEDINAČNI ISPRAVNI POSTUPAK

(Čl. 200.a Zakona o zemljišnim knjigama - NN. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10 i 55/13)

Sud nije dužan pozvati predlagatelja pojedinačnog ispravnog postupka da uz prijedlog dostavi isprave kojima dokazuje opravdanost pokretanja tog postupka.

„Prvostupanjski sud je pravilnom primjenom materijalnog prava iz odredbe čl. 200. st. 1. i st. 3. ZZK-a utvrdio da predlagatelj nije dokazao da ima opravdani razlog za pokretanje ovog postupka i da nije učinio vjerojatnim da mu pripada pravo koje nije u njegovu korist upisano na predmetnim nekretninama i radi čijeg bi upisa trebalo ispraviti zemljišnoknjižne upise, jer uz prijedlog nije dostavio ispravu kojom bi učinio vjerojatnim da mu pripada pravo vlasništva koje nije upisano u njegovu korist u zemljišnoj knjizi, dok isprava koju je dostavio ne dokazuje da mu pripada bilo kakvo pravo, slijedom čega je osnovano odbio prijedlog predlagatelja. Vezano uz žalbene navode predlagatelja valja istaći da je čl. 200.a st. 2. do st. 6. ZZK propisano što sve treba sadržavati prijedlog za otvaranje pojedinačnog ispravnog postupka, dok je u st. 5. citirane zakonske odredbe propisano da prijedlogu treba priložiti isprave iz kojih proizlazi opravdanost pokretanja postupka, te niti jednom zakonskom odredbom nije propisana dužnost suda da poziva predlagatelja na dostavu isprava kojima dokazuje opravdanost pokretanja postupka.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-80/16-2 od 16. siječnja 2017.

POJEDINAČNI ISPRAVNI POSTUPAK

(Čl. 197. Zakona o zemljišnim knjigama - NN.91/96; 68/98; 137/99, 114/01; 100/04; 107/07, 152/08, 126/10 – Odluka US RH; 55/13 i 60/13 – ispravak)

Stranke koje su sudjelovale u pojedinačnom ispravnom postupku ovlaštene su štiti svoja prava tužbom za ispravak upisa u zemljišnu knjigu koji je izvršen u pojedinačnom ispravnom postupku.

„U pojedinačnom ispravnom postupku koji je prethodio tužbi, stranke koje su sudjelovale u postupku svoja eventualno povrijeđena knjižna prava ne mogu štiti žalbom već podnošenjem tužbe za ispravak, te se imajući u vidu činjeničnu osnovu tužbe u konkretnom slučaju doista radi o tužbi za ispravak u smislu odredbe čl. 197. ZZK-a u svezi s čl. 200.ZZK-a, dakle o tužbi za ispravak upisa u zemljišnu knjigu pokretanjem parnice ili drugog postupka pred nadležnim tijelima koju

mogu podnijeti osobe čijim prijavama ili prigovorima zemljišnoknjižni sud nije u cijelosti ili djelomično udovoljio u ispravnom postupku odnosno osobe čiji je upis ili prvenstveni red upisa odlukom donesenom u ispravnom postupku zemljišnoknjižni sud naredio izmijeniti, nadopuniti ili izbrisati, na koju se na odgovarajući način primjenjuju i pravila o brisovnoj tužbi. Dakle, u parnici po tužbi za ispravak upisa u zemljišnoj knjizi izvršenog u pojedinačnom ispravnom postupku tužitelj treba dokazati da je on ili njegov pravni prednik bio upisan u zemljišnoj knjizi kao nositelj prava čiju zaštitu traži, što je tužitelj u odnosu na svojih 3/45 dijela u ovoj parnici i dokazao, a tuženica u tom dijelu priznala tužbeni zahtjev.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-3271/15-7 od 6. rujna 2017.

BRISANJE UKNJIŽENOG ZALOŽNOG PRAVA

(Čl. 108. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama – NN. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10 i 55/13)

Rješenje o osnivanju sudskog pologa i potvrda banke o izvršenom plaćanju tražbine koja je osigurana založnim pravom ne udovoljavaju općim i posebnim pretpostavkama za dopustivost upisa brisanja uknjiženog založnog prava.

„Rješenje o osnivanju sudskog pologa ne sadrži nalog zemljišnoknjižnom sudu radi provedbe upisa brisanja založnog prava, pa nisu ispunjene pretpostavke u smislu odredbi čl. 55. i čl. 108. st. 2. Zakona o zemljišnim knjigama (NN 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 – dalje: ZZK) za brisanje založnog prava, a osim toga sudska odluka i potvrda banke o plaćanju ne udovoljavaju općim i posebnim pretpostavkama iz čl. 43. i čl. 44. u vezi s čl. 54. i čl. 55. ZZK za dopustivost upisa u smislu odredbe čl. 108. st. 1. ZZK jer nemaju potreban oblik, niti utemeljenost prijedloga za upis brisanja založnog prava proizlazi iz podnesenih isprava, a zemljišnoknjižni sud nije ovlašten ispitivati da li su se ispunili uvjeti za brisanje založnog prava jer je to u ingerenciji izvanparničnog suda koji je osnovao založno pravo uz izdavanje naloga zemljišnoknjižnom sudu za provedbu upisa brisanja založnog prava u smislu odredbe čl. 108. st. 2. ZZK, a predlagatelji imaju i mogućnost dostaviti privatnu ispravu s izjavom protustranke kao založnog vjerovnika kojim dopušta upis brisanja založnog prava.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-366/17-2 od 6. listopada 2017.

ODLUČIVANJE POVODOM PRIGOVORA PREDLAGATELJA

(Čl. 124. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama – NN. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10 i 55/13)

Zemljišnoknjižni sudac nije ovlašten povodom prigovora stranaka potvrditi vlastito rješenje.

„Sada pobijano rješenje prvostupanjski sud je utemeljio na odredbi čl. 123.a st. 5. ZZK-a, prema kojoj ako zemljišnoknjižni sudac ocijeni da prigovor nije osnovan, odbit će rješenjem prigovor i potvrditi rješenje ovlaštenog zemljišnoknjižnog referenta ili sudskog savjetnika. Imajući

u vidu da je pobijano rješenje donio zemljišnoknjižni sudac povodom prigovora na svoje rješenje (a ne povodom prigovora na rješenje ovlaštenog zemljišnoknjižnog referenta ili sudskog savjetnika), to je pobijano rješenje nerazumljivo, jer je obrazloženje rješenja protivno stanju spisa. U nastavku postupka zemljišnoknjižni sudac će povodom prigovora predlagatelja na rješenje br. Z-___/14 od 24. rujna 2015., odlučiti u skladu s ovlaštenjima koja proizlaze iz odredbe čl. 124. st. 1. ZZK-a, prema kojoj ako je rješenje povodom prijedloga za upis donio zemljišnoknjižni sudac on može povodom izjavljenog prigovora preinačiti svoje rješenje ili ga ukinuti i ponovno odlučiti o stvari. Argumentom a contrario, ako zemljišnoknjižni sudac ocijeni da prigovor nije osnovan, dostavit će spis žalbenom sudu radi odlučivanja o istom, postupajući kao da je protiv prvostupanjskog rješenja izjavljena žalba.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-597/16-2 od 11. kolovoza 2017.

SUFINANCIRANJE NOVE KATASTARSKE IZMJERE

(Čl. 20. st. 2. Zakona o obveznim odnosima - NN.35/05; 41/08 i 125/11)

Ukoliko tužitelj u odnosu na tuženika nije donio pojedinačni upravni akt kojim bi tuženika obvezao na platež određenog novčanog iznosa na ime sufinanciranja nove katastarske izmjere i obnove zemljišnih knjiga na području određene katastarske općine tada tuženik nije u obvezi sufinancirati novu katastarsku izmjeru i obnovu zemljišnih knjiga.

„Tuženik u žalbi kao i tijekom prvostupanjskog postupka ističe da je za njegovu obvezu plateža utuženog iznosa nužno bilo sklapanje ugovora između parničnih stranaka, a što nikad nije učinjeno čime je pogrešno primijenjeno materijalno pravo i to odredba čl.4. Odluke na koju se prvostupanjski sud poziva obzirom da je istom izričito propisano da Grad Z. i suinvestitori sklapaju ugovore o sufinanciranju katastarske izmjere i obnove zemljišnih knjiga na području Grada Z. u skladu sa Odlukom. U konkretnom slučaju nije sporno da nije donesen pojedinačni akt kojim bi se riješilo o obvezi tuženika, već sud smatra da je sama Odluka dovoljan pravni temelj za nastanak takve obveze tuženika. Budući da se ovdje radi o obveznopravnom pitanju, valja reći da, prema čl. 20. st. 2 ZOO-a obveze mogu nastati i na osnovi odluke suda ili druge javne vlasti no za nastanak obveze odlukom javne vlasti potrebno je ispunjenje zakonskih pretpostavki. Tužitelj u odnosu na tuženika nije donio pojedinačni akt kojim bi riješio o njegovoj obvezi, dakle, nije postupio u skladu sa čl.76. st.1 ZLPRS, radi čega nije nastala obveza tuženika čije ispunjenje u ovom postupku tužitelj traži. Tome valja dodati da bi, kada bi se prihvatilo tumačenje prvostupanjskog suda, tuženik bio onemogućen u pravu na podnošenje žalbe, na koju ima pravo prema čl.76. st.3. ZLPRS, a isto tako treba primijetiti da je u čl.4. Odluke predviđeno i sklapanje Ugovora sa suinvestitorima (nositeljima prava na nekretninama), no ovdje nije došlo do sklapanja ugovora između parničnih stranaka, dakle, nije ispunjen niti uvjet određen od strane samog (predstavničkog tijela) tužitelja.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1017/16-2 od 4. srpnja 2017.

POVEZIVANJE ZEMLJIŠNE KNJIGE SA KNJIGOM POLOŽENIH UGOVORA

(Čl. 11. st. 1. Pravilnika o povezivanju zemljišne knjige i knjige položenih ugovora i upisu vlasništva posebnog dijela nekretnine – NN. 121/13)

Sudski savjetnik nije ovlašten donijeti rješenje povodom prijedloga za povezivanje zemljišne knjige i knjige položenih ugovora bez nadzora suca.

„Odredbom čl. 11. stav.1. Pravilnika o povezivanju propisano je da ako Pravilnikom nije drukčije propisano, zemljišnoknjižni sud odlučuje o prijedlogu za povezivanje na temelju rasprave, time da sukladno stav.2. citirane odredbe raspravu vodi i odluku donosi sudac pojedinac ili sudski savjetnik pod nadzorom suca, uz sudjelovanje zemljišnoknjižnog službenika iz čega proizlazi da u konkretnom slučaju, obzirom da je postupak povezivanja zemljišne knjige i knjige položenih ugovora posebni zemljišnoknjižni postupak u smislu čl.109.a.stav.3. ZZK, sudski savjetnik bez nadzora suca nije bio ovlašten donijeti pobijano rješenja kao što to pravilno ističu i predlagatelji u izjavljenoj žalbi a čime upućuju na bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz odredbe čl.354.stav.2.toč.1. Zakona o parničnom postupku (dalje:ZPP – NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07-odluka US RH; 84/08, 96/08-odluka US RH, 123/08-ispravak, 57/11, 148/11-pročišćeni tekst i 25/13) koji svoju primjenu u zemljišnoknjižnim postupcima nalazi osnovom odredbe čl.91.stav.1.ZZK. „

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-421/17-2 od 13. studenog 2017.

II/ OBVEZNO PRAVO

ZATEZNA KAMATA

(Čl. 29. st. 1. Zakona o obveznim odnosima – NN. 35/05., 41/08., 25/11. i 78/15)

Tužitelj ima pravo na dospjeli iznos glavnice obračunati zateznu kamatu do određenog datuma i izraziti je u apsolutnom iznosu, a na neplaćeni iznos glavnice tražiti zateznu kamatu od datuma do kojeg je obračunao zateznu kamatu u apsolutnom iznosu pa do isplate.

„I po ocjeni ovog suda, vjerovniku koji na dospjeli iznos glavnice obračuna zateznu kamatu do određenog datuma i izrazi je u apsolutnom iznosu, a na neplaćeni iznos glavnice zatraži zateznu kamatu od datuma sa kojim je izračunao zateznu kamatu u apsolutnom iznosu, zatraženu zateznu kamatu u apsolutnom iznosu treba dosuditi, jer se time ne povređuje niti jedna zakonska odredba, s tim da mu se na taj iznos ne bi mogla priznati kamata niti od datuma obračuna, a niti od dana podnošenja tužbe, što bi bio slučaj da se utužuje zakonska zatezna kamata izračunata u apsolutnom iznosu nakon što je glavnica plaćena.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-2318/16-3 od 19. srpnja 2017.

UGOVORENA ZATEZNA KAMATA

(Čl. 3. Uredbe EZ br. 593/08 Europskog parlamenta i vijeća)

Ukoliko su ugovori o kreditu sklopljeni u Republici Austriji, tada za prosuđivanje dopuštenosti ugovorene stope zatezne kamate u ugovorima s međunarodnim elementom nije mjerodavno domaće materijalno pravo.

„Osporavajući visinu stope zatezne kamate drugoovršenica navodi da je ista ugovorena suprotno Zakonu o obveznim odnosima očito ispuštajući iz vida da su Ugovori o kreditu s otplaćivanjem sklopljeni u Republici Austriji te da za prosuđivanje dopuštenosti ugovorene stope zatezne kamate u ugovorima s međunarodnim elementom nije mjerodavno domaće materijalno pravo sukladno čl.20. st.1. Zakona o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim odnosima ("Narodne novine" broj:53/91. i 88/01.) u vezi čl.19. istog Zakona kao i čl.3. Uredbe /EZ) br.593/2008 Europskog parlamenta i vijeća.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-169/16-7 od 22. studenog 2016.

NOVACIJA UGOVORA

(Čl. 81. st. 6. Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi – NN. 108/2012, 144/2012 i 81/2013 i 112/13)

Predstečajna nagodba nema značaj novacije obveze između stranaka.

„Naime, polazeći ponajprije od sadržaja prethodno citirane odredbe čl.81.stav.6. ZFPPN evidentno jest da predstečajna nagodba nema značaj novacije obveze između stranaka obvezno-pravnih odnosa. Nadalje valja navesti da iz sadržaja Dodatka II kojeg su parnične stranke te korisnik kredita – R. d.o.o. sklopile dana 20.03.2014.g. proizlazi da su stranke uvodno konstatirale da je nad korisnikom kredita proveden postupak predstečajne nagodbe tijekom kojeg je pravomoćnim rješenjem Trgovačkog suda u V. broj Stpn-___/13-8 od 17.07.2013.g. tražbina ovdje tužitelja (kao kreditora) s osnova glavnice kredita iz ugovora o kreditu i njegovog Dodatka I od 21.05.2008.g. utvrđena u iznosu od 826.711,62 kn, plativa u 84 jednakih mjesečnih obroka, uz ugovorenu izmijenjenu kamatnu stopu kako je navedena u čl.5. Dodatka II. Iz sadržaja navedenog Dodatka II ni na jednom mjestu ne proizlazi da su ugovorne stranke izrazile namjeru da sklapanjem istog ugase postojeću obvezu iz ugovora o kreditu i njegovog Dodatka I - naprotiv u čl.2. izričito su navele da Dodatkom II sporazumno dopunjuju i mijenjaju osnovni ugovor (o kreditu) i Dodatak I na nastavno tom članku određeni način, u čl.3. su izričito ugovorile da sklapanjem Dodatka II ovdje tužena pristupa osnovnom ugovoru i Dodatku I kao solidarni jamac, a čl.6. Dodatka II ugovorne stranke su ugovorile da sve ostale odredbe osnovnog ugovora te Dodatka I ostaju i dalje na snazi i primjenjuju se na ovaj Dodatak 2. Iz izloženog jasno proizlazi da sklapanjem Dodatka II ugovorne stranke nisu obnovile raniju obvezu iz ugovora o kreditu zbog čega je prvostupanjski sud neosnovano zaključio suprotno.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2618/15-2 od 12. prosinca 2016.

UKIDANJE OPĆEG AKTA JEDINICE LOKALNE I REGIONALNE SAMOUPRAVE

(Čl. 322. st. 1. Zakona o obveznim odnosima - NN. 35/05; 41/08 i 125/11)

Nezakonitost općeg akta jedinice lokalne i regionalne samouprave koji je ukinut odlukom Visokog upravnog suda Republike Hrvatske objavljenom u službenom glasilu utječe na pojedinačne ugovore sklopljene za vrijeme važenja te odluke.

„Ovaj sud je u sličnim slučajevima (primjerice u presudama br. Gž-2416/16-2 od 16. prosinca 2016. i Gž-2385/16-2 od 7. prosinca 2016.) zauzeo pravno stajalište da u slučaju ukidanja općeg akta jedinice lokalne i regionalne samouprave od strane Visokog upravnog suda RH odlukom objavljenom u Službenom glasilu, iz razloga njegove nezakonitosti od trenutka donošenja (jer nije poštivana odredba čl. 5. st. 1 toč. 6. Zakona o sigurnosti prometa na cestama) ta nezakonitost utječe i na pojedinačne ugovore sklopljene za vrijeme važenja te odluke. Dakle, odredbom čl. 322. st. 1. i čl. 327. st. 1. ZOO svaka zainteresirana osoba može se pozivati na ništetnost ugovora i na nju sud pazi po službenoj dužnosti, te ona nastupa ex tunc, dakle, od trenutka sklapanja pravnog posla, što znači da za utuženo potraživanje tužitelja nedostaje valjana pravna osnova. Navedeno pravno stajalište treba primijeniti i u ovom slučaju s time da je nezakonitost odluke u konkretnom slučaju povećana time što je donesena po gradonačelniku, koji po zakonu nije nadležan za donošenje takve vrste odluka. Budući da ne postoji valjana pravna osnova za naplatu predmetnih parkiranja, ovaj sud je na temelju odredbe čl. 373. st. 1. toč. 3. ZPP-a prihvatio tuženikovu žalbu kao osnovanu te preinačio prvostupanjsku presudu u točki III. izreke presude na način da je tužbeni zahtjev i u tom dijelu odbio.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, GŽ-370/16-2 od 6. srpnja 2017.

KOMUNALNA USLUGA ZBRINJAVANJA KOMUNALNOG OTPADA

(Čl. 20. Zakona o komunalnom gospodarstvu – NN. 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11 i 90/11)

Vlasnik nekretnine u obvezi je platiti naknadu za komunalnu uslugu zbrinjavanja komunalnog otpada samo ako je ista izvršena, a davatelju te komunalne usluge zabranjeno je naplaćivati fiksni dio naknade jer je suprotno načelu onečišćivač plaća.

„Kako je tuženik kao vlasnik nekretnine u obvezi platiti naknadu tužitelju samo ako je komunalna usluga izvršena, a tužitelj koji je bio dužan dokazati da je izvršio uslugu odvoza komunalnog otpada sa nekretnine tuženika što on za razdoblje mjeseca svibnja 2012.g. te mjeseca listopada 2012.g. do svibnja 2013.g. nije ni tvrdio a za mjesec svibanj 2012.g. i rujana 2012.g. to nije dokazao u kojem bi slučaju i bio ovlašten od tuženika zahtijevati plaćanje naknade za izvršenu uslugu, valjalo je osim u dijelu koji tuženik svojom žalbom ne pobija preinačiti prvostupanjsku presudu i platni nalog iz rješenja o ovrsi ukinuti temeljem odredbe čl.373. toč.1 ZPP-a. Valja ukazati da je identičan stav o tome da se može naplatiti samo usluga koja je stvarno i pružena zauzet i presudom Visokog upravnog suda br. Usoz-3/16 od 28. listopada 2016.g. (NN 108/16) a isto proizlazi i iz upravnih mjera Uprave za inspekcijske poslove u gospodarstvu Područna jedinica – Služba inspekcijskog nadzora u R., Ispostava G. kojima je ovdje tužitelju zabranjeno naplaćivati fiksni dio naknade obzirom da je isto suprotno načelu onečišćivač plaća.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-611/15-6 od 30. siječnja 2017.

ZAKONSKA OBVEZA PLAĆANJA RTV PRISTOJBE

(Čl. 3. toč. 3.3. Odluke o načinu odjave prijavnika od 24. siječnja 2012. godine)

Korisnik prijavnika nije dužan ovjeriti potpis kod javnog bilježnika prilikom odjave prijavnika.

„Tužiteljica je, nametnuvši korisnicima prijavnika, kao korisnicima njenih usluga, obvezu javnobilježničke ovjere izjave o odjavi prijavnika, Odlukom/07 bez razumnog razloga korisnike opteretila dodatnim angažmanom i troškovima. Ima li se kod toga u vidu da je tužiteljica javna ustanova čija je uloga pružanje javnih usluga radi zadovoljenja potreba društvene zajednice, ne može se, zakonski neutemeljeno i protivno zakonskom cilju da pristojbu nisu dužni plaćati vlasnici koji prijavnik odjave, prihvatiti kao osnovano nametanje nepotrebnih obveza radi prekida pravnog odnosa, te se stoga obveza tuženika ne može prosuđivati po odredbi takvog sadržaja.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-55/16-2 od 3. studenog 2016.

JAVNA USLUGA

(Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi – NN. 19/13)

Djelatnost vezana uz parkiranje i uređenje naplate za korištenje parkirnih mjesta predstavlja javnu uslugu koju je dužna organizirati jedinica lokalne samouprave.

„Obzirom na sadržaj žalbe tuženika valja prije svega ukazati da djelatnost vezana uz parkiranje i uređenje naplate za korištenje parkirnih mjesta predstavlja javnu uslugu koju je u smislu odredbe čl. 134. st. 1. i čl. 136. Ustava RH (NN.56/90, 135/97, 113/00, 124/00, 28/01, 76/10 i 5/14) i na temelju Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN.19/13) dužna organizirati jedinica lokalne samouprave. Jedinica lokalne samouprave propisuje uvjete (u obliku općih pravila) za uređenje parkirališta i postupak naplate naknade za njihovo korištenje, koji uvjeti za sve vrijede jednako i sve jednako obvezuju. Oni nisu i ne mogu biti predmet pregovaranja između davatelja usluge parkiranja i korisnika te usluge.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-2492/16-2 od 19. siječnja 2017.

NIŠTETNOST UGOVORA

(Čl. 115. Zakona o obveznim odnosima - NN.35/05; 41/08 i 125/11)

Ukoliko se utvrdi ništetnost ugovora o zajmu tada se primjenjuju odredbe o stjecanju bez osnove.

„Kako prema tome navedenim odredbama nije bilo predviđeno da se devize mogu koristiti za davanje zajma između fizičkih osoba u RH, te da takvo postupanje predstavlja prekršaj, dakle Zakonom propisanu nedozvoljenu radnju i za zajmodavca i za zajmoprimca što proizlazi i iz smisla odredbe čl.17. st.2 ZODP-a koja fizičkim osobama međusobno zabranjuje odobravanje kredita (što se primjenjuje i na zajam) u stranim sredstvima plaćanja, predmetni ugovor je u smislu čl.322. st.1 ZOO/05 doista ništetan. Posljedica ništetnosti prema odredbi čl.323. st.1 ZOO/05 jeste ta da svaka ugovorna strana je dužna vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takvog ugovora. Slijedom toga a obzirom da je tuženik primio 20.000,00 € bio je dužan i vratiti upravo taj primljeni iznos što je isti i učinio prije podnošenja ove tužbe dana 17. studenog 2009.g. Kako u konkretnom slučaju, a s obzirom da je ugovor o zajmu ništetan ne primjenjuju se odredbe o ispunjenju ugovornih obveza već odredbe o stjecanju bez osnove, a prema odredbi čl.1115. ZOO/05 kad se vraća ono što je stečeno bez osnove moraju se vratiti plodovi i platiti zatezne kamate i to ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-3168/15-2 od 13. lipnja 2016.

NIŠTETNOST UGOVORNE ODREDBE

(Čl. 942. Zakona o obveznim odnosima - NN.35/05; 41/08 i 125/11)

Ništetna je odredba općih uvjeta osiguratelja kojom je propisao da osiguranik gubi prava iz osiguranja ukoliko neposredno nakon prometne nesreće sam ne osigura kontrolu svoje alkoholiziranosti.

„Odredbom čl.21. st.1. toč.2. Uvjeta tuženika određeno je da osiguranik gubi prava iz osiguranja ako neposredno nakon prometne nesreće sam ne osigura kontrolu svoje alkoholiziranosti, osim u slučajevima kada bi to bilo štetno po zdravlje, dakle da neposredno nakon prometne nesreće ispuni obvezu (osigura kontrolu svoje alkoholiziranosti), u protivnom gubi pravo na isplatu osigurnine. Kako citiranu odredbu Uvjeta tuženika odredba čl.942. ZOO-a određuje ništetnom, a da u prvostupanjskom postupku tuženik nije niti tvrdio da je tužitelj u vrijeme predmetne prometne nezgode svojim motornim vozilom upravljao pod utjecajem alkohola, te da iz cjelokupne procesne građe ne proizlazi zaključak da bi tužitelj u takvom stanju izazvao predmetnu prometnu nezgodu, to je prvostupanjski pogrešno primjenom te ništetne odredbe Uvjeta tuženika zaključio da je tužitelj izgubio prava iz osiguranja i odbio tužbeni zahtjev. O ništetnosti predmetne odredbe Uvjeta tuženika primjenom čl.942. ZOO-a kao i identične odredbe iz čl.918. ranije važećeg Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96, 91/96, 112/99, 88/01 – dalje u tekstu: ZOO) izrazio je stav i Vrhovni sud Republike Hrvatske koji osigurava jedinstvenu primjenu prava i ravnopravnost svih u njegovoj primjeni i to u niz svojih odluka (npr.Rev-1067/04, Rev-405/10, Rev-551/10 Rev-2118/11, Rev-2455/11), pa i ovaj sud u svojoj odluci broj:GŽ-156/06. Jedna odluka koja je u suprotnosti s stavom Vrhovnog suda Republike Hrvatske, pa bila to i odluka ovog suda koju dostavlja tuženik uz svoj podnesak od 29. studenog 2016., ne predstavlja relevantnu sudsku praksu na kojoj bi valjalo prosuditi predmetni spor.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-2383/16-3 od 19. lipnja 2017.

NIŠTETNOST UGOVORA O PRODAJI S OBROČNOM CIJENOM

(Čl. 323. Zakona o obveznim odnosima - NN.35/05; 41/08; 125/11 i 78/15)

Ukoliko se utvrdi ništetnost ugovora o prodaji motornog vozila s obročnom cijenom, kupac je dužan prodavatelju isplatiti naknadu za korištenje vozila.

„Točni su žalbeni navodi da isprava (ugovor) o prodaji s obročnom otplatom cijene u smislu odredbe čl. 466.st.2.ZOO-a mora, pod prijetnjom ništetnosti sadržavati odredbu da kupac može raskinuti ugovor ako to pismeno saopći prodavatelju u roku tri dana od dana potpisivanja isprave te da se ovoga prava kupac ne može unaprijed odreći koju odredbu predmetni ugovor ne sadrži pa se radi o ništetnom ugovoru u smislu odredbe čl. 322.st.1.ZOO-a koji je u suprotnosti s prisilnim propisom iz čl. 466.st.2.ZOO-a, što međutim obzirom na odredbe o posljedicama ništetnosti reguliranim čl. 323.ZOO-a ne oslobađa tužitelja kao kupca da tuženiku kao prodavatelju isplati naknadu za korištenje vozila. Naime prema toj zakonskoj odredbi u slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna je vratiti drugoj sve što je primila na temelju takvog ugovora, a ako to nije moguće,ili ako se narav onoga što je ispunjeno protivi vraćanju, ima se dati odgovarajuća naknada u novcu,prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, ako zakon što drugo ne propisuje.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-777/15-3 od 25. travnja 2017.

NIŠTETNOST UGOVORNE ODREDBE

(Čl. 210. st. 1. i 3. Zakona o obveznim odnosima - 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96, 112/99 i 88/01)

Tuženik je dužan na ime stjecanja bez osnove vratiti tužitelju razliku anuiteta za utuženo razdoblje ukoliko su utvrđene ništetnim odredbe potrošačkog ugovora o kreditu kojima se promjena kamatne stope čini ovisnom o odluci tuženika.

„Na temelju činjenice da su odredbe potrošačkih ugovora o kreditu kojima se promjena kamatne stope čini ovisnom o Odluci banke nepoštene, dakle protivne Zakonu, a prema tome i ništetne, zaključak je suda prvog stupnja da tuženik treba vratiti razliku anuiteta za razdoblje od 31. siječnja 2010. godine pa do 31. prosinca 2013. godine koje tužitelj potražuje od tuženika na ime stjecanja bez osnove, odnosno na temelju odredbe čl. 210. st. 1. i 3. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96, 112/99 i 88/01 – dalje: ZOO/91) koji se, obzirom na vrijeme nastanka obveznog odnosa, u ovom postupku primjenjuje temeljem odredbe članka 1163. stavak 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj 35/05).“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-516/16-3 od 22. svibnja 2017.

NEPOŠTENOST UGOVORNIH ODREDBI

(Čl. 99. Zakona o zaštiti potrošača – NN. 79/07, 125/07, 75/09, 89/09, 133/09, 78/12 i 56/13)

Ocjena da li su pojedine odredbe o predmetu ugovora i cijeni nepoštene u smislu Zakona o zaštiti potrošača odnosi se samo na definiciju glavnog predmeta tog ugovora.

„Vezano uz daljnje žalbene navode valja istaći da je odredbom čl. 99. ZZZP-a propisano da nije dopušteno ocjenjivati jesu li ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni poštene ako su te odredbe jasne, lako razumljive i uočljive. Ova odredba usklađena je s odredbom čl. 4. st. 2. Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 05. travnja 1993.g. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima (mjerodavan ZZZP je usklađen s navedenom Direktivom, što je izričito konstatirano u čl. 1.a) kojom je propisano da se procjena o tome jesu li neke odredbe nepoštene ne odnosi na definiciju glavnog predmeta ugovora ni na primjerenost cijene i naknade na jednoj strani, i isporučene usluge i robu na drugoj strani, sve dok su te odredbe jasno i razumljivo sastavljene. Sporna odredba Općih uvjeta tužitelja odnosi se na naknadu za prijevremeni raskid ugovora, pa se ista ne može podvesti pod pojam predmeta ugovora jer se pod tim pojmom razumijevaju bitne činidbe ugovora koje definiraju bit ugovornog odnosa zbog kojih se i upravo radi o tom ugovoru, a u tom kontekstu se propisivanje naknade za prijevremeni raskid može smatrati tek akcesornom odredbom.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1312/17-2 od 10. srpnja 2017.

NIŠTETAN PRAVNI POSAO

(Čl. 13. Zakona o fondu za naknadu oduzete imovine – NN. 69/97., 105/97., 64/00. i 141/13.)

Ako je ugovorom o kupoprodaji stana na kojem postoji stanarsko pravo nositelju tog stanarskog prava prodan konfiscirani stan koji je bio predmet zahtjeva za povrat imovine, tada se takav ugovor smatra ništetnim ugovorom.

„Zakon o naknadi propisao je različite načine vraćanja imovine ovisno o tome na koji način je imovina oduzeta prema različitim zakonima, zbog čega je, obzirom na sadržaj odredbe čl. 49. Zakona o naknadi u postupku, bilo potrebno ocijeniti je li sporni stan vraćen prijašnjim vlasnicima, obzirom da su se prema odredbi čl. 32. Zakona o naknadi prijašnjem vlasniku davali u vlasništvo stanovi oduzeti na temelju propisa o konfiskaciji te odluka i akata iz čl. 2. st. 2. toga Zakona donesenih na temelju propisa o konfiskaciji. Po ocjeni ovoga suda kada su prijašnji vlasnici podnijeli zahtjev za povratom čkbr. ___ k.o. V., oni su podnijeli zahtjev da im se cijela ta nekretnina vrati u stanju i načinu korištenja u kojem je bila u vrijeme donošenja prvostupanjskog rješenja o utvrđivanju prava vlasništva, odnosno povrata imovine, iz kojeg razloga Općina V. nije mogla prema odredbi čl. 13. Zakona o fondu taj stan prodati tuženici tako dugo dok nisu istekli rokovi u kojima su raniji vlasnici imali pravo podnijeti zahtjeve za naknadu, odnosno u slučaju da su ti zahtjevi pravomoćno odbijeni. Kako je Djelomično rješenje o povratu imovine donijeto 2. lipnja 2002. godine te je postalo pravomoćno 25. rujna 2002. godine, Općina V. nije mogla 24. listopada 2002. godine prodati tuženici stan koji je izgrađen u zgradi koja se nalazila na čkbr. ___ k.o. V., jer je cijela nekretnina bila predmet zahtjeva za povratom imovine. Naime, pogrešan je pravni stav suda prvog stupnja da ranijim vlasnicima nije vraćen sporni stan, jer to iz Djelomičnog rješenja Ureda državne uprave od 2. lipnja 2001. godine nije vidljivo. Po ocjeni ovoga suda, a obzirom na vrijeme donošenja rješenja o povratu imovine, kada je tim rješenjem ranijim vlasnicima vraćena nekretnina označena kao čkbr. ___ k.o. V., vraćeno im je i sve što je s njom trajno spojeno na površini ili ispod nje, jer iz rješenja nije vidljivo da je bilo što izuzeto od povrata, dakle, da bi konkretno zgrada koja je sagrađena na toj nekretnini, a u kojoj se nalazi sporni stan tuženice, bila izuzeta od povrata. Pravni stav je ovog suda da je Ugovor o prodaji stana tuženici ništetan pravni posao jer je suprotan prisilnom propisu iz čl. 13. Zakona o fondu, obzirom da je prodan stan koji je bio predmet zahtjeva za povrat imovine, zbog čega taj ugovor ne može biti pravna osnova za stjecanje prava vlasništva na stanu.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, GŽ-103/17-2 od 6. travnja 2017.

POSLJEDICE UKIDANJA OPĆEG AKTA

(Čl. 86. st. 4. Zakona o upravnim sporovima – NN. 20/10, 143/12, 152/14 i 94/16,)

Ukinuti opći akt prestaje važiti danom objave presude Visokog upravnog suda u službenom glasilu, ali ako je opći akt nezakonit od dana donošenja jer je protivan prisilnim propisima tada se ugovor sklopljen temeljem takvog nezakonitog općeg akta smatra ništetnim.

„Točno je, kako to tužitelj navodi u žalbi, da u smislu odredbe čl. 86. st. 4. ZUS-a ukinuti opći akt prestaje važiti danom objave presude Visokog upravnog suda u službenom glasilu, međutim, ovaj sud prihvaća pravilnim stajalište prvostupanjskog suda da je ukinuta Odluka Grada Z. o organizaciji i načinu naplate parkiranja u Gradu Z. (Glasnik Grada Zadra br. 4/11) nezakonita od trenutka donošenja jer je protivna odredbi čl. 5. st. 1. toč. 6. Zakona o sigurnosti prometa na cestama, što se posljedično odražava i na pojedinačne ugovore sklopljene za vrijeme važenja te Odluke. Naime, parkiranjem vozila na javnom parkiralištu vlasnik vozila sklapa s organizatorom parkiranja ugovor o korištenju javnog parkirališta koji po svojoj pravnoj prirodi predstavlja tzv. adhezijski ugovor. Prema odredbi čl. 322. st. 1. Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15 – dalje: ZOO) ništetan je ugovor koji je protivan Ustavu RH, prisilnim propisima ili moralu društva, a na ništetnost u smislu odredbe čl. 327. st. 1. ZOO sud pazi po službenoj dužnosti i na nju se može pozivati svaka zainteresirana osoba. Kako je opći akt temeljem kojeg je sklopljen ugovor o korištenju javnog parkirališta nezakonit od trenutka donošenja zbog protivnosti prisilnom propisu, ugovor sklopljen temeljem takvog nezakonitog općeg akta je ništetan, sukladno odredbi čl. 322 st. 1. ZOO, a ništetnost nastupa po samom zakonu (ex lege), dakle, nastaje ex tunc tj. od samog trenutka sklapanja pravnog posla, pa za utuženo potraživanje tužitelja nedostaje valjana pravna osnova.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2416/16-2 od 16. prosinca 2016.

TRGOVAČKI UGOVORI

(Čl. 232. st. 1. toč. 1. Zakona o obveznim odnosima)

Ukoliko je tuženica poljoprivrednu djelatnost obavljala kao fizička osoba, a ne kao trgovac pojedinac, tada ugovor između isporučitelja plina i tuženice nema svojstvo trgovačkog ugovora.

„Upravo tužitelj u žalbi navodi da je točno da je tuženica obavljala poljoprivrednu djelatnost kao fizička osoba, a ne kao trgovac pojedinac u smislu odredbi ZTD-a. Tužitelj se poziva na odredbu čl. 14. st. 2. ZTD-a, prema kojoj su trgovački ugovori oni ugovori što ih sklapaju trgovci među sobom u obavljanju djelatnosti koje čine predmet poslovanja barem jednog od njih ili su u vezi s obavljanjem jednog od njih. Na opisani način, trgovački ugovori su prema subjektivnom kriteriju definirani kao ugovori koji trgovci sklapaju među sobom. Kako je u postupku nedvojbeno utvrđeno da je tuženica poljoprivrednu djelatnost obavljala kao fizička osoba, a ne kao trgovac pojedinac, to ugovor sklopljen između tužitelja i tuženice u vezi isporuke plina nema svojstvo trgovačkog ugovora. Takav zaključak ne dovode u sumnju niti žalbene tvrdnje da je tuženica izrazila želju da plin koristi u okviru svog poslovanja za svoju djelatnost, a ne za potrošnju u kućanstvu, kao i da je iz postupka bila jasno vidljiva volja tuženice (u žalbi se očito pogrešno navodi da je to bila volja tužiteljice - str. 3., odlomak drugi) da se sklopi trgovački ugovor, a ne ugovor gdje se plin koristi kao javna usluga. Naime, navodnim izražavanjem želje odnosno volje, kako to tvrdi tužitelj, tuženica nije promijenila status fizičke osobe u status trgovca pojedinca (niti je to mogla učiniti na taj način). Za egzistenciju trgovačkog ugovora odlučno je da ga sklapaju trgovci, dok je sporni ugovor tuženica sklopila kao fizička osoba.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-3945/14-2 od 4. listopada 2016.

VRSTA UGOVORA

(Čl. 936. st. 1. Zakona o obveznim odnosima- 35/05., 41/08., 125/11. i 78/15.)

Laboratorij nema svojstvo pravne osobe, a ugovore u ime laboratorija sklapa fizička osoba kao nositelj medicinsko-kemijske djelatnosti koja se obavlja u tom laboratoriju i koja je dužna pridržavati se ugovornih obveza i nakon odlaska u mirovinu ukoliko je ugovor koji je sklopila i dalje na snazi.

„Budući da sam laboratorij nije pravna osoba, on nije niti mogao sklopiti predmetne ugovore o osiguranju, već je te ugovore sklopila tuženica kao samostalna nositeljica djelatnosti, jer je obavljanje grupne djelatnosti sa M. R. počelo nakon sklapanja predmetnih ugovora. Iz utvrđenog činjeničnog stanja, kao ni iz činjeničnih navoda stranaka iznijetih tijekom postupka, nigdje ne proizlazi da bi predmetni ugovori o osiguranju bili raskinuti ili na bilo koji način izmijenjeni. To znači da su oni i dalje na snazi i da proizvode pravne učinke što znači da je tuženica, kao ugovarateljica osiguranja, i dalje dužna pridržavati se ugovornih odredbi, između ostalih i onih koje joj nalažu da tužitelju plaća premiju, a što proizlazi i iz čl. 936. st.1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, br. 35/05., 41/08., 125/11. i 78/15. – dalje u tekstu: ZOO). Na tu tuženičinu obvezu ne utječe činjenica što je prestala raditi u laboratoriju zbog odlaska u mirovinu i što je u laboratoriju nastavila raditi M. R.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, GŽ-3390/15-2 od 13. ožujka 2017.

SOLIDARNA OBVEZA

(Čl. 43. st. 1. Zakona o obveznim odnosima – NN. 35/05., 41/08. i 25/13)

Zakonska obveza plaćanja zajedničke pričuve je solidarna obveza kad postoji više suvlasnika stana.

„Prema odredbi čl. 85. st. 3. ZV-a ako odgovarajući suvlasnički dio na kojem je uspostavljeno vlasništvo određenog posebnog dijela nekretnine steknu dvije ili više osoba kao suvlasnici ili zajednički vlasnici, sve te osobe sudjeluju u upravljanju kao da su one sve zajedno jedan suvlasnik cijele stvari, pri čemu se na odgovarajući način primjenjuju prava o solidarnosti vjerovnika, odnosno dužnika. Dakle, proizlazi da u situaciji kada postoji više suvlasnika stana u određenoj stambenoj zgradi njihova zakonska obveza plaćanja pričuve je solidarna obveza i svaki suvlasnik stana odgovara za podmirenje cjelokupnog iznosa.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, br. GŽ-831/16-2 od 31. svibnja 2017.

TUŽBA RADI POBIJANJA PRAVNIH RADNJI

(Čl. 280. st. 1. Zakona o obveznim odnosima – NN. 53/91., 73/91., 111/93., 3/94., 7/96., 91/96., 112/99. i 88/01.)

Vjerovnik je ovlašten u parničnom postupku pobijati pravnu radnju dužnika bez obzira što njegova tražbina u vrijeme poduzimanja te radnje nije dospjela, pod uvjetom da je ista dospjela u vrijeme podnošenja tužbe.

„Dakle, da bi vjerovnik sa uspjehom mogao pobijati pravne radnje svog dužnika, moraju biti ispunjene opće pretpostavke, a to je dospelost tražbine, pravna radnja, insolventnost dužnika, oštećenje vjerovnika, s tim da pobijanje omogućava vjerovnikovo namirenje, te posebna pretpostavka da je dužnik znao ili mogao znati da poduzetim raspolaganjima nanosi štetu svojim vjerovnicima i ako je trećoj osobi sa kojom je ili u čiju korist je pravna radnja poduzeta to bilo poznato ili moglo biti poznato. U odnosu na Ugovor od 23. rujna 2002. godine pogrešan je stav prvostupanjskog suda da tužitelj tu pravnu radnju svog dužnika nije mogao pobijati iz razloga što da njegova tražbina prema dužniku još u to vrijeme nije dospjela, obzirom na formulaciju odredbe čl. 280. st. 1. ZOO-a koja propisuje da vjerovnik čije je potraživanje dospjelo za isplatu, bez obzira kada je nastalo, može pobijati pravnu radnju svog dužnika ako je ona poduzeta na štetu vjerovnika. Bitno je da je tražbina dospjela u trenutku podnošenja tužbe. U vrijeme podnošenja tužbe tražbina tužitelja je dospjela za isplatu, pa je dakle tužbom za pobijanje dužnikovih pravnih radnji mogao biti obuhvaćen i navedeni Ugovor od 23. rujna 2002. godine.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-209/17-2 od 7. lipnja 2017.

POBIJANJE DUŽNIKOVE PRAVNE RADNJE

(Čl. 66.-71. Zakona o obveznim odnosima)

Vjerovnik nije ovlašten tužbom radi pobijanja dužnikovih pravnih radnji tražiti osiguranje svoje tražbine uknjižbom založnog prava na nekretninama koje su predmet pobijanog ugovora o darovanju.

„Žalba tuženih osnovana je glede toč.II izreke kojom se traži od II-tuženice da je dužna dozvoliti tužitelju da se za njegovo potraživanje prema I-tuženiku isti uknjiži kao založni vjerovnik na darovnim nekretninama. Svrha pravnog instituta pobijanja dužnikovih pravnih radnji jeste omogućavanje dužniku ostvarenje naplate dospjele tražbine koje je postalo nemoguće zbog raspolaganja dužnika svojom imovinom, a ne osiguranje takve tražbine.“ Županijski sud u Varaždinu, Gž-277/16-2 od 14. rujna 2016.

ZASTARA

(Čl. 223. Zakona o obveznim odnosima - NN. 35/05., 41/08. i 25/13.)

Naknada za mjernu i opskrbnu uslugu zastarijeva u roku od godine dana.

„Odredbom čl.215. st.1 ZOO-a određeno je da zastara počinje teći prvog dana poslije dana kada je vjerovnik imao pravo zahtijevati ispunjenje obveze zbog čega je stav suda da je zastarni rok koji za konkretnu tražbinu tužitelja sukladno čl.232. ZOO-a iznosi godinu dana, počeo teći od dana izvršenog obračuna duga 02. prosinca 2011.g. potpuno pogrešan, obzirom da je vjerovnik, tužitelj, imao pravo zahtijevati ispunjenje ovih tražbina od dana njihova dospelja. Valja reći da je upravo iz

dokumentacije dostavljene po tužitelju (izvoda iz poslovnih knjiga) razvidno da naknada za mjernu i opskrbnu uslugu dospijeva svako mjesečno zbog čega je kako je već prethodno navedeno potpuno pogrešno stajalište prvostupanjskog suda da je za vrijeme od početka zastarnog roka bitan datum sačinjenog dokumenta- izvoda otvorenih stavaka koji sud uzima kao datum obračuna, jer je za početak tijeka zastare relevantan datum dospijuća svako mjesečne naknade za mjernu i opskrbnu uslugu obzirom zastara počinje teći prvog dana poslije dana kada je vjerovnik imao pravo zahtijevati ispunjenje obveze, a to je od dana dospijuća. Obzirom na navedeno, a kako tužitelj potražuje predmetnu naknadu za ukupno 26,23 mjeseca odnosno za razdoblje od 17. listopada 2009.g. do 12. prosinca 2011.g. to je dug tužitelja, a za koji tuženik osnovano ističe prigovor zastare, doista zastario u ukupnom iznosu od 463,03 kn (368,03 kn na ime naknade za mjernu i opskrbnu uslugu i 95,00 kn na ime troškova opomene).

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-3163/15-2 od 2. studenog 2016.

ZASTARA

(Čl. 763. st. 1. Zakona o obveznim odnosima - NN. 35/05., 41/08. i 25/13)

Nagrada koju odvjetnik obračunava za svoj rad dospijeva kada odvjetnik ispuni nalog stranke u cijelosti, odnosno pravomoćnim okončanjem parničnog ili ovršnog postupka, otkazom punomoći, opozivom punomoći ili raskidom ugovora o zastupanju i zastarijeva u općem zastarnom roku.

„Polazeći od materijalnopravnog stajališta da su potpisivanjem punomoći tuženica i tužiteljica zaključile ugovor o nalogu u smislu odredbe čl.763. st.1. ZOO-a te da je prema čl.776. st.1. ZOO-a, ako nije drugačije ugovoreno nalogodavac dužan isplatiti nalogoprimcu naknadu nakon obavljenog posla, prvostupanjski sud zaključuje da odvjetnik obračunava nagradu za svoj rad kad ispuni nalog stranke u cijelosti, a to bi bilo pravomoćnim okončanjem parničnog ili ovršnog postupka kad i dospijeva naplata odvjetničke usluge ili otkazom punomoći, opozivom punomoći ili raskidom ugovora o zastupanju. Imajući u vidu da je tužiteljica tuženici otkazala punomoć tijekom 2011.g. o čemu je i obavijestila tuženicu dostavom dopisa uz sporni račun, a da naplata odvjetničke usluge dospijeva otkazom punomoći i zastarijeva u općem zastarnom roku te počinje teći prvog dana poslije otkaza punomoći ili prvog dana poslije pravomoćnog okončanja postupka sukladno čl.215. st.1. ZOO-a. Isto tako ovaj sud pravilnim prihvaća i materijalnopravno stajalište prvostupanjskog suda o dospelosti dosuđene tražbine te primjeni općezastarnog roka iz čl.225. ZOO-a.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-596/16-2 od 3. studenog 2016.

ZASTARA

(Čl. 225. Zakona o obveznim odnosima – NN. 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15)

Zastara izdavanja tabularne isprave na temelju ugovora o darovanju nastupa protekom općeg zastarnog roka.

„U ovom se slučaju radi o tužbenom zahtjevu kojim se traži izdavanje tabularne isprave, a na temelju ugovora o darovanju. U slučaju kada se radi o stjecanju prava vlasništva na temelju pravnog posla, a predmet spora je zahtjev za izdavanje tabularne isprave, radi se o obvezno-

pravnom zahtjevu (koji zastarijeva u općem zastarnom roku). Na ročištu održanom 11. studenog 2015. tuženici su podnijeli prigovor zastare. Prema tvrdnjama tužitelja ugovor o darovanju je sačinjen 8. travnja 1970., a zahtjev za izdavanje tabularne isprave postavljen je u tužbi od 24. lipnja 2008., a što je izvan općeg zastarnog roka od 5 godina iz čl. 225. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine Republike Hrvatske broj 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15), kao i čl. 371. ranije važećeg Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine Republike Hrvatske broj 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96, 91/96, 112/99, 88/01), te općeg zastarnog roka od 10 godina iz čl. 14. Zakona o zastarjelosti potraživanja (Službeni list SFRJ 40/53 i 57/54) koji je bio na snazi prije Zakona o obveznim odnosima, koji je stupio na snagu 1. listopada 1978. godine. Kako je osnovan prigovor zastare, tužbeni zahtjev tužitelja potrebno je odbiti.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1870/17-2 od 26. listopada 2017.

ZASTARA

(Čl. 939. st. 1. Zakona o obveznim odnosima – NN. 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15)

Za početak tijeka zastarnog roka za naplatu tražbine s osnove regresnog zahtjeva prema osobi odgovornoj za naknadu štete mjerodavan je trenutak isplate naknade štete

„Po ocjeni ovog suda, osnovano je prvostupanjski sud utvrdio da tužitelj u konkretnom slučaju ostvaruje pravo na regresni zahtjev (subrogaciju) prema osobi odgovornoj za naknadu štete, u ovom slučaju tuženiku, te da je, za početak tijeka zastarnog roka za naplate tužiteljevog potraživanja mjerodavan trenutak isplate naknade štete. Iz tog razloga, do podnošenja tužbe u ovom predmetu nije istekao zastarni rok za naplatu (za regres) isplaćene naknade štete, neovisno da li je u primjeni trogodišnji ili petogodišnji zastarni rok (obzirom da je isplata neposrednom oštećeniku izvršena, prema pravilnom prvostupanjskom utvrđenju, 31. kolovoza 2007., a da je postupak prisilne naplate potraživanja, pokretanjem ovog postupka, pokrenuo 14. travnja 2010. (podnošenjem ovršnog prijedloga protiv tuženika, tada ovršenika, nadležnom javnom bilježniku A. H.). Pri tome se prvostupanjski sud pravilno poziva na u ovom obrazloženju navedene i reproducirane mjerodavne propise Zakona o obveznim odnosima, koji reguliraju odnos između tužitelja kao osiguratelja i štetnika (tuženika), koji je upravljao i prouzročio prometnu nesreću u kojoj je nastala šteta koju je isplatio tužitelj, čiji regres traži od odgovorne osobe (kojoj je tužiteljev osiguranik povjerio upravljanje osiguranim vozilom). Po ocjeni ovog suda, pravilnom interpretacijom mjerodavnih propisa prvostupanjski sud je osnovano utemeljio tužiteljevo pravo na regres za isplaćenu naknadu štete prema štetniku, koji je prouzročio predmetnu nesreću (prema tuženiku), uključujući i primjenu zastarnog roka za naplatu potraživanja, odnosno početak tijeka tog roka, koji teče s danom isplate naknade štete oštećenoj osobi, radi čega je neosnovan tuženikov prigovor zastare potraživanja.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2763/15-2 od 21. siječnja 2016.

ZASTARA

(Čl. 225. Zakona o obveznim odnosima - NN. 35/05., 41/08. i 25/13)

Plaćanje participacije za zdravstvene usluge zastarijeva u općem zastarnom roku od pet godina.

„Međutim, prvostupanjski sud je pravilno utvrdio da se ovdje ne radi o međusobnoj tražbini iz ugovora o prometu robe i usluga jer plaćanje participacije za zdravstvene usluge nije plaćanje tražbine iz ugovora o prometu robe i usluga te se stoga primjenjuje opći zastarni rok od pet godina iz čl. 225. ZOO-a zbog čega nije došlo do zastare tužiteljeve tražbine jer je ona dospjela 3. rujna 2010. godine a prijedlog za ovrhu je podnjet 7. ožujka 2014. godine.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, GŽ-37/16-4 od 29. svibnja 2017.

ZASTARA

(Čl. 92. Općeg poreznog zakona – NN. 147/08., 18/11., 78/12., 136/12., 73/13., 26/15. i 44/16.)

U odnosu na tijek zastare potraživanja s osnove doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje primjenjuju se odredbe o zastari propisane Općim poreznim zakonom (lex specialis).

„Nadalje, prvostupanjski sud navodi da se na tijek zastare potraživanja doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje primjenjuju odredbe o zastari Zakona o porezu na dohodak (čl. 8. st. 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju – Narodne novine Republike Hrvatske broj 10/99), a Zakon o porezu na dohodak pak upućuje na primjenu Općeg poreznog zakona. S obzirom na odredbu čl. 90. st. 4. Općeg poreznog zakona sud utvrđuje da je relevantna činjenica kada je tužitelj utvrdio obvezu tuženice s osnova neplaćenog doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje, budući da istekom godine u kojoj je navedeno utvrđeno počinje teći zastara prava na naplatu te tražbine. Kako je tužitelj pokrenuo ovaj postupak na temelju vjerodostojne isprave – izvoda iz poslovnih knjiga iz 2001., sud smatra da je upravo to godina u kojoj je tužitelj utvrdio obvezu tuženice radi čije je naplate i pokrenuo ovaj postupak. Slijedom navedenog, a imajući u vidu odredbu čl. 92. Općeg poreznog zakona (iz koje proizlazi da apsolutna zastara prava na naplatu tražbine nastupa za 6 godina od dana kada je zastara prvi puta počela teći) sud utvrđuje da je protekom 6 godina od isteka 2001. nastupila apsolutna zastara prava tužitelja na naplatu predmetne tražbine. Stoga prvostupanjski sud smatra da nakon nastupanja apsolutne zastare više nisu relevantni kasnije doneseni propisi. Što se tiče odredaba Zakona o obveznim odnosima (na čiju se primjenu poziva tužitelj) iz odredbe čl. 90. st. 6. Općeg poreznog zakona proizlazi da se odredbe Zakona o obveznim odnosima koje se odnose na zastaru primjenjuju samo ako odredbama Općeg poreznog zakona nije drugačije propisano. Budući da Opći porezni zakon (kao specijalni zakon) na drugačiji način regulira pitanje zastare i to na način da propisuje institut apsolutne zastare u tom pitanju valja primijeniti odredbe Općeg poreznog zakona. U slučaju apsolutne zastare koja je propisana čl. 92. Općeg poreznog zakona ne dolazi do prekida tijeka zastare, te ista u svakom slučaju nastupa istekom roka propisanog za apsolutnu zastaru (u čemu se i ogleda bitna razlika relativne i apsolutne zastare).“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Čakovcu, GŽ-1993/17-2 od 13. studenog 2017.

ZASTARA

(Čl. 372. st. 2. Zakona o obveznim odnosima – NN. 53/91., 73/91., 111/93., 3/94., 7/96., 91/96., 112/99. i 88/01.)

Kada je ugovorom o kupoprodaji ugovorena obročna otplata kupoprodajne cijene u jednakim mjesečnim anuitetima tada se tražbina s osnova anuiteta smatra povremenim potraživanjem.

„I po ocjeni ovoga suda tražbina tužitelja smatra se povremenim potraživanjem iz razloga što je Ugovorom o kupoprodaji stana ugovorena obročna otplata kupoprodajne cijene na način da je u jednakim mjesečnim iznosima otplaćivana glavnica i kamata kako je to jasno vidljivo iz Ugovora o kupoprodaji stana od 31. svibnja 1995. godine. Prema odredbi čl. 372. st. 2. Zakona o obveznim odnosima (»Narodne novine«, br. 53/91., 73/91., 111/93., 3/94., 7/96., 91/96., 112/99. i 88/01., dalje: ZOO) koji se u ovom postupku primjenjuje iz razloga što je Ugovor o prodaji stana zaključen za vrijeme važenja tog Zakona, povremenim potraživanjem smatra se i potraživanje anuiteta kojima se u jednakim unaprijed određenim povremenim iznosima otplaćuju glavnica i kamate. Dakle, da bi određeni iznos predstavljao anuitet, potrebno je da se radi o iznosu koji se u unaprijed određenim iznosima i za unaprijed određeno razdoblje plaća za glavnica i kamatu koja je ugovorena određenim pravnim poslom. Kako je ovim ugovorom o kupoprodaji stana ugovorena otplata na 360 jednakih mjesečnih rata kojima je otplaćena glavnica u iznosu od 40.703,00 kn i kamata u iznosu od 6.457,00 kn, svaka ta mjesečna rata predstavlja anuitet i u odnosu na zastaru ista se procjenjuje prema odredbi čl. 372. st. 2. ZOO-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, GŽ-2671/16-2 od 26. svibnja 2017.

ZASTARA

(Čl. 234. st. 3. Zakona o obveznim odnosima – NN. 35/05, 41/08 i 125/11)

Na odnose iz dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja primjenjuje se zastarni rok u trajanju od tri godine.

„Tužitelj u žalbi ističe da se na odnose iz dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja primjenjuje opći zastarni rok u trajanju od pet godina, propisan odredbom čl. 225. ZOO-a, smatrajući da je prvostupanjski sud pogrešno primijenio materijalno pravo usvojivši prigovor tuženika vezan uz zastaru. Protivno žalbenim navodima tužitelja, pravilno je zaključio prvostupanjski sud da se u konkretnom slučaju pitanje zastare zahtjeva tužitelja za ostvarenje predmetne novčane tražbine, koji prigovor ističe tuženik tijekom prvostupanjskog postupka, ostvaruje primjenom odredbe čl. 234. st. 3. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" broj: 35/05, 41/08, 125/11), a ne primjenom odredbe čl. 225. istog Zakona, budući da se opći zastarni rok primjenjuje u situaciji kada važećim zakonom nije određen neki drugi rok zastare, a što je ovdje slučaj.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-2886/16-2 od 11. rujna 2017.

ZASTARA

(Čl. 372. Zakona o obveznim odnosima – NN. 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96, 91/96, 112/99 i 88/01)

Potraživanja Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje po osnovi isplaćenih obiteljskih mirovina zbog smrti oštećenika prema osobi odgovornoj za štetu ne smatraju se povremenim tražbinama.

„Prvostupanjski sud zaključuje da se u ovom slučaju radi o povremenim tražbinama tužitelja. Zaključak prvostupanjskog suda je pogrešan. Potraživanja tužitelja po osnovi isplaćenih mirovina prema osobi odgovornoj za štetu ne mogu se smatrati povremenima u smislu čl. 226. st. 1. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine Republike Hrvatske broj 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15), odnosno čl. 372. st. 1 Zakona o obveznim odnosima važećeg u vrijeme nastanka štetnog događaja (Narodne novine Republike Hrvatske broj 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96, 91/96, 112/99 i 88/01). Takav stav zauzet je i u odluci Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Revx-800/12-2 od 3.srpnja 2013.g. S obzirom na to prvostupanjski sud je pogrešno primijenio čl. 227. Zakona o obveznim odnosima.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Čakovcu, Gž-52/16-2 od 8. svibnja 2017.

ZASTARA

(Čl. 214. Zakona o obveznim odnosima - NN. 35/05, 41/08 i 125/11)

U slučaju stjecanja bez osnove zastarijevanje tražbine počinje teći od trenutka kada se imovina dužnika povećala.

„Kako tužitelj i sam tužbom na ime stjecanja bez osnove potražuje od tuženice iznos od 7.197,61, stavljajući i zahtjev za isplatu zakonske zatezne kamate na utuženi iznos, koja teče za svaki pojedini iznos od dana dospijeća pa do isplate, a razdoblje dospijeća naznačeno je od lipnja 2010. do siječnja 2011., kada su tuženici isplaćivani pojedini iznosi naknade, pogrešan je zaključak prvostupanjskog suda da je tražbina tužitelja dospjela tek 2014. kada je donijeto rješenje o povratu isplaćenih novčanih sredstava. Naime, imajući u vidu da sukladno naprijed navedenim odredbama ZOO-a, pri stjecanju bez osnove zastarijevanje tražbine počinje teći od trenutka kad se imovina dužnika povećala, a to je u konkretnom slučaju bilo u trenutku isplate utužene naknade tuženici od strane tužitelja, dakle u periodu od lipnja 2010. do siječnja 2011., osnovan je prigovor zastare tuženice, s obzirom da sukladno odredbi čl. 225. st. 1. ZOO-a zahtjevi koji se temelje na stjecanju bez osnove zastarijevaju u općem zastarnom roku od 5 godina, a tužitelj je tužbu protiv tuženice podnio dana 10. ožujka 2016.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-157/17-2 od 13. studenog 2017.

ZASTARA

(Čl. 223. Zakona o obveznim odnosima - NN. 35/05, 41/08 i 125/11)

Priznanje zastarjelog duga isplatom glavničnog iznosa ne znači ujedno i priznanje obveze plaćanja zastarjele sporedne tražbine – zatezne kamate.

„Naime, potraživanje zatezne kamate koja se odnosi na zakašnjenje tuženika u isplati usluga tužitelja s osnova utroška plina kao glavne tražbine nakon dospijeca pojedinačnih računa (u razdoblju od 31. srpnja 2009.g. do 28. veljače 2010.g.), a koje je tuženik podmirio 28. rujna 2012.g., nema karakter sporedne povremene tražbine za koju bi se rok zastare ocjenjivao primjenom čl. 226. st. 1. ZOO-a. Prema čl. 240. st. 1. ZOO-a zastara se prekida kad dužnik prizna dug, a dug se prema st. 2. citirane odredbe može priznati ne samo izjavom vjerovniku nego i na posredan način, kao što su davanje otplate, plaćanje kamata, davanje osiguranja. Međutim, priznanje zastarjelog duga (ispunjenjem glavnice) ne znači ujedno i priznanje obveze plaćanja zastarjelih zateznih kamata. Kako je čl. 223. ZOO-a propisano da kada zastari glavna tražbina da su zastarjele i sporedne tražbine, kao što su tražbine kamata, plodova, troškova i ugovorne kazne, dok glavna tražbina (na koju je obračunata zatezna kamata zbog zakašnjenja) zastarijeva za jednu godinu temeljem čl. 232. st. 1. toč. 1. ZOO-a, to je zastarjela i zatezna kamata kao sporedna tražbina pa tužitelj ne može zahtijevati ispunjenje te obveze primjenom čl. 214. st.1. ZOO-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2638/15-2 od 17. kolovoza 2016.

ZASTARA

(Čl. 225. Zakona o obveznim odnosima - NN. 35/05, 41/08 i 125/11)

Tražbina koja proizlazi iz izvanugovornog obvezno-pravnog regresnog pravnog odnosa zastaruje u općem zastarnom roku.

„Tuženikov prigovor zastare prvostupanjski sud je ocijenio neosnovanim pozivom na odredbu čl. 225. ZOO koja normira tzv. opći (petogodišnji) zastarni rok zaključivši da potraživanje tužiteljice prema tuženiku proizlazi iz njihovog izvanugovornog obvezno-pravnog (regresnog) pravnog odnosa pa se ne prosuđuje primjenom trogodišnjeg zastarnog roka koji je propisan na otplate anuiteta kao povremenih tražbina u smislu čl. 226. stav. 2. ZOO a na kojem pledira tuženik. Naime, obzirom da je u tom dijelu žalba tuženika svedena na ponavljanje istaknutog prigovora zastare valja navesti da je prvostupanjski sud isti osnovano prosuđivao primjenom petogodišnjeg zastarnog roka jer se radi o izvanugovornom, regresnom odnosu između parničnih stranaka koji podliježe općem zastarnom roku.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-146/15-2 od 22. kolovoza 2016.

ZASTARA

(Čl. 371. Zakona o obveznim odnosima – NN. 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96, 91/96, 112/99, 88/01)

Regresni zahtjev Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje kojim potražuje naknadu troškova od osiguratelja štetnika koje je podmirio za liječenje svog osiguranika koje

je bilo potrebno zbog ozljeda koje je osiguranik zadobio u prometnoj nezgodi, zastaruje u općem zastarnom roku.

„U konkretnom slučaju ovaj sud ne nalazi ispunjenim naprijed navedene pretpostavke jer je tužitelj platio troškove liječenja trećim sobama i troškove nastale u svezi liječenja oštećeniku iz predmetne prometne nezgode umjesto tuženika kao osiguratelja štetnika primjenom mjerodavnih odredbi ZZO-a, dakle na temelju tog Zakona (ex lege) čime je učinio isplatu za drugog pridržavajući pravo na subrogaciju, a ne pravo na naknadu štete, time da mu odredbe ZZO-a nalažu i obvezu da te plaćene troškove zahtijeva od osiguravajućeg društva kod kojeg je štetnik kao vlasnik ili korisnik motornog vozila osiguran od odgovornosti za štetu. Odredbom čl.300. ZOO-a uređen je institut zakonske subrogacije („Kad obvezu ispuni osoba koja ima neki pravni interes u tome, na nju prelazi po samom zakonu u času ispunjenja vjerovnikovo potraživanje sa svim sporednim pravima“), a isto tako i čl.939. st.1. istog određuje da isplatom naknade iz osiguranja prelaze na osiguratelja, po samom zakonu, do visine isplaćene naknade sva osiguranikova prava prema osobi koja je po bilo kojoj osnovi odgovorna za štetu, a regresni zahtjev tužitelja kao osiguratelja oštećenika, za isplaćene troškove zastaruje u općem zastarnom roku propisanim čl.371. ZOO-a primjenom koje odredbe je i prvostupanjskim sud pravilno ocijenio da utuženo potraživanje nije zastarjelo. Valja istaći da je identično stajalište ovaj sud već zauzeo u svojim ranijim odlukama (npr.Gž-375/08-2 od 10. travnja 2008.) te da je isto podudarno sa stavom Ustavnog suda Republike Hrvatske izraženo u više odluka (npr. U-III-3787/11 i U-III-4398/007), a prema Ustavnom zakonu o Ustavnom sudu Republike Hrvatske, odluke i rješenja Ustavnog suda obvezatni su i dužna ih je poštivati svaka fizička i prava osoba (čl.30.), dakle one po stavu ovog suda obvezuju ne samo u konkretnom slučaju na koji se odnose nego i svim drugim istim situacijama kada je riječ o ustavnim jamstvima (u konkretnim odlukama – ustavno pravo na pravično suđenje zajamčeno čl.29. st.1. Ustava Republike Hrvatske). „

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1428/17-2 od 4. rujna 2017.

USMENI UGOVOR O KUPOPRODAJI

(Čl. 187. st. 1. Zakona o parničnom postupku – NN. 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14)

Usmeni kupoprodajni ugovor obvezuje stranke ukoliko je kupac isplatio kupoprodajnu cijenu i stupio u posjed nekretnine koja je predmet ugovora bez obzira što takav ugovor nije podoban za upis prava vlasništva u zemljišne knjige.

„Tužbeni zahtjev tužitelj temelji na tvrdnji da je sa tuženikom 2002.g. kao izvanknjižnim vlasnikom sklopio usmeni kupoprodajni ugovor (kupoprodajnu pogodbu) o kupnji predmetne nekretnine koja je u posjedovnom listu označena kao klijet i vinograd iako se već tada u naravi radilo o klijeti i livadi koju je namjeravao koristiti kao vrt te je prvih nekoliko godina sam ili uz pomoć drugih osoba orao ili kosio travu, a nakon 2007.g. kada mu je oboljela supruga prestao s obradom povjeravajući košnju drugim osobama što je tuženiku koji mu je i sam nakon što je već srušena klijet pokazao granice parcele identično kao i na očevidu. Prilikom sklapanja kupoprodajne pogodbe nije provjeravao zemljišnoknjižno stanje obzirom mu je bilo poznato da je tuženik predmetnu nekretninu naslijedio kao izvanknjižno vlasništvo. Nije odlučna niti činjenica da se

radilo o usmenoj pogodbi, obzirom da i usmena pogodba koja je u konkretnom slučaju isplatom kupoprodajne cijene i stupanjem u posjed izvršena obvezuje no nije podobna za upis vlasništva što međutim nije predmetom ove parnice.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-4172/14-2 od 18. svibnja 2016.

RASKID UGOVORA O ZAKUPU

(Čl. 519. Zakona o obveznim odnosima - NN.35/05; 41/08 i 125/11)

Ako zakupoprimac nastavi koristiti nekretninu nakon isteka ugovora o zakupu, vlasnica ima pravo na naknadu za korištenje te nekretnine prema pravilima o stjecanju bez osnove.

„Imajući u vidu navedene nesporne činjenice da je ugovor o zakupu sklopljen sa prijašnjom vlasnicom nekretnine prestao istekom ugovorenog roka i da tuženik sa tužiteljicom kao novom vlasnicom nije sklopio novi ugovor, dapače je ista sudskim putem tražila i ostvarila njegovo iseljenje onda su razlozi kojim prvostupanjski sud osnovanost i visinu zahtjeva tužiteljice temelji na odredbama ugovora koje parnične stranke nisu sklopile nejasni, neobrazloženi i proturječni pa zbog opisanih nedostataka prvostupanjska presuda nije podobna za ispitivanje. Iako nije odlučno za odlučivanje o žalbi treba ukazati da je prestankom ugovora o zakupu otpala pravna osnova potraživanja zakupnine po osnovi čl. 519. ZOO-a pa tužiteljica kao vlasnica nekretnine od tuženika koji je očigledno koristio njezinu nekretninu nakon isteka ugovora o zakupu sklopljenog sa prijašnjom vlasnicom ima pravo na naknadu za korištenje njezine nekretnine prema pravilima o stjecanju bez osnove.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2569/15-2 od 12. srpnja 2017.

UGOVOR O NAJMU

(Čl. 150. Zakona o obveznim odnosima - NN.35/05; 41/08 i 125/11)

Ukoliko se najmoprimac pismenom izjavom obvezao najmodavcu podmiriti dug s osnove najamnine do kraja određene godine, a najmodavac se suglasio sa takvom obvezom najmoprimca, tada se radi o sporazumu ugovornih stranaka koji predstavlja ugovor o nagodbi, zbog čega zastara počinje teći nakon što je tražbina dospjela, a ne od priznanja duga.

„Točno je da je priznanjem dugovanja od strane tuženice u lipnju 2007. g. došlo je do prekida zastare u smislu odredbe čl. 240. st. 1. ZOO, međutim, obzirom na postignuti sporazum stranaka da tuženica svoju obvezu u vezi plaćanja najamnine podmiri najkasnije do 2010. g. (bez naznake datuma, što znači do kraja te godine) nema osnove za primjenu odredbe čl. 245. st. 2. ZOO jer u konkretnom slučaju zastara nije počela teći iznova od priznanja budući da su se stranke ugovorom o nagodbi sporazumjele da tuženica podmiri tražbinu tužitelja najkasnije do kraja 2010. g., pa je u skladu s odredbom čl. 215. st. 1. ZOO zastara počela teći 01. siječnja 2011. g. Sukladno

stajalištu Vrhovnog suda RH (Revt-121/06 od 19. listopada 2006. g.) zastarni rok ne može početi teći prije dospijeca tražbine.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1486/15-3 od 7. siječnja 2016.

UGOVOR O DOŽIVOTNOM UZDRŽAVANJU

(Čl. 580. Zakona o obveznim odnosima - NN.35/05; 41/08 i 125/11)

Sud nije nadležan za sastavljanje ili prihvaćanje izmjena ili dopuna ugovora o doživotnom uzdržavanju, niti je nadležan provoditi postupak povodom izmjene ili dopune takvog ugovora već je jedino ovlašten ovjeriti takav ugovor.

„Prema tome, sud je nadležan jedino za ovjeru ugovora o doživotnom uzdržavanju, a ne za sastavljanje ili prihvaćanje izmjena ili dopuna (aneksa) tom ugovoru, niti je u nadležnosti suda provoditi postupak povodom izmjene ili dopune takvog ugovora, pa po prijedlogu predlagateljice prvostupanjski sud nije bio ovlašten provoditi bilo kakav postupak, zbog čega je potpuno pogrešno i bez ikakve osnove zaključkom od 01. ožujka 2016. g. predlagateljica pozvana na dostavu dokumentacije koja se odnosi na imovinu koja je predmet ranije sklopljenog ugovora o doživotnom uzdržavanju. Izmjena ili dopuna ugovora stvar je dispozicije ugovornih stranaka i o tome se ne odlučuje u sudskom postupku, pa je u konkretnom slučaju predlagateljica bila ovlaštena izmjenu ili dopunu već sklopljenog ugovora o doživotnom uzdržavanju u pisanom obliku dostaviti sudu u čijoj nadležnosti je jedino ovjera takvog ugovora.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2013/16-2 od 28. prosinca 2016.

UGOVOR O DOSMRTNOM UZDRŽAVANJU

(Čl. 589. Zakona o obveznim odnosima – NN. 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15)

Da bi se temeljem ugovora o dosmrtnom uzdržavanju dozvolila uknjižba prava vlasništva isti mora biti sastavljen u pisanom obliku i ovjeren od suca nadležnog suda ili potvrđen (solemniziran) po javnom bilježniku ili sastavljen u formi javnobilježničkog akta.

„Netočan je zaključak suda prvog stupnja da za Ugovor o dosmrtnom uzdržavanju nije propisana forma javnobilježničkog akta već je samo potrebno da na takvom ugovoru javni bilježnik ovjeri potpise stranaka sukladno čl.77. ZJ-a. Prema odredbi čl.580. ZOO-a ugovor o doživotnom uzdržavanju mora biti sastavljen u pisanom obliku te ovjeren od suca nadležnog suda ili potvrđen (solemniziran) po javnom bilježniku ili sastavljen u obliku javnobilježničkog akta, dok odredba čl.589. ZOO-a propisuje da se na ugovor o dosmrtnom uzdržavanju na odgovarajući način primjenjuju odredbe ZOO-a o ugovoru o doživotnom uzdržavanju, što znači da se i za ugovor o dosmrtnom uzdržavanju traži forma javnobilježničkog akta ili ovjera od suca. Uostalom iz samog Ugovora o dosmrtnom uzdržavanju od 4. kolovoza 2014. razvidno je da je isti i sastavljen u formi javnobilježničkog akta s time da se već u uvodu tog ugovora navodi da su stranke postavile zahtjev da u formi javnobilježničkog akta međusobno zakluče ugovor o dosmrtnom uzdržavanju. Prema tome u konkretnom slučaju nema primjene odredbe čl.77. ZJ-a na koje se poziva prvostupanjski sud

a kojom je propisana samo ovjera potpisa stranaka po javnom bilježniku, već se primjenjuje odredba čl.44. ZJ-a. Navedenom odredbom u st.2. propisano je da ukoliko sudionik sastavljene javnobilježničke isprave ne zna pisati to će se u ispravi naznačiti, a ako sudionik ne može pisati, u ispravi će se naznačiti razlog tome. Na ispravi je naznačeno da primatelj uzdržavanja ne može potpisati jer mu se tresu ruke. U tom slučaju prema st.3. istog zakonskog članka pozvat će se na njen zahtjev dva svjedoka ili još jedan javni bilježnik pred kojima će ona svojeručno staviti na ispravu svoj rukoznak, dok će njeno ime potpisati jedan od svjedoka ili drugi javni bilježnik označujući sebe kao potpisnika imena stranaka. Javni bilježnik je dužan upozoriti stranku na pravo da potpisivanju isprave budu nazočni svjedoci odnosno drugi javni bilježnik i to se upozorenje unosi u ispravu. Ovakvo upozorenje od strane javnog bilježnika nije unijeto u ispravu temeljem koje je zatražena i po prvostupanjskom sudu provedena uknjižba. Time što je u uvodu samog ugovora navedeno da su stranke izričito izjavile da ne traže nazočnost svjedoka akta, nije zadovoljeno prethodno navedenom upozorenju iz čl. 44. st.3. ZJ-a. Naime, stranke su izjavila da ne traže nazočnost svjedoka akta, ali nema upisanog upozorenja javnog bilježnika nakon sastavljanja akta, na pravo da potpisivanju isprave budu nazočni svjedoci, odnosno drugi javni bilježnik.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-474/16-2 od 31. listopada 2017.

UGOVOR O ZAJMU

(Čl. 20. st. 1. toč. 8. Zakona o rješavanju sukoba Zakona s propisima drugih zemalja u određenim odnosima – NN. 43/82, 72/82, NN 53/91 i 88/01)

U slučaju da je sklopljen usmeni ugovor o zajmu, a stranke nisu ugovorile primjenu prava određene države, mjerodavno je pravo države u kojoj se u vrijeme primitka ponude nalazilo prebivalište zajmodavca.

„Primjenom Zakona o rješavanju sukoba Zakona s propisima drugih zemalja u određenim odnosima (Sl. SFRJ 43/82, 72/82, NN 53/91 i 88/01 - dalje: ZRSZ) sud utvrđuje da je istim u čl.46. st.1. propisana nadležnost suda RH bez obzira što je tužiteljica državljanka Republike Srbije s prebivalištem u Beogradu iz razloga što tužena ima prebivalište u Republici Hrvatskoj. Kako obje parnične stranke iskazuju o tome da prilikom zaključivanja između njih pravnog posla- ugovora o zajmu nisu ugovorile primjenu prava određene države to je sukladno čl.20. st.1 toč.8. ZRSZ-a mjerodavno pravo mjesta gdje se u vrijeme primitka ponude nalazilo prebivalište zajmodavca, a kako je između stranaka nesporno da je do usmenog ugovora o zajmu i ispunjenja tog ugovora po tužiteljici došlo u Beogradu s time da je u trenutku zaključenja istog prebivalište tužiteljice kao zajmodavca bilo u Republici Srbiji to se u konkretnom slučaju na sporni odnos ima primijeniti pravo Republike Srbije i ovo Zakon o obligacionim odnosima Republike Srbije (Sl. list SFRJ 29/78, 39/85, 45/89, 57/89, Sl. list SRJ 31/93, dalje:ZOO RS).“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-422/16-2 od 4. listopada 2017.

IZDVAJANJE IZ SUSTAVA CENTRALNOG GRIJANJA PREKO ZAJEDNIČKE KOTLOVNICE

(Čl. 9. Zakona o obveznim odnosima - NN. 35/05, 14/08, 125/11 i 78/15)

Tuženik nije u obvezi podmiriti trošak za toplinsku energiju koja mu nije isporučena bez obzira što se iz zajedničkog sustava grijanja preko zajedničke kotlovnice izdvojio na nezakonit način.

„Naime, ukoliko se tuženik doista nezakonito izdvojio iz sustava centralnog grijanja preko zajedničke kotlovnice, tada mu tužitelj nedvojbeno nije bio niti u mogućnosti pružiti uslugu, a iz činjeničnih utvrđenja ne proizlazi da bi suvlasnici zbog tuženikovog izdvajanja trpjeli štetu, niti je sporno da tuženik plaća zajedničku pričuvu, a eventualni zahtjevi koje bi drugi suvlasnici imali prema tuženiku zbog nespornog izdvajanja nisu predmet ovog spora. Prema tome, kako se tuženik evidentno izdvojio iz sustava centralnog grijanja preko zajedničke kotlovnice, a posljedica čega je da mu tužitelj nije bio u mogućnosti isporučiti toplinsku energiju, to tužitelj nije ovlašten od tuženika potraživati utuženu tražbinu. Obzirom na navedeno, stajalište je ovoga suda da bi obvezivanje tuženika da plati predmetnu tražbinu za toplinsku energiju koja mu nije isporučena, bilo protivno načelu jednake vrijednosti činidaba te načelu savjesnosti i poštenja (tako i VS RH broj Rev-x 670/11-2 od 10. studenog 2011. godine).“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-146/17-2 od 28. lipnja 2017.

ODGOVORNOST NARUČITELJA I IZVOĐAČA RADOVA

(Čl. 1108. Zakona o obveznim odnosima - NN.35/05; 41/08 i 125/11)

Naručitelj i izvođač radova solidarno odgovaraju trećoj osobi za štetu koja nastane kao posljedica izvođenja tih radova.

„Drugotuženik nije u pravu kada u žalbi ističe da nije bilo osnove za prihvaćanje tužbenog zahtjeva na temelju čl. 1108. ZOO-a, kojim je propisano da naručitelj i izvođač radova na nekretnini solidarno odgovaraju trećoj osobi za štetu koja joj nastane u vezi s izvođenjem tih radova. Kod toga drugotuženik pravilno navodi da tužitelju nije prouzročena šteta pri izvođenju radova, no to nije niti odlučno jer tumačenjem volje zakonodavca pri donošenju citirane odredbe ovaj sud smatra da se odgovornost izvođača i naručitelja proteže ne samo na situacije kada u vrijeme izvođenja radova nastane šteta, nego i na one situacije u kojima je nastanak štete posljedica izvođenja radova, što u tom slučaju predstavlja vezu između radova i nastale štete. U tom smislu ukazuje se da iz odluke Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj: Rev-1881/97-2 od 14. ožujka 2000.g. (objavljene u Izboru odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske 2/2000) proizlazi da javno poduzeće za ceste kao investitor, a ujedno i izvođač odvodnog kanala uz cestu odgovara za štetu zbog prelijevanja voda iz kanala na susjedne nekretnine.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1285/16-2 od 3. kolovoza 2017.

UGOVOR O FINANCIJSKOM LEASINGU

(Čl. 371. Zakona o obveznim odnosima - NN.35/05; 41/08 i 125/11)

Ugovor o financijskom leasingu smatra se kombiniranim pravnim poslom koji sadrži elemente ugovora o zakupu i ugovora o kupoprodaji s obročnom otplatom cijene, a tražbina s osnove tog ugovora zastarijeva u općem zastarnom roku.

„Po ocjeni ovog suda, neosnovano je i tuženikovo inzistiranje na prigovoru zastare potraživanja, jer je tužbeni zahtjev utemeljen na obveznopравnom odnosu Ugovora o financijskom leasingu koji je zaključen 3. ožujka 2008., a Ugovor je zaključen u trajanju od 60 mjeseci (trajanje leasinga; toč. 2 Ugovora; konstatirano je da je zahtjev za naplatu postavljen nakon propasti (uništenja) vozila u prometnoj nesreći koja se dogodila 25. travnja 2010., čime je onemogućeno daljnje izvršavanje sadržaja predmetnog Ugovora, tako da nema dvojbe da tužitelj nije prekasno (nakon nastupa zastare) zatražio naplatu potraživanja, jer je pokrenuo ovršni postupak podnošenjem ovršnog prijedloga nadležnom javnom bilježniku 2. prosinca 2011., a po ocjeni ovog suda u predmetnom odnosu treba primijeniti opći zastarni rok od 5 godina, u smislu primjene odredbe čl. 371. ZOO-a. Naime, ovaj sud ocjenjuje da je predmetni pravni posao (Ugovor o leasingu) kombinirani pravni posao koji sadrži elemente ugovora o zakupu i elemente ugovora o kupoprodaji s obročnom otplatom cijene (takvo materijalnoправno stajalište izraženo je u presudi ovog suda br. Gž-3202/11-2 od 5. veljače 2013.), u kojem odnosu se primjenjuje opći zastarni rok.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-3206/14-2 od 19. kolovoza 2016.

UGOVOR O LEASINGU

(Čl. 9. Zakona o obveznim odnosima - NN.35/05; 41/08 i 125/11)

Tuženica koja je koristila vozilo temeljem ugovora o leasingu i koja se vodila u evidencijama Ministarstva unutarnjih poslova kao korisnica tog vozila u obvezi je podmiriti tražbinu s osnove neplaćene parkirališne karte za to vozilo.

„Naime, tužitelj pasivnu legitimaciju tuženice od koje zahtjeva isplatu iznosa od 900,00 kn s osnove izdanih dnevnih parkirališnih karata za parkiranje vozila reg. oznake ZG __-EJ na javnim parkiralištima u gradu Zagrebu s naplatom, temelji na činjenici da je tuženica u prijeporno vrijeme bila korisnica navedenog vozila, odnosno korisnica leasinga, te navedeno i dokazuje Uvjerenjem Ministarstva unutarnjih poslova, PU Zagrebačka, od 15. svibnja 2015. prema kojem je u službenoj evidenciji registracije cestovnih vozila MUP-a RH, vlasništvo osobnog automobil te reg. oznake bilo evidentirano na E. d.o.o. Z. u vremenu od 18. siječnja 2011. do 31. siječnja 2013., dok je kao korisnik za isto razdoblje bila evidentirana tuženica. Obzirom da tuženica nije pobijala činjenicu da je u prijeporno vrijeme koristila predmetno vozilo kao korisnica leasinga na kojoj činjenici tužitelj i temelji njezinu pasivnu legitimaciju u ovom sporu, a uvažavajući nespornu činjenicu da je tuženica i u službenim evidencijama MUP-a evidentirana kao korisnica predmetnog vozila, može se sa dovoljnom izvjesnošću zaključiti da je tuženica primatelj leasinga kojoj je vozilo prepušteno na korištenje na temelju pravnog posla - ugovora o leasingu, pa stoga u konkretnom slučaju i korisnica javnog parkirališta u smislu čl.3. st.4. Odluke.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2496/16-2 od 22. svibnja 2017.

ODGOVORNOST PRIJEVOZNIKA ZA SIGURNOST PUTNIKA

(Čl. 648. st. 1. Zakona o obveznim odnosima - NN.35/05; 41/08 i 125/11)

Fizički sukob između putnika koji rezultira oštećenjem zdravlja, povredama ili smrću putnika ne predstavlja drugi uzrok koji bi prijevoznika ekskulpirao od njegove objektivne odgovornosti.

„S tim u vezi, a suprotno žalbenim navodima, ovaj sud slaže se sa ocjenom prvostupanjskog suda da eventualni fizički sukobi između putnika koji mogu rezultirati oštećenjem zdravlja, povredama ili smrću putnika ne predstavljaju takav drugi uzrok koji bi tuženike kao prijevoznike ekskulpirao od njihove objektivne odgovornosti u smislu zakonske odredbe čl. 648.st.1. ZOO-a. Naime odgovornost prijevoznika za sigurnost putnika ne odnosi se samo na odgovornost u svezi sa vožnjom i stanjem vozila već i na zaštitu putnika od protupravnih radnji drugih putnika koje mogu imati za posljedicu tjelesne ozljede ili smrt putnika. Stoga je pravilno stajalište prvostupanjskog suda da se u konkretnom slučaju protupravne radnje putnika u vlaku ne smatraju stranim uzrokom koji se ne bi mogao predvidjeti pa obzirom da tuženici tijekom postupka nisu ukazivali na neke druge okolnosti koje bi ih oslobodile njihove objektivne odgovornosti, to je prvostupanjski sud ocjenom da su tuženici odgovorni za smrt prednika tužitelja, pravilno primijenio materijalno pravo iz čl. 684. st. 1. u svezi sa čl. 206. st. 1. ZOO-a.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-2275/15-2 od 25. listopada 2017.

OVLASTI OSOBA REGISTRIRANIH ZA PRIJEVOZ PUTNIKA

(Zakon o sigurnosti prometa na cestama - NN.82/92; 5/93; 6/93; 6/93; 29/94; 43/96; 46/96; 54/96; 105/04 i 67/08)

Tuženik nema ovlaštenje parkirati svoje taxi vozilo na taxi stajalištu koje se nalazi na području na kojem nema ovlast za vršenje taxi prijevoza.

„Naime, prema sadržaju zapisnika o preuzimanju tuženikovog vozila te fotografije tog vozila, list 5. i 6. prvostupanjskog spisa tuženik je predmetno vozilo parkirao (vidljivo iz fotografije s lista 6.) na mjestu rezerviranom za taxi vozila (taxi promet) na području grada S., što znači da je tužiteljevo vozilo bilo parkirano na mjestu rezerviranom za korištenje povlaštenim taxi prijevoznicima. Tužitelj tijekom prvostupanjskog postupka nije dokazao da ima ovlast za vršenje taxi prijevoza na području grada S., a prema nespornom sadržaju njegove ovlasti on je ovlašten vršiti taxi prijevoz na području svoje županije a izvršiti samo odgovarajući prijevoz na zahtjev naručitelja kada je krajnja točka prijevoza izvan same njegove djelatnosti, dakle samo u takvom slučaju ovlašten je dovesti naručitelja do destinacije izvan zone svoje redovne djelatnosti, čime prestaje njegova prijevoznička ovlast na području izvan zone njegove registrirane djelatnosti. Dakle, i po ocjeni ovog suda tuženik nije imao (načelno) ovlast parkirati svoje taxi vozilo na taxi stajalištu grada S. nego ga je bio ovlašten koristiti samo za zaustavljanje automobila (taxi vozila) za iskrcaj putnika u slučaju prijevoza putnika s područja na kojem ima registriranu djelatnost taxi prijevoza. Prema tome, u konkretnom slučaju parkiranje tuženikovog vozila ne može se tumačiti

kao parkiranje tog vozila temeljem obavljenog registriranog prijevoza putnika temeljem tuženikovih poslovnih ovlasti, jer i u slučaju točnosti tuženikove tvrdnje da je u Split prevezao putnika u skladu s njihovom narudžbom i u skladu sa svojim zakonskim i teritorijalnim ovlastima, ostavljanje njegovog taxi vozila na predmetnom mjestu, rezerviranom za taxi vozila koja na splitskom području vrše ovlaštenu prijevoz, predstavlja prekoračenje tuženikovih ovlasti, odnosno vršenje nepripadajućih ovlasti.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-336/17-2 od 18. listopada 2017.

UGOVOR O OSIGURANJU

(Čl. 905. st. 1. Zakona o obveznim odnosima – NN. 53/91., 73/91., 111/93., 3/94., 7/96., 91/96., 112/99. i 88/01.)

Tužitelj koji u polici kasko osiguranja nije naznačen kao osiguranik ne može ostvarivati prava iz osiguranja po toj polici, bez obzira što je sa osiguravateljem sklopio tu policu.

„Točno je da tuženik nije dokazao da bi prilikom zaključenja navedene police tužitelju, ugovaratelju osiguranja bili uručena pravila za kasko osiguranje motornih vozila koja se nalaze u spisu predmeta u presliku i predani su uz podnesak tuženika od 13.6.2006. godine. Prema samom tekstu police koja se nalazi u spisu predmeta osiguranik je XX Leasing d.o.o, a ugovaratelj je O. G. vl. P. S.. Prema citiranim pravilima (uvodne odredbe) st. 2. toč. 2. ugovaratelj osiguranja je fizička ili pravna osoba koja s osiguravateljem zaključuje ugovor o osiguranju. Ugovaratelj osiguranja i osiguranik mogu biti iste osobe, dok je prema toč. 3. osiguranik osoba čija je stvar, odnosno materijalni interes osiguran i kojoj pripadaju prava iz osiguranja. Kada je sud prvog stupnja otklonio prigovor aktivne legitimacije temeljem odredaba čl. 897. i 924. ZOO tada je zanemario prije citiranu odredbu čl. 905. st. 1. ZOO. Bez obzira što je izvjesno utvrđeno da navedena pravila kasko osiguranja nisu uručena tužitelju prilikom sklapanja ugovora o osiguranju, tužitelj kao ugovaratelj osiguranja u navedenoj polici nije označen istovremeno kao osiguranik, te temeljem citirane odredbe čl. 905. st. 1. ne može vršiti prava iz osiguranja već je to jedino osiguranik, bez obzira što je tužitelj sklopio navedenu policu.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-691/17-2 od 7. lipnja 2017.

ODGOVORNOST OSIGURANIKA

(Čl. 87. st. 3. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju – NN. 150/08)

Za štetu nastalu neprijavlivanjem prestanka statusa osigurane osobe zbog prestanka obavljanje samostalne djelatnosti tuženik odgovara bez obzira na krivnju.

„Imajući u vidu da je tuženik imao status osigurane osobe kao osoba koja na području Republike Hrvatske obavlja gospodarsku djelatnost obrta i s obrtom izjednačenih djelatnosti, te da je takav status kao fizička osoba bio dužan sam prijaviti zbog čega je kao takav sam bio obavezan davati određene podatke u svezi sa svojim pravima i obvezama, odnosno izvršiti prijavu odjave

statusa osigurane osobe uslijed prestanka obavljanja samostalne djelatnost pa i bez obzira što je taj prestanak djelatnosti s danom 31. prosinca 1996.g. upravnim rješenjem Gradskog ureda za gospodarstvo, Odjel za upravno pravne poslove, Odsjek za vođenje obrtnog registra od 04. studenog 1998.g. utvrđen po sili zakona stoga što do tog datuma nije uskladio poslovanje svoje radnje i upisao obrt sukladno čl.83. st.2. Zakona o obrtu koji je bio na tada na snazi. Stoga tuženik za štetu nastalu neprijavljuvanjem prestanka statusa osigurane osobe uslijed prestanka obavljanja samostalne djelatnost (soboslikarske i ličilačke), odgovara bez obzira na krivnju sukladno naprijed citiranim zakonskim odredbama jer protivno žalbenim navodima isticanim i u prvostupanjskom postupku, tuženik ne spada u krug osiguranih osoba koji odgovaraju za štetu samo ako su znale ili morale znati da su dani podaci neistiniti ili netočni, odnosno ako su znale ili morale znati za promjene koje utječu na gubitak ili opseg prava, a te promjene nisu prijavile, a niti se o zahtjevu tužitelja kako to tvrdi žalba, ne može odlučiti samo primjenom odredbe čl.112. očito Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju („Narodne novine“ broj:150/08) koji je stupio na snagu 01. siječnja 2009.g. koja je identičan odredbi čl.84. ZZO/93, čl.109. ZZO/01 i čl.118. ZOZO-a, a ne uvažavajući ostale zakonske odredbe kojima je u posebnoj Glavi svih naprijed citiranih Zakona uređena naknade štete.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-2947/15-3 od 15. travnja 2016.

PRAVO REGRESA

(Čl. 218. Zakona o službi u oružanim snagama - Službeni list SFRJ br. 7/85, 20/89, 40/89 i 26/90)

Ukoliko odgovornost Republike Hrvatske proizlazi iz Zakona o službi o oružanim snagama tada Republika Hrvatska ima pravo od pripadnika oružanih snaga Republike Hrvatske tražiti naknadu iznosa koji je isplatila oštećeniku s osnove naknade štete u roku od 6 mjeseci od kada je izvršila tu isplatu.

„Iako je pogrešna teza tužitelja isticana u žalbi da se u ovoj pravnoj stvari po pitanju isplate regresne štete ima primijeniti Zakon o odgovornosti za štetu nastalu uslijed terorističkih akata i javnih demonstracija ("Narodne novine" broj: 117/03), obzirom da je u naprijed navedenoj presudi Općinskog suda u D., koja je djelomično preinačena u pogledu visine štete presudom Županijskog suda u B. jasno izračen stav da se u konkretnom slučaju ne radi o ratnoj šteti, već da odgovornost Republike Hrvatske u konkretnom slučaju proizlazi iz ZORH-a, po pitanju regresa isplate štete u ovoj pravnoj stvari valja, prema mišljenju ovog suda, primijeniti Zakon o službi o oružanim snagama ("Službeni list SFRJ broj: 7/85, 20/89, 40/89 i 26/90), koji je važio u vrijeme počinjenja štete u Republici Hrvatskoj temeljem Zakona o preuzimanju saveznih zakona iz područja obrane koji se u Republici Hrvatskog primjenjuju kao republički propisi ("Narodne novine broj: 52/91) iz koje odredbe čl. 218. jasno proizlazi da je za štetu koju vojna osoba u vezi s obavljanjem službe počini trećoj osobi odgovara Republika Hrvatska (st. 1.), dok ista od vojne osobe ima pravo tražiti naknadu iznosa isplaćenog trećim osobama, ako je vojna osoba štetu počinila namjerno ili iz krajnje nepažnje (st. 3.), a takav zahtjev prema vojnoj osobi zastarijeva u roku od 6 (šest) mjeseci od dana isplate, sukladno st. 4. istog članka.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-932/16-2 od 9. listopada 2017.

PRAVO REGRESA

(Čl. 72.a st. 1. i 2. Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi – NN.108/12, 144/12, 81/13 i 112/13)

Jamci dužnika nad kojim je otvorena predstečajna nagodba, svoje dospjele i nedospjele tražbine koje imaju prema dužniku ovlaštenu su ostvariti u postupku predstečajne nagodbe.

„Sud prvog stupnja ocijenio je, utvrdivši mjerodavnim čl. 72.a st. 1. i 2. Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi (Narodne novine, broj: 108/12, 144/12, 81/13 i 112/13 – nastavno: ZFPPN), relevantnim to što tužitelj svoju tražbinu s osnove jamstva nije prijavio u postupak predstečajne nagodbe. Navedeni zaključak je pravilan jer je sukladan navedenoj zakonskoj odredbi, smisao koje je da i jamci dužnika dospjele i nedospjele tražbine koje imaju prema dužniku ostvaruju upravo u postupku predstečajne nagodbe, pravodobnom prijavom, dok u protivnom nastupa posljedica nemogućnosti ostvarenja njihove tražbine. U tom smislu je i Visoki trgovački sud Republike Hrvatske odbacio tužiteljevu žalbu protiv rješenja kojim je odobreno sklapanje predstečajne nagodbe između dužnika V.V. d.o.o. i njegovih vjerovnika, čime je nastupila pravomoćnost tog rješenja.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1482/16-2 od 27. listopada 2016.

PRAVO REGRESA

(Čl. 87. st. 3. Zakona o osiguranju – NN. 46/97, 116/99 i 11/02)

O osnovanosti zahtjeva osiguravajućeg društva prema osiguraniku koji se odnosi na regres isplaćene štete prosuđuje se temeljem Zakona o osiguranju.

„Odredbom čl. 963. st. 1. ZOO normiran je prijelaz osiguranikovih prava prema odgovornoj osobi na osiguratelja (subrogacija), međutim, oštećena M. H. nije osiguranik tužitelja, nego je tuženik njegov osiguranik, pa iz tog razloga ne dolazi u obzir primjena odredbe čl. 963. st. 1. ZOO, a niti iz razloga što je taj Zakon stupio na snagu 01. siječnja 2006. g. (jedino su se odredbe čl. 26. st. 1. – 3. i čl. 29. st. 2. – 6. i st. 8. počele primjenjivati nakon isteka dvije godine od dana stupanja na snagu toga Zakona), a prometna nezgoda se dogodila 01. rujna 2002. g. Zahtjev tužitelja prema tuženiku (njegovom osiguraniku) odnosi se na regres isplaćene štete, pa je mjerodavni materijalnopravni propis u konkretnom slučaju Zakon o osiguranju (NN 46/97, 116/99 i 11/02) koji je važio u vrijeme nastanka prometne nezgode, a prestao je važiti 01. siječnja 2006. g. (stupanjem na snagu Zakona o osiguranju - NN 151/05).“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2535/16-2 od 24. travnja 2017.

IZGUBLJENA ZARADA

(Čl. 1095. st. 1. Zakona o obveznim odnosima – NN. br. 35/05 i 41/08)

Prilikom utvrđivanja visine izgubljene zarade nije odlučno da li je oštećenik bio prijavljen kod poslodavca kao radnik, niti je odlučan način na koji je poslodavac oštećeniku isplaćivao plaću.

„Prema ustaljenoj sudskoj praksi, zaradom se smatra svaka materijalna korist koja se postiže radom. Stoga nije osnovano stajalište prvostupanjskog suda da u zaradu tužitelja ne ulazi dio plaće za koji on tvrdi da ga je u TD Š. d.o.o. iz B. (u kojem je tužitelj radio do štetnog događaja), primao "isplatom na ruke". Sud smatra da se radi o nezakonitom obračunu plaće od strane poslodavca tužitelja i da na novčane iznose koje je tužitelj primio na ruke i koji su navedeni u Rekapitulaciji (osobnog dohotka tužitelja i drugih zaposlenika), nisu plaćeni porezi i doprinosi, pa da tužitelj ne može temeljiti svoj tužbeni zahtjev na (i) na tim isplata. Međutim, osnovano tužitelj u žalbi ističe da se način obračuna plaće za vrijeme dok je radio u TD Š. d.o.o. i vođenje evidencije na nepropisan način ne mogu staviti njemu na teret, niti se zbog toga mogu umanjivati njegova prava u odnosu na naknadu štete s osnove izgubljene zarade. U tom kontekstu valja dodati, također uzimajući u obzir relevantnu sudsku praksu, da kod utvrđenja visine izgubljene zarade nije odlučno je li oštećenik uopće bio prijavljen kao radnik. Stoga ne može biti odlučan niti način na koji je poslodavac radniku (oštećeniku) isplaćivao plaću.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2420/15-2 od 11. svibnja 2017.

IZGUBLJENA ZARADA

(Čl. 1045. Zakona o obveznim odnosima – NN. 35/05 i 41/08)

Ukoliko tuženik nije sudjelovao u upravnom postupku u kojem je tužitelju priznato pravo na invalidsku mirovinu tada je sud ovlašten u parničnom postupku raspravljati o uzročnoj vezi između prometne nezgode i nastanka profesionalne nesposobnosti tužitelja.

„Nadalje, sud je načelno vezan za odluku upravnog suda, ali ta ga odluka obavezuje samo u granicama njegove pravomoćnosti o tome postoji li neko pravo ili pravni odnos, a isto tako ono obavezuje samo ukoliko postoji identitet stranaka u postupku pa kako tuženik nije sudjelovao u upravnom postupku u kojem je tužitelju priznato pravo na invalidsku mirovinu, u ovom parničnom postupku imao je mogućnost raspravljati o spornoj uzročnoj vezi. Naime, sporno je u postupku bila uzročna veza između prometne nesreće od 27. kolovoza 2009.g. te nastanka profesionalne nesposobnosti za rad tužitelja uslijed čega je istome priznato pravo na invalidsku mirovinu.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2227/15-2 od 6. lipnja 2017.

RENTA S OSNOVE IZGUBLJENE ZARADE

(Čl. 196. Zakona o obveznim odnosima - NN.53/91; 73/91; 111/93; 3/94; 7/96; 91/96; 112/99; 88/01)

U naknadnim parničnim postupcima radi povećanja rente s osnove istog štetnog događaja nije dopušteno preispitivati pravomoćno presuđen opseg suodgovornosti tužitelja.

„Upravo iz sadržaja citirane odredbe čl.196. ZOO-a i naravi samog postupka povećanja ranije dosuđene naknade proizlazi pravilnost stajališta prvostupanjskog suda da se presuđeni opseg suodgovornosti tužitelja utvrđen u presudi broj Gž-___/90-2 od 30.10.1990.g. kojom je djelomično potvrđena a djelomično preinačena prvostupanjska presuda broj Pn-___/85 od 22.05.1990.g. ne može preispitivati u naknadnim parnicama radi povećanja takve rente (o tome je istovjetno i primjenjivo stajalište izrazio i Vrhovni sud Republike Hrvatske u odlukama broj Rev-2258/83 od 10.04.1984.g., Rev-1775/86 od 28.01.1987.g., Rev-444/03 od 28.04.2005.g., Rev-722/01 od 09.05.2011.g.). Obzirom da je utvrđena odgovornost pravnog prednika tuženih izravna poveznica za otklon prigovora limita odgovornosti iz odredbe čl. 21. (tada važećeg) Zakona o ugovorima o prijevozu željezničkim prometom (Službeni list SFRJ, broj 2/74 i 17/90) koja je propisivala da pravni prednik tuženika odgovara za štetu po načelima i propisima odgovornosti za štetu u Zakonu o obveznim odnosima a da se takve odgovornosti mogao osloboditi tek ako dokaže da štetu nije uzrokovao namjerno ili krajnjom nepažnjom, a kako je propustio održavati stepenice vlaka na kojima je tužitelj stradao čistima, a vrata na ulazu u koji je uskakao tužitelj zatvorenim, postupao je krajnje nepažljivo pa se stoga ne može pozivati na odredbe o limitiranoj odgovornosti, pravilno je prvostupanjski sud odbio i takav prigovor tuženih.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2033/16-2 od 17. kolovoza 2017.

NAKNADA ŠTETE ZBOG IZGUBLJENE ZARADE

(Čl. 189. Zakona o obveznim odnosima – NN. 35/05, 41/08 i 125/11)

Tužitelji imaju pravo na naknadu štete zbog izgubljene zarade radi neosnovanog boravka u pritvoru od Republike Hrvatske.

„Po ocjeni ovog drugostupanjskog suda ne radi se o situaciji da bi izgubljenu zaradu zbog neosnovanog boravka u pritvoru tužitelji mogli opravdano tražiti od poslodavca TD I. d.o.o. S., kod kojeg su poslodavca bili zaposleni. To zato što je prvostupanjski sud, a što i nije sporno između samih stranaka, utvrdio sve elemente odgovornosti za štetu tuženika, dakle štetnika – RH, štetnu radnju – neosnovan boravak u pritvoru, štetu – izgubljenu zaradu, uzročnu vezu i protupravnost – citirane odluke kaznenog suda kojom je odbijena optužba odnosno tužitelji oslobođeni optužbe u kaznenom postupku, a što je temelj dosude štete prema odredbi čl. 480. ZKP-a, a i odredbama čl. 154. i 189. ZOO-a. Slijedom toga, nije u pravu tuženica osporavajući materijalno pravo, budući je isto pravilno primijenjeno kada je šteta, koja po svojoj visini nije niti osporena po tuženici, dosuđena tužiteljima. Preciznije, ne radi se o razlozima u kojima tužitelji kao zaposlenici nisu radili zbog razloga navedenih u čl. 93. st. 1. ZR-a pa da bi imali pravo na naknadu plaće od poslodavca, već se radi o izvanrednoj situaciji i izvanugovornoj odgovornosti za štetu RH zbog neosnovanog boravka u pritvoru, što je poseban vid odgovornosti za štetu određen upravo posebnim zakonom, odredbom citiranog čl. 480. st. 1. ZKP-a, koji upućuje na navedene propise obveznog prava.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-1986/16-2 od 27. travnja 2017.

IZGUBLJENA DOBIT

(Čl. 1089. st. 1. i 3. Zakona o obveznim odnosima -NN.53/91; 73/91; 111/93; 3/94; 7/96; 91/96; 112/99 i 88/01.)

Da bi oštećenik ostvario pravo na naknadu štete zbog izgubljene dobiti od poljoprivredne proizvodnje potrebno je utvrditi da li je oštećenik zemljište obrađivao u vrijeme štetne radnje i da li bi prema redovnom tijeku stvari nastavio s obradom i proizvodnjom određene poljoprivredne kulture.

„U prvostupanjskom te u žalbenom postupku sporno je da li je prednik tužiteljice prije izgradnje šahta, što se smatra štetnom radnjom obzirom da je poduzeta bez dozvole vlasnika i provedenog postupka izvlaštenja, predmetnu parcelu obrađivao i na njoj sadio krumpir te da li zbog postupanja tuženice tužiteljica zbog nemogućnosti obrade dijela zemljišta u površini od 165 m² trpi štetu s osnova izgubljene zarade od proizvodnje i prodaje krumpira u iznosima utvrđenim poljoprivrednim vještačenjem. Da bi oštećenik ostvario pravo na naknadu štete zbog izgubljene dobiti od poljoprivredne proizvodnje nije dovoljno utvrđenje da se radi o zemljištu pogodnom za proizvodnju određene ili određenih ratarskih kultura već je potrebno utvrditi da li je oštećenik to zemljište obrađivao u vrijeme štetne radnje i da li bi prema redovnom tijeku stvari nastavio s obradom i proizvodnjom, u konkretnom slučaju krumpira.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1517/16-2 od 25. svibnja 2017.

ODGOVORNOST REPUBLIKE HRVATSKE ZA NAKNADU ŠTETE

(Čl. 154. Zakona o obveznim odnosima – NN. 53/91., 73/91., 111/93., 3/94., 7/96., 112/99. i 88/01.)

Vlasnik dijela zemljišta koje je Republika Hrvatska bespravno oduzela bez postupka izvlaštenja ima pravo na naknadu štete temeljem Zakona o obveznim odnosima u visini prometne vrijednosti tog dijela zemljišta.

„Budući da je prvostupanjski sud utvrdio da je tužitelju u postupku izvlaštenja izvlašten dio predmetnih nekretnina u ukupnoj površini od 1025 m² a da je autoput izgrađen na ukupnoj površini predmetnih nekretnina od 1157 m², pravilno je utvrđenje prvostupanjskog suda da je na taj način tuženik bespravno tužitelju oduzeo površinu predmetnog zemljišta od 132 m² jer ta površina tužitelju nije izvlaštena. Međutim, pogrešan je stav prvostupanjskog suda da tužitelju za tu površinu pripada naknada temeljem čl. 33. st. 3. ZV-a. Citirana zakonska odredba, po mišljenju ovoga suda, ne može biti pravni osnov za dosudu naknade za dio tužiteljevog zemljišta u površini od 132 m² kojeg je tuženik bespravno zauzeo i na njemu sagradio autocestu. Taj dio zemljišta je tužitelju oduzet i on više nije vlasnik tog zemljišta pa se na njega ne može primijeniti odredba čl. 33. st. 3. ZV-a koja se primjenjuje samo ukoliko je neka osoba vlasnik nekog zemljišta, ali je podvrgnuta ograničenjima glede raspolaganja tim zemljištem. Na opisani način, bespravnim oduzimanjem tužitelju zemljišta u površini od 132 m² je tuženik oštetio tužitelja pa stoga tužitelju pripada naknada štete temeljem čl. 154. st. 1. bivšeg Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, br. 53/91., 73/91., 111/93., 3/94., 7/96., 112/99. i 88/01. – dalje u tekstu: ZOO) koji se, obzirom na vrijeme nastanka obveznog odnosa, u ovom postupku primjenjuje temeljem odredbe čl.

1163. st. 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, br. 35/05.) budući da je tužitelju taj dio zemljišta u površini od 132 m² oduzet 2005. godine. Tužitelju pripada naknada štete u visini prometne vrijednosti tog dijela zemljišta a prvostupanjski sud je tu prometnu vrijednost temeljem provedenog vještačenja utvrdio u iznosu od 6.600,00 kn i taj iznos tužitelju dosudio kao naknadu.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, GŽ-496/16-2 od 30. lipnja 2017.

ODGOVORNOST REPUBLIKE HRVATSKE

(Čl. 13. Zakona o sustavu državne uprave – NN. 75/93 i 92/96)

Za štetu nastalu nezakonitim ili nepravilnim radom tijela državne uprave, tijela lokalne ili područne (regionalne) samouprave odnosno pravnih osoba koje imaju javne ovlasti u povjerenim poslovima državne uprave Republika Hrvatska odgovara po načelu objektivne odgovornosti.

„Odgovornost Republike Hrvatske za štetu nastalu nezakonitim ili nepravilnim radom tijela državne i javne uprave propisana je odredbom čl. 13. primjenjivog Zakona o sustavu državne uprave (NN br. 75/93 i 92/96), prema kojoj štetu koju građaninu, pravnoj osobi ili drugoj stranci nastane nezakonitim ili nepravilnim radom tijela uprave, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno pravnih osoba koje imaju javne ovlasti u povjerenim poslovima državne uprave, naknadauje Republika Hrvatska. Ustavni sud Republike Hrvatske je u odluci br. U-III-2314/06 od 21. veljače 2007. (NN br. 36/07), zauzeo stajalište da za postojanje javno pravne odgovornosti države za štetu u smislu čl. 13. Zakona o sustavu državne uprave, trebaju biti kumulativno ispunjene tri pravne pretpostavke: prvo, nezakoniti ili nepravilan rad tijela državne uprave; drugo, postojanje štete koja je zbog toga nastala i treće, uzročna veza između nezakonitog ili nepravilnog rada tijela državne uprave i nastale štete (pri čemu je bitno dokazati da je nastala šteta neposredna posljedica nezakonitog ili nepravilnog rada tijela državne uprave, to jest da šteta ne bi nastala da njega nije bilo). Na taj način, Ustavni sud Republike Hrvatske je u citiranoj odluci, a ocjenjujući odgovornost Republike Hrvatske za štetu koja građanima nastane nezakonitim ili nepravilnim radom tijela državne uprave, tijela lokalne ili područne (regionalne) samouprave odnosno pravnim osobama koje imaju javne ovlasti u povjerenim poslovima državne uprave, u smislu odredbe čl. 13. Zakona o sustavu državne uprave, izrazio pravno shvaćanje da se radi o objektivnoj odgovornosti Republike Hrvatske za štetu, a koja se temelji na načelu uzročnosti, a ne na načelu krivnje. Pravnim shvaćanjima Ustavnog suda Republike Hrvatske, redovni sudovi u Republici Hrvatskoj su vezani, a što uključuje i prethodno navedeno pravno shvaćanje Ustavnog suda Republike Hrvatske.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-2788/16-2 od 12. listopada 2017.

ODGOVORNOST JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE

(Čl. 2. st. 1., čl. 3. st. 1. i čl. 4. Zakona o komunalnom gospodarstvu (NN. 26/03-pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11, 144/12, 94/13, 153/13 i 147/14)

Prenošenjem obveze uklanjanja snijega i leda na drugu pravnu ili fizičku osobu jedinica lokalne samouprave ne oslobađa se odgovornosti za štetu koja nastane nepridržavanjem te obveze.

„Međutim, navedena okolnost protivno žalbenim navodima ne isključuje odgovornost tuženika za naknadu štete budući da Zakon o komunalnom gospodarstvu propisuje da je tuženik kao jedinica lokalne samouprave dužan osigurati trajno i kvalitetno obavljanje komunalnih djelatnosti, a prenošenjem obveze uklanjanja snijega i leda na druge pravne ili fizičke osobe ne oslobađa se svoje obveze da preko komunalno-redarstvenih službi poduzima mjere kojima se osigurava provedba odredbi komunalnog reda, a ne oslobađa se niti od odgovornosti za štetu koja nastane zbog nepridržavanja navedene obveze, pa stajalište prvostupanjskog suda o odgovornosti tuženika za naknadu štete koju tužiteljica trpi zbog pada na zaleđenom nogostupu koje je u skladu s pravnim shvaćanjem Vrhovnog suda RH izraženim u odluci br. Rev-599/08 od 15. listopada 2013. u cijelosti prihvaća pravilnim i ovaj sud.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2529/16-2 od 7. studenog 2017.

NAKNADA NEIMOVINSKE ŠTETE

(Čl. 1101. st. 1. Zakona o obveznim odnosima - NN.35/05; 41/08 i 125/11)

Majka ima pravo na pravičnu novčanu naknadu neimovinske štete u slučaju smrti djeteta od onoga tko je prouzročio njegovu smrt neovisno od toga da li je postojala trajna zajednica života i emocionalna povezanost majke i djeteta.

„Protivno navodima žalbe, prvostupanjski sud iznio je jasne, iscrpne i logične razloge zbog kojih činjenicu da je sada pok. sin tužiteljice u školskoj dobi bio povjeren na čuvanje i odgoj djedu nije od nikakvog značaja na pravo tužiteljice na pravičnu novčanu naknadu neimovinske štete zbog njegove smrti jer ni odredba čl.1101. st.1. ZOO-a, a niti bilo koja druga odredba ZOO-a to pravo tužiteljici ne uvjetuje postojanjem trajne zajednice života i stupnjem emocionalne povezanosti majke i djeteta. Stoga prvostupanjski sud nije trebao niti utvrđivati postojanje ekonomske zajednice tužiteljice i njezinog pok. sina, niti da li su i koliko su bili emocionalno povezani, pa stoga ni analizirati i ocjenjivati iskaz tuženika o onome što mu je o odnosu njega, tužiteljice i očuha povjerio pok. M.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-107/16-2 od 7. rujna 2016.

NAKNADA NEIMOVINSKE ŠTETE

(Čl. 1101. Zakona o obveznim odnosima - NN.35/05; 41/08 i 125/11)

Bez obzira što očuh svoj odnos sa tužiteljem nije formalno legalizirao primjenom instituta posvojenja, tužitelj ima pravo na pravičnu novčanu naknadu neimovinske štete zbog smrti očuha, ukoliko je njihov odnos imao sva obilježja odnosa koji postoji između oca i sina.

„Prema odredbi čl. 1101. st. 1. ZOO-a, u slučaju smrti neke osobe, pravo na pravičnu novčanu naknadu neimovinske štete imaju članovi njezine uže obitelji (bračni drug, djeca i roditelji). Međutim, Vrhovni sud RH je (i) u odluci br. Rev-1549/11-2 od 8. travnja 2014., prihvatio potrebu ekstenzivnijeg tumačenja pojma ovlaštenika na naknadu neimovinske štete u slučaju smrti bliskog srodnika, bez primjene gramatičkog tumačenja odredbe koja definira pojam bliskih srodnika. Stoga se ne može prihvatiti stajalište prvostupanjskog suda da trećetužitelj nema pravo na pravičnu novčanu naknadu zbog smrti G. B., jer pastorak (posinak) nije taksativno naveden u krugu osoba koje prema odredbi čl. 1101. st. 1. i 2. ZOO-a, imaju pravo na pravičnu novčanu naknadu zbog pretrpljenih duševnih boli zbog gubitka bliske osobe. Zbog pogrešnog pravnog pristupa prvostupanjskog suda presuda u ovom dijelu ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama, konkretno o sadržaju i kvaliteti odnosa između G. B. i trećetužitelja, a koji je, prema tvrdnjama tužitelja, imao sva obilježja odnosa koji postoji između oca i sina. Ove činjenice su odlučne kod odgovora na pitanje ima li trećetužitelj pravo na naknadu štete zbog smrti G. B.. Nastavno, činjenica da G. B. svoj odnos s trećetužiteljem nije formalno legalizirao primjenom instituta posvojenja nije od odlučnog značaja, već je u okolnostima konkretnog slučaja valjalo utvrditi sadržaj i kvalitetu njihovog odnosa.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-6052/14-2 od 20. listopada 2016.

NAKNADA NEIMOVINSKE ŠTETE

(Čl. 1101. Zakona o obveznim odnosima - NN.35/05; 41/08; 125/11)

Posredni oštećenici imaju pravo na naknadu neimovinske štete samo zbog smrti ili teškog invaliditeta članova njihove uže obitelji.

„U ovom postupku II i III tužitelj niti ne tvrde da je nesporno protupravna radnja tuženika bila usmjerena prema njima već prema I-tužitelju, a samim time što su oni bili očevidci upućenih prijetnji I-tužitelju po tuženiku zbog čega su i pretrpjeli strah za supruga odnosno oca za kojeg su, u što ovaj sud ne sumnja, emotivno vezani, ne daje im pravo na pravičnu novčanu naknadu neimovinske štete zbog povrede prava osobnosti na duševno zdravlje. Jedino kada osobe prema kojima nije usmjerena štetna radnja, dakle posredni oštećenici, imaju pravo na pravičnu novčanu naknadu kojom se popravlja pretrpljena po njima neimovinska šteta jesu članovi uže obitelji zbog smrti ili teškog invaliditeta neke osobe (čl.1101. ZOO- a), što u ovom postupku nije slučaj.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2626/15-2 od 18. srpnja 2016.

NAKNADA NEIMOVINSKE ŠTETE

(Čl. 1046. Zakona o obveznim odnosima - NN.35/05; 41/08; 125/11)

Za ocjenu postojanja povrede prava osobnosti na dostojanstvo zatvorenika odlučno je utvrditi ukupnu kvalitetu života u konkretnoj ustanovi jer činjenica nezadovoljavajućeg prostora spavaonice sama po sebi ne predstavlja oblik poniženja niti nečovječnog postupanja kojim bi bilo povrijeđeno pravo osobnosti pritvoreniku.

„No unatoč tome je prvostupanjski sud po opširno i sadržajno provedenom dokaznom postupku pravilno zaključio da činjenica nezadovoljavajućeg prostora spavaonice, sama po sebi, ne predstavlja ni oblik poniženja niti nečovječnog postupanja od strane tužene prema tužiteljici kao pritvorenici kojim bi bilo povrijeđeno njezino pravo osobnosti jer je ranije opisanim omogućavanjem slobode kretanja tijekom dana, korištenjem sportskih sadržaja i omogućavanjem rada tužiteljici nadoknađena ograničenost prostora u spavaonici pa tužiteljica u žalbi neosnovano odriče značaj činjenicama utvrđenim u odnosu na cjelokupne uvjete boravka u Zatvoru u R. i u Z. jer su upravo te činjenice bitne za odluku o tužbenom zahtjevu, pa je osporavanje ocjene dokaza prvostupanjskog suda i na osnovi nje utvrđenih relevantnih činjenica rezultat pogrešnog žalbenog stajališta tužiteljice. To više što je prema stajalištu Europskog odbora za sprječavanje mučenja i neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja, Europskog suda za ljudska prava kao i Ustavnog suda Republike Hrvatske, za ocjenu postojanja povrede prava osobnosti na dostojanstvo zatvorenika (u konkretnom slučaju tužiteljice) odlučno utvrditi ukupnu kvalitetu života u konkretnoj ustanovi, kojem zahtjevu je prvostupanjski sud sadržajnim dokaznim postupku u potpunosti udovoljio te je raspravio opširne tužbene tvrdnje o manjkavostima tijekom boravka tužiteljice u Zatvoru.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2902/15-2 od 26. kolovoza 2016.

NAKNADA ŠTETE

(Čl. 26. st. 1. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu – NN. 85/06. i 67/08)

Rješenje Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje kojim tužitelju nije priznato pravo na temelju Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu jer mu zadobivena ozljeda nije priznata kao ozljeda na radu ne veže sud u parničnom postupku koji je tužitelj pokrenuo protiv poslodavca radi naknade štete zbog ozljede na radu.

„Tužitelj je tužbom od tuženika zatražio naknadu štete zbog pretrpljene ozljede na radu. U tužbi je naveo da je dana 26. srpnja 2010. godine prilikom podizanja vreća s brašnom koje su bile teške 50 kg, ozlijeđen na način da je došlo do puknuća trbušne stjenke. Prvostupanjski sud je utvrdio da je Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (dalje u tekstu: HZZO), rješavajući o tome da li tužitelju pripadaju prava na temelju Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu („Narodne novine“, br. 85/06. i 67/08. – dalje u tekstu: ZZOZZR) donio rješenje od 10. rujna 2010. godine kojim predmetna ozljeda tužitelju nije priznata kao ozljeda na radu jer je nastala kao posljedica bolesti. Prvostupanjski sud nalazi da je u ovom parničnom postupku vezan upravnim aktom kojeg je donijelo nadležno upravno tijelo i nije ovlašten ispitivati pravilnost toga akta ni ponovno utvrđivati razloge na temelju kojih tužitelju nije priznata ozljeda na radu. Takav stav prvostupanjskog suda nije osnovan. Prema odredbi čl. 26 st. 1. ZZOZZR-a, prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja za slučaj ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti osigurane osobe iz čl. 8., 9. i 10. toga Zakona ostvaruju nakon prethodno provedenog postupka utvrđivanja i priznavanja ozljede na radu. Upravni organ, dakle, nije odlučivao o tome da li tužitelju pripada naknada štete koju je pretrpio zbog predmetne ozljede, već da li mu zbog te ozljede pripadaju prava prema ZZOZZR-u. Stoga odluka upravnog organa ne može vezati sud u ovom postupku budući da je predmet ovog postupka utvrđivanje da li je tužitelj pretrpio štetu i odlučivanje o naknadi štete.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž R-81/15-4 od 9. lipnja 2017.

NAKNADA ŠTETE

(Čl. 1091. Zakona o obveznim odnosima - NN.35/05; 41/08 i 125/11)

Odredbe o sniženju naknade štete zbog slabog imovnog stanja odgovorne osobe ne primjenjuju se na pravne osobe bez obzira što bi isplatom iste protiv pravne osobe bio pokrenut stečajni postupak.

„U odnosu na stajalište tuženika da je prvostupanjski sud propustio primijeniti odredbu čl. 1091. ZOO-a valja navesti da se odredbe o sniženju naknade zbog slabog imovnog stanja odgovorne osobe ne primjenjuju na pravne osobe već samo na fizičke osobe (stajalište izraženo u odluci Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev-2106/88 od 18.04.1989.g.) jer se imovno stanje odgovorne osobe u takvom slučaju uzima kao socijalna kategorija i to tek ukoliko bi odgovorna osoba zbog plaćanja naknade sama došla u takvu oskudicu da bi time bio ugrožen njezin socijalni položaj odnosno njezina socijalna stabilnost. Evidentno je da se imovno stanje pravne osobe ne može tretirati i razmatrati iz perspektive socijalne kategorije.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž R-10/16-2 od 13. lipnja 2016.

NAKNADA ŠTETE

(Čl. 1045. Zakona o obveznim odnosima – NN. 35/05, 41/08, 125/11)

Trošak vještačenja prije pokretanja sudskog postupka radi utvrđivanja opsega i visine štete ne predstavlja imovinsku štetu.

„Međutim, osnovani su žalbeni navodi tuženika kojima pobija toč. II. izreke presude zbog pogrešne primjene materijalnog prava. Trošak vještačenja prije pokretanja sudskog postupka, temeljem kojeg su tužitelji utvrdili opseg i visinu štete, ne predstavlja imovinsku štetu za koju su ispunjenje pretpostavke o odgovornosti tuženika. Naime, za taj trošak ne postoji štetna radnja tuženika koja je u uzročnoj vezi s nastalim troškovima, pa je prvostupanjski sud protivnim pravnim stajalištem pogrešno primijenio materijalno pravo iz čl. 1045. i čl. 1046. ZOO-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2850/16-3 od 22. studenog 2017.

NAKNADA ŠTETE

(Čl. 27. st. 4. Zakona o područjima posebne državne skrbi – NN. 44/96, 57/96, 124/97, 78/99, 73/00, 87/00, 127/00, 94/01 i 88/02)

Ukoliko su vlasnici nekretnine bili onemogućeni u korištenju svih objekata koji se nalaze na njihovoj nekretnini koja im je otuđena bez njihova znanja i suglasnosti u korist Republike Hrvatske, tada se visina štete koju su isti pretrpjeli ne može ograničiti samo na naknadu štete zbog nemogućnosti korištenja samo jednog objekta na toj nekretnini koji je koristio privremeni korisnik po ovlaštenju Republike Hrvatske.

„Naime, potpuno je irelevantan žalbeni navod tuženika u kojem ističe da je kod utvrđivanja naknade štete za korištenje nekretnina prvostupanjski sud trebao uzeti u obzir samo površinu stambenog objekta kojeg je koristio privremeni korisnik, a kojem je nekretnina od strane Republike Hrvatske dodijeljena na privremeno korištenje, jer je odredbom naprijed navedenog čl. 27. st. 4. Zakona o područjima posebne državne skrbi jasno propisano da je tuženik dužan vlasniku koji je podnio zahtjev za povrat imovine, a kojem se imovina u rokovima iz st. 2. i 3. istog članka ne vrati u posjed, dužna nadoknaditi zbog toga pretrpljenu štetu, dakle u odnosu na cjelokupnu imovinu tužitelja, a ne samo u odnosu na onu koju je država dala na korištenje privremenim korisnicima, a kako je prvostupanjski sud visinu naknade štete po toj osnovi pravilno utvrdio sukladno Odluci Vlade Republike Hrvatske o visini naknade vlasnicima za pretrpljenu štetu koja iznosi 7 kn/m² stambene površine, što tuženik tijekom postupka niti ne osporava, a površinu stambenog objekta utvrdio očevitom na licu mjesta, te vještačkim nalazom, naprijed navedeni žalbeni navod tuženika o pogrešnom izračunu naknade štete po toj osnovi ukazuje se potpuno neosnovanim.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-965/16-2 od 25. rujna 2017.

NAKNADA ŠTETE

(Čl. 210. st. 1. i 2. Zakona o obveznim odnosima – NN. 53/91; 73/91; 111/93; 3/94; 7/96; 91/96; 112/99 i 88/01)

Tužitelj nije ovlašten tužbom tražiti naknadu štete zbog stjecanja bez osnove ukoliko trpi štetu zbog smanjene vrijednosti zemljišta uslijed štetnog utjecaja obližnjeg odlagališta otpada.

„I po ocjeni ovog suda, u ovom slučaju ne radi se o stjecanju bez osnove na tuženičkoj strani u smislu primjene odredbe čl. 210. st. 1 i 2 bivšeg ZOO-a, jer se u konkretnom slučaju ne radi o prijelazu imovine jedne osobe u imovinu druge osobe bez osnove u pravnom poslu ili zakonu, niti o stjecanju koristi izvršenom radnjom, nego o naknadi štete zbog štetnog utjecaja obližnjeg odlagališta otpada. U konkretnom slučaju, i po ocjeni ovog suda, tužitelj mora jasno odrediti pobija li predmetni Ugovor u vezi ugovorene naknade zbog štetnih imisija zbog bitne zablude o njegovom sadržaju, odnosno zbog činjenice da predmetni Ugovor ne regulira na odgovarajući način (u cijelosti) predmetni odštetno pravni odnos, te traži izmjenu njegovog sadržaja, ili traži pripadajuću razliku isplate za štetne imisije koje nije ostvario po predmetnom Ugovoru zbog njegovog evidentno manjkavog (pogrešnog) sadržaja.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2259/16-2 od 4. siječnja 2017.

NAKNADA ŠTETE

(Čl. 210. st. 1. i 2. Zakona o obveznim odnosima – NN. 53/91; 73/91; 111/93; 3/94; 7/96; 91/96; 112/99 i 88/01)

Tužitelj nije ovlašten tužbom tražiti naknadu štete zbog stjecanja bez osnove ukoliko trpi štetu zbog smanjene vrijednosti zemljišta uslijed štetnog utjecaja obližnjeg odlagališta otpada.

„I po ocjeni ovog suda, u ovom slučaju ne radi se o stjecanju bez osnove na tuženikovo strani u smislu primjene odredbe čl. 210. st. 1 i 2 bivšeg ZOO-a, jer se u konkretnom slučaju ne radi o prijelazu imovine jedne osobe u imovinu druge osobe bez osnove u pravnom poslu ili zakonu, niti o stjecanju koristi izvršenom radnjom, nego o naknadi štete zbog štetnog utjecaja obližnjeg odlagališta otpada. U konkretnom slučaju, i po ocjeni ovog suda, tužitelj mora jasno odrediti pobija li predmetni Ugovor u vezi ugovorene naknade zbog štetnih emisija zbog bitne zablude o njegovom sadržaju, odnosno zbog činjenice da predmetni Ugovor ne regulira na odgovarajući način (u cijelosti) predmetni odštetno pravni odnos, te traži izmjenu njegovog sadržaja, ili traži pripadajuću razliku isplate za štetne emisije koje nije ostvario po predmetnom Ugovoru zbog njegovog evidentno manjkavog (pogrešnog) sadržaja.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-2259/16-2 od 4. siječnja 2017.

NAKNADA IMOVINSKE ŠTETE

(Čl. 1086. Zakona o obveznim odnosima- NN.35/05; 41/08 i 125/11)

Ukoliko su tužiteljici pomoć i njegu pružali njezini ukućani i za tu pomoć ista nije izdvajala posebne novčane iznose, onda ista ima pravo na zateznu kamatu na dosuđeni iznos naknade štete zbog tuđe pomoći i njege prema cijenama od dana donošenja prvostupanjske presude.

„Osporavanje odluke o zateznoj kamati na dosuđeni iznos naknade štete s osnove tuđe pomoći i njege u žalbi tužiteljice nije osnovano. Iz sadržaja spisa može se zaključiti da su tuđu pomoć tužiteljici pružali njezini ukućani i da za te troškove nije izdvajala posebne novčane iznose, te da je cijena sata tuđe pomoći u postupku utvrđena prema cijenama u vrijeme donošenja prvostupanjske presude (20 kn po satu). Odredbom čl. 1086. ZOO propisano je da se obveza naknade štete smatra dospjelom od trenutka nastanka štete. Imajući u vidu da se u konkretnom slučaju radi o nenovčanoj imovinskoj šteti i da je visina štete utvrđena prema cijenama u vrijeme presuđenja tužiteljici pripada zatezna kamata na dosuđeni iznos naknade štete od dana donošenja prvostupanjske presude, pa je odluka prvostupanjskog suda pravilna i u skladu sa stajalištem sudske prakse izraženim u odlukama Vrhovnog suda RH br. Rev-1193/10 od 18. siječnja 2012. g. i Rev-1963/13 od 20. siječnja 2016. g., zbog čega je u tom dijelu žalbu tužiteljice kao neosnovanu valjalo odbiti i temeljem odredbe čl. 368. st. 1. ZPP-a potvrditi presudu prvostupanjskog suda u pobijanom odbijajućem dijelu u toč. II. izreke kojim je odbijen zahtjev tužiteljice za plaćanje zatezne kamate na iznos od 600,00 kn za razdoblje od 15. lipnja 2012. g. do 27. ožujka 2015. g.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-3107/15-2 od 18. siječnja 2016.

NAKNADA IMOVINSKE ŠTETE

(Čl. 1046. Zakona o obveznim odnosima - NN.35/05; 41/08 i 125/11)

Trošak vještačenja koji je nastao prije pokretanja parničnog postupka na inicijativu tužitelja jer je zahtijevao pregled i izradu nalaza i mišljenja vještaka ne predstavlja imovinsku štetu.

„Osnovani su žalbeni navodi tuženika kojima osporava pobijanu presudu u dijelu dosuđenog iznosa naknade imovinske štete od 1.450,00 kn, koji se odnosi na trošak vještačenja po dr. med. A. M. od 1.200,00 kn i trošak pregleda tog vještaka u svrhu izrade nalaza od 250,00 kn. Naime, ti su troškovi nastali inicijativom samog tužitelja, koji je prije pokretanja postupka zahtijevao pregled i izradu nalaza i mišljenja vještaka, pa taj trošak ne predstavlja štetu, u smislu čl. 1046. u svezi s čl. 1045. ZOO-a, koja bi u uzročno posljedičnoj vezi bila uzrokovana od strane osiguranika tuženika.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1894/15-2 od 21. rujna 2016.

NAKNADA IMOVINSKE ŠTETE

(Čl. 1090. Zakona o obveznim odnosima - NN 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15)

Iznos poreza na dodanu vrijednost smatra se dijelom novčanog iznosa koji je potreban za popravljavanje stvari oštećenika.

„Što se tiče žalbene tvrdnje tuženice da je prvostupanjski sud pogrešno dosudio PDV jer popravak vozila nije izvršen valja ukazati na odredbu čl. 1090. ZOO kojom je propisano da će sud uzimajući u obzir i okolnosti koje su nastupile poslije prouzročenja štete dosuditi naknadu u iznosu koji je potreban da se oštećenikova materijalna situacija dovede u ono stanje u kojem bi se nalazila da nije bilo štetne radnje ili propuštanja. Iz navedene odredbe proizlazi da se u onim situacijama u kojima oštećenik ima pravo na naknadu štete isplatom novčanog iznosa naknada određuje u onom iznosu koji je prema redovnom tijeku stvari potreban da bi se materijalna situacija oštećenika dovela u prijašnje stanje, a u slučaju oštećenja stvari naknadu štete predstavlja novčani iznos u visini cijene dobara i usluga potrebnih za popravljavanje stvari. Kako oštećenik ima pravo popraviti stvar kod ovlaštene stručne osobe (poduzetnika) koji je kao porezni obveznik ovlašten zaračunati kupcu (naručitelju) porez na dodanu vrijednost, slijedi zaključak da je iznos poreza na dodanu vrijednost dio novčanog iznosa potrebnog za popravljavanje stvari čime se materijalna situacija oštećenika dovodi u stanje prije štetne radnje (ili propuštanja) u smislu odredbe čl. 1090. ZOO. Pri tome nije odlučno da oštećenik nije imao nikakvih izdataka za popravljavanje stvari, dakle, da nije popravio stvar jer odredbom čl. 1090. ZOO pravo na naknadu u navedenom opsegu (uključujući PDV) nije uvjetovano prethodnim popravljajem stvari, odnosno plaćanjem izdataka potrebnih za popravak. Radi se o općeprihvaćenom stajalištu zauzetom na sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda RH od 05. prosinca 2013. g. br. Su-IV-127/13 i izraženom u brojnim odlukama Vrhovnog suda RH (npr. Revx-280/11 od 11. prosinca 2013. g. i Rev-1667/10 od 22. listopada 2014. g.) kojim se i prvostupanjski sud pravilno rukovodio.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1229/17-2 od 5. rujna 2017.

NAKNADA IMOVINSKE ŠTETE

(Čl. 3. i 8. Konvencije o mjerodavnom pravu za prometne nezgode na cestama od 4. svibnja 1971. godine)

Konvencija o mjerodavnom pravu za prometne nezgode na cestama ne propisuje po cijenama koje države oštećenom pripada naknada štete temeljem građanske izvanugovorne odgovornosti.

„Naime, u konkretnom slučaju ne radi se o državljanu RH koji živi i radi u RH, a popravak vozila vrši u inozemstvu već se u konkretnom slučaju radi o državljanki SR Njemačke koja živi i radi i to u državi u kojoj je i vozilo na kojem je nastala šteta isključivo krivnjom tuženika, registrirano. Pobijanom presudom a suprotno tvrdnji tuženika sud nije „stavio na teret tuženiku da nije dokazao kada je tužiteljica nakon štetnog događaja napustila RH „ već je iz nespornih činjenica da je tužiteljica državljanka SR Njemačke gdje živi i radi i gdje je vozilo registrirano zaključio da ista ima pravo na visinu naknade štete prema cijenama u SR Njemačkoj. Valja napomenuti da „izvid štete br. _____“ od 04. studenog 2009.g. odnosno 20. siječnja 2010.g. koji je tuženik dostavio u spis i temeljem kojeg smatra da je bilo potrebno utvrđivati visinu štete na vozilu tužiteljice ne može biti relevantan dokaz o oštećenjima na vozilu, potrebi dijelova za zamjenu ili popravak te broju radnih sati za popravak jer tuženik uopće ne obrazlaže temeljem čega je isti sačinjen a očito je već iz navoda odgovora na tužbu, da nije sačinjen temeljem neposrednog opažanja procjenitelja tuženika, već paušalno, naknadno, za potrebe ovog postupka obzirom da sam tuženik navodi kako je tužiteljica procjenu - izvid štete mogla sačiniti kod tuženika. Napominje se da Haška konvencija o mjerodavnom pravu za prometne nezgode na cestama ne daje odgovor na pitanje o tome po cijenama koje države oštećenom pripada naknada štete već ista kao mjerodavno pravo za građansku izvanugovornu odgovornost za prometne nezgode određuje pravo države na čijem se području dogodila prometna nesreća s time da je to pravo u konkretnom slučaju pravo RH i to upravo ZOO-a kao materijalni propis koji regulira izvanugovornu odgovornost za prouzročenu štetu drugome, pa kako se prema čl.8. toč.4 Haške konvencije mjerodavno pravo odnosi i na vrstu te opseg naknade štete jasno je da se primjenjuju odredbe ZOO-a o odgovornosti za štetu izazvane motornim vozilom u pogonu, te odredbe o popravljaju, u konkretnom slučaju, imovinske štete koje je prvostupanjski sud pravilno primijenio i njihovu primjenu valjano obrazložio.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-3190/15-2 od 28. rujna 2016.

ODGOVORNOST ZA ŠTETU OD DIVLJAČI NA POLJOPRIVREDNIM KULTURAMA

(Čl. 83. st. 1. Zakona o lovstvu – NN. 140/05, 75/09, 153/09, 14/04, 21/16, 41/16 i 67/16)

Lovoovlaštenik odgovara po kriteriju objektivne odgovornosti za štetu od divljači na poljoprivrednim kulturama samo ako je oštećenik poduzeo propisane mjere za sprječavanje štete od divljači koje je bio dužan poduzeti.

„Odgovornost lovoovlaštenika za štetu od divljači na poljoprivrednim kulturama uređena je čl. 83. st. 1. Zakona o lovstvu (Narodne novine br.: 140/05, 75/09, 153/09, 14/04, 21/16, 41/16 i 67/16) i općim propisima Obveznog prava iz čl. 1063. – 1067. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine br.: 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15 – dalje: ZOO) kao objektivna odgovornost pod uvjetom da je oštećenik poduzeo propisane mjere za sprječavanje štete od divljači koje je u smislu ovog Zakona bio obavezan poduzeti. Mjere za sprečavanje štete dužni su poduzeti lovoovlaštenici, ali i korisnici zemljišta pa ukoliko unatoč poduzetim mjerama zaštite nastane šteta lovoovlaštenik

odgovara za nastalu štetu čije se odgovornosti može osloboditi, djelomično ili u potpunosti ukoliko je oštećenik doprinio ili je u cijelosti odgovoran za nastalu štetu. Čl. 79. tog Zakona propisana je dužnost korisnika zemljišta odgovarajućim sredstvima poduzimati mjere radi sprječavanja štete od divljači što podrazumijeva i postupanje po uputama lovoovlaštenika. U konkretnom slučaju bilo je sporno da li je tužitelj poduzeo mjere za sprečavanje štete od divljači u vidu postavljanja repelenta (radi se o krpicama umočenim u tekućinu koja odbija divljač, postavljenim na stupiće prije sadnje ili odmah po uočavanju prve štete) koje je preuzeo od tuženika i bio upoznat sa načinom njihove primjene. Na temelju iskaza svjedoka C., V., i H. koji su po dojavi tužitelja obišli parcelu tužitelja zasijanu uljanom repicom sud je utvrdio da repelenti nisu bili postavljeni te ih je tužitelj očigledno postavio za potrebe privatno obavljenog vještačenja nakon što je šteta već nastala što bi ukazivalo na tužiteljevu (su)odgovornost za nastalu štetu.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-4624/14-2 od 20. rujna 2016.

NOVČANA RENTA

(Čl. 196. Zakona o obveznim odnosima – NN. 35/05, 41/08, 125/11, 78/15)

Ukoliko je oštećenik izabrao ostvarivati naknadu štete zbog tjelesne povrede i oštećenja zdravlja u obliku novčane rente, tada kasnije nije ovlašten sukcesivno utuživati nastalu štetu s iste osnove, već je ovlašten podnijeti tužbu radi povećanja rente.

„U slučaju tjelesne povrede i oštećenja zdravlja, kada šteta nastaje sukcesivno, oštećenik je ovlašten utužiti naknadu u obliku novčane rente ili sukcesivno utuživati nastalu štetu. To njegovo ovlaštenje traje sve do trenutka kad izabere način na koji će ostvarivati pravo na naknadu štete koja će sukcesivno nastajati u budućnosti. Budući da je za te vidove štete tužitelju ranijom pravomoćnom presudom određena i dosuđena renta to tužitelj više ne može za iste vidove štete za koje mu se cijelo vrijeme trajanja postupka isplaćuje renta tražiti naknadu štete, već je tu eventualno veću štetu u odnosu na raniju presudu mogao tražiti jedino u okviru tužbenog zahtjeva za povećanje rente, a od kojega je tijekom postupka odustao.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-1957/15-2 od 7. ožujka 2017.

NAKNADA ŠTETE

(Čl. 28. st. 1. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju – NN. 150/08; 94/09; 153/09; 71/10; 139/10; 49/11; 22/12; 57/12 i 90/12)

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje nakon stupanja na snagu Zakona o prestanku važenja Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu, odnosno Izmjene Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju nema pravo od osiguratelja kod kojeg je štetnik osiguran od odgovornosti potraživati naknadu troškova liječenja koji su mu nastali zbog ozljede njegovog osiguranika u prometnoj nezgodi jer za to ne postoji zakonska osnova.

„Po ocjeni prvostupanjskog suda, prema ranijem zakonskom određenju, temeljem odredbe Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu (NN. 85/06 i 67/08) i to čl. 57. st. 1 i čl.

62., postojala je ovlast (i obveza) ranijeg Zavoda zahtijevati naknadu prouzročene štete od osiguratelja kod kojeg je štetnik – vlasnik motornog vozila osiguran od odgovornosti. U tom smislu postoji obveza tuženika naknaditi tužitelju iznose isplaćene naknade štete, odnosno njegovih troškova nastalih zbog povrede osiguranika (na radu). Međutim, po ocjeni prvostupanjskog suda, takvo pravo na naknadu tužitelj ne ostvaruje s naslova naknade štete za isplate izvršene nakon stupanja na snagu Zakona o prestanku važenja Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu, odnosno izmjene Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju, čl. 28. st. 1, koja je stupila na snagu 1. siječnja 2011. (NN 150/08; 94/09; 153/09; 71/10; 139/10; 49/11; 22/12; 57/12 i 90/12), jer je od tog dana naknada predmetne štete pokrivena funkcionalnom premijom u postotku od plaćene premije osiguranja, te ne postoji zakonska osnova za zahtjev za povrat tih troškova od osiguratelja štetnika (iz prometne nesreće). Po ocjeni ovog suda, navedeno činjenično i pravno pitanje razriješeno je odlukama županijskih sudova na koje se prvostupanjski sud u obrazloženju pobijane presude poziva, a i Vrhovni sud RH, primjerice u Revx-1048/13-2, od 18. ožujka 2014., zauzeo je identično pravno stajalište (preinačenjem dosuđujuće presude Županijskog suda u Varaždinu br. Gž-2227/12-2 od 11. siječnja 2013.), prema kojem osiguratelj temeljem police o obveznom osiguranju nadoknade štete za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti ne ostvaruje pravo na naknadu troškova koje je imao po toj osnovi (naknada isplaćenih nadoknada plaća za vrijeme bolovanja), za isplate izvršene nakon stupanja na snagu izmjenjena zakonske regulacije obveze isplate takve naknade, jer za to ne postoji zakonska osnova. Identično stajalište zauzeo je Ustavni sud RH u odluci br. U-III-1261/15 od 13. svibnja 2015., zaključivši da je zakonska obveza osiguratelja isplatiti osiguraniku određene naknade, a pravo na povrat od za to odgovorne osobe ostvaruje isključivo ukoliko za to postoji zakonska osnova.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2504/16-2 od 24. svibnja 2017.

NAKNADA ŠTETE

(Čl. 160. st. 1. Zakona o mirovinskom osiguranju – NN. 102/98., 71/99., 127/00., 59/01., 109/01., 147/02., 117/03., 30/04., 177/04., 72/05., 43/07., 79/07., 35/08., 40/10., 121/10., 139/10., 61/11., 114/11., 76/12. i 112/13.)

Obveza osiguratelja da tuženiku naknadi štetu koju isti trpi zbog isplata invalidskih mirovina svojem osiguraniku zbog štete koju mu je prouzročio osiguranik tuženika ovisi o tome da li je osiguranik tužitelja ostvario pravo na starosnu mirovinu prije nego mu je utvrđeno pravo na invalidsku mirovinu zbog posljedica štetnog događaja ili nakon toga.

„Na osnovi te zakonske odredbe, poglavito st. 5., prvostupanjski sud zaključuje da obveza tuženika kao društva za osiguranje u smislu citiranog čl. 163. st. 1. ZOMO-a da naknadi štetu tužitelju po osnovi isplaćene invalidske mirovine ovisi o tome da li bi osiguranik tužitelja, da prethodno nije ostvario pravo na invalidsku mirovinu, prije utuženog razdoblja ostvario pravo na starosnu mirovinu. Utvrđujući kada bi osiguranik tužitelja ostvario pravo na starosnu mirovinu, prvostupanjski sud je utvrdio da bi to pravo temeljem čl. 179. st. 8. ZOMO-a ostvario na dan 1. siječnja 2006. godine obzirom da bi na taj dan imao preko 61 godinu života i puni radni staž od 40 godina. Stoga je zaključak prvostupanjskog suda da tužitelju u utuženom razdoblju ne pripada naknada štete u visini isplaćenih iznosa invalidske mirovine svom osiguraniku, već mu pripada naknada štete u visini koja predstavlja razliku između visine starosne mirovine koju bi osiguranik

tužitelja po redovitom tijeku stvari ostvarivao u utuženom razdoblju i visine isplaćene invalidske mirovine.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-950/17-2 od 29. rujna 2017.

NAKNADA ŠTETE

(Čl. 1066. Zakona o obveznim odnosima – NN. 35/05, 41/08, 125/11, 78/15)

Štetnik koji je motornim vozilom u pogonu trećoj osobi prouzročio štetu ne može se osloboditi odgovornosti za naknadu te štete time što je vozilo bilo osigurano policom obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti u prometu za štete nanijete trećim osobama, jer je oštećeni ovlašten tražiti naknadu štete neposredno od štetnika ili od osiguratelja ili od obojice istovremeno.

„Opći propis koji regulira naknadu štete jeste ZOO, koji u čl. 1045. st. 1 propisuje da tko drugome prouzroči štetu dužan ju je nadoknaditi ako ne dokaže da je šteta nastala bez njegove krivnje, a u st. 3. istog zakonskog propisa da za štetu od stvari ili djelatnosti od koje potječe povećana opasnost od štete se odgovara bez obzira na krivnju. Motorno vozilo u pokretu jeste opasna stvar, a za štetu od opasne stvari odgovara njegov vlasnik (čl.1064 ZOO- a), s time da umjesto vlasnika i isto kao on odgovara osoba kojoj je vlasnik povjerio stvar da se njome služi (čl.1066.st.1). Nije sporno da je I-tuženoj vlasnik vozila povjerio vozilo kojim je ona prouzročila štetu predniku tužiteljice. Niti jedan zakonski propis ne određuje da se štetnik koji je motornim vozilom u pogonu trećem prouzročio štetu oslobađa odgovornosti time što je vozilo bilo u trenutku prouzročenja štete osigurano policom obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti u prometu za štete nanijete trećim osobama. Oštećena osoba naknadu štete može tražiti ili neposredno od štetnika ili od osiguratelja ili od obojice istovremeno. Naime, ni Zakon o obveznim osiguranjima u prometu (NN 151/05, 36/09, 75/09) koji je bio na snazi u vrijeme štetnog događaja i na koji se I-tužena poziva ni u jednoj svojoj odredbi ne anulira opće propise obveznog prava o odgovornosti za štetu, ne isključuje odgovornost samog štetnika za nastalu štetu već samo pruža mogućnost oštećenom na podnošenje odštetnog zahtjeva neposredno odgovornom osiguratelju (čl. 12). Zbog prethodno rečenog sud prvog stupnja osnovano je odbio prigovor promašene pasivne legitimacije I-tužene.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2003/16-2 od 4. svibnja 2017.

ODGOVORNOST ZA ŠTETU

(Čl. 154. st. 1. Zakona o obveznim odnosima -NN.53/91; 73/91; 111/93; 3/94; 7/96 i 91/96)

Kada šteta nije nastala uslijed sraza više motornih vozila u pokretu, tada se ne primjenjuju pravilo o odgovornosti po osnovi krivnje iz čl. 178. st. 1. Zakona o obveznim odnosima, već se primjenjuju pravila o odgovornosti po načelu presumirane krivnje iz čl. 154. st. 1. Zakona o obveznim odnosima.

„U odnosu na žalbeni razlog pogrešne primjene materijalnog prava valja navesti da se prema odredbi čl. 178. st. 1. ZOO-a u slučaju nezgode izazvane motornim vozilom u pokretu koja je uzrokovana isključivom krivnjom jednog imaoca, primjenjuju pravila o odgovornosti po osnovi

krivnje. No, kako prvostupanjski sud polazi od utvrđenja da tužitelj nije dokazao da bi predmetna prometna nezgoda bila prouzročena uporabom nepoznatog vozila, to je prema ocjeni ovoga suda pogrešno zaključio da se u konkretnom slučaju primjenjuje pravilo o odgovornosti u slučaju nezgode izazvane motornim vozilom u pokretu, jer se u konkretnom slučaju imajući u vidu činjenična utvrđenja prvostupanjskog suda, ne radi o srazu dvaju vozila u pokretu, u kojem, se slučaju primjenjuju pravila o odgovornosti po osnovi krivnje, već se primjenjuje odredba čl. 154. st. 1. ZOO-a kojom je propisano da tko drugome uzrokuje štetu dužan je naknaditi istu osim ako ne dokaže da je šteta nastala bez njegove krivnje. Dakle, u konkretnom slučaju radi se o odgovornosti za štetu po načelu presumirane krivnje štetnika koji je uzrokovao štetu. Međutim, kako tužitelj nije dokazao postojanje činjenica na kojima temelji svoj zahtjev, odnosno nije dokazao štetnu radnju i uzročno posljedičnu vezu između štetne radnje i nastale štete, odnosno nije pružio dokaze na temelju kojih bi se mogla utvrditi odgovornost tuženika za štetni događaj, to je i pravilnom primjenom materijalnog prava valjalo odbiti tužbeni zahtjev tužitelja (tako i VS Rev-x 919/14-2 od 17. prosinca 2014. godine).“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-876/17-2 od 18. srpnja 2017.

STJECANJE BEZ OSNOVE

(Čl. 1115. Zakona o obveznim odnosima – NN. 35/05, 41/08, 125/11)

Tužitelj ima pravo na povrat stečenog bez osnove u visini tržišne cijene zakupnine za nekretninu koju je tuženik nastavio koristiti nakon što mu je pravomoćnom sudskom odlukom naloženo iseljenje iz te nekretnine.

„Ovaj sud ocjenjuje da je prvostupanjski sud, analizom sadržaja predmetnog odnosa, pravilno zaključio da postoji tuženikova obveza u spornom periodu plaćati naknadu tužiteljici, ali prvostupanjski sud pogrešno kategorizira tu obvezu kao isplatu najamnine, jer iz sadržaja provedenih dokaza jasno proizlazi, što prvostupanjski sud i izričito navodi u obrazloženju presude (str. 7, zadnji stavak i str. 8 prvi stavak), da je tužiteljica protiv tuženika ishodila pravomoćnu sudsku presudu (prvostupanjskog suda, Općinskog suda u P. br. P-___/97-6 od 27. ožujka 1998.) za iseljenje tuženika iz predmetnog stana (presuda je postala pravomoćna donošenjem drugostupanjske presude Županijskog suda u P. br. Gž-___/99-2 od 24. svibnja 1999.), što nesumnjivo znači da je ta presuda utemeljena na utvrđenju bespravnog tuženikovog korištenja predmetnog stana kojim raspolaže tužiteljica. Prema tome, osnovano tužiteljica u žalbi navodi da predmetni odnos treba tretirati po pravilima stjecanja bez osnove, utemeljenom na odredbi čl. 1111. st. 1 i 2 ZOO-a, obzirom da je tuženik nastavio koristiti predmetni stan i nakon što mu je pravomoćnom sudskom odlukom naloženo iseljenje iz tog stana, pri čemu, u smislu čl. 1115. ZOO-a tužiteljica ima pravo na povrat stečenog bez osnove, a stečeno odgovara visini tržišne cijene zakupnine za taj stan, uz što postoji obveza na isplatu zakonske zatezne kamate na dužni iznos. Budući da za predmetnu materijalnoppravnu situaciju nije predviđen posebni rok zastare potraživanja u primjeni je petogodišnji, opći zastarni rok, propisan odredbom čl. 225. ZOO-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2822/16-2 od 1. prosinca 2016.

STJECANJE BEZ OSNOVE

(Čl. 210. Zakona o obveznim odnosima – NN. 35/05, 41/08, 125/11)

Tuženik koji koristi poslovni prostor u vlasništvu tužitelja bez pravne osnove i bez plaćanja naknade u obvezi je tužitelju naknaditi korist koju je imao uporabom tuđe stvari.

„Obzirom na nespornu činjenicu da je ugovor o zakupu raskinut po sili zakona (u mjesecu studenom 1998. g.) tuženik je u utuženom razdoblju (tijekom 1999. g.) koristio poslovni prostor bez pravne osnove. Korištenje poslovnog prostora tužitelja bez pravne osnove i bez plaćanja naknade predstavlja stjecanje bez osnove u smislu odredbe čl. 210. ZOO i tužitelj je ovlašten zahtijevati da mu tuženik naknadi korist koju je imao od uporabe tuđe stvari i to najmanje u visini ugovorene zakupnine, sukladno odredbi čl. 219. ZOO. Korištenjem poslovnog prostora bez naknade tuženik se neosnovano obogatio za iznos zakupnine koju bi inače morao plaćati, pa je to korist koju je u obvezi naknaditi. Naime, u slučaju kad netko koristi tuđu stvar u svoju korist vlasnik u smislu odredbe čl. 219. ZOO može zahtijevati, nezavisno od prava na naknadu štete ili ako nje nema, da mu ovaj naknadi korist koju je imao od upotrebe. Kako je tuženik prema ugovoru o zakupu plaćao zakupninu u mjesečnom iznosu od 1.498,50 kn, taj iznos predstavlja korist koju je dužan naknaditi tužitelju.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-745/16-2 od 17. kolovoza 2016.

III/ OBITELJSKO PRAVO

IZVANBRAČNA ZAJEDNICA

(Čl. 3. Obiteljskog zakona – NN. 116/03., 17/04., 136/04. i 107/07)

Egzistiranje formalne bračne zajednice isključuje istodobno postojanje izvanbračne zajednice.

„U ovoj parnici nije sporno da su tužitelj i pok. N. M. živjeli u dugogodišnjoj zajednici od 1997.g. do smrti ostaviteljice, međutim kako je čitavo to vrijeme tužitelj bio u braku pravilan je zaključak prvostupanjskog suda da nisu ispunjene zakonske pretpostavke za priznanjem tužitelju statusa izvanbračnog druga i time statusa zakonskog nasljednika pok. N. M. u smislu odredbe čl. 8 ZN-a u svezi s čl. 3. ObZ-a pri čemu valja ukazati da Zakon o braku i porodičnim odnosima (NN.11/78; 47/89; 51/89 i 59/90 – dalje ZBPO) doista nije sadržavao odredbu o izvanbračnoj zajednici kao zajednici života neoženjenog muškarca i neudane žene no za ovaj sud nije dvojbeno da činjenica egzistiranja formalne bračne zajednice isključuje istodobno postojanja izvanbračne zajednice koja bi što se tiče prava izvanbračnog druga koji je formalno u braku, na zakonsko nasljeđivanje izvanbračnog partnera bila izjednačena s bračnom zajednicom.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-4437/14-2 od 6. srpnja 2016.

UZDRŽAVANJE MALOLJETNOG DJETETA

(Čl. 232. st. 2. Obiteljskog zakona - NN. 116/03., 17/04., 136/04. i 107/07)

Obveze uzdržavanja maloljetnog djeteta oslobodit će se samo onaj roditelj koji nema nikakvih prihoda, niti imovine, a zbog potpune radne nesposobnosti nije u mogućnosti stjecati bilo kakvu zaradu.

„Već u svojoj ranijoj odluci ovaj sud istaknuo je da je smisao odredbe čl. 232. st. 2. ObZ-a da se obveze uzdržavanja oslobodi samo onaj roditelj koji nema nikakvih prihoda, niti imovine, a zbog potpune radne nesposobnosti nije u mogućnosti stjecati bilo kakvu zaradu i na taj način izvršavati svoju zakonsku obvezu uzdržavanja mljt. djeteta propisanu čl. 209. st. 1. ObZ-a. Imajući u vidu da je tuženik umirovljen zbog nesposobnosti obavljanja poslova koje je do tada obavljao te je čitavo vrijeme trajanja ovog postupka primao naknadu za nezaposlenost i kasnije invalidsku mirovinu, a suvlasnik je u ½ dijela obiteljske kuće u kojoj živi tužiteljica, to je prvostupanjski sud pravilno zaključio da tuženik temeljem prethodno citirane odredbe ObZ-a ne ostvaruje uvjete za oslobođenje od plaćanja uzdržavanja mljt. djeteta.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ob-11/16-5 od 23. studenog 2016.

BRAČNA STEČEVINA

(Čl. 1111. st. 1. Zakona o obveznim odnosima – NN. 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15)

Ukoliko je jedan bračni drug nakon prekida izvanbračne zajednice nastavio sa otplatom kredita čija su sredstva tijekom trajanja izvanbračne zajednice utrošena za tekuće potrebe i kupnju pokretnina u kojima je utvrđeno suvlasništvo stranaka u jednakim dijelovima, tada isti ima pravo od bivšeg izvanbračnog druga tražiti da mu naknadi ½ dijela novčanih iznosa isplaćenih u razdoblju od faktičnog prestanka izvanbračne zajednice do konačne otplate.

„Ocjenom i analizom tako utvrđenih činjenica prvostupanjski sud usvojio je tužbeni zahtjev nalazeći da tužiteljica koja je nakon prestanka izvanbračne zajednice sama nastavila s otplatom kredita čija su sredstva tijekom trajanja izvanbračne zajednice utrošena za tekuće potrebe i kupnju pokretnina u kojima je utvrđeno suvlasništvo stranaka u jednakim dijelovima ima pravo od tuženika kao bivšeg izvanbračnog druga zahtijevati da joj naknadi ½ dijela novčanih iznosa isplaćenih u razdoblju od faktičnog prestanka izvanbračne zajednice do konačne otplate, i to po osnovi čl. 1111. st. 1 Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15 dalje ZOO), sa kamatom koja primjenom čl. 1115. ZOO-a teče od dana svake pojedine otplate do isplate po stopi propisanoj čl. 29. st. 2. ZOO-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-4858/14-2 od 27. listopada 2016.

BRAČNA STEČEVINA

(Čl. 248. Obiteljskog zakona – NN. 116/03., 17/04., 136/04. i 107/07)

Vlasništvo obrta i predmeti koji služe za obavljanje djelatnosti obrta smatraju se bračnom stečevinom.

„U konkretnom slučaju nije bilo sporno da je tužiteljica obavljala obrtničku djelatnost, registriranu u obrtni registar pod nazivom „Z.“ u listopadu 2003.g., te da joj je Grad K. odobrio dugoročni kredit za „ulaganje u dugotrajnu materijalnu imovinu i trajna obrta sredstva“ (Ugovor o kreditu od 15.04.2004.g.), a isto tako nije bilo sporno da su novčanim sredstvima stečenim tim kreditom za potrebe obrta nabavljeni strojevi i alati te je uređen poslovni prostor, dok su novčana sredstva stečena zajmom Štedno-kreditne zadruge „S.“ Z. (Ugovor o zajmu od 22.10.2008.) utrošena za podmirenje obveza proizašlih iz poslovanja tog obrta tužiteljice. Budući su vlasništvo obrta kao i predmeti koji služe za obavljanje djelatnosti obrta bračna stečevina u smislu čl.248. Obiteljskog zakona u kojoj su bračni drugovi, kako to određuje čl.249. st.1. Obiteljskog zakona, suvlasnici u jednakim dijelovima, to su jednako tako i obveze proizašle iz obavljanja obrtničke djelatnosti kao i radi stjecanja imovine za obavljanje te djelatnosti, teret bračne stečevine koji teret snose obje parnične stranke kao bivši bračni drugovi na jednake dijelove.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-144/16-2 od 30. rujna 2015.

BRAČNA STEČEVINA

(Čl. 6. st. 2. i 5. Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo - NN.43/92; 69/92; 87/92; 25/93; 28/93; 48/93; 2/94; 44/94; 47/94; 58/95; 103/95; 11/96; 78/96; 111/96; 119/97; 103/97; 119/97; 68/98; 163/98; 22/99; 96/99; 120/00; 74/01 i 78/02)

Pravo na otkup stana jednog od bračnih drugova kao nosioca stanarskog prava smatra se bračnom stečevinom.

„Stanarsko pravo kojeg je nositeljica bila i tužiteljica je po svojoj naravi imovinsko pravo, koje je svojeg nositelja ovlašćivalo na otkup stana na kojem je imao stanarsko pravo i da na tom pravnom temelju stekne pravo vlasništva tog stana. Dakle polazeći od toga da je pravo na otkup stana bilo imovinsko pravo koje je ovlašćivalo imatelje tog prava na otkup stana i jer su i tužiteljica i prednik tuženika bili nosioci stanarskog prava, a pravo na otkup samo jednog od njih je bilo uvjetovano suglasnošću drugog bračnog druga to se u konkretnom slučaju radi o bračnoj stečevini. Takvo stajalište izraženo je u više odluka Vrhovnog i Ustavnog suda RH (VSRH Rev-393/11, U-III/2357/2006 i dr.).“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-266/16-2 od 5. srpnja 2017.

BRAČNA STEČEVINA

(Čl. 37. st. 2. Obiteljskog zakona – NN. 103/15)

Ništetnost pravnog posla kojim se raspolaže bračnom stečevinom utvrđuje se u svakom pojedinom slučaju uzimajući u obzir osobite okolnosti svakog konkretnog slučaja, te ponašanje, savjesnost i dobru vjeru svih sudionika određenog pravnog odnosa, te bračnog druga koji nije bio sudionik tog odnosa.

„U tom kontekstu, pogrešno je pozivanje ovršenika na praksu Ustavnog suda Republike Hrvatske zauzetoj u odlukama br. U-III-493/2002 od 13. listopada 2004. i U-III-821/2007 od 18. lipnja 2008., prema kojoj je pravni posao izvanredne uprave kojim se raspolaže bračnom stečevinom suprotno odredbi čl. 37. st. 2. Obiteljskog zakona (NN br. 103/15), dakle, bez suglasnosti drugog bračnog druga, apsolutno ništav. Naime, Ustavni sud Republike Hrvatske je u odluci br. U-III-103/2008 od 14. lipnja 2011., djelomično odstupio od svog dotadašnjeg stajališta o apsolutnoj ništavosti pravnog posla sklopljenog po (samo) jednom bračnom drugu, čiji je predmet zajednička imovina bračnih drugova, uslijed koje (ništavosti) kod takvih raspolaganja ne vrijedi (derogira se) načelo povjerenja u zemljišne knjige u korist trećih. Prema izmijenjenom stajalištu, valja u svakom pojedinačnom slučaju, uzimajući u obzir osobite okolnosti svakog konkretnog slučaja, valjanost pravnog posla procjenjivati ovisno o ponašanju, savjesnosti i dobroj vjeri svih sudionika određenog pravnog odnosa, uključujući i bračnog druga koji (eventualno) nije bio sudionik tog odnosa.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ Ovr-236/17-5 od 27. svibnja 2017.

ZAJEDNIČKA IMOVINA BRAČNIH DRUGOVA

(Čl. 279. Zakona o braku i porodičnim odnosima - NN 11/78.,27/78.,45/89. i 52/89)

Ukoliko bračni drugovi nisu pismeno ugovorili da njihova primanja s osnove radnog odnosa predstavljaju posebnu imovinu svakog bračnog druga tada ista predstavljaju zajedničku imovinu bračnih drugova.

„S tim u vezi potpuno su promašene tvrdnje tuženika da bi predmetni stan predstavljao njegovu posebnu imovinu kupljenu od ušteđevine koju je unio u brak i ušteđevine od plaće koja je do kupnje spornog stana (i kasnije) bila veća od zarade tužiteljice. Stajalište da stan u R. ne predstavlja zajedničku imovinu stranaka već njegovu posebnu imovinu tuženik obrazlaže tvrdnjom da su u kupnju stana uložena njegova ušteđevina prije sklapanja braka te ušteđevina od plaće za vrijeme trajanja braka na koje žalbene navode tuženiku treba odgovoriti da plaće bračnih drugova u nedostatku pismeno sklopljenog ugovora u smislu odredbe čl. 279. ZBPO-a da njihove zarade budu posebna imovina svakog bračnog druga predstavljaju zajedničku imovinu bračnih drugova iz čl. 277. tog Zakona, pa je prvostupanjski sud pri ocjeni doprinosa parničnih stranaka pravilno valorizirao samo ušteđevinu koju je tuženik unio u brak, kao njegovu posebnu imovinu pa je imajući u vidu utvrđeno činjenično stanje prvostupanjski sud ocjenom da se ne radi o posebnoj imovini tuženika već o njihovoj zajedničkoj imovini te utvrđenjem da je tužiteljica u stjecanju istog stekla suvlasništvo u ¼ dijela, što pretpostavlja da je preostali dio pa i dio kojeg je tuženik tijekom trajanja parnice prenio na sina predstavlja suvlasnički udio tuženika, pravilno primijenio materijalno pravo iz prethodno navedenih odredbi ZBPO-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2317/15-2 od 6. rujna 2017.

ODGOVORNOST BRAČNIH DRUGOVA ZA NAKNADU TROŠKOVA ODRŽAVANJA SUSTAVA CENTRALNOG GRIJANJA PUTEM ZAJEDNIČKE KOTLOVNICE

(Čl. 43. Zakona o obveznim odnosima - NN.53/91; 73/91; 111/93; 3/94; 7/96; 91/96; 112/99; 88/01)

Bračni drug odgovara solidarno za naknadu troškova održavanja sustava centralnog grijanja putem zajedničke kotlovnice jer isti predstavljaju redovni trošak porodičnog domaćinstva.

„Prvostupanjski sud je utvrdio da u konkretnim okolnostima tužitelj ostvaruje pravo na zatraženu sniženu naknadu svojih troškova, u okviru kojih nije obračunata sama cijena energije, nego razmjerni dio fiksnih troškova. Međutim, po prvostupanjskoj ocjeni tuženik navedeni trošak nije dužan snositi u cijelosti, jer je on suvlasnik etažne jedinice na koju se predmetni trošak odnosi, dok je drugi suvlasnik (u ½ dijela) njegova žena, a radi se o troškovima u odnosu na koje ne postoji zakonska osnova, niti osnova u pravnom poslu, da bi bračni drugovi za njihovu naplatu odgovarali solidarno, a radi se o djeljivoj obvezi u smislu odredbe čl. 41. st. 2 Zakona o obveznim odnosima (NN.53/91; 73/91; 111/93; 3/94; 7/96; 91/96; 112/99; 88/01 – dalje ZOO). Po ocjeni ovog suda, postoji valjana materijalnoppravna osnova da se tuženika obveže na snašanje cjelokupnog troška takve usluge (odnosno cijene mogućnosti korištenja toplinskog sustava, odnosno naknade troškova održavanja takvog sustava), na koju se u obrazloženju presude pozvao prvostupanjski sud, jer se radi o redovnom trošku porodičnog domaćinstva (bračne zajednice), a takva obveza proizlazi iz sadašnjeg materijalnopravnog načina reguliranja snašanja takve obveze u Obiteljskom zakonu, kao i primjene odredbe čl. 43. ZOO-a u ranijoj sudskoj praksi, npr. odluka Županijskog suda u Splitu Gžmal. 1032/13 od 12. kolovoza 2013., koju u knjizi Zakon o obveznim odnosima iz 2016., u izdanju Organizatora Zagreb, citira autor Ivica Crnić (dakle, i ranija zakonska regulativa u praksi je dopuštala identično tumačenje takve odgovornosti).“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-475/16-2 od 28. lipnja 2017.

IV/ NASLJEDNO PRAVO

PRAVO NA PRAVIČNO SUĐENJE

(Čl. 29. st. 1. Ustava Republike Hrvatske – NN. 56/90, 135/97, 8/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10 i 05/14)

Propust javnog bilježnika što u ostavinskom postupku tužiteljicu nije izričito upozorio na oporučno pravo doživotnog stanovanja, uživanja i plodouživanja na nekretninama koje su utvrđene ostavinskom imovinom i isto nije unio u rješenje o nasljeđivanju ne može ići na štetu tužiteljice.

„Proglašena oporuka završava riječima „supruga ima doživotno pravo“, a tužiteljica tužbenim zahtjevom traži upis prava doživotnog stanovanja, uživanja i plodouživanja na nekretninama iz ostavine na temelju proglašene oporuke. Uknjižba služnosti, stanovanja, uživanja i plodouživanja na nekretninama tuženika nije unesena u ostavinsko rješenje. Činjenica je da se tužiteljica nasljedničkom izjavom odrekla svog prava na ostavinsku imovinu prije nego je rješenje o nasljeđivanju doneseno te da se odrekla prava na prigovor prije nego joj je isto rješenje o nasljeđivanju uručeno. Propust tužiteljice je što se odrekla prava na prigovor prije nego što joj je rješenje uručeno i prije nego što je mogla čitanjem provjeriti sadržaj rješenja. Formalistički pristup u tumačenju odricanja tužiteljice na pravo na prigovor tj. priznavanje pravomoćnosti rješenja o nasljeđivanju prije nego je ono uručeno ide na štetu tužiteljice, ali u konkretnom slučaju istovremeno dovodi do povrede prava tužiteljice na pravično suđenje zajamčeno čl. 29. st. 1. Ustava. Naime, propust je javnog bilježnika da u ostavinskom postupku tužiteljicu kao pravno neuku osobu nije izričito upozorio na pravo doživotnog stanovanja, uživanja i plodouživanja na nekretninama koje su utvrđene ostavinskom imovinom i da tu činjenicu nije unio u rješenje o nasljeđivanju. Tužiteljica je u toj situaciji pouzdajući se u sadržaj pročitane oporuke na ostavinskoj raspravi legitimno očekivala da je javni bilježnik rješenjem o nasljeđivanju odlučio i o njenom pravu služnosti. S tim u vezi, niti tuženik nije prigovorio niti sadržaju vlastoručne oporuke proglašene kod javnog bilježnika niti je tijekom vođenja ovog parničnog postupka tužiteljici u tom pravcu osporavao da nema pravo doživotnog stanovanja, uživanja i plodouživanja na nekretninama koje su utvrđene ostavinskom imovinom i koje su upisane kao njegovo vlasništvo. Dakle, propust javnog bilježnika doveo je do toga da tužiteljica ne može upisati pravo osobne služnosti koje joj nedvojbeno pripada oporučnim raspolaganjem njenog pokojnog supruga. U tom pravcu, Ustavni sud je u odluci broj U-III/2255/2011 od 27. rujna 2016. godine zauzeo načelno stajalište da pogreška ili propust nadležnih tijela ne smiju ići na štetu građana te da stranka kada se izričito ili prešutno odriče svojih prava koje čine „pošteno suđenje“ mora biti obaviještena o prirodi i opsegu prava za koja se donosi odluka da ih se odriče.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-1209/16-4 od 7. lipnja 2017.

OSTAVINSKA IMOVINA

(Čl. 5. st. 3. Zakona o nasljeđivanju - NN 48/03, 163/03, 35/05, 127/13, 33/15)

Dugovi ostavitelja ne predstavljaju ostavinsku imovinu i isti nisu predmet raspravljanja u ostavinskom postupku.

„Prije svega valja reći da prema odredbi čl.5. st.3 Zakona o nasljeđivanju (NN 48/03, 163/03, 35/05, 127/13, 33/15 – dalje:ZN) ostavina pok. osobe sastoji se od svega što je bilo ostaviteljevo u trenutku njegove smrti, a prema odredbi čl.174. istog Zakona u ostavinskom se postupku utvrđuje tko su ostaviteljevi nasljednici, što čini ostaviteljevu imovinu, i koja prava glede ostavine pripadaju nasljednicima. Iz ovih odredaba slijedi da dugovi ostavitelja ne predstavljaju ostavinsku imovinu već su oni teret iste pa ne mogu biti predmet raspravljanja u ostavinskom postupku niti se radi o činjenicama zbog kojih bi se ostavinski postupak trebao prekidati i nasljednike upućivati na parnicu radi utvrđenja da li ne postoje dugovi ostavitelja već su kako tužitelj u žalbi i navodi treće osobe koje prijave u ostavini svoju tražbinu u odnosu na ostavitelja ovlaštene od nasljednika u parnici potraživati povrat svojih tražbina obzirom da nasljednici odgovaraju za ostaviteljeve dugove osim onih nasljednika koji su se odrekli nasljedstva (čl.139. ZN-a).“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-678/16-2 od 7. rujna 2016.

UPUĆIVANJE NASLJEDNIKA U PARNICU

(Čl. 225. st. 2. Zakona o nasljeđivanju – NN. 48/03., 163/03. i 35/05)

Ukoliko ostavinski postupak nije prekinut već je doneseno rješenje o nasljeđivanju, a nasljednik je upućen na parnicu, tada nasljednik nije vezan prekluzivnim rokom od 30 dana za pokretanje parnice.

„Što se tiče tvrdnje tužene vezane za prigovor prekluzije za podnošenje ove tužbe ti navodi tužene nisu osnovani. Naime, ostavinski sud u spisu broj O-___/05 je donio rješenje o nasljeđivanju sukladno odredbi čl. 224. st. 2. Zakona o nasljeđivanju („Narodne novine“, br. 48/03., 163/03. i 35/05.), a tužitelja uputio da u parnici dokaže svoje tvrdnje da predmetna nekretnina ne ulazi u ostavinsku imovinu. Rok od 30 dana u kojem je tužitelj dužan pokrenuti ovakvu parnicu primjenjuje se, međutim, samo u slučaju da je sud prekinuo ostavinski postupak kako to propisuje odredba čl. 225. st. 2. ZN-a. Kako ostavinski postupak iza stranaka nije prekinut, već je doneseno rješenje o nasljeđivanju, a tužitelj upućen na parnicu u tom slučaju ne primjenjuje se rok za pokretanje parnice u roku od 30 dana kako to pogrešno smatra tužena u svojoj žalbi.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-2733/16-3 od 28. rujna 2017.

ZAJEDNIČKA OPORUKA BRAČNIH DRUGOVA

(Čl. 1. Konvencije o mjerodavnom pravu za oblik oporučnih raspolaganja iz 1961. godine;

Čl. 31. Zakona o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja)

Ukoliko su hrvatski državljani kao bračni drugovi sa stalnim boravištem u SR Njemačkoj prije 17. kolovoza 2015. godine sastavili zajedničku oporuku u SR Njemačkoj, tada je sud dužan po službenoj dužnosti utvrditi sadržaj prava SR Njemačke u odnosu na pravovaljanost oblika zajedničke oporuke bračnih drugova koje je važno u vrijeme sastavljanja te oporuke.

„Obzirom da predmetna oporuka nije vlastoručna oporuka ostavitelja u smislu odredbe čl. 30. st. 1. ZN-a kojim je propisano da je oporuka valjana ako ju je oporučitelj vlastoručno napisao i ako ju je potpisao, niti se radi o pismenoj oporuci pred svjedocima u smislu odredbe čl. 31. ZN-a kojim je propisano da oporučitelj koji zna i može čitati i pisati može sastaviti oporuku tako što će za ispravu, bez obzira tko ju je sastavio, izjaviti pred dva istodobno nazočna svjedoka da je to njegova oporuka te je pred njima potpisati (st. 1.), te da će se svjedoci potpisati na samoj oporuci, a korisno je da se naznači njihovo svojstvo svjedoka, kao i druge okolnosti koje bi mogle koristiti njihovom lakšem pronalaženju (st. 2.) sud prvog stupnja zaključuje da oporuka ostavitelja od 25. rujna 2006. koju je vlastoručno napisala njegova supruga, a ostavitelj je istu samo potpisao, nije sastavljena u valjanom obliku u smislu prethodno citiranih odredbi ZN-a, pa tužbeni zahtjev tužiteljica kojim traže utvrđenje njezine pravne valjanosti odbija kao neosnovan. Međutim, imajući u vidu da je predmetna oporuka sastavljena 25. rujna 2006., a oporučitelj umro 26. kolovoza 2007. to se na pitanje pravovaljanosti oblika oporuke trebaju primijeniti odredbe Konvencije o mjerodavnom pravu za oblik oporučnih raspolaganja iz 1961. te Zakona o rješavanju sukoba zakona. Člankom 1. Konvencije propisano je naime da je oporučno raspolaganje valjano što se tiče oblika ako je u skladu s unutrašnjim pravom, između ostalog, mjesta gdje je oporučitelj tako raspolagao. Nadalje Zakon o rješavanju sukoba zakona sadrži pravila za nasljedne odnose s međunarodnim elementom (čl. 1.), ako drugim zakonom i međunarodnim ugovorima određeni odnosi nisu drugačije regulirani (čl. 3.), a prema čl. 31. st. 1. tog Zakona oporuka je pravovaljana u pogledu oblika ako je pravovaljana po jednom od prava iz tog članka pa između ostalog i po pravu mjesta gdje je oporuka sastavljena (toč. 1.). Obzirom da je zajednička oporuka ostavitelja i I. tužiteljice sačinjena u SR Njemačkoj to je pitanje njezine pravovaljanosti glede oblika trebalo raspraviti kroz primjenu čl. 31. Zakona o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja i čl. 1. Konvencije o mjerodavnom pravu za oblik oporučnih raspolaganja iz 1961. u koju svrhu je prvostupanjski sud sukladno odredbi čl. 13. st. 1. Zakona o rješavanju sukoba bio dužan po službenoj dužnosti utvrditi sadržaj stranog prava, konkretno prava SR Njemačke u odnosu na pravovaljanost oblika zajedničke oporuke supružnika važećeg u toj državi u vrijeme njezinog sačinjenja.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-191/15-2 od 19. srpnja 2017.

OPORUČNO NASLJEĐIVANJE

(Čl. 10. Zakona o nasljeđivanju NN. 48/03, 163/03, 35/05, 127/13, 33/15)

Kod oporučnog nasljeđivanja ne primjenjuje se nasljeđivanje po pravu predstavljanja.

„Nadalje, žalba pogrešno pobija pravni pristup prvostupanjskog suda u pravcu da bi sud pogrešno primijenio materijalno pravo iz odredbe čl. 10. ZN-a (pravo predstavljanja). Prema ovoj odredbi dio ostavine koji bi pripao prije umrlom djetetu da je nadživjelo ostavitelja nasljeđuju njegova djeca, ostaviteljevi unuci, na jednake dijelove, a ako je neki od unuka umro prije

ostavitelja onda dio koji bi njemu pripao da je bio živ u času ostaviteljeve smrti nasljeđuju njegova djeca, praunuci ostaviteljevi na jednake dijelove i tako redom sve dokle ima ostaviteljevih potomaka. Ova odredba se primjenjuje jedino kod nasljeđivanja temeljem zakona a ne kod oporučnog nasljeđivanja. Kako iz same oporuke, a kako ju je protumačio prvostupanjski sud, a i po ocjeni ovog suda proizlazi da nikakova druga namjera pok. T. D. nije bila osim da ostalim navedenim osobama oporukom iza svoje smrti po 1/3 svoje imovine, to je pravilno prvostupanjski sud prigovor N. Š. odbacio kao nedopušten jer to nije osoba koja bi bila obuhvaćena bilo kakovim pravom iz oporuke ostavitelja, dakle nema nasljedno pravo niti u smislu odredbe čl. 10. a niti u smislu odredbe čl. 44. st.1. ZN-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, GŽ-1233/16-2 od 23. ožujka 2017.

OPORUČNO NASLJEĐIVANJE

(Čl. 50. Zakona o nasljeđivanju - NN. 48/03, 163/03, 35/05, 127/13)

Oporučitelj nije ovlašten oporukom odrediti nasljednika svojem oporučnom nasljedniku.

„Postavlja se pitanje da li određenjem da toj nasljednici nasljedna prava pripadaju doživotno, a poslije da sve ostavlja „najljepšem anđelu, mojoj H.“, ostavitelj reducirao već prije iskazano oporučno pravo na pravo doživotnog uživanja. Po ocjeni ovog suda, u tom smislu pravilna je prvostupanjska interpretacija, jer je prethodnim dijelom oporuke oporučitelj jasno odredio da ženi S. D. daje pravo vlasništva, da joj daje pravo raspolaganja cjelokupnom imovinom, što svakako, sadržajnim određenjem, prelazi okvire prava doživotnog uživanja. U tom kontekstu treba zaključiti, kako je to učinio i prvostupanjski sud, da je ostavitelj nastojao odrediti nasljednika umjesto primarno određenog nasljednika samo za slučaj da oporučna nasljednica umre prije njega, a takvo tumačenje oporuke proizlazi iz njenog sadržaja i smisla i nije protivno sadržaju odredbe čl. 50. st. 1 i 2 ZN-a, a ukoliko je oporučitelj želio odrediti nasljednika svojem oporučnom nasljedniku, na to oporučitelj nije ovlašten, pa takvo određenje opravdano prvostupanjski sud nije unio u sadržaj rješenja o nasljeđivanju.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-2379/15-2 od 12. studenog 2015.

NUŽNI DIO

(Čl. 70. st. 5. Zakona o nasljeđivanju – NN. 48/03, 163/03, 35/05)

Nasljednik ima pravo tražiti vraćanje dara zbog povrede nužnog dijela bez obzira na činjenicu da li nasljeđuje temeljem zakona ili oporuke.

„S druge strane, odbijanje tužbenog zahtjeva u toč. IV. izreke posljedica je pogrešnog materijalnopravnog pristupa prvostupanjskog suda. Naime, pravo na nužni dio je nasljedno pravo, koje nije ovisno o temelju nasljeđivanja. Stajalište iz pobijane presude da tužiteljica nema pravo zahtijevati vraćanje dara zbog povrede nužnog dijela jer je temelj nasljeđivanja u konkretnoj

situaciji zakon, a ne oporuka, nema uporište u sadržaju i smislu Zakona o nasljeđivanju (Narodne novine, broj: 48/03, 163/03, 35/05 – nastavno: ZN).“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2273/15-5 od 21. rujna 2015.

PRIJEDLOG ZA NAKNADNO PRONAĐENU OSTAVINSKU IMOVINU

(Čl. 234. Zakona o nasljeđivanju – NN. 48/03)

Prijedlog za naknadno pronađenu ostavinsku imovinu ovlašteni su podnijeti samo nasljednici ostavitelja.

„Podnositeljica prijedloga podnijela je ustvari prijedlog za naknadno pronađenu ostavinsku imovinu iz čl. 234. Zakona o nasljeđivanju („Narodne novine“, br. 48/03.). Prema odredbi tog zakonskog propisa, ukoliko je podnesen takav prijedlog sud neće ponovno provesti ostavinsku raspravu, nego će eventualno naknadno pronađenu imovinu rasporediti rješenjem na temelju prije donesenog rješenja o nasljeđivanju. Pri tome taj prijedlog mora podnijeti netko od osoba koje imaju status nasljednika iza ostavitelja. U konkretnom slučaju doista predlagateljica ni na koji način nije dokazala da bi ona imala status nasljednika iza pok. L. I., osim što tvrdi da je njezina majka kćerka ostavitelja.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-2808/16-2 od 11. srpnja 2017.

NAKNADNO PRONAĐENA IMOVINA

(Čl. 232. Zakona o nasljeđivanju – NN. 48/03, 163/03, 35/05, 127/13, 33/15)

Sud nije ovlašten odbiti prijedlog zakonske nasljednice za donošenje rješenja o naknadno pronađenoj ostavinskoj imovini iz razloga što postoji spor o pravu vlasništva nasljednika na toj imovini, a da prije toga nije utvrdio da li je između nasljednika sporno da ta imovina predstavlja ostavinsku imovinu iza pokojnog ostavitelja.

„Ukoliko u odnosu na naknadnu pronađenu imovinu postoji spor između nasljednika da li naknadno pronađena imovina spada u ostavinu, sud će odbiti prijedlog za naknadno pronađenu imovnu, a predlagač svoj zahtjev može ostvarivati u parnici. Dakle, odluka kakvu je donio prvostupanjski sud može se donijeti samo ukoliko je između nasljednika sporno da li pronađena imovina spada u ostavina, a ne da li između nasljednika postoji spor o vlasništvu, odnosno visini suvlasničkog omjera. U ovom postupku prvostupanjski sud od ostalih nasljednika uopće nije uzeo izjavu u odnosu na prijedlog zakonske nasljednice u vezi naknadno pronađene ostavinske imovine, tako da se za sada uopće ne može utvrditi da li je među nasljednicima sporno da li ova nekretnina spada u naknadno pronađenu ostavinsku imovinu iz pok. M. L.. Prema tome, utvrđenje prvostupanjskog suda da među nasljednicima postoji spor oko ove nekretnine ne predstavlja razlog za odbijanje prijedloga zakonske nasljednice S. Č., a odlučnu činjenicu da li među nasljednicima postoji spor, da li ta nekretnina ulazi u ostavinu iz pok. M. L., prvostupanjski sud nije uopće utvrđivao.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-33/17-2 od 18. kolovoza 2017.

ODGOVORNOST NASLJEDNIKA

(Čl. 139. st. 3. Zakona o nasljeđivanju - NN.48/03, 163/03, 35/05, 127/13, 33/15)

Nasljednik se nije ovlašten protiviti preuzimanju ovršnog postupka iz razloga što ostavitelj nije imao nikakvu imovinu.

„Žalbene tvrdnje kojima žalitelj ukazuje da ostavitelj nije imao nikakvu imovinu zbog čega je i donijeto rješenje da se ostavinski postupak iza njega neće provoditi nisu odlučne za ocjenu pravilnosti i zakonitosti pobijanog rješenja, obzirom da su prema odredbi čl. 5. Zakona o nasljeđivanju (NN 48/03, 163/03, 35/05, 127/13, 33/15 – dalje:ZN) nasljednici sveopći pravni slijednici ostavitelja koji za dugove ostavitelja sukladno čl. 139. st. 3. ZN-a odgovaraju do visine vrijednosti naslijeđene imovine, te se ne mogu protiviti preuzimanju postupka. Naime, prigovor koji ističe žalitelj da pok. tuženik nije imao imovinu zbog čega je ostavinski postupak temeljem odredbe čl. 215. ZN-a obustavljen ne mijenja njegov status nasljednika pa je prigovor u smislu odredbe čl. 139. st. 3. ZN-a žalitelj ovlašten isticati u ovoj parnici nakon što ista bude nastavljena.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-1483/16-2 od 18. listopada 2016.

V/ RADNO PRAVO

DOPRINOSI NA PLAĆU

(Čl. 81. st. 1. Zakona o doprinosima- NN. 84/2008, 152/2008, 94/2009 i 18/2011)

Doprinosi na plaću ne smatraju se bruto plaćom.

„Odredbom čl. 16. Zakona o porezu za dohodak propisano je da se izdacima koji se oduzimaju od primitaka iz čl. 14. tog Zakona (plaće) pri utvrđivanju dohotka od nesamostalnog rada smatraju uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja iz primitka. Izdacima se u smislu odredbe čl. 81. st. 1. Zakona o doprinosima smatra osnovica iz plaće i to doprinos za mirovinsko osiguranje (tzv. I stup) i doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (tzv. II stup) dok se doprinosima na osnovicu smatra doprinos za zdravstveno osiguranje i doprinos za zaštitu zdravlja na radu i zapošljavanje. Dakle, pojednostavljeno, bruto plaća je iznos na koji se obračunava mirovinsko osiguranje, porezi i prirez (tzv. bruto1 plaća), a do visine neto plaće se dolazi nakon što se iz bruto1 plaće podmiri: -doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti (I stup), -doprinos na temelju individualizirane kapitalizirane štednje (II stup), -porez na dohodak i -prirezi. Dakle, iz bruto1 plaće poslodavac je u obvezi obračunati i proslijediti novčani iznos na ime mirovinskog osiguranja, poreza na dohodak i prireza u državni proračun, odnosno na obvezni mirovinski račun radnika, dok je zdravstveno osiguranje obveza poslodavca zbog čega se doprinosi na plaću ne smatraju bruto plaćom. Obzirom na navedeno, prvostupanjski sud je neosnovano tuženika obvezao na plaćanje novčanog iznosa s osnove doprinosa na plaću jer isti predstavljaju isključivo obvezu poslodavaca, a na platež kojih je poslodavac i bio obvezan temeljem rješenja porezna uprave od 18. kolovoza 2014. godine.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2797/15-6 od 28. lipnja 2017.

ODGOVORNOST POSLODAVCA

(Čl. 15. Zakona o zaštiti na radu – NN. 71/14, 118/14, 154/14)

Povreda koju radnik koji je zaposlen kao vozač kod poslodavca pretrpi prilikom obavljanja administrativnih formalnosti u carinskom krugu, smatra se povredom na radu.

„Valja dodati da povreda na radu nije samo ona koju bi tužitelj (koji je kod tuženika radio kao vozač) pretrpio za vrijeme vožnje, nego i ona koju pretrpi pri obavljanju svih radnji koje po redovnom tijeku stvari spadaju u djelokrug njegovih poslova i predstavljaju cjelovit tehnološki proces. Rješavanje određenih administrativnih formalnosti u carinskom krugu u Z. svakako predstavlja radnju u okviru redovnih i uobičajenih zadataka vozača (konkretno tužitelja), pa se povreda koju je tužitelj tada pretrpio smatra povredom na radu za koju odgovara tuženik prema objektivnoj odgovornosti u smislu odredbe čl. 15. ZZR-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-5688/13-2 od 6. studenog 2014.

ODGOVORNOST POSLODAVCA

(Čl. 203. Zakona o obveznim odnosima - NN.53/91; 73/91; 111/93; 3/94; 7/96; 91/96; 112/99; 88/01)

Ukoliko je radnik nakon povrede na radu i nakon što je liječenje završeno potpisao izjavu da nema nikakvih potraživanja prema poslodavcu, tada se takva izjava smatra sporazumom o otpustu duga s osnove naknade štete zbog povrede na radu.

„Naime, razmatranjem prvostupanjskog spisa, a posebno izjava koje je potpisao tužitelj 28. siječnja 2011. te naročito 09. i 15. veljače 2011., može se zaključiti da je tužitelj nakon što je završeno liječenje radi povrede na radu, koje je prema prvostupanjskoj presudi trajalo od 09. rujna 2008. do 27. siječnja 2011., već dana 28. siječnja 2011. potpisao izjavu na način da se očitovao da je zainteresiran za postupak otkazivanja Ugovora o radu uz isplatu stimulatívne otpremnine u iznosu od 4.000,00 kn po godini radnog staža kod tuženika, s prestankom radnog odnosa 15. veljače 2011., koji prijedlog je tuženik prihvatio otkazivanjem Ugovora o radu i isplatom stimulatívne otpremnine, na koji dogovor se nadovezuje i izjava od 09. veljače 2011., kojom je tužitelj izjavio da ne želi da mu poslodavac ponudi obavljanje bilo kakvih drugih poslova za koje je sposoban sukladno rješenju HZMO-a kojim mu je utvrđena profesionalna nesposobnost za rad utvrđenim kontraindikacijama, već da želi da mu radni odnos prestane uz isplatu otpremnine, posebno uz napomenu da se nakon završenog liječenja i oporavka zbog ozljede na radu vratio na rad. Izjavom od 15. veljače 2011. tužitelj izjavljuje da se odriče prava na podnošenje zahtjeva za zaštitu prava protiv naprijed navedenog otkazivanja Ugovora o radu, te da osim potraživanja za isplatu otpremnine u skladu s otkazom i plaće do dana prestanka radnog odnosa koji nastupa 15. veljače 2011. nema nikakvih drugih potraživanja prema tuženiku. Stoga pogrešno zaključuje prvostupanjski sud da sporazum o otpustu duga nije postignut, jer se naprijed navedenim izjavama jasno da utvrditi koje tražbine tužitelj više neće potraživati od tuženika, s kojim izjavama se tuženik suglasio na način da je postupio po prijedlogu tužitelja, a tužitelj je u vrijeme potpisivanja naprijed navedenih izjava znao za tražbinu prema tuženiku s osnova naknade štete zbog povrede na radu, jer je liječenje u tom trenutku bilo završeno, te nije odlučno kako to tvrdi prvostupanjski sud da se tražbine tužitelja ne mogu gasiti prema tuženiku prije nego što bude provedeno liječničko i financijsko vještačenje i na taj način utvrđen opseg imovinske i neimovinske štete, s obzirom da je i prije provedenog vještačenja tužitelj postavio tužbeni zahtjev u nominalnom iznosu, iako se prije toga izjavama odrekao prava na naprijed navedenu naknadu štete.,,

Županijski sud u Varaždinu, Gž-3060/14-2 od 22. kolovoza 2016.

NAKNADA ŠTETE

(Čl. 4. st. 2. Zakona o radu – NN. 137/04)

Uznemiravanje radnika na radnom mjestu od strane poslodavca ili drugih radnika predstavlja povredu obveza iz radnog odnosa, time da Zakon o radu uznemiravanje izjednačuje s diskriminacijom radnika.

„Prije svega valja ukazati da Zakon o radu uznemiravanje izjednačuje s diskriminacijom. Drugim riječima, uznemiravanje predstavlja oblik zabranjene diskriminacije, a zabrana

uznemiravanja ujedno se smatra i oblikom zaštite dostojanstva radnika. Prema odredbi čl. 30. st. 1. Zakona o radu (NN 137/04 – pročišćeni tekst; dalje: ZR/04) poslodavac je obvezan zaštititi dostojanstvo radnika, a tu svoju obvezu mora izvršiti tako da radniku za vrijeme obavljanja posla osigura uvjete u kojima neće biti izložen uznemiravanju. Uznemiravanje u smislu odredbe čl. 30. st. 4. ZR/04 predstavlja povredu obveza iz radnog odnosa, a prema odredbi čl. 5. istog Zakona radnik u tom slučaju može zahtijevati naknadu štete prema odredbi čl. 109. ZR/04, odnosno po općim propisima obveznog prava.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž R-10/17-2 od 5. lipnja 2017.

VI/ PARNIČNI POSTUPAK

SUDSKA NADLEŽNOST

(Čl. 72. st. 3. Zakona o financiranju vodnog gospodarstva – NN. 153/09, 90/11, 56/13, 154/14, 119/15)

Za nekretnine za koje se obračunava i naplaćuje komunalna naknada prema propisima o komunalnom gospodarstvu za obračun i naplatu naknade za uređenje voda nadležne su Hrvatske vode, dok je za određivanje i provedbu ovrhe na temelju ovršnog rješenja Hrvatskih voda nadležan sud.

„Dakle, pod određenim uvjetima i za nekretnine na koje se obračunava i naplaćuje komunalna naknada prema propisima o komunalnom gospodarstvu, obračun i naplatu naknade za uređenje voda, ovlaštene su vršiti Hrvatske vode, u konkretnom slučaju ovrhovoditelj i u kojem slučaju je za određivanje i provedbu ovrhe na temelju ovršnog rješenja Hrvatskih voda kojim je obračunata vodna naknada i naloženo njeno plaćanje nadležan sud. Istovjetno stajalište izrazio je i Vrhovni sud Republike Hrvatske u svojem rješenju broj Rev-2194/13-2 od 17. ožujka 2015. godine. Zbog naprijed navedenog pogrešan je zaključak prvostupanjskog suda da za određivanje ovrhe povodom prijedloga ovrhovoditelja radi prisilne naplate naknade za uređenje voda koja u konkretnom slučaju nije obračunata po jedinici lokalne samouprave uz komunalnu naknadu, već rješenjem Hrvatskih voda iz 2006. godine, nije u nadležnosti suda, zbog čega nije bilo osnove usvojiti žalbu ovršenika, preinačiti djelomično rješenje o ovrsi kao pod točkom I pobijanog rješenja i odbaciti prijedlog za ovrhu.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-360/15-2 od 26. rujna 2016.

STVARNA NADLEŽNOST

(Čl. 34.b st. 1. Zakona o parničnom postupku – NN. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14)

Ukoliko se ne radi o sporu iz čl. 34. st. 1. Zakona o parničnom postupku, tada je za spor između jedinice lokalne samouprave i župe stvarno nadležan trgovački sud.

„Stranke ovog postupka su pravne osobe, konkretno tuženik je pravna osoba sukladno odredbi čl. 9. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine broj: 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12) koja propisuje da je grad pravna osoba, a tužitelj je javna pravna osoba sukladno odredbi čl. 5. u vezi čl. 2. st. 1. Ugovora između Svete Stolice i Republike Hrvatske o pravnim pitanjima koji je potvrđen Zakonom o potvrđivanju Ugovora između Svete Stolice i Republike Hrvatske o pravnim pitanjima (Narodne novine - Međunarodni ugovori broj 9/97). Budući da je predmet spora utvrđenje prava vlasništva, a koji spor nije spor koji prema čl. 34. st. 1. ZPP-a uvijek sude općinski sudovi niti je zakonom utvrđena nadležnost nekog drugog suda, prvostupanjski sud je pravilno zaključio da je za suđenje u tom predmetu stvarno nadležan trgovački sud.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2127/16-2 od 30. listopada 2017.

STVARNA NADLEŽNOST

(Čl. 34. st. 1. Zakona o parničnom postupku NN. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14)

U sporu radi naknade štete temeljem police osiguranja imovine koju su sklopili nositelj obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva i dioničko društvo, stvarno je nadležan trgovački sud.

„Naime, čl. 3. Zakona o poljoprivredi ("Narodne novine" broj: 149/09., 127/10. i 50/12.) razlikuje OPG, kojeg definira kao samostalnu gospodarsku i socijalnu jedinicu, koju čine punoljetni članovi zajedničkog kućanstva, a temelji se na vlasništvu i/ili uporabi proizvodnih resursa u obavljanu poljoprivredne djelatnosti od poljoprivrednika, kojeg definira kao fizičku osobu na poljoprivrednom gospodarstvu koja se bavi poljoprivredom, te posjeduje znanja i vještine o poljoprivredi. Kako je prema čl. 1. Zakona o trgovačkim društvima ("Narodne novine" broj: 111/93., 34/99., 121/99., 52/00., 118/03., 107/07., 146/08., 137/09. i 52/11. – dalje: ZTD) trgovac pravna ili fizička osoba koja samostalno trajno obavlja gospodarsku djelatnost radi ostvarivanja dobiti proizvodnjom, prometom robe ili pružanjem usluga na tržištu, pogrešno zaključuje tužitelj u svojoj žalbi da je isti fizička osoba i subjekt koji kao nositelj prava i obveza OPG-a nije trgovac, u smislu odredaba ZTD-a, jer gospodarsku djelatnost ne obavlja samostalno u skladu s propisima o obrtu i nije upisan u sudskom registru, slijedom čega ne bi bile ispunjene pretpostavke za nadležnost trgovačkog suda u ovom postupku. Nasuprot tome, stav je ovog suda da tužitelj ima pravni status trgovca prema naprijed navedenim odredbama Zakona o poljoprivredi, te kao takav nastupa u pravnom prometu prema trećima u svoje ime, a za račun svih članova OPG-a, dok se odredbe čl. 1. st. 3. ZTD-a odnose na fizičku osobu – individualnog poljodjelca, koji nije trgovac.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-1699/15-2 od 8. studenog 2016.

MJESNA NENADLEŽNOST

(Čl. 461.b st. 1. Zakona o parničnom postupku - NN.53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03, 88/05; 2/07-odluka US RH; 84/08; 96/08-odluka US RH; 123/08-ispravak; 57/11; 148/11-pročišćeni tekst; 25/13; 89/14 - odluka US RH)

Tužitelj je ovlašten istaknuti prigovor mjesne nenadležnosti tek nakon pravomoćnosti rješenja prvostupanjskog suda kojim je stavljeno izvan snage rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave javnog bilježnika.

„Neosnovani su žalbeni navodi tuženika da je prvostupanjski sud o svojoj mjesnoj nadležnosti trebao odlučiti već prilikom donošenja rješenja iz čl. 58. st. 3. OZ-a. Naime, mogućnost isticanja prigovora mjesne nenadležnosti tužitelj je stekao tek po pravomoćnosti rješenja kojim je rješenje o ovrsi javnog bilježnika stavljeno izvan snage i postupak nastavljen kao parnični postupak, dakle tek u fazi kada je ovršni postupak prešao u fazu parničnog postupka što znači da je činjenica postojanja pismenog sporazuma o ugovorenoj mjesnoj nadležnosti istaknuta pravovremeno sukladno čl. 461. b. st. 1. ZPP-a.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-798/17-2 od 25. svibnja 2017.

VRIJEDNOST PREDMETA SPORA

(Čl. 40. Zakona o parničnom postupku NN. 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14)

Ukoliko tužitelj ne odredi vrijednost predmeta spora kada tužbom traži proglašenje nedopuštenosti ovrhe tada se vrijednost predmeta spora određuje u visini novčanog potraživanja za koji je tužitelj tražio da se ovrha proglašeni nedopuštenom.

„Protivno žalbenim navodima tužitelja ovaj sud utvrđuje da tužitelj u tužbi nije naznačio VPS, niti je nakon prigovora tuženika iznesenog u odgovoru na tužbu (da u tužbi VPS nije naznačena) istu odredio, već je samo na ročištu održanom 28. ožujka 2014. istakao da se „kao VPS mora uzeti iznos koji se odnosi na imovinu za koju se osporava ovrha“. Tuženik je predložio da prvostupanjski sud VPS odredi u visini vrijednosti tražbine tuženika iz ovršnog postupka broj: Ovr-___/13 i to iz razloga što tužitelj u postupku zahtijeva proglašenje nedopuštenosti ovrhe u cijelosti. Prvostupanjski sud je na ročištu 28. ožujka 2014. utvrdio VPS u iznosu od 465.404,42 kn. Pravilno je prvostupanjski sud postupio pri određivanju VPS prethodno omogućivši strankama da se o tome izjasne primjenom čl. 40. st. 2. ZPP-a, te su neosnovani navodi tužitelja da je VPS prvostupanjski sud odredio „vodeći se prigovorima tuženika“. U situaciji kada tužitelj VPS nije naznačio u tužbi, prvostupanjski sud je pravilnom primjenom čl. 40. st. 4. ZPP-a odredio VPS i to u visini potraživanja tuženika iz ovršnog postupka broj: Ovr-___/13 jer je tužitelj tužbenim zahtjevom zahtijevao proglašenje nedopuštenosti ovrhe u cijelosti.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-954/15-3 od 1. rujna 2016.

AKTIVNA LEGITIMACIJA

(Čl. 71. Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi)

Ukoliko tužitelj nije prijavio svoju nenovčanu tražbinu u postupak predstečajne nagodbe zbog čega njegova tražbina nije obuhvaćena predstečajnom nagodbom nad tuženikom tada nema procesnu legitimaciju za vođenje postupka.

„Valja ovdje reći da je pravilan zaključak prvostupanjskog suda da ZFFPN izričito ne propisuje pravne učinke predstečajne nagodbe na parnice pokrenute prije otvaranje postupka predstečajne nagodbe koje se odnose na tražbine za koje vjerovnici nisu podnijeli prijavu niti ih je dužnik uvrstio na popis obveza te nisu ispitane, međutim, kako proizlazi i iz ranije iznesenog, stav je ovog suda da zbog propusta da svoju, u ovom postupku zahtijevanu, tražbinu ostvaruje u postupku predstečajne nagodbe, tužitelj nema pravo daljnjeg vođenja ovog parničnog postupka. Postupak predstečajne nagodbe jest, naime, u smislu citiranog čl. 71. st. 1. ZFFPN, jedini postupak u kojem je spornu tražbinu tužitelj imao pravo ostvarivati nakon njegova pokretanja, a pritom valja istaknuti da nisu osnovane žalbene tvrdnje o relevantnosti objava „u glasilu FINE“, iz razloga što se, prema čl. 52. st. 3. ZFFPN, oglas o otvaranju postupka predstečajne nagodbe objavljuje na web-stranici Financijske agencije istoga dana kad je doneseno rješenje o otvaranju postupka predstečajne nagodbe, dok se, na temelju čl. 28. st. 1. istog Zakona, pismena (odluke, pozivi, obavijesti i sl.)

donesena u postupku predstečajne nagodbe koje je potrebno javno objaviti, objavljuju na web-stranici Financijske agencije, te se, prema st. 2. iste odredbe, javno priopćenje smatra dokazom da je dostava pismena uredno obavljena svim strankama.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1446/16-2 od 22. kolovoza 2016.

AKTIVNA LEGITIMACIJA

(Čl. 2. Zakona o političkim strankama - NN 76/93, 111/96, 164/98, 36/01 i 28/06)

Politička stranka ima svojstvo pravne osobe, dok ustrojstveni oblici političkih stranaka nemaju to svojstvo.

„Protiv presude prvostupanjskog suda od 27. lipnja 2016. žalbu je izjavila Gradska organizacija XX Grada I. koja, međutim, nije stranka u ovom postupku jer se postupak vodi protiv XX koja kao politička stranka ima svojstvo pravne osobe u smislu odredbe čl. 2. Zakona o političkim strankama (NN 76/93, 111/96, 164/98, 36/01, 28/06), dok ustrojstveni oblici političkih stranaka prema odredbi čl. 8. st. 2. istog Zakona nemaju svojstvo pravne osobe, pa Gradska organizacija XX Grada I. koja nema pravnu osobnost ne bi niti mogla biti stranka u postupku budući da samo fizička i pravna osoba mogu biti stranke u postupku, sukladno odredbi čl. 77. st. 1. Zakona o parničnom postupku (NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 i 25/13, dalje: ZPP).“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2601/16-2 od 26. listopada 2017.

AKTIVNA LEGITIMACIJA

(Čl. 522. st. 3. Zakona o trgovačkom društvu – NN. 111/1993, 34/1999, 121/1999 i 52/2000)

Neosnovan je prigovor nedostatka aktivne legitimacije ukoliko je prvobitni ovrhovoditelj brisan iz sudskog registra zbog pripajanja društvu preuzimatelja.

„Iz podataka sudskog registra Trgovačkog suda u R. proizlazi da je prvobitni ovrhovoditelj B. B. d.d. R., M. p. __ 3, brisan iz sudskog registra 27. listopada 2016. uslijed pripajanja društvu preuzimatelja B. B. sa sjedištem u A., upisanom u registarsku knjigu Zemaljskog suda u K. pod brojem __ koja činjenica među strankama nije sporna. Kako je odredbom čl. 522. st. 3. ZTD-a, koji regulira posljedice i učinke pripajanja dioničkih društava, propisano da upisom pripajanja u sudski registar u kojemu je upisano društvo preuzimatelja, imovina pripojenog društva i njegove obveze prelaze na društvo preuzimatelja koji je sveopći pravni slijednik pripojenog društva te time stupa u sve pravne odnose pripojenog društva to prigovor ovršenika o nedostatku aktivne legitimacije i time ispunjenja pretpostavki za nastavak ovrhe s novim ovrhovoditeljem nije osnovan.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-930/17-2 od 18. rujna 2017.

AKTIVNA LEGITIMACIJA

(Čl. 252. st. 5. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima – NN. 118/03)

Za vrijeme trajanja stečajnog postupka i nakon zaključenja istog tužbu koju temelji na osobnoj odgovornosti člana uprave trgovačkog društva u kojem članovi osobno odgovaraju za obveze društva ovlašten je podnijeti samo stečajni upravitelj.

„Tužitelj tvrdi da je tuženik, kao direktor „S.“ d.d. i kao jedini član uprave grubo povrijedio dužnost primijeniti pozornost urednog i savjesnog gospodarstvenika prilikom obavljanja dužnosti direktora „S.“ d.d. što je za posljedicu imalo to da je „S.“ d.d. ostala bez imovine te tužitelj nije mogao namiriti svoju gore navedenu tražbinu zbog čega tu tražbinu ima pravo namiriti od tuženika. U vrijeme pokretanja ovog postupka na snazi je bio Stečajni zakon (Narodne novine“, br. 44/1996, 161/1998, 29/1999 i 129/2000 – dalje u tekstu: SZ) koji je u čl. 102. propisivao da ako je stečajni postupak otvoren nad društvom čiji članovi osobno odgovaraju za obveze društva, zahtjeve protiv članova društva po osnovi njihove osobne odgovornosti za vrijeme stečajnog postupka može ostvarivati samo stečajni upravitelj. Također je bio na snazi Zakon o trgovačkim društvima (Narodne novine“, br. 111/1993, 34/1999, 121/1999 i 52/2000 – dalje u tekstu: ZTD) koji je u čl. 252. st. 1. propisivao da članovi uprave moraju voditi poslove društva s pozornošću urednog i savjesnog gospodarstvenika i čuvati poslovnu tajnu društva, u st. 2. je propisivao da članovi uprave koji povrijede svoje obveze odgovaraju za štetu društvu kao solidarni dužnici. U slučaju spora članovi uprave moraju dokazati da su primijenili pozornost urednog i savjesnog gospodarstvenika, a u st. 5. je propisivao da zahtjev za naknadu štete mogu postaviti i vjerovnici društva ako ne mogu svoja potraživanja podmiriti od društva. To vrijedi u slučajevima osim onih iz stavka 3. ovoga članka samo onda ako član uprave grubo povrijedi dužnost da primijeni pozornost urednog i savjesnog gospodarstvenika. U odnosu na vjerovnike društva obveza da se nadoknadi šteta ne može se otkloniti tako da se društvo odrekne zahtjeva ili da o zahtjevu sklopi nagodbu niti time što se radnja temeljila na odluci glavne skupštine. Odredba čl. 252. st. 5. ZTD-a je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima (Narodne novine“, br. 118/2003) dopunjena na način da je propisano da ako je nad društvom otvoren stečajni postupak, za vrijeme trajanja tog postupka pravo vjerovnika društva protiv članova uprave ostvaruje stečajni upravitelj. Iz citiranih zakonskih odredbi slijedi zaključak da tužitelj, nakon što je nad „S.“ d.d. otvoren stečajni postupak, nije imao aktivnu legitimaciju za pokretanje ovog postupka već je tu aktivnu legitimaciju imao stečajni upravitelj. To stoga što tužitelj u ovom postupku ostvaruje svoju tražbinu prema „S.“ d.d. za koju je osobno odgovoran i tuženik, a ne neku svoju tražbinu prema tuženiku osobno, pa ukoliko bi tražbina bila ostvarena, iz nje se ne može namiriti samo tužitelj već se moraju namiriti svi stečajni vjerovnici.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-1150/17-2 od 12. listopada 2017.

AKTIVNA LEGITIMACIJA

(Čl. 25. st. 1-3 Zakona o odvjetništvu- NN. 9/94 i 117/08)

Zajednički odvjetnički ured nema svojstvo pravne ni fizičke osobe.

„Nadalje, glede Ugovora o pružanju pravne pomoći i zastupanju od 15. ožujka 2005.g., isti je prema utvrđenju suda zaključen između tužitelja zastupanog po direktoru M. I. kao korisniku usluga i ZOU tuženih kao davatelju usluga, pri čemu ZOU nema pravnu osobnost pa po stavu toga suda taj Ugovor kao pravni posao nije od nikakve odlučne važnosti. Primjenjujući na konkretnu pravnu stvar odredbu čl. 25. st. 1-3 mjerodavnog Zakona o odvjetništvu (NN 9/94 i 117/08 - dalje: ZO), prvostupanjski sud je zaključio da zajednički odvjetnički ured u koji oblik su tuženici kao odvjetnici udruženi nema svojstvo pravne ni fizičke osobe. Isti je naime predviđen kao forma udruživanja više odvjetnika (u Republici Hrvatskoj), međutim, svojstvo pravne osobe priznato je samo odvjetničkim društvima i to onima osnovanim kao javno trgovačko društvo (j.t.d.) ili kao odvjetničko društvo s ograničenom odgovornošću (d.o.o.), dok zajednički odvjetnički uredi predstavljaju oblik građanskog partnerstva u kojem slučaju međusobna prava i obveze odvjetnici uređuju u pisanom obliku te osnivaju odvjetnički ured upisom u odgovarajući upisnik komore, no tim upisom ne stječu svojstvo javnog trgovačkog društva niti svojstvo pravne osobnosti, već pravnu osobnost ima svaki odvjetnik u tom uredu kao zasebna fizička osoba. Temeljem primijenjenih propisa nedvojbenim je zaključio da Sporazum o naknadi odvjetničke nagrade i troškova zaključen 02. ožujka 2009. godine između ZOU tuženih (XX iz V.) koji je bez svojstva pravne i fizičke osobe i tužitelja – pravne osobe (TD I. d.o.o. iz L.) prema ispravnim tvrdnjama tužitelja nije valjani pravni posao pa kao takav prema tužitelju nema nikakav pravni učinak.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-3610/14-4 od 18. travnja 2016.

AKTIVNA LEGITIMACIJA

(Čl. 161. i 162. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima – NN. 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14)

Upravitelj željezničke infrastrukture ima pravo tražiti predaju u posjed dijela nekretnine koja predstavlja željezničku infrastrukturu bez obzira što se radi o nekretnini koja predstavlja javno dobro u općoj uporabi.

„Tužitelj, koji, nesporno, ima pravni položaj upravitelja predmetnom nekretninom koja je u režimu javnog dobra u općoj uporabi (kao takva vlasništvo je Republike Hrvatske), opravdano upire na mjerodavnost čl. 5. st. 13. Ugovora o upravljanju željezničkom infrastrukturom od 15. lipnja 2008.g. (nastavno: Ugovor) kojim je propisano da će upravitelj infrastrukture u ime i za račun RH obavljati pravnu i svaku drugu zaštitu željezničke infrastrukture koja proizlazi iz prava upravljanja, korištenja i posjedovanja. Navedeno, po stavu ovog suda, znači da tužitelj, kao upravitelj, ima pravo na traženje pravne zaštite željezničke infrastrukture, ali i da pravna zaštita obuhvaća i traženje predaje u posjed nekretnine (odnosno njezina dijela), jer se isto čini u ime i za račun vlasnice Republike Hrvatske. Time se ne mijenja vlasnička struktura, već se, naprotiv, sukladno Ugovoru, štite vlasnička prava na način da će, u slučaju eventualnog uspjeha s pravnom zaštitom, Republika Hrvatska i dalje ostati vlasnicom nekretnine, ali sa širim ovlaštenjima koja proizlaze iz postignute zaštite, dok će tužitelj ostati u posjedu iste nekretnine jer ga na to ovlašćuje Ugovor.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2263/15-2 od 5. listopada 2016.

PASIVNA LEGITIMACIJA

(Čl. 342. st. 1. Zakona o parničnom postupku – NN. 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14)

Ukoliko je tužitelj u tužbi pogrešno naveo prezime tuženika u odnosu na kojeg je donesena presuda zbog ogluhe tada isti nije ovlašten tražiti ispravak presude u odnosu na prezime tuženika.

„U žalbi navodi da ne osporava da je predmetni sudski postupak pokrenut tužbom protiv tuženika S. Đ.. Međutim, tek je primitkom uvjerenja o prebivalištu za dužnika od 23. lipnja 2015.g. saznao da je njegovo ime S. Dž., a ne S. Đ.. Iz dokumentacije kojom je raspolagao prije utuženja proizlazi da je ime njegovog dužnika Slađan Đ.. Predlaže da se pobijano rješenje preinači. U ovom slučaju ne radi se o pogrešci u pisanju imena tuženika u smislu čl. 342 st. 1 Zakona o parničnom postupku, nego o tome da je tužitelj u tužbi naveo ime tuženika koje je različito od imena tužiteljevog dužnika. Tužitelj je podnio tužbu protiv tuženika Slađana Đ. i u odnosu na njega donesena je presuda.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1771/16-2 od 3. listopada 2016.

PASIVNA LEGITIMACIJA

(Čl. 196. Zakona o parničnom postupku – NN. 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14)

Nemogućnost tužitelja da podnese tužbu radi proglašenja nedopuštenosti ovrhe protiv svih nužnih i jedinstvenih suparničara (ovrhovoditelja i ovršenika) iz razloga što je nad jednim od njih pokrenut predstečajni postupak rezultira odbačajem tužbe.

„Odredbom čl. 68. st. 1. Stečajnog zakona na koju se poziva prvostupanjski sud normirana je zabrana pokretanja parničnih i dr. postupaka od dana otvaranja predstečajnog postupka do njegovog završetka, a identičnu zabranu sadrži i odredba čl. 70. st. 2. Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi (za vrijeme trajanja postupka predstečajne nagodbe nije dopušteno pokretanje parničnih... i postupaka osiguranja radi namirenja ili osiguranja tražbina nastalih do otvaranja postupka predstečajne nagodbe). Prema tome, niti prema Zakonu o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi za vrijeme trajanja postupka predstečajne nagodbe nije dopušteno pokretanje parničnih i drugih postupaka pa obzirom na nespornu činjenicu da je ova parnica pokrenuta nakon što je otvoren postupak predstečajne nagodbe (rješenjem od 27. kolovoza 2014. g.) jer je tužba podnesena 14. listopada 2015. g. prvostupanjski sud je pravilno odbacio tužbu tužitelja imajući u vidu da se prema izričitoj odredbi Ovršnog zakona parnica mora pokrenuti protiv ovrhovoditelja i ovršenika što znači da u ovoj parnici imaju položaj nužnih i jedinstvenih suparničara zbog čega se parnica ne može voditi samo protiv prvotuzenika.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-683/16-2 od 2. rujna 2016. godine

IMOVINSKOPRAVNI ZAHTJEV

(Čl. 1103. Zakona o obveznim odnosima – NN. 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15)

Podnošenje imovinskopravnog zahtjeva u kaznenom postupku ne smatra se podnošenjem pisanog zahtjeva tuženiku u smislu odredbe čl. 1103. Zakona o obveznim odnosima.

„Prvostupanjski sud je pogrešno tužiteljima dosudio zateznu kamatu na neimovinsku štetu od dana podnošenja imovinsko-pravnog zahtjeva u kaznenom postupku 24. kolovoza 2012. godine. Naime, podnošenje imovinskopravnog zahtjeva u kaznenom postupku ne može se smatrati podnošenjem pisanog zahtjeva tuženiku u smislu čl. 1103. ZOO-a, pa je pravilnom primjenom te zakonske odredbe zateznu kamatu na neimovinsku štetu koja je dospjela do podnošenja tužbe trebalo dosuditi od dana podnošenja tužbe 29. svibnja 2014. g. Visinu štete s osnova troškova liječenja tužitelja B. K., što predstavlja nenovčanu imovinsku štetu, prvostupanjski sud je utvrdio u postupku primjenom odredbe čl. 223. st. 1. ZPP-a pa zatezna kamata na tu štetu teče od dana donošenja prvostupanjske presude. Šteta s osnova računa za popravak traktora nastala je tome tužitelju s danom plaćanja računa 11. lipnja 2012. g. (list 16) pa i zatezna kamata može teći tek od toga dana.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-134/16-2 od 2. lipnja 2017.

ODJAVA OBRTA

(Pravilnik o postupcima certificiranja za kvalificirane certifikate od 7. studenog 2013.)

Odjavom obrta iz obrtnog registra za fizičku osobu ne prestaje automatski obveza plaćanja usluge vođenja certifikata, već je isti dužan podnijeti zahtjev za odjavu certifikata u skladu Pravilnikom o postupcima certificiranja za kvalificirane certifikate.

„Naime, u smislu čl.2. st.1. Zakona o obrtu obrt je samostalno i trajno obavljanje dopuštenih gospodarskih djelatnosti u skladu sa čl.8. ovoga Zakona od strane fizičkih osoba sa svrhom postizanja dobitka ili dobiti koja se ostvaruje proizvodnjom, prometom ili pružanjem usluga na tržištu dok je obrtnik sukladno čl.4. tog Zakona fizička osoba koja obavlja jednu ili više djelatnosti iz čl.2. st.1. ovog Zakona u svoje ime i za svoj račun, a pri tom se može koristiti i radom drugih osoba. Obveza ishođenja i odjave kvalificiranog certifikata tereti tuženika kao fizičku osobu zbog čega odjavom obrta iz obrtnog registra nije za tuženika prestala i obveza plaćanja usluge vođenja certifikata sve do podnošenja Zahtjeva za odjavu certifikata u skladu sa Pravilnikom o postupcima certificiranja za kvalificirane certifikate od 7. studenog 2013.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1315/16-2 od 26. lipnja 2017.

PUNOMOĆ

(Čl. 89.a st. 3. Zakona o parničnom postupku -NN.53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03, 88/05; 2/07; 84/08; 96/08; 123/08; 57/11; 148/11, 25/13 i 89/14)

Kada stranku kao punomoćnik zastupa srodnik po krvi u pravoj liniji, brat, sestra ili bračni drug, tada nije potrebno da punomoć bude ovjerena po javnom bilježniku, osim ako sud posumnja u istinitost priložene pismene punomoći.

„Iz stanja prvostupanjskog spisa može se zaključiti da na ročište koje je održano 29. travnja 2014. nije pristupila tuženica, već njezin suprug (D. A.). Prvostupanjski sud je u zapisniku konstatirao da je suprug tuženice priložio punomoć za zastupanje, ali da punomoć nije ovjerena. Iako zapisnik sadrži izjavu supruga tuženice, iz cjelokupnog sadržaja zapisnika može se zaključiti da prvostupanjski sud nije dopustio D. A. da zastupa tuženicu na navedenom ročištu, očito iz razloga jer priložena punomoć (list 6 prvostupanjskog spisa) nije bila ovjerena. Pravno relevantne radnje na tom ročištu evidentirane su isključivo na strani tužitelja. U prilog takvom zaključku govori činjenica da suprug tuženice nije predlagao provođenje dokaza i tražio trošak, a u ispravu koju je predao u spis (preslik pisma od 2. studenog 2012.), sud nije niti izvršio uvid (nije proveo taj dokaz bez posebnog obrazloženja). Dakle, punomoć ne mora biti ovjerena kako je to pogrešno zaključio prvostupanjski sud. Samo ukoliko sud posumnja u istinitost priložene pismene punomoći, tada rješenjem može odrediti da se podnese ovjerena punomoć.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1621/15-2 od 8. kolovoza 2016.

PUNOMOĆ

(98. st. 3. Zakona o parničnom postupku – NN. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07 – Odluka US RH, 84/08, 96/08 – odluka US RH, 123/08 – ispr.57/11, 148/11 – pročišćeni tekst 25/13, 89/14 – odluka US RH)

Odluka donesena većinom suvlasnika stambene zgrade u kojoj je navedeno da suvlasnici svojim potpisom na toj odluci ovlašćuju određenog odvjetnika da ih zastupa u parničnom postupku protiv tuženika ne ovlašćuje tog odvjetnika da zastupa i suvlasnike koji nisu potpisali tu odluku.

„Niti iz jedne odredbe ZV-a ne proizlazi da je predstavnik suvlasnika ovlašten zastupati u postupcima radi naknade štete, a niti u drugim sudskim postupcima sve suvlasnike, a niti da bi on u odnosu na ostale suvlasnike imao poziciju punomoćnika. Točno da je većinom suvlasnika predmetne zgrade donijeta odluka o pokretanju sudskih postupaka protiv ovdje tuženika, a radi izvršenja ugovornih obveza te da je u istoj odluci navedeno da suvlasnici svojim potpisom na navedenoj odluci potvrđuju da za zastupanje u tim postupcima ovlašćuju odvjetnički ured odvjetnika H. Č. B. iz Z., no ista odluka ne može predstavljati punomoć kojom bi suvlasnici koji tu odluku nisu potpisali bili suglasni da i njih u ovom postupku zastupa navedeni odvjetnik. Odluka po svojoj prirodi nije Ugovor, dakle dvostrano obvezni pravni odnos između dvije osobe, dok punomoć izdana odvjetniku po svojoj prirodi predstavlja ugovor o nalogu. Potpisivanjem punomoći odvjetnik i stranka zaključuju ugovor o nalogu, kojim se odvjetnik obvezuje za stranku poduzeti određene pravne radnje u određenom sudskom postupku, prema nalogu stranke, a stranka se obvezuje odvjetniku platiti naknadu za njegov rad. U ovom sporu tužitelji su navedeni poimence pa dakle svaki od njih u postupku može poduzimati parnične radnje bilo osobno bilo preko punomoćnika no za poduzimanje parničnih radnji putem punomoćnika svaki poimence navedeni tužitelj mora punomoćniku izdati punomoć.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-922/17-2 od 6. lipnja 2017.

PRIVREMENI ZASTUPNIK

(Čl. 244. Obiteljskog zakona – NN. 103/15)

Na imenovanje privremenog zastupnika za osobu nepoznatog boravišta koja je stranka u sudskom postupku od 1. studenog 2015. godine primjenjuje se odredba čl. 244. Obiteljskog zakona.

„Osnovane su žalbene tvrdnje ovrhovoditelja da je sud prvog stupnja pogrešno primijenio materijalno pravo iz čl. 84. st. 1. ZPP-a, jer se na imenovanje privremenog zastupnika za osobu nepoznatog boravišta koja je stranka u sudskom postupku primjenjuje odredba čl. 244. Obiteljskog zakona („Narodne novine“ br. 103/15.), kao kasniji zakon koji je stupio na snagu 1. studenog 2015. godine, koji je drugačije propisao postavljanje privremenog zastupnika u odnosu na odredbe ZPP-a. Prema odredbi čl. 244. st. 1. Obiteljskog zakona osobi kojoj je najmanje tri mjeseca nepoznato boravište ili nije dostupna, a nema punomoćnika, u postupcima koji su pokrenuti i vode se pred sudom ili javnopravnim tijelima, tijelo pred kojim se vodi određeni postupak imenovat će privremenog zastupnika, osim ako je toj osobi imenovan posebni skrbnik sukladno čl. 241. st. 1. toč. 2. toga Zakona. Kako iz podataka MUP-a proizlazi da je ovršenik odjavio prebivalište s danom 15. siječnja 2014. godine, nakon čega mu je prebivalište nepoznato, sud je po prijedlogu ovrhovoditelja trebao ovršeniku postaviti privremenog zastupnika prema citiranoj odredbi Obiteljskog zakona, a to iz razloga što je javni bilježnik donio rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave s danom 9. svibnja 2016. godine pa je postavljanje privremenog zastupnika potrebno radi zaštite ovršenikovih prava.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, br. Gž Ovr-214/17-2 od 21. ožujka 2017.

PRIVREMENI ZASTUPNIK

(Čl. 3. st. 2. Pravilnik o visini iznosa i načinu isplate naknade za skrbnika – NN. 5/14)

Troškovi naknade privremenog zastupnika ne smatraju se troškovima parničnog postupka.

„Prvostupanjski sud je rješenjem broj Ovr-___ od 23. rujna 2013.g. postavio tuženiku privremenog zastupnika primjenom čl. 84. st. 1. i st. 2. toč. 4. ZPP-a u osobi odvjetnika I. P. iz V. Troškovi naknade privremenog zastupnika ne smatraju se parničnim troškovima u smislu čl. 151. ZPP-a, niti je pravo na naknadu tih troškova propisano odredbama ZPP-a. U pogledu prava privremenog zastupnika na naknadu troškova primjenjuju se odredbe o naknadi troškova tijela skrbništva u smislu odredbe čl. 171. st. 2. i čl. 189. Obiteljskog zakona (Narodne novine br.: 116/03, 17/04, 136/04, 107/07, 57/11, 61/11, 25/13, u daljnjem tekstu: Obz). Temeljem odredbe čl. 189. st. 2. Obz-a donesen je Pravilnik o visini iznosa i načinu isplate naknade za skrbnika (Narodne novine br.: 5/14) koji u čl. 3. st. 2. propisuje način određivanja naknade za obavljanje pravnih poslova skrbnika za poseban slučaj (posebnog skrbnika), u situaciji kada je privremeni zastupnik odvjetnik. Stoga je prvostupanjski sud pri odlučivanju o zahtjevu privremenog zastupnika na

naknadu troškova pogrešno primijenio materijalno pravo kada je te troškove pravno okvalificirao kao troškove parničnog postupka i na njihovo plaćanje obvezao tužitelja primjenom odredaba ZPP-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2180/15-2 od 19. kolovoza 2016.

IZUZEĆE SUDSKOG SAVJETNIKA

(Čl. 73. st. 2. toč. 3. Zakona o parničnom postupku - NN.53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03, 88/05; 2/07; 84/08; 96/08; 123/08; 57/11; 148/11, 25/13 i 89/14)

Ukoliko je ovršenica na ročištu podnijela potpuno neobrazloženi zahtjev za izuzeće sudskog savjetnika koji samostalno provodi ovršni postupak, tada je sudski savjetnik ovlašten nastaviti sa ovršnim postupkom prije nego je donesena odluka o takvom zahtjevu.

„Obzirom na sadržaj citirane odredbe Zakona o sudovima viša sudska savjetnica u konkretnom slučaju bila je ovlaštena samostalno provoditi ovršni postupak i na ročištu od 11. listopada 2016. g. nakon podnesenog zahtjeva drugoovršenice za njezino izuzeće i izuzeće sutkinje G. K. H. odlučiti da nastavi s radom, sukladno odredbi čl. 75. st. 2. ZPP, pravilno ocjenjujući da je zahtjev za izuzeće neosnovan. Drugoovršenica je podnijela zahtjev za izuzeće više sudske savjetnice i sutkinje pozivom na odredbu čl. 71. toč. 7. ZPP-a ne navodeći nikakve okolnosti koje bi dovodile u sumnju njihovu pristranost, pa obzirom da je razlog za izuzeće potpuno neobrazložen, takav zahtjev u smislu odredbe čl. 73. st. 2. toč. 3. ZPP-a nije dopušten, zbog čega je zahtjev drugoovršenice rješenjem predsjednika prvostupanjskog suda od 17. listopada 2016. g. odbačen. Okolnost da je zahtjev za izuzeće odbačen nakon što je doneseno pobijano rješenje o dosudi nekretnine nema poseban značaj, niti može dovesti u pitanje pravilnost pobijanog rješenja budući da je u konkretnim okolnostima obzirom na izostanak bilo kakvog obrazloženja podnesenog zahtjeva za izuzeće viša sudska savjetnica bila ovlaštena i opravdano je odlučila da nastavlja s radom sukladno odredbi čl. 75. st. 2. ZPP-a, što potvrđuje i sadržaj odluke predsjednika prvostupanjskog suda kojom je i u odnosu na višu sudsku savjetnicu i u odnosu na sutkinju zahtjev za izuzeće odbačen.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-1187/16-2 od 20. prosinca 2016.

IZUZEĆE VJEŠTAKA

(Čl. 254. st. 1. Zakona o parničnom postupku - NN.53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03, 88/05; 2/07; 84/08; 96/08; 123/08; 57/11; 148/11, 25/13 i 89/14)

Činjenica brisanja vještaka iz evidencije sudskih vještaka nakon što je taj vještak proveo očevid na nekretnini i dao pisani nalaz, ne može se smatrati opravdanim razlogom za oslobođenje od dužnosti vještačenja tog vještaka u tom postupku.

„Naime, u vrijeme provedenog očevida na nekretninama i davanja pisanog nalaza vještakinja je bila upisana u tu evidenciju pa ta činjenica što je ona naknadno brisana iz evidencije na znači da se njen nalaz i mišljenje sada ne može koristiti u ovom postupku, tim više što sud nije

ograničen jedino na listu stalnih sudskih vještaka, već može po potrebi angažirati i druge vještake koji nisu na toj listi. Ako je vještakinja privremeno spriječena zbog zdravstvenih razloga prvostupanjski sud će to imati u vidu i u dogovoru s njom odrediti novo ročište za davanje usmenog nalaza, odnosno davanja odgovora na prigovore.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-878/17-2 od 25. travnja 2017.

DOSTAVA

(Čl. 24. Stečajnog zakona – NN. 29/99; 129/00; 123/03; 197/03; 187/04; 82/06; 116/10; 25/12; 133/12 i 45/13 - rješenje US RH)

Ukoliko je pravna osoba u stečaju tada se dostava svih pismena obavlja stečajnom upravitelju, a ne stečajnom dužniku.

„Iz stanja prvostupanjskog spisa može se zaključiti da je nad tuženikom otvoren stečajni postupak u kojem je za stečajnu upraviteljicu imenovana mr. J. S.-T.. Prema odredbi čl. 24. Stečajnog zakona (NN br. 44/96; 29/99; 129/00; 123/03; 197/03; 187/04; 82/06; 116/10; 25/12; 133/12 i 45/13 - rješenje US RH), stečajni upravitelj zastupa dužnika. Nadalje prema odredbi čl. 138. st. 1. ZPP-a, kad stranka ima zakonskog zastupnika odnosno punomoćnika, dostava se obavlja zakonskom zastupniku odnosno punomoćniku ako u tom zakonu nije što drugo određeno. Međutim, u spisu nema dokaza da bi stečajnoj upraviteljici tuženika bila dostavljena tužba i poziv na davanje odgovora na tužbu. Naprotiv, iz spisa se može zaključiti da je prvostupanjski sud pokušao dostaviti tužbu i poziv radi podnošenja odgovora na tužbu izravno tuženiku T. d.o.o. u stečaju, na adresu: N., M. T. __. Pismeno je vraćeno sudu s napomenom "Ne postoji više". Nakon toga, a usprkos odredbi čl. 138. st. 1. ZPP-a, dostava je izvršena putem oglasne ploče suda, iako za to nisu bile ostvarene pretpostavke u smislu odredbe čl. 143. st. 2. ZPP-a. Stoga je propuštanjem dostave tužbe i poziva na davanje odgovora na tužbu zakonskom zastupniku, tuženiku onemogućeno raspravljanje pred sudom, čime je počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 6. ZPP-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž R-23/16-2 od 9. lipnja 2016.

DOSTAVA POZIVA ZA ROČIŠTE

(Čl. 354. st. 2. toč. 6. Zakona o parničnom postupku - NN.53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03, 88/05; 2/07; 84/08; 96/08; 123/08; 57/11; 148/11, 25/13 i 89/14)

Nije ostvarena bitna povreda odredaba parničnog postupka ukoliko od primitka poziva na ročište za glavnu raspravu do održavanja glavne rasprave nije protekao rok od osam dana ukoliko je isto posljedica propusta stranke.

„Tužena u žalbi neosnovano ističe bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz čl.354.stav.2.toč.6. ZPP-a navodeći da od njezinog primitka poziva za ročište glavne rasprave od 26.11.2015.g. nije protekao rok od osam dana, jer je razmatranjem stanja prvostupanjskog predmeta

utvrđeno da je odnosni poziv otpremljen pravodobno dana 14.11.2014.g. dok je propust prvotuzene što isti nije pravodobno preuzela.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-2311/15-2 od 3. lipnja 2016.

DOSTAVA

(Čl. 8. st. 1. Ovršnog zakona - NN. 112/12 i 25/13)

Nakon što su se stekli uvjeti za dostavu isticanjem rješenja o ovrsi na oglasnu ploču suda tada nije odlučno što je u vrijeme objave tog rješenja o ovrsi na oglasnoj ploči obrt ovršenika bio objavljen.

„U ovom slučaju nije sporno da je javna bilježnica u prosincu 2013.g. u 4 navrata pokušala dostaviti ovršeniku rješenje o ovrsi, i to u skladu sa čl. 8. st. 1. OZ-a na prijavljenu adresu obrta u S., S. 2, jer je obrt ovršenika nesporno prestao tek nakon toga, 03. siječnja 2014.g. Kako su ta nastojanja ostala bezuspješna, stekli su se uvjeti za dostavu isticanjem rješenja o ovrsi na oglasnoj ploči suda pa je daljnjim postupanjem u tom smislu dostava uredno obavljena. Pritom javni bilježnik, jednako kao ni sud, nakon što je postupio po mjerodavnim odredbama čl. 8. st. 1. reč. 1. i 2. OZ-a nije bio dužan ponovno provjeravati status ovršenikovog obrta, odnosno, nije relevantno što je u vrijeme objave rješenja o ovrsi na oglasnoj ploči obrt bio objavljen, time da u tom kontekstu valja reći da je dostava na oglasnoj ploči specifična vrsta dostave koja po prirodi stvari niti nije direktno vezana za adresu stranke, dok je, s druge strane, u konkretnom slučaju bio jasno naznačen OIB ovršenika (obrtnik je fizička osoba), što znači da nema sumnje u identitet adresata kojem je vršena dostava preko oglasne ploče suda.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ Ovr-1259/16-5 od 24. svibnja 2017.

DOSTAVA PODNESKA U ELEKTRONIČKOM OBLIKU

(Čl. 492.a st. 1. Zakona o parničnom postupku NN.53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03, 88/05; 2/07; 84/08; 96/08; 123/08; 57/11; 148/11, 25/13 i 89/14)

Sud će odbaciti podnesak ovršenika dostavljen putem elektroničke pošte javnom bilježniku, osim u postupcima pred trgovačkim sudovima.

„Prema odredbi čl. 282. st. 2. OZ-a, javni bilježnik kojem je podnesen nepravodoban, nedopušten ili neobrazložen prigovor protiv rješenja koje je izdao, proslijedit će spis radi donošenja odluke u povodu prigovora, nadležnom sudu koji će donijeti rješenje o odbacivanju takva prigovora. Kako je u ovom postupku nadležan općinski sud, a prema odredbi čl. 492.a st. 1. ZPP-a, podnesak u elektroničkom obliku se može isključivo podnijeti u postupcima pred trgovačkim sudovima, to je uz pravilnu primjenu materijalnog prava odbačen navedeni podnesak.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ Ovr-748/17-2 od 5. srpnja 2017.

PRAVNI INTERES

(Čl. 183. st. 7. i čl. 178. st. 5. Ovršnog zakona – NN. 57/96, 29/99, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 67/08)

Pravni interes tužitelja koji zahtijeva kondemnatornu zaštitu ne predmnjeva se kada tužitelj za utuženu tražbinu raspolaže ovršnom ispravom jednakog pravnog učinka koju bi ishodio sudskom odlukom u parničnom postupku.

„Na temelju navedenog prvostupanjski sud utvrđuje da zadužnica i izjava suglasnosti o zapljeni imaju učinak pravomoćnog rješenja o ovrsi kojima se zapljenjuje tražbina po računu i prenosi na vjerovnika radi naplate primjenom čl. 183. st. 1. i čl. 178. st. 2. Ovršnog zakona i da imaju svojstvo ovršnih isprava temeljem koje se može tražiti ovrha protiv dužnika na drugim predmetima ovrhe primjenom čl. 183. st. 7. i čl. 178. st. 5. Ovršnog zakona, te zaključuje da tužitelj nema pravni interes za vođenje parnice kojom bi ishodio još jednu ovršnu ispravu za naplatu istog duga čiji bi pravni učinci bili izjednačeni s učincima ovršnih isprava kojima raspolaže, što predstavlja smetnju za vođenje postupka, te je pozivom na čl. 333. st. 2. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine br.: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, u daljnjem tekstu: ZPP) tužbu odbacio. Protivno žalbenim navodima tužitelja valja istaći da odredbama ZPP-a nije propisano do koje faze postupka tuženik može istaknuti prigovor nedostatka pravnog interesa, a niti do koje faze postupka je sud ovlašten utvrđivati postojanje pravnog interesa i o tome donijeti odluku, što znači da je sud ovlašten tijekom cijelog postupka paziti ima li tužitelj pravni interes koji se predmnijeva kada tužitelj zahtijeva kondemnatornu zaštitu (tužitelj ga ne treba dokazivati), ali se ne predmnijeva u situaciji kada za istu tražbinu raspolaže ovršnim ispravama jednakog pravnog učinka koji bi ishodio sudskom odlukom u tom postupku. Neosnovane su žalbene tvrdnje da zadužnica i izjava suglasnosti o zapljeni predstavljaju "samo instrumente osiguranja", jer iste imaju svojstvo ovršnih isprava primjenom čl. 183. st. 7. i čl. 178. st. 5. Ovršnog zakona (Narodne novine br.: 57/96, 29/99, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 67/08, u daljnjem tekstu: OZ) temeljem kojih tužitelj može tražiti ovrhu protiv tuženika i na drugim predmetima ovrhe na kojima je ovrha dopuštena sukladno odredbama OZ-a. Suprotno žalbenim navodima tužitelj je temeljem istih isprava u kopiji, ako se originali nalaze u Očevidniku redosljeda naplate kako navodi, ovlašten zahtijevati ovrhu na drugim predmetima ovrhe (pravno stajalište izraženo u odluci VSRH Rev 2183/13-2 od 13. travnja 2016.).“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-1486/17-2 od 18. kolovoza 2017.

PRAVNI INTERES

(Čl. 23. Ovršnog zakona – NN. 112/12, 25/13 i 93/14)

Ukoliko tužitelj raspolaže ovršnom ispravom temeljem koje je ovlašten pokrenuti ovršni postupak protiv tuženika tada se smatra da nema pravni interes za vođenje parničnog postupka radi naplate tražbine koja je utvrđena tom ovršnom ispravom.

„Iznoseći razloge zbog kojih je odbacio tužbu, prvostupanjski sud navodi da je tužitelj podnio tužbu 21. rujna 2015. protiv tuženice radi isplate 1.493,01 kn u kojoj se poziva na svoje rješenje od 26. studenog 2013. koje i prilaže uz tužbu. Budući je iz priloženog rješenja utvrdio da je

istim tuženica obvezana u roku od 15 dana uplatiti u korist Državnog proračuna 1.493,01 kn primljenih na ime neprimljene isplate obiteljske mirovine, a koje potraživanje zahtijeva od tuženice tužbenim zahtjevom te da je to rješenje prema navodima tužitelja konačno, prvostupanjski sud zaključuje da je navedeno rješenje tužitelja ovršna isprava u smislu čl.23. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj: 112/12, 25/13 i 93/14– dalje u tekstu: OZ), a ujedno i izvršna u skladu sa čl.133. st.2. i 4. Zakona o općem upravnom postupku ("Narodne novine" broj: 47/09). Obzirom da već raspolaže ovršnom ispravom temeljem koje može pokrenuti ovrhu protiv tuženice, prvostupanjski sud nadalje zaključuje da tužitelj nema pravnog interesa voditi ovaj postupak. Iznesenim žalbenim navodima tužitelj nije doveo u sumnju pravilnost činjeničnog utvrđenja prvostupanjskog suda.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-2329/16-2 od 8. lipnja 2017.

PRAVNI INTERES

(Čl. 10. st. 4. Zakona o sudovima – NN. 28/13 i 33/15)

Tužitelj nije ovlašten pobijati odluku kojom je odbijen zahtjev njegovog punomoćnika za naknadu troškova delegacije.

„Iz prvostupanjskog spisa proizlazi da su tužitelji podnijeli žalbu protiv rješenja o troškovima postupka sadržanog u presudi broj Povrv-___/14 od 9. studenoga 2015. godine te u žalbi istaknuli i zahtjev za dopunom presude donošenjem rješenja o troškovima delegacije predmeta. Dopunskom presudom prvostupanjski sud je odbio zahtjev punomoćnika tužitelja za naknadu troškova delegacije. Budući da tužitelji nemaju pravni interes za podnošenje žalbe protiv sudske odluke kojom je odbijen zahtjev njihovog punomoćnika za naknadu troškova delegacije, već pravni interes ima jedino punomoćnik tužitelja koji ima pravo na te troškove, ovaj sud je ocijenio da žalba tužitelja nije dopuštena.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-637/16-3 od 19. rujna 2017.

PRAVNI INTERES

(Čl. 208. Ovršnog zakona – NN. 57/96., 29/99., 42/00.-Odluka USRH, 173/03., 194/03.-ispravak, 151/04., 88/05., 121/05. i 67/08)

Tužitelj nema pravni interes u kontradiktornom postupku ishoditi ovršnu ispravu za isti dug koji može naplatiti bjanko zadužnicom koju ima u posjedu.

„Odredba čl. 187. st. 1. ZPP-a je egzaktna i odnosi se na specifičnu vrstu tužbi a to su tužbe za utvrđenje, dok se kod ostalih tužbi dakle kondemnatornih i konstitutivnih pravni interes presumira. Upravo je činjenica što su zadužnice izdane, što imaju značaj ovršne isprave, temeljem kojih se može zatražiti ovrha svim sredstvima i na svim predmetima ovrhe, što te zadužnice sa svojim suglasnostima za zapljenu premašuju potraživanje vjerovnika koje je predmet spora, bitna za ocjenu interesa tužitelja za vođenje spora u kojem bi tužitelj ishodio ovršnu ispravu. Po ocjeni ovog suda pogrešno je prvostupanjski sud, a nakon pravilne definicije naravi bjanko zadužnice zaključio

da postoji pravni interes za vođenje parnice. Svrha instituta zadužnice je upravo ta da vjerovnik ima u posjedu ovršnu ispravu podobnu za ovrhu na svim predmetima ovrhe, dakle ne samo na računima. Da je tome tako i da tužitelj kao vjerovnik naplaćuje svoja potraživanja, slijedi iz spomenutih podataka FINA-e. Upravo odredba čl. 214. st. 7. OZ-a dozvoljava ovrhu i na drugim predmetima ovrhe, a temeljem zadužnice.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-1304/16-2 od 20. lipnja 2017.

PLATNI NALOG

(Čl. 446. st. 1. Zakona o parničnom postupku – NN. 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13 i 89/14)

Odluka o troškovima postupka ne predstavlja platni nalog.

„Pritom valja naglasiti da ovršnog postupka, po pravomoćnosti rješenja kojim je rješenje o ovrsi stavljeno izvan snage u dijelu kojim je određena ovrha te su ukinute sve ovršne radnje, više nema već se, na temelju izričite zakonske odredbe, postupak dalje vodi kao u povodu prigovora protiv platnog naloga. Ima li se u vidu da se, prema čl. 446. st. 1. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, broj: 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14 – nastavno: ZPP), platni nalog izdaje onda kad se tužbeni zahtjev odnosi na dospjelo potraživanje u novcu koje se dokazuje vjerodostojnom ispravom priloženom tužbi u izvorniku ili ovjerenom prijepisu, kao i da, na temelju čl. 448. st. 2. ZPP-a, sud u platnom nalogu izriče da je tuženik dužan u roku od 8 dana nakon primitka platnog naloga udovoljiti zahtjevu tužbe zajedno s troškovima koje je sud odmjerio ili u istom roku podići prigovore protiv platnog naloga, proizlazi nedvojben zaključak da je platni nalog samo onaj dio odluke kojim se odlučuje o potraživanju tužitelja koji se dokazuje vjerodostojnom ispravom, dok odluka o trošku ne predstavlja platni nalog. Stoga se, u slučaju kada se platni nalog, u povodu prigovora, sukladno čl. 451. st. 3. ZPP-a, odlukom suda u cijelosti ili djelomično održava na snazi ili ukida, isto odnosi samo na onaj dio koji se smatra platnim nalogom, a to je odluka o dospjelom potraživanju u novcu kojeg tužitelj ima prema tuženiku, dok se na odluku o troškovima primjenjuje čl. 164. st. 4. ZPP-a koji propisuje da o zahtjevu za naknadu troškova sud odlučuje u presudi ili rješenju kojim se završava postupka pred tim sudom.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-355/16-2 od 5. siječnja 2017.

TUŽBA

(Čl. 186.b st. 2. Zakona o parničnom postupku – NN. 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13 i 89/14)

Ukoliko tužiteljica tužbom zahtijeva isplatu određenog novčanog iznosa od nasljednika pokojnog dužnika tada nije ovlaštena istaknuti manifestacijski zahtjev jer je iz rješenja o nasljeđivanju razvidna imovina koju je tuženik naslijedio, a utvrđenje njezine vrijednosti može biti predmet utvrđenja u parničnom postupku samo u slučaju prigovora tuženika.

„U tužbi je, naime, jasno naznačena tražbina tužiteljice prema tuženiku (po osnovi ugovora o tekućem računu), kao jedinom nasljedniku pokojne vlasnice tekućeg računa J. L., što znači da nema prepreke za postavljanje tužbenog zahtjeva za isplatu određenog iznosa novca. Osim toga, iz rješenja o nasljeđivanju vidljivo je koju je imovinu tuženik naslijedio, a utvrđivanje njezine vrijednosti može biti predmet utvrđenja u parničnom postupku u slučaju odgovarajućeg prigovora tuženika i kao takvo temelj za primjenu mjerodavnog materijalnog prava, a ne predstavlja pretpostavku za postavljanje određenog tužbenog zahtjeva. Osim toga, kada se uzme u obzir sadržaj međusobnog odnosa tuženika i tužiteljice, ne proizlazi postojanje tuženikove obveze predaje pregleda imovine i obveza pa to predstavlja daljnji razlog zbog kojeg je manifestacijski zahtjev tužiteljice (toč. VII a) tužbe) neosnovan.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-23/16-6 od 12. lipnja 2017.

OBVEZNICI OSOBNOG IDENTIFIKACIJSKOG BROJA

(Čl. 5. st. 1. Zakona o osobnom identifikacijskom broju - NN.60/08)

Osoba kojoj je prestalo hrvatsko državljanstvo prije donošenja Zakona o osobnom identifikacijskom broju nije obveznik osobnog identifikacijskog broja.

„Ovrhovoditelj je prvostupanjskom sudu dostavio izvadak iz matične knjige rođenih za ovršenicu, u kojem je upisano (list 20-21 prvostupanjskog spisa) da je ona nakon zaključenja braka, a brak je zaključila 25. studenog 1978., uzela prezime muža, te nadalje, da joj je hrvatsko državljanstvo prestalo rješenjem MUP-a RH br. ____ od 3. veljače 1997., radi stjecanja austrijskog državljanstva. Prema tome, neosnovano ovršenici u žalbama inzistiraju na obvezi ovrhovoditelja navesti u ovršnom prijedlogu OIB ovršenice, jer su obveznici osobnog identifikacijskog broja (čl. 5. st. 1 Zakona o osobnom identifikacijskom broju NN.60/08) hrvatski državljani. Dakle, drugoovršenica, kojoj je hrvatsko državljanstvo prestalo 1997. (prije donošenja Zakona o osobnom identifikacijskom broju), nije obveznica tog zakona, te se slijedom toga ne može na ovrhovoditelja primijeniti obveza navođenje njenog OIB-a u ovršnom prijedlogu. Konačno, prema čl. 6. Zakona o OIB-u, obveznici broja obvezni su koristiti se dodijeljenim osobnim identifikacijskim brojem, tako da je u konkretnim procesnim okolnostima, u kojima je ovršenica nesporna suvlasnica predmetnih nekretnina za koje je određena ovršna dioba, bila u osobnoj obvezi koristiti se OIB-om u ovom postupku, ukoliko joj je isti dodijeljen i ukoliko smatra da ga je potrebno istaknuti u ovom postupku. Prema tome, ovršenici bez ikakve činjenične i procesnopravne osnove ističu navodni ovrhovoditeljev propust nenavođenja OIB-a ovršenice.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-698/16-2 od 18. kolovoza 2016.

PROTUTUŽBA

(Čl. 189. st. 1. Zakona o parničnom postupku -NN.53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03, 88/05; 2/07; 84/08; 96/08; 123/08; 57/11; 148/11, 25/13 i 89/14)

Ukoliko tuženik u postupku razvoda braka podnese protutužbu kojom osporava svoje očinstvo, tada će sud takvu protutužbu izdvojiti iz postupka razvoda braka i postupati s njom kao sa samostalnom tužbom.

„Stajalište predlagatelja o dopuštenosti tužbe radi osporavanja očinstva u postupku razvoda braka ne prihvaća pravilnim niti ovaj drugostupanjski sud, priklanjajući se stajalištu prvostupanjskog suda prema kojem se nisu ispunile pretpostavke za podnošenje tužbe iz čl. 189. ZPP-a. Predmetni spor, naime, predstavlja statusni spor radi razvoda braka sa po zakonu pridruženim zahtjevima za odlučivanje o statusu mljt. djece bračnih drugova (prebivalište i susreti i druženja – čl.294. st.1 toč.1 ObZ-a) i imovinskopравnom odnosu (uzdržavanje - čl.300. st.1 ObZ-a), pa i ovaj sud smatra da je u smislu čl.281. st.1 ObZ-a u istom postupku moguće podnijeti samo onu vrstu protutužbe koja je propisana tom zakonskom odredbom, a to je da brak ne postoji ili za poništaj braka. Ovaj sud je stajališta da nije odlučno što ta norma nije imperativne naravi. Ista, naime, taksativno naznačuje odnosno daje strankama – bračnim drugovima ograničeni izbor za vrste protutužbi koje se u istome mogu podnijeti. Međutim, protutužba je po svom procesnom karakteru samostalna tužba pa ako nisu ispunjene pretpostavke iz čl.189. st.1 ZPP-a sud istu nije ovlašten odbaciti (što je potvrđeno i recentnom sudskom praksom – odlukama VS RH, br. Rev-2634/82 od 17. svibnja 1983.g., br.Rev-471/83 od 07. srpnja 1983.g., Županijski sud u Varaždinu br.Gž-764/03-2 od 09. lipnja 2003.g., Županijski sud u Bjelovaru br.Gž-2301/08 od 26. ožujka 2009.g.) već sa njome mora postupiti kao sa svakom drugom samostalnom tužbom. Stoga i protutužba predlagatelja u ovom postupku predstavlja posebnu tužbu koju je samo trebalo izdvojiti iz predmetnog postupka, a ne kako je to pogrešno odlučio prvostupanjski sud odbaciti istu smatrajući da isti ponovno treba u drugom postupku podnijeti takvu tužbu.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ob-34/15-2 od 20. kolovoza 2015.

PREKLUZIVNI ROK

(Čl. 181.a Zakona o parničnom postupku - NN.53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07-odluka US RH, 84/08, 96/08-odluka US RH, 123/08-ispravak, 57/11, 148/11-pročišćeni tekst, 25/13, 89/14 - odluka US RH)

Prije podnošenja tužbe radi pobijanja dužnikovih pravnih radnji Republika Hrvatska nije dužna podnijeti zahtjev za mirno rješenje spora.

„Po ocjeni ovog suda pravilno je i po prvostupanjskom sudu na valjan način obrazloženo procesno pravno i materijalno-pravno stajalište, prema kojem rok za pobijanje pravnog učinka dužnikovih pravnih radnji koji je propisan čl. 71. u vezi čl. 67. (st. 3.) ZOO-a ima karakter prekluzivnog roka (propuštanjem tog roka tužiteljica gubi pravo na podnošenje tužbe), radi čega je, u smislu primjene odredbe čl. 181.a ZPP-a, tužiteljica bila ovlaštena na neposredno utuženje tuženika, dakle bez prethodnog pokušaja jer se radi o procesnoj situaciji u kojoj kraj postojanja prekluzivnog roka pokušaj mirnog rješenja spora od strane tužitelja nije pretpostavka za pravo na (izravno) podnošenje tužbe.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1816/16-2 od 28. rujna 2017.

TUŽBA NA UTVRĐENJE

(Čl. 187. Zakona o parničnom postupku – NN. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13 i 89/14)

Ukoliko je tijekom parničnog postupka nad tuženikom otvoren stečajni postupak tada tužitelj u nastavljenom postupku nije ovlašten potraživati svoju tražbinu kondemnatornom tužbom.

„Prvo do trećetužitelji koji su vodili parnicu u vrijeme kada je otvoren stečajni postupak nad društvom Š. trgovina d.o.o. Z. (rješenjem Trgovačkog suda u Z. broj St-___/2014 od 07. srpnja 2014.) nisu ovlašteni u nastavljenom postupku protiv tuženika ostvarivati svoju tražbinu kondemnatornom tužbom, jer su otvaranjem stečajnog postupka stavljeni temeljem odredbi SZ-a u položaj stečajnog vjerovnika i stečajnog dužnika, pa njihova tužba u nastavljenom postupku protiv tuženika može imati samo karakter tužbe na utvrđenje koju predviđa odredba čl. 187. ZPP-a. Obzirom prvo do trećetužitelji tužbom ne zahtijevaju utvrđenje osnovanosti tražbine već isplatu protiv tuženika, to je pravilnom primjenom materijalnog prava iz citiranih zakonskih odredaba valjalo tužbeni zahtjev odbiti kao neosnovan.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2735/16-2 od 19. rujna 2017.

ALTERNATIVNO OSLOBOĐENJE TUŽENIKA OD OBVEZE

(Čl. 327. Zakona o parničnom postupku – NN. 53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03; 88/05; 2/07 - odluka US RH; 84/08; 96/08 - odluka US RH; 123/08 - ispravak; 57/11; 148/11 - pročišćeni tekst; 25/13 i 89/14 - odluka US RH)

Alternativno oslobođenje tuženika od obveze nije tužbeni zahtjev već građanskopravna ponuda tužitelja tuženiku koju sud unosi u dispozitiv presude ukoliko prihvaća kondemnatorni tužbeni zahtjev.

„Ovaj sud uvodno napominje da je tužitelj u tužbi naveo da se tuženici mogu osloboditi obveze iz toč. II. izreke, ukoliko tužitelju na trajno i nesmetano korištenje prepuste dva parkirna mjesta na parkiralištu sagrađenom na južnom dijelu poslužne nekretnine, označene kao čest.zem. ___/4, upisane kao "G." MSL, površine 758 m², upisane u z.k.ul. ___ k.o. B.. Na taj način tužitelj nije postavio alternativni tužbeni zahtjev, kako to pogrešno smatra u tužbi, već je tuženicima dao građanskopravnu ponudu u smislu odredbe čl. 327. Zakona o parničnom postupku (NN br. 53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03; 88/05; 2/07 - odluka US RH; 84/08; 96/08 - odluka US RH; 123/08 - ispravak; 57/11; 148/11 - pročišćeni tekst; 25/13 i 89/14 - odluka US RH; dalje: ZPP), prema kojoj, ako je tužitelj u tužbi tražio da se tuženiku naloži ispunjenje neke činidbe, a istodobno je u tužbi ili do zaključenja glavne rasprave izjavio da je voljan umjesto te činidbe primiti neku drugu činidbu, sud će, ako prihvati tužbeni zahtjev, izreći u presudi da se tuženik može osloboditi činidbe čije mu je ispunjenje naloženo, ako ispuni tu drugu činidbu. Međutim, alternativno ovlaštenje oslobađanja tuženika od obveze (facultas alternativa) nije tužbeni zahtjev (pa niti alternativni), već je građanskopravna ponuda tužitelja tuženiku koju sud unosi u dispozitiv svoje presude kojom prihvaća kondemnatorni tužbeni zahtjev. Kako je u konkretnom slučaju tužbeni zahtjev tužitelja u

cijelosti odbijen, to se pretpostavke za unošenje navedene ponude u izreku presude nisu niti ostvarile.

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-2731/16-2 od 6. srpnja 2017.

PREINAKA TUŽBE

(Čl. 109. st. 1. Zakona o parničnom postupku -NN.53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03, 88/05; 2/07; 84/08; 96/08; 123/08; 57/11; 148/11, 25/13 i 89/14)

Ukoliko je tužiteljica u uvodu podnesene tužbe naznačila pogrešnog tuženika, tada je sud dužan istu pozvati da u smislu odredbe čl. 109. st. 1. Zakona o parničnom postupku ispravi tužbu.

„Po ocjeni ovog suda, jasno je da je punomoćnica tužiteljice S. P. B. kontradiktornim, odnosno nejasnim (dvoznačnim) označavanjem osobe tuženika u tužbi, prouzročila potrebu naknadne sudske intervencije prvostupanjskog suda u smislu postavljanja zahtjeva za jasnim određenjem, od strane punomoćnice tužiteljice, koja je osoba tuženik. Međutim, po ocjeni ovog suda, pravilno tužiteljica, odnosno njena punomoćnica, interpretira sadržaj te omaške, kao nedosljednost odnosno očitu kontradiktornost koju je potrebno otkloniti, ali na način da se od nje zahtijeva preciziranje osobe tuženika, a ne preinaku tužbe, kako je to od nje zatražio prvostupanjski sud rješenjem br. 28 Pn-___/10-7 od 19. listopada 2011., pri čemu joj prvostupanjski sud nije dopustio pravo žalbe na to rješenje, iz čega proizlazi tužiteljčina procesna mogućnost (osnova) da tek u žalbi na odluku o glavnoj stvari (žalbi na presudu) pobija navedenu prvostupanjsku kvalifikaciju tužiteljčine inicijalne pogreške (sadržajne površnosti i proturječnosti) u odnosu na sadržaj tužbe. Dakle, po ocjeni ovog suda, tužba je sadržajno bila nerazumljiva, odnosno njen sadržaj nije jasno ukazivao koga tužiteljica određuje kao osobu tuženika, te su time bile ispunjene pretpostavke za vraćanje tužbe na ispravak i dopunu u smislu primjene odredbe čl. 109. st. 1 ZPP-a, a taj nedostatak, po ocjeni ovog suda, ispravljen je tužiteljčinim podneskom od 22. rujna 2012. (list 33 prvostupanjskog spisa) određenjem da tužiteljica kao osobu tuženika u tužbi označava (jednoznačno u preambuli i predloženoj izreci presude) H. u. o. d.d., Z.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-992/16-2 od 28. rujna 2016.

PREINAKA TUŽBE

(Čl. 191. st. 1. Zakona o parničnom postupku – NN. 53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03; 88/05; 2/07 - odluka US RH; 84/08; 96/08 - odluka US RH; 123/08 - ispravak; 57/11; 148/11 - pročišćeni tekst; 25/13 i 89/14 - odluka US RH)

Od trenutka preinake tužbe između stranaka teče nova parnica sa svim procesno-pravnim i građansko-pravnim posljedicama.

„Međutim, ovaj sud utvrđuje da je podneskom tužitelja od 08. veljače 2010.g. preinačena tužba i u pogledu zahtjeva tužitelja za isplatu iznosa od 1.387.908,26 kn (za isplatu kojeg je podnesen prijedlog za ovrhu), a ne samo za isplatu daljnjeg iznosa do 2.326.129,53 kn i zatezne

kamate u iznosu od 8.393,80 kn, odnosno podneskom od 8. veljače 2016.g. do iznosa glavnice od 2.533.551,69 kn i iznosa zatezne kamate od 9.904,47 kn kako to pogrešno zaključuje prvostupanjski sud. Stoga tužitelj u konkretnom slučaju nije promijenio samo pravnu osnovu svojeg potraživanja (kako je to isticao tijekom prvostupanjskog postupka), jer pravnu osnovu spora nije bio niti dužan iznijeti niti kada ju je iznio sud za nju nije vezan, već je bio dužan iznijeti činjenice na kojima temelji svoje potraživanje, pa je upravo novim činjenicama kojima je determinirao predmet postupka u konkretnom slučaju objektivno promijenio istovjetnost tužbenog zahtjeva u smislu čl. 191. st. 1. ZPP-a. Stoga od trenutka preinake tužbe između stranaka teče nova parnica sa svim procesno-pravnim i građansko-pravnim posljedicama, pa se i pretpostavke osnovanosti zahtjeva tužitelja prema istaknutom prigovoru zastare tuženice ravnaju od trenutka kada je tužitelj imao pravo zahtijevati ispunjenje obveze do trenutka kada je tužba preinačena.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2049/16-2 od 15. studenog 2016.

PREINAKA TUŽBE

(Čl. 191. st. 1. Zakona o parničnom postupku – NN. 53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03; 88/05; 2/07 - odluka US RH; 84/08; 96/08 - odluka US RH; 123/08 - ispravak; 57/11; 148/11 - pročišćeni tekst; 25/13 i 89/14 - odluka US RH)

U izlučnoj parnici na koju su upućeni kao treće osobe rješenjem ovršnog suda, tužitelji su ovlašteni tražiti da se utvrdi njihovo pravo vlasništva na nekretnini koja je predmet ovrhe.

„U konkretnoj parnici tužitelji tvrde da su oni vlasnici predmetnih nekretnina te da to njihovo pravo sprečava ovrhu koja se provodi radi namirenja novčane tražbine prvotuženika kao ovrhovoditelja protiv drugotuženice kao ovršenice, te je, imajući u vidu osporavanje prvotuženika takvog prava tužitelja, cjelokupni dokazni postupak u predmetnoj parnici upravo koncentriran na utvrđenje činjenica odlučnih za ocjenu tvrdnji tužitelja da su upravo oni, a ne drugotuženica, vlasnici predmetnih nekretnina. Obzirom da su u konkretnom slučaju za utvrđenje nedopustivosti ovrhe na nekretninama čkbr. __/1 i čkbr. __ upisanih u zk.ul. br. __ k.o M. i za utvrđenje prava vlasništva, odnosno suvlasništva tužitelja na istima, odlučne iste činjenice, te da je za ocjenu tužbenog zahtjeva za nedopustivost ovrhe, utvrđenje u čijem su vlasništvu predmetne nekretnine (tužitelja ili drugotuženice) prethodno pitanje u smislu čl.12. st.1. ZPP-a o kojem sud prvog stupnja mora odlučiti radi donošenja meritorne odluke o tužbenom zahtjevu kojim tužitelji traže da se ovrha na istima utvrdi nedopuštenom, razlozi ekonomičnosti i svrsishodnosti da se međusobni odnosi u svezi vlasništva predmetnih nekretnina između tužitelja i drugotuženice konačno riješe, opravdavaju donošenje odluke kojom se preinaka tužbe dopušta. Zapreka za preinaku tužbe na način kako to predlažu tužitelji nije u činjenici da se radi o izlučnoj parnici na koju su tužitelji upućeni po ovršnom sudu, kako to pogrešno smatra prvostupanjski sud, budući da i odredba čl.56. st.4. OZ-a određuje mogućnost da u parnici na koju su upućene radi proglašenja da ovrha na predmetu ovrhe nije dopuštena, treća osoba traži da se utvrdi postojanje njezina prava ako joj ga koja od stranaka osporava.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2479/15-2 od 10. ožujka 2016.

PREINAKA TUŽBE

(Čl. 195. st. 1. Zakona o parničnom postupku – NN. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14)

Ukoliko izostane pristanak jedne od stranaka na preinaku tužbe, sud je ovlašten odlučiti o svrsishodnosti za konačno rješenje odnosa između stranaka samo u odnosu na objektivnu preinaku tužbe.

„Protivno pravnom stajalištu prvostupanjskog suda ocjena dopustivosti subjektivne preinake tužbe ne ovisi o činjenici da li je preinaka tužbe (subjektivna) svrsishodna za konačno rješenje odnosa između stranaka, jer je ta vrsta preinake tužbe dopuštena samo pod pretpostavkom da na to pristanu obje stranke kako je izričito propisano čl. 195. st. 2. ZPP-a. Međutim, tužitelj koji je ugovorom o prodaji potraživanja od 25. ožujka 2015.g. prenio potraživanje koje je predmetom ovog postupka na društvo B. K. d.o.o. Z., a tuženica se usprotivila da društvo B. K. d.o.o. stupi u parnicu umjesto tužitelja, primjenom čl. 195. st. 1. ZPP-a zadržava procesno ovlaštenje nastaviti postupak. U tom slučaju uspjeh tužitelja u parnici ovisi da li će svoje procesno pravno ovlaštenje uskladiti s novonastalom materijalno pravnom situacijom promjenom tužbenog zahtjeva kojim će tražiti da sud obveže tuženicu isplatiti utuženo potraživanje trećoj osobi na koju je preneseno potraživanje kao na novog stjecatelja. U toj procesnoj situaciji prvostupanjski sud je dužan odlučiti o dopustivosti preinake tužbe kojom tužitelj zahtjeva isplatu u korist društva B. K. d.o.o. Z. (o objektivnoj preinaci tužbe), kojoj se tuženica također usprotivila, a koju sud može dopustiti ako smatra da bi to bilo svrsishodno za konačno rješenje odnosa između stranaka primjenom čl. 190. st. 2. ZPP-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1084/17-2 od 30. svibnja 2017.

PREINAKA TUŽBE

(Čl. 196. st. 2. Zakona o parničnom postupku - NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07-odluka US RH; 84/08, 96/08-odluka US RH, 123/08-ispravak, 57/11, 148/11-pročišćeni tekst, 25/13 i 89/14)

Ne radi se o subjektivnoj preinaci tužbe ukoliko je tužitelj ispravio tužbu u odnosu na tuženika kojeg je prvobitno naznačio kao osobu koja nema stranačku sposobnost.

„Osnovano obje parnične stranke pobijaju opisano stajalište prvostupanjskog suda time da tužitelj pravilno naglašava da se ne radi o preinaci tužbe u smislu odredbe čl. 196.stav.2. Zakona o parničnom postupku (dalje:ZPP – NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07-odluka US RH; 84/08, 96/08-odluka US RH, 123/08-ispravak, 57/11, 148/11-pročišćeni tekst, 25/13 i 89/14), već da je prvostupanjski sud zbog činjenice da prvobitno u prijedlogu za ovrhu označen ovršenik Medicinsko-biokemijski laboratorij T.-R. nema stranačke sposobnosti, a na što u smislu odredbe čl.82. ZPP-a pazi po službenoj dužnosti, pozvao tužitelja (sukladno daljnjoj odredbi čl.83.stav.1. ZPP-a) da izvrši popravak tužbe što je tužitelj u ostavljenom roku i učinio označivši tuženicama D. T. i M. R. obzirom da su do 17. rujna 2011.g. obavljale medicinsko-biokemijsku djelatnost u tzv. grupnoj privatnoj praksi u istoimenom medicinsko-biokemijskom laboratoriju. Pravilnost opisanog stajališta tužitelja potvrđuje odredba čl. 152.stav.1. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (NN 150/08, 71/10, 139/10 i 22/11) prema kojoj se više zdravstvenih radnika koji obavljaju privatnu praksu

osobno, mogu udružiti u grupnu privatnu praksu, a kako privatna praksa kao organizacijski oblik medicinsko-biokemijskog laboratorija u smislu daljnje odredbe čl. 6. Zakona o medicinsko biokemijskoj djelatnosti (NN 121/03 i 117/08) nema pravnu osobnost (nije ni fizička niti pravna osoba) to za obveze koje nastaju u obavljanju te djelatnosti odgovaraju njezini nositelji kao fizičke osobe svojom imovinom, dakle u konkretnom slučaju i tužena i M. R. – solidarno.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-2501/16-2 od 19. listopada 2017.

PREINAKA TUŽBE

(Čl. 190. st. 1. Zakona o parničnom postupku - NN. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14)

U postupcima radi naknade štete zbog povrede prava osobnosti dopuštena je preinaka tužbe nakon zaključenja prethodnog postupka ako je tužitelj stekao saznanje o potpunom opsegu štete nalazom i mišljenjem medicinskog vještaka koji dokaz je mogao biti proveden tek nakon zaključenja prethodnog postupka.

„Prema odredbi čl.190.stav.1. ZPP-a (koja je novelirana Zakonom o izmjenama i dopunama ZPP-a iz 2013.g. i stupila na snagu 01.travnja 2013.g.) tužitelj može sve do zaključenja prethodnog postupka preinačiti tužbu, a sukladno odredbi čl.191.stav.1. istog Zakona preinaka tužbe je – između ostalog – i povećanje postojećeg zahtjeva. No postupci radi naknade neimovinske štete zbog povrede prava osobnosti po stajalištu ovog suda specifični su po tome što u trenutku zaključenja prethodnog postupka tužitelj (u pravilu) ne može postaviti potpuno određen tužbeni zahtjev u pogledu visine štete (osim ukoliko tuženik prihvati raspravljanje po medicinskom vještačenju provedenog na inicijativu samog tužitelja prije pokretanja postupka) obzirom da ne može sa sigurnošću znati ni opseg niti visinu štete pa je tužiteljica upravo zbog toga u konkretnom slučaju već u tužbi predložila provođenje medicinskog vještačenja. Imajući u vidu da je do preinake tužbe u konkretnom slučaju došlo kada je tužiteljica stekla saznanje o potpunom opsegu pretrpljene štete dakle po obavljenom medicinskom vještačenju a koje je moglo biti provedeno tek nakon zaključenja prethodnog postupka čemu valja dodati da je tuženik u tri navrata tužiteljici isplaćivao različite novčane iznose iz predmetnog štetnog događaja (pa i nakon zaključenja prethodnog postupka i provedenog medicinskog vještačenja) a obzirom nije odredio što namiruje već je uopćeno navodio da podmiruje neimovinsku i imovinsku štetu to je tužiteljica dispozicijom preinake tužbe prilagodila tužbeni zahtjev i dotadašnjim rezultatima raspravljanja i dispozicijama tuženika.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-2254/16-2 od 14. kolovoza 2017.

JAVNA ISPRAVA

(Čl. 230. Zakona o parničnom postupku - NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07-odluka US RH; 84/08, 96/08-odluka US RH, 123/08-ispravak, 57/11, 148/11-pročišćeni tekst, 25/13 i 89/14)

Nalog policijske uprave za premještanje vozila je javna isprava.

„U žalbi tuženik osporava pravilnost zaključaka prvostupanjskog suda da bi nalog MUP-a za premještanje vozila bila javna isprava, uz daljnju tvrdnju da je njegovo vozilo bilo svega par centimetara unutar širine koju su izmjerili djelatnici tužitelja. Suprotno žalbenim navodima nalog MUP-a, PU Z., II postaje prometne policije jeste javna isprava jer ju je izdalo državno tijelo u granicama svoje ovlasti, a iako je dozvoljeno osporavati da u su u takvoj ispravi neistinito utvrđene činjenice ili da je isprava nepravilno sastavljena, (čl.230. st.3 ZPP-a) tuženik u ovom postupku navedeno nije ničim dokazao dapače protivio se dostavi mjerne letve iako je tužitelj naveo da je moguće pribaviti upravo onu mjernu letvu koja je korištena u konkretnom slučaju jer postoje evidencije zaduženja djelatnika za svaku mjernu letvu.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1672/16-2 od 23. siječnja 2017.

OBUSTAVA PARNIČNOG POSTUPKA

(Čl. 215.b st. 1. Zakona o parničnom postupku - NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07-odluka US RH; 84/08, 96/08-odluka US RH, 123/08-ispravak, 57/11, 148/11-pročišćeni tekst, 25/13 i 89/14)

Sud će obustaviti parnični postupak ukoliko je tuženik kao pravna osoba brisan iz sudskog registra i ako isti nema pravnog slijednika niti stečajne mase.

„Naime, sud je pobijanim rješenjem utvrdio postojanje svih pretpostavaka za obustavu ovog postupka te je sukladno utvrđenju da je tuženik prestao postojati obzirom je kao pravna osoba brisan iz sudskog registra i nakon utvrđenja da tuženik nema pravnog slijednika (niti stečajne mase), rješenje o obustavi postupka i dostavio državnom odvjetništvu kako to propisuje odredba čl.215.b st.4 ZPP-a. Navedenom odredbom normirano je da se rješenje o obustavi postupka zbog toga što je pravna osoba prestala postojati dostavlja protivnoj stranci i pravnom slijedniku te pravne osobe koja je prestala postojati nakon što on bude utvrđen, a ukoliko pravna osoba nema pravnog slijednika kao što je to utvrđeno u ovom postupku, sud rješenje o obustavi postupka dostavlja državnom odvjetništvu. Prema svemu prethodno rečenom proizlazi da je prvostupanjski sud tijekom ovog postupka pravilno utvrdio da je tuženik prestao postojati te da nema pravnog slijednika zbog čega je pobijano rješenje i dostavio Županijskom državnom odvjetništvu u V. sukladno odredbi čl.215b st.4 ZPP-a pa su žalbene tvrdnje tužitelja o "prestanku punomoći punomoćniku tuženika, o tome da su sve radnje punomoćnika tuženika bez pravnog učinka" neosnovane i bez ikakvog uporišta u stanju prvostupanjskog spisa i samog pobijanog rješenja.“

Županijski sud u Varaždinu, Gžx-5/14-2 od 2. lipnja 2014.

PREKID POSTUPKA

(Čl. 212. Zakona o parničnom postupku - NN.53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03, 88/05; 2/07; 84/08; 96/08; 123/08; 57/11; 148/11, 25/13 i 89/14)

Izvanparnični postupak priznanja strane sudske odluke ne prekida se zbog toga što je nad protustrankom otvoren postupak predstečajne nagodbe.

„Pogrešno zaključuje protustranka da je ovaj izvanparnični postupak potrebno prekinuti jer je nad protustrankom otvoren postupak predstečajne nagodbe, jer je odredbom članka 212. ZPP-a jasno propisano kad se postupak prekida zbog otvaranja predstečajnog postupka, sukladno odredbi čl. 70. st. 1. Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi ("Narodne novine" broj: 108/12., 144/12., 81/13. i 112/13) prekidaju se samo, ovršni postupci i postupci osiguranja, u koje kategorije ne spada izvanparnični postupak priznanja strane sudske odluke, dok će se činjenica da predlagateljica nije prijavila svoju tražbinu koja je predmet priznanja u postupku predstečajne nagodbe cijeliti tek kad predlagateljica bude eventualno pokrenula postupak radi naplate svojeg potraživanja.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2484/15-2 od 10. studenog 2016.

PREKID POSTUPKA

(Čl. 215. st. 4. Zakona o parničnom postupku - NN.53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03, 88/05; 2/07; 84/08; 96/08; 123/08; 57/11; 148/11, 25/13 i 89/14)

Određivanje ponovnog početka tijeka rokova koji su zbog prekida postupka prestali teći u smislu odredbe čl. 215. st. 4. Zakona o parničnom postupku smatra se rješenjem o nastavku postupka.

„Prema odredbi čl.5. st.1.Zakona o nasljeđivanju (NN. 48/03; 163/03; 35/05; 127/13; 33/15 - dalje ZN) tko je naslijedio neku osobu, njezin je sveopći pravni slijednik, a čl.129. ZN-a propisano da u času ostaviteljeve smrti njegov nasljednik stječe nasljedno pravo u kom času nasljednik stječe prava i obveze vezane uz njegovo svojstvo nasljednika. Kako je rješenje o nasljeđivanju samo deklaratorno to činjenica da nekretnina na kojoj se provodi ovrha nije raspoređena rješenjem o nasljeđivanju ne utječe na status žaliteljice kao nasljednice ostavitelja zbog čega se kao njegova zakonska nasljednica koja se prihvatila nasljedstva ne može protiviti preuzimanju postupka. Iako prvostupanjski sud nije izričito odredio i nastavak postupka, treba istaknuti da određivanje ponovnog početka tijeka rokova koji su zbog prekida prestali teći u smislu odredbe čl.215. st.4. ZPP-a po svom sadržaju predstavlja rješenje o nastavku postupka (Odluka VSRH broj Gr1-65/03-2 od 19. veljače 2003.).“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-629/17-2 od 21. lipnja 2017.

PREKID POSTUPKA

(Čl. 70. Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi – NN. 108/12., 144/12., 81/13., 112/13., 71/15. i 78/15.)

Parnični postupak prekinut na prijedlog dužnika nad kojim je pokrenut postupak predstečajne nagodbe nastavit će se bez obzira što tužitelj tražbinu radi koje se vodi postupak nije prijavio u postupak predstečajne nagodbe.

„Prvostupanjski sud u obrazloženju pobijanog rješenja navodi da je odredbama ZFPPN-a propisano postupanje u prekinutim parničnim postupcima u odnosu na tražbine koje su prijavljene u

postupku predstečajne nagodbe, a koji se sukladno odredbi čl. 70. st. 2. toč. 1. navedenog Zakona mogu nastaviti na prijedlog predstečajnog vjerovnika nakon pravomoćnosti rješenja o potvrđi predstečajne nagodbe, ali ne određuje što se događa s prekinutim parničnim postupcima čiji je predmet bilo namirenje onih tražbina koje nisu prijavljene u postupku predstečajne nagodbe. Tu pravnu prazninu da je potrebno riješiti sukladno odredbama Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Narodne novine“ – Međunarodni ugovori, br. 18/97., 6/99., 14/02., 13/03., 9/05., 1/06. i 2/10.) kojom je između ostalog, zajamčeno pravo pristupa sudu. Prema odredbi čl. 6. toč. 1. st. 1. navedene Konvencije da je propisano da se svaki zahtjev koji se odnosi na prava i obveze građanske prirode, što je ovdje slučaj, mora konačno riješiti pred zakonom ustanovljenim neovisnim i nepristranim sudom, što znači da se jedino nastavkom postupka može omogućiti donošenje konačne odluke o prijedlozima i zahtjevima stranaka, bez obzira da li će ta konačna odluka biti procesne ili meritorne naravi. Pored toga da je odredbom čl. 442. st. 1. Stečajnog zakona („Narodne novine“ br. 71/15. – dalje: SZ), koji je stupio na snagu 1. rujna 2015. godine, propisano da će se postupci predstečajne nagodbe pokrenuti na temelju ZFPPN-a dovršiti prema odredbama tog Zakona, zbog čega je prvostupanjski sud temeljem navedenog i temeljem odredbe čl. 215. ZPP-a odlučio nastaviti prekinuti postupak. Suprotno ocjeni tuženika, po ocjeni ovog suda prvostupanjski sud je pravilno donio odluku o nastavku postupka, pa argumente koje je iznio prvostupanjski sud u cijelosti prihvaća i ovaj sud. Činjenica da je prvostupanjski sud pobijanim rješenjem samo donio odluku o nastavku postupka, ne dovodi do nikakve pravne nesigurnosti u odnosu na one vjerovnike koji su svoje tražbine prijavili u predstečajnoj nagodbi u odnosu na vjerovnike koji to nisu učinili, a niti je to bitno za pobijanje odluke koja je isključivo procesne prirode te će prvostupanjski sud nakon što je nastavio postupak u nastavku postupka donijeti odluku o tužbi tužitelja.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-2297/16-3 od 7. lipnja 2017.

PREKID POSTUPKA ZBOG SMRTI OVRŠENIKA

(Čl. 67. st. 2. Ovršnog zakona – NN. 12/12., 25/13. i 93/14)

Sud nije dužan po službenoj dužnosti pribaviti podatke o nasljednicima pokojnog ovršenika.

„Nakon toga donijet je zaključak od 2. kolovoza 2016. godine kojim je ovrhovoditelju naloženo da u roku od 30 dana od primitka prijepisa toga zaključka u spis dostavi imena, prezimena i adrese ovršenikovih nasljednika s prijedlogom za preuzimanje postupka te je ovrhovoditelj upozoren da će se ovrha obustaviti ako ne postupi po zaključku. Ovrhovoditelj nadalje u žalbi navodi da je ostavinski postupak iza ovršenika proveden kod prvostupanjskog suda pa je stoga sud mogao pribaviti tražene podatke i na temelju njih odrediti nastavak postupka. Međutim, prvostupanjski sud nije to bio dužan učiniti po službenoj dužnosti, već je ovrhovoditelj te podatke bio dužan dostaviti sudu. Kako on to nije učinio, prvostupanjski sud je pravilno zaključio da ovrhu nije moguće provesti i pravilno je temeljem čl. 67. st. 2. Ovršnog zakona („Narodne novine“, br. 112/12., 25/13. i 93/14. – dalje OZ) obustavio ovrhu.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Ovr-971/16-2 od 24. ožujka 2017.

SUDSKA NAGODBA

(Čl. 322. st. 1. Zakona o parničnom postupku - NN.53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03, 88/05; 2/07; 84/08; 96/08; 123/08; 57/11; 148/11, 25/13 i 89/14)

Sudska nagodba može se pobijati samo tužbom u roku od tri godine od sklapanja iste.

„Imajući u vidu da je nesporno da su stranke predmetnu sudsku nagodbu sklopile 26. ožujka 2009.g., a da je tužiteljica predmetnu tužbu kojom traži djelomično poništenje te sudske nagodbe, podnijela 16. travnja 2012.g. dakle po proteku prekluzivnog roka od 3 godine od dana sklapanja propisanog čl.335. st.2. ZOO-a u kojem je istu mogla pobijati, to je pravilnom primjenom te zakonske odredbe prvostupanjski sud odbio tužbeni zahtjev tužiteljice. Upravo stoga što je protekom 3 godine od dana sklapanja predmetne sudske nagodbe prestalo pravo tužiteljice zahtijevati poništaj pobojnog ugovora, činjenica da je tužiteljica o svojoj zabludi saznala tek po primitku rješenja Županijskog suda u K. broj: Gžx-___/2011 od 15. veljače 2012.g. u kojem obrazloženju se navodi da je rješenje o razvrgnuću doneseno temeljem nagodbe stranaka čiju valjanost tužiteljica nije osporila, nije odlučna za prosudbu o prestanku njezinog prava zahtijevati poništaj predmetne sudske nagodbe protekom roka od tri godine računajući od dana sklapanja iste.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-510/16-2 od 5. listopada 2016.

IZVANSUDSKA NAGODBA

(Čl. 233. st. 1. Zakona o obveznim odnosima – NN. 35/05, 41/08 i 125/11)

Ukoliko stranke sklapanjem izvansudske nagodbe samo dogovore način otplate tražbine utvrđene pravomoćnom sudskom odlukom tada se u odnosu na tu tražbinu primjenjuje zastarni rok iz čl. 233. st. 1. Zakona o obveznim odnosima.

„Nadalje, kako iz izvansudske nagodbe o priznanju i naplati duga kojeg su sklopile stranke dana 11. veljače 2013., a na osnovu koje izvansudske nagodbe tužitelj potražuje od tuženika 12.506,07 kn, s obzirom da je tuženik djelomično podmirio tražbinu temeljem nagodbe u iznosu od 1.195,32 kn, jasno proizlazi da je za utuženi dug prije sklapanja izvansudske nagodbe započela prisilna naplata po rješenjima o ovrsi javne bilježnice D. D. iz Osijeka broj Ovrv-___/12, Ovrv-___/11, Ovrv-___/12 i Ovrv-___/12 i Općinskog suda u Osijeku broj Ovrv-___/05, pravilno zaključuje prvostupanjski sud da je neosnovan prigovor zastare spornog potraživanja istaknut od tuženika, iako pogrešno navodi da se u ovoj pravnoj stvari treba primijeniti zastarni rok propisan odredbom čl. 226. ZOO-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-919/16-2 od 28. lipnja 2017.

EUROPSKI OVRŠNI NALOG

(Čl. 4. st. 1. toč. 2. Uredbe br. 805/04 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. godine o uvođenju europskog naloga za izvršenje za nesporne tražbine)

Nisu ispunjeni uvjeti za izdavanje potvrde europskog ovršnog naloga ako u autentičnoj ispravi – izjavi o suglasnosti da se radi naplate tražbine zapljeni plaća dužnika, nije naveden datum dospijeća tražbine vjerovnika.

„Razmatrajući sadržaj odredbe čl. 4. st. 1. toč. 2. Uredbe istom odredbom je definirana tražbina koja znači zahtjev za isplatu određenog novčanog iznosa koji je dospio ili za koji se datum dospijeća navodi, između ostalog, u autentičnoj ispravi. U autentičnoj ispravi, a to je upravo navedena izjava o suglasnosti, nije naveden datum dospijeća, niti je ovdje podnositelju zahtjeva od strane dužnika data izričita suglasnost da taj datum po svojoj volji može odrediti. Po ocjeni ovog suda, a slijedeći sadržaj i svrhu same citirane Uredbe, mora se raditi o nespornoj tražbini. Tražbina koja je definirana u konkretnom slučaju Izjavom o suglasnosti je određena po svojoj visini, međutim, nije određena dospelost te tražbine, koja se izričito traži temeljem navedene odredbe čl. 4. st. 1. toč. 2. Uredbe, i zbog toga je sporna dospelost tražbine. Međutim, bez obzira na ove navode, ovaj drugostupanjski sud, a tumačeći smisao odredbe čl. 4. st. 1. toč. 2. Uredbe, nalazi da nisu ispunjeni uvjeti za izdavanje potvrde o europskom ovršnom naslovu, budući dospelost mora biti određena izričito datumom koji mora biti naveden u autentičnoj ispravi.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, broj GŽ-eu-1/16-2 od 20. srpnja 2017.

PRESUDA ZBOG OGLUHE

(Čl. 331. b Zakona o parničnom postupku - NN.53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03, 88/05; 2/07; 84/08; 96/08; 123/08; 57/11; 148/11, 25/13 i 89/14)

Visinu naknade neimovinske štete zbog povrede prava osobnosti na čast i ugled ovlašten je utvrditi sud po slobodnoj ocijeni.

„Pogrešan je stav tuženika da iz činjenica navedenih u tužbi nije bilo moguće utvrditi visinu tužbenog zahtjeva te da je to moguće jedino provođenjem odgovarajućeg vještačenja. Kada se radi o naknadi neimovinske štete koja je rezultat povrede prava osobnosti na čast i ugled, tada nije potrebno nikakvo vještačenje te prvostupanjski sud po slobodnoj ocijeni utvrđuje visinu neimovinske štete. Kako iz činjenica navedenih u tužbi proizlazi osnovanost tužbenog zahtjeva, a visina štete koja se potražuje nije protivna važećoj sudskoj praksi, a niti je zahtjev previsoko postavljen, to je prvostupanjski sud pravilno usvojio tužbeni zahtjev kako je on postavljen u tužbi.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, GŽ-1477/16-2 od 15. ožujka 2017.

PRESUDA ZBOG OGLUHE

(Čl. 331. b Zakona o parničnom postupku - NN.53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03, 88/05; 2/07; 84/08; 96/08; 123/08; 57/11; 148/11, 25/13 i 89/14)

Nisu ispunjene pretpostavke za donošenje presude zbog ogluhe ukoliko je podnesak tužitelja kojim smanjuje tužbeni zahtjev dostavljen prvostupanjskom sudu istog dana kada je sud donio presudu zbog ogluhe.

„Imajući u vidu da je podnesak tužitelja kojim smanjuje tužbeni zahtjev dostavljen prvostupanjskom sudu istog dana kada je donesena presuda zbog ogluhe koja je prema podacima u spisu otpremljena strankama tek 03. travnja 2017. g. nema nikakve dileme da za donošenje presude zbog ogluhe nisu bile ispunjene pretpostavke jer je navedenim podneskom tužitelj smanjio tužbeni zahtjev, pa je pobijana presuda protivna sadržaju tužbenog zahtjeva tužitelja čime je ostvarena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 11. ZPP-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1775/17-2 od 19. rujna 2017.

ISPRAVAK PRESUDE

(Čl. 342. st. 1. Zakona o parničnom postupku - NN.53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03, 88/05; 2/07; 84/08; 96/08; 123/08; 57/11; 148/11, 25/13 i 89/14)

Sud će rješenjem ispraviti presudu ukoliko je u opravku presude očitom omaškom izostavio toč. II izreke koja je objavio na ročištu za objavu presude.

„U konkretnom slučaju prvostupanjski sud je na ročištu za objavu presude održanom 20. svibnja 2016. godine donio presudu kojom je pod točkom I. održao na snazi platni nalog za iznos od 480,00 kn sa zateznim kamatama, a u točki II. je naložio tuženici da naknadi tužitelju trošak parničnog postupka u iznosu od 725,00 kn u roku od 8 dana. U opravku presude očitom omaškom je izostavljena točka II. izreke koja je objavljena na ročištu 20. svibnja 2016. godine, stoga je prvostupanjski sud primjenom čl. 342. st. 1. ZPP-a na prijedlog tužitelja pravilno donio ispravak presude.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-833/17-2 od 25. travnja 2017.

ISPRAVAK POGREŠKE

(Čl. 342. st. 1. Zakona o parničnom postupku - NN.53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03, 88/05; 2/07; 84/08; 96/08; 123/08; 57/11; 148/11, 25/13 i 89/14)

Ukoliko je tužitelj u tužbi pogrešno napisao naziv tuženika, a isti naziv je sud naznačio u svojoj odluci, tada se ne radi o pogrešci suda, pa sud nije ovlašten ispraviti tako pogrešno naznačenog tuženika.

„Prema stavu VS RH izraženom u rješenju broj Revr-1100/16-3 od 3. svibnja 2017. koje je donijeto po uloženoj reviziji iz čl.382. st.2. ZPP-a taj sud je odlučujući o naznačenom pitanju važnom za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni da li „može sud temeljem odredbe čl.342. st.1. ZPP-a ispraviti svoju presudu bilo na prijedlog stranke ili po službenoj dužnosti u slučaju kada je tužitelj pogrešno u tužbi napisao naziv tuženika, a sam tužitelj to nije ispravio tijekom postupka pa je sud na isti način naznačio tuženika i u svojoj presudi, odnosno radi li se o takvom slučaju uopće o grešci suda u pisanju zbog koje je moguće donijeti rješenje o ispravku presude“, zauzeo stav da se ne radi o postojanju pogreške suda kod pisane izrade presude već o dispoziciji u pisanju stranke koje sud nije ovlašten otklanjati. Ovakvo stajalište zauzeto je i u odlukama VS RH broj Rev-1543/02, Rev x 947/13. Prema tome kako sud može

ispraviti svoju odluku temeljem odredbe iz čl.342. st.1. ZPP-a samo u slučaju postojanje pogreške suda kod pisane izrade odluke što ovdje nije slučaj jer se ne radi o pogrešci koju bi učinio sud već o pogrešci same tužiteljice to je valjalo odbiti žalbu tužiteljice i pobijano rješenje potvrditi temeljem odredbe čl.380. toč.2. ZPP-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž R-23/17-2 od 16. studenog 2017.

RJEŠENJE O ISPRAVKU

(Čl. 342. st. 1. Zakona o parničnom postupku - NN. 53/91., 91/92., 58/93., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 02/07., 84/08., 123/08., 57/11., 148/11., 25/13., 89/14.)

Ako je sud pogriješio kod donošenja rješenja o ovrsi navođenjem pogrešnog osobnog identifikacijskog broja ovršenice koji je ovrhovoditelj naveo u prijedlogu za ovrhu tada isto predstavlja grešku u suđenju, a ne pogrešku u pisanju.

„Ovrhovoditelj u žalbi ne osporava odlučnu činjenicu da je u prijedlogu za ovrhu naznačio OIB ovršenice i da je upravo taj OIB prvostupanjski sud naveo u rješenju o ovrsi. Međutim, tvrdi da je naznakom pogrešnog OIB-a ovršenice u prijedlogu za ovrhu, učinio očitu pogrešku u brojevima, koju je pokušao ispraviti u skladu s odredbom čl. 342. ZPP-a. Smatra da bi tu odredbu trebalo "malo šire tumačiti" i da je prvostupanjski sud pogrešno postupio prilikom prihvaćanja prijedloga za ovrhu, odnosno nije ispravio nedostatak u podnesku ovrhovoditelja. U smislu odredbe čl. 342. st. 1. u vezi čl. 347. ZPP-a, a sve u vezi čl. 21. st. 1. OZ-a, ispravljati se mogu sudske odluke (presude odnosno rješenja), a ne navodi iz podnesaka stranaka. Ako je sud pogriješio kod donošenja rješenja o ovrsi navođenjem OIB-a ovršenice koji je ovrhovoditelj naveo u prijedlogu za ovrhu, tada to može biti greška u suđenju, a ne pogreška u pisanju, kako to smatra ovrhovoditelj.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-425/16-2 od 24. svibnja 2016.

ISPRAVAK SUDSKE NAGODBE

(Čl. 342. Zakona o parničnom postupku – NN. 53/91., 91/92., 58/93., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 02/07., 84/08., 123/08., 57/11., 148/11., 25/13., 89/14.)

Stranke sudske nagodbe nisu ovlaštene tražiti ispravak iste ukoliko prilikom pisanja sudske nagodbe nije došlo do pogreške u pisanju od strane prvostupanjskog suda.

„Prvostupanjski sud je na ročištu od 24. listopada 2013 godine na temelju prijedloga samih stranaka između njih zaključio sudsku nagodbu i na taj način razvrgnuo suvlasničku zajednicu stranaka, na predmetnim nekretninama. Tu nagodbu stranke su potpisale i priznale njezinu istinitost, da bi gotovo 2 godine nakon toga protustranka zatražila ispravak, odnosno dopunu zaključene sudske nagodbe. Takav prijedlog prvostupanjski sud je pobijanim rješenjem u odnosu na ispravak odbio, a u odnosu na dopunu odbacio. U obrazloženju svog rješenja prvostupanjski sud utvrđuje da se ispravak temeljem odredbe čl. 342. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj: 53/91., 91/92., 58/93., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 02/07., 84/08., 123/08., 57/11., 148/11., 25/13., 89/14. – dalje: ZPP) može izvršiti samo u slučaju kada je do pogreške u pisanju došlo od

strane samog suda. Međutim, u konkretnom slučaju sud nije pogriješio u pisanju nagodbe, već je nagodbu sačinio na prijedlog stranaka pa ukoliko su stranke propustile u nagodbu unijeti neku nekretninu, ne radi se o pogrešci suda, niti se zbog toga može tražiti ispravak.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, GŽ-2987/16 -2 od 11. srpnja 2017.

PRIZNANJE STRANE ODLUKE

(Čl. 50. st. 7. Ovršnog zakona - NN. 112/12, 25/13 i 93/14)

Rješenje o ispravku presude stranog suda kojim je promijenjen podatak odlučan za identifikaciju ovršenika smatra se stranom odlukom za koju ovrhovoditelj također treba zatražiti priznanje jer presuda i rješenje o ispravku te presude zajedno predstavljaju ovršnu ispravu priznatu od strane suda u Republici Hrvatskoj.

„Međutim, iz prijedloga za ovrhu vidljivo je da je isti podnesen na temelju ovršne isprave - presude Trgovačkog (Privrednog) suda u B., R. S. broj P-___/2012 od 28.03.2013. godine koja je priznata rješenjem Općinskog suda u S. broj R1-___/14 od 26.11.2014. godine i rješenja o ispravku Trgovačkog (Privrednog) suda u B., R. S. P-___/2012 od 15.04.2015. godine. Budući da je rješenje o ispravku presude kojim je promijenjen podatak odlučan za identifikaciju ovršenika (prezime ovršenika) također strana sudska odluka, ovaj sud je ocijenio da ovrhovoditelj najprije mora zatražiti priznanje toga rješenja, jer te dvije odluke tek zajedno predstavljaju ovršnu ispravu (priznatu od strane suda Republike Hrvatske) temeljem koje ovrhovoditelj može pokrenuti ovršni postupak u Republici Hrvatskoj.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Ovr-572/17-2 od 25. srpnja 2017.

VII/ TROŠKOVI PARNIČNOG I IZVANPARNIČNOG POSTUPKA

PRESUDA BEZ ODRŽAVANJA RASPRAVE

(Čl. 332. Zakona o parničnom postupku – NN. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07 - Odluka USRH, 84/08, 96/08 – Odluka USRH, 123/08 - ispravak, 57/11, 148/11 - pročišćeni tekst, 25/13 i 89/14 – Odluka USRH)

Da bi ostvarila pravo na trošak parničnog postupka u slučaju donošenja presude bez održavanja rasprave, tužiteljica je dužna zatražiti trošak već prilikom podnošenja tužbe.

„Naime, temeljem čl. 164. st. 8. ZPP-a propisano je kad stranka ima pravo staviti zahtjev za naknadu troškova u roku od 15 dana nakon dostave obavijesti ili odluke, a to je u slučaju kad tužitelj povuče tužbu, te kad je donijeta presuda na temelju priznanja i presuda na temelju odricanja, ako povlačenje tužbe, odricanje ili odustanak od pravnog lijeka, priznanje ili odricanje nisu objavljeni na raspravi. Kako je u ovoj pravnoj stvari prvostupanjski sud donio presudu bez zakazivanja ročišta, tj. bez prethodnog raspravljanja, sukladno odredbi čl. 332.a ZPP-a, to tužiteljica nije mogla, sukladno odredbi čl. 164. st. 8. ZPP-a u roku od 15 dana od dostave iste presude zatražiti trošak parničnog postupka koji se odnosi na sastav tužbe, jer je ista taj trošak, sukladno odredbi čl. 164. st. 2. i 3. ZPP-a bila dužna zatražiti već kod podnošenja tužbe, kako to ističu tuženici u svojoj žalbi.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-959/16-2 od 11. svibnja 2017.

TROŠKOVI PARNIČNOG POSTUPKA

(Čl. 6. st. 1. i čl. 24. Pravilnika o naknadi troškova u sudskim postupcima – NN. 8/88 i 3/94)

Tužitelj nema pravo na putne troškove za pristup raspravi radi saslušanja ako je iste zatražio u visini cijene goriva prema prijednim kilometrima, a ne u visini cijene javnog prijevoza na koji trošak bi imao pravo, jer sud nije dužan po službenoj dužnosti utvrđivati visinu cijene javnog prijevoza.

„Također sud tužitelju opravdano nije priznao putne troškove tužitelja za pristup na raspravu radi saslušanja u iznosu od 467,00 kn koje je tužitelj zatražio u visini cijene goriva prema prijednim kilometrima, obzirom da prema odredbi čl. 24. u svezi sa čl. 6. st. 1. Pravilnika o naknadi troškova u sudskim postupcima stranka ima pravo na naknadu za prijevoz u visini cijene javnog prijevoza, pa obzirom da tužitelj trošak nije precizirao na takav način, prvostupanjski sud nije bio dužan po službenoj dužnosti utvrđivati cijenu javnog prijevoza na relaciji Z.-V.-Z.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-4996/14-2 od 17. listopada 2016.

TROŠAK PARNIČNOG POSTUPKA

(Čl. 151. st. 1. Zakona o parničnom postupku - NN.53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03, 88/05; 2/07; 84/08; 96/08; 123/08; 57/11; 148/11, 25/13 i 89/14)

Trošak sastava odštetnog zahtjeva predstavlja parnični trošak.

„Tuženik u žalbi neosnovano prigovara da tužiteljici ne pripada pravo na trošak sastava odštetnog zahtjeva jer se ne radi o parničnom trošku. Protivno žalbenim navodima tuženika trošak sastava odštetnog zahtjeva upućenog tuženiku prije pokretanja ovog postupka predstavlja parnični trošak u smislu odredbe čl. 151. st. 1. ZPP-a jer parnične troškove čine izdaci učinjeni u tijeku ili u povodu postupka. Imajući u vidu da je u smislu odredbe čl. 11. st. 1. Zakona o obveznim osiguranjima u prometu (NN.151/05, 36/09, 75/09 i 76/13) oštećenik ovlašten podnijeti odštetni zahtjev po osnovi obveznog osiguranja vlasnika vozila od odgovornosti za štete nanesene trećim osobama neposredno odgovornom osiguratelju radi se o izdatku koji je nastao povodom ovog (parničnog) postupka i koji se u smislu odredbe čl. 155. st. 1. ZPP-a mora smatrati potrebnim. Prema tome, riječ je o parničnom trošku za koji tužiteljica ima pravo na naknadu prema Tbr. 28. Tarife (identično je i stajalište Vrhovnog suda RH – Rev.147/10 od 7. veljače 2012. g.).“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-3025/15-3 od 27. listopada 2016.

NAKNADA TROŠKOVA POSTUPKA

(Čl. 164. Zakona o parničnom postupku - NN br. 53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03; 88/05; 2/07 - odluka US RH; 84/08; 96/08 - odluka US RH; 123/08 - ispravak; 57/11; 148/11 - pročišćeni tekst; 25/13 i 89/14 - odluka US RH)

Stranka nije dužna zahtjev za naknadu troškova postaviti objedinjeno u jedinstvenom troškovniku.

„Nadalje, nejasno je temeljem kojeg (kojih) zahtjeva (troškovnika) tužitelja je prvostupanjski sud donio odluku o troškovima postupka. Naime, pravilno tužitelj u žalbi upućuje na činjenicu da je tijekom postupka u nekoliko navrata stavio zahtjev za naknadu troškova. Tako je najprije zatražio naknadu troškova u iznosu od 52.625,00 kn (troškovnik na listu 182. spisa), da bi u daljnjem tijeku postupka zatražio naknadu troškova prema dopuni troškovnika (list 300. spisa). Kako prvostupanjski sud u obrazloženju navodi isključivo iznos troškova od 4.375,00 kn, nejasno je temeljem kojeg zahtjeva je donio takvu odluku. U tom kontekstu, ovaj sud napominje da nije nužno da stranka zahtjev za naknadu troškova postavi objedinjeno (u jedinstvenom troškovniku), već ona to može učiniti tijekom postupka u više navrata i o svakom od tih zahtjeva sud mora odlučiti, time da svaki zahtjev mora biti postavljen u roku i na određeni način u skladu s odredbom čl. 164. st. 1., 2. i 3. ZPP-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2411/15-2 od 14. rujna 2017.

NAKNADA TROŠKOVA

(Čl. 158. st. 1. Zakona o parničnom postupku - NN.53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03, 88/05; 2/07-odluka US RH; 84/08; 96/08-odluka US RH; 123/08-ispravak; 57/11; 148/11-pročišćeni tekst; 25/13; 89/14 - odluka US RH))

Tuženica nema pravo na naknadu troškova ukoliko je tužitelj povukao tužbu iz razloga što su stranke nakon podnošenja tužbe izvršile prijeboj međusobnih potraživanja.

„U odnosu na ostale žalbene navode valja navesti da prema čl.164. st.1. ZPP-a o naknadi troškova odlučuje sud na određeni zahtjev stranke, bez raspravljanja. U situaciji kada je tužitelj povukao tužbu nakon što je po prigovoru tuženice izjavljenim protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave postupak nastavljen kao parnični, i to iz razloga što je među strankama došlo do mirnog rješenja spora na način da je utužena tražbina u cijelosti namirena, a tuženica da su stranke imale međusobna kompenzabilna potraživanja vezana za predmetni stan, a što su izvansudski konstatirale te provele prijeboj, i po ocjeni ovog suda tuženica nema pravo na trošak primjenom čl.158. st.1. ZPP-a. Iako je točno je da je čl.196. st.2. ZOO-a na koji se poziva tuženica, određeno retroaktivno djelovanje izjave o prijeboju i to od onog trenutka kad su se ispunile pretpostavke za to, no kako nije sporno da su parnične stranke prijeboj međusobnih potraživanja izvršile u tijeku postupka, a da prema čl.196. st.1. ZOO-a prijeboj nastaje tek izjavom o prijeboju, to se nameće jedini logični zaključak da je utuženo potraživanje tužitelja tom izjavom podmireno nakon podnošenja prijedloga za ovrhu.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1136/16-2 od 7. prosinca 2016.

TROŠAK PRISTUPA NA ROČIŠTE ZA OBJAVU I URUČENJE PRESUDE

(Čl. 155. Zakona o parničnom postupku – NN. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07 – Odluka US RH, 84/08, 96/08 – odluka US RH, 123/08 – ispr.57/11, 148/11 – pročišćeni tekst 25/13, 89/14 – odluka US RH)

Ukoliko punomoćnik tuženika zahtjev za trošak pristupa na ročište za objavu i uručenje presude postavi tek nakon objave i uručjenja presude tada isti nema pravo na tako zatraženi trošak.

„Ovaj sud se slaže sa stavom tuženika da trošak zastupanja stranke po odvjetniku na ročištu na kojem se objavljuje presuda nije nepotreban trošak za vođenje postupka te da je visina istog propisana Tarifom, no prema odredbi čl.164. st.3 ZPP-a zahtjev za naknadu troškova stranka je dužna staviti najkasnije do završetka raspravljanja koje prethodi odlučivanju o troškovima. U konkretnom slučaju razvidno je iz raspravnog zapisnika od 23. studenog 2016. u ovom postupku da je punomoćnik tuženika do zaključenja glavne rasprave zatražio samo trošak zastupanja na tom ročištu u visini od 500,00 kn zajedno sa PDV-om te troškove sudske pristojbe po odluci suda, zbog čega, a kako je zahtjev za trošak pristupa na ročište za objavu i to u visini od 500,00 kn zajedno sa PDV-om po punomoćniku tuženika postavljen tek nakon objave i uručjenja ovjerenog mu prijepisa presude, to iz tog razloga tuženiku prvostupanjski sud osnovano nije dosudio (nepravovremeno) zatraženi trošak pristupa na ročište za objavu presude.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1211/17-2 od 8. lipnja 2017.

PRAVO PUNOMOĆNIKA NA NAGRADU

(Tbr. 39. toč. 3. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika)

Ako odvjetnik ugovori sa strankom nagradu u razmjeru sa uspjehom u postupku tada isti ima pravo potraživati od svoje stranke ugovorenu naknadu i isplatu parničnih troškova koji su joj dosuđeni odlukom suda.

„U konkretnom slučaju nije sporno da su stranke dana 7. srpnja 2008. zaključile Ugovor o zastupanju čiji predmet je ugovaranje naknade za odvjetničku uslugu u sporu koji je ovdje tuženik vodio kod Općinskog radnog suda u Z. pod brojem Pr-___/08 a za koji je ovdje tužitelju izdao punomoć za zastupanje. Predmetnim ugovorom parnične stranke su sporazumno utvrdile da će visina ugovorenog postotka prema ostvarenom uspjehu u postupku iznositi 20% koji iznos se ovdje tuženik obvezuje platiti odvjetniku po svakoj realiziranoj isplati tijekom postupka s time da osim ove naknade odvjetnik ima pravo i na naplatu troškova zastupanja koje odredi sud prema suprotnoj strani u tom postupku. Ugovaranje naknade za odvjetničke usluge u postotku od ostvarenog uspjeha dozvoljeno je odredbom Tbr.39. toč.3 Tarife kojom je propisano da u imovinsko pravnim predmetima odvjetnici mogu sa strankom pismeno ugovoriti nagradu za rad i u razmjeru sa uspjehom u postupku s time da gornja granica ugovorenog postotka ne može prijeći 30% od ukupno ostvarenog uspjeha. Ovdje tuženiku je u navedenom postupku dosuđeno i naplaćeno od suprotne strane 46.689,87 kn sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom na svaki u toj presudi navedeni iznos od dana dospjeća pa do isplate te je ovdje tuženiku po navedenoj presudi na ime glavnice i kamata na glavicu ukupno isplaćen iznos od 78.693,67 kn (a ne kako to tuženik u žalbi tvrdi 87.775,22 kn) pa ovdje tužitelju, a sukladno prethodno spomenutom Ugovoru zaključenom između parničnih stranaka i Tbr.39. toč.3 pripada naknada od 15.738,73 kn što je 20% od dosuđenog iznosa i na ovaj iznos pripadajući PDV sukladno Tbr.42. Tarife. Pored navedenog iznosa tužitelj sukladno toč.6. Ugovora o zastupanju ima pravo i na naplatu troškova zastupanja kojeg odredi sud prema suprotnoj strani u postupku. Kako je na ime troškova postupka na teret suprotne stranke u predmetu Pr-___/08 ovdje tuženiku isplaćeno ukupno 36.171,98 kn to tužitelj ima pravo na nagradu za zastupanje i ovog po sudu dosuđenog iznosa. Naime, dosuđeni trošak ovdje tuženiku u spomenutom parničnom predmetu ne može se smatrati „uspjehom“ stranke u sporu već se radi o parničnim troškovima koji pripadaju odvjetniku bez obzira na između njega i njegove stranke ugovorene nagrade u razmjeru sa uspjehom. Kada to ne bi bilo tako već kad bi dosuđeni trošak zastupanja bilo u cijelosti bilo u određenom dijelu pripadao stranci tada bi stranci pripalo i više nego što je tužbenim zahtjevom tražila.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-985/17-2 od 24. listopada 2017.

NAKNADA PARNIČNIH TROŠKOVA

(Tbr. 42. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika)

Porez na dodanu vrijednost na odvjetničke usluge obračunava se u vrijeme presuđenja.

„Ovrhovoditelju je prvostupanjski sud osnovano priznao troškove podneska od 11. siječnja 2010., 02. travnja 2012., te 24. prosinca 2012. svaki u visini od 2.500,00 kn u skladu sa Tbr.11. toč.8. Tarife, odnosno sveukupno 7.500,00 na što mu prema čl. 42. Tarife pripada i PDV-e od 25% u iznosu od 1.875,00 kn što ukupno iznosi 9.375,00 kn, obzirom da obveza naknade troška za stranku nastaje u trenutku donošenja sudske odluke uslijed čega se obračunava PDV-e na odvjetničke usluge u vrijeme presuđenja (Rev-x 764/10-2 od 13. srpnja 2011.). Prema iznijetom osnovani i opravdani trošak 1. ovrhovoditelja nastao nakon donošenja rješenja o ovrsci u ovom postupku iznosi 276.675,00 kn.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-750/17-2 od 23. listopada 2017.

SOLIDARNA OBVEZA

(Čl. 3. Zakona o sudskim pristojbama - NN.74/95; 57/96; 137/02; 26/03-pročišćeni tekst; 125/11;112/12, 157/13 i 110/15)

Kada su tuženice obvezane solidarno podmiriti glavničnu tražbinu tada su iste u obvezi solidarno podmiriti i sudsku pristojbu.

„Prema pravnom stajalištu ovog suda, sadržaj odredbe čl. 3. Zakona o sudskim pristojbama (NN.74/95; 57/96; 137/02; 26/03-pročišćeni tekst; 125/11;112/12, 157/13 i 110/15) u konkretnom slučaju treba primijeniti na način da se drugotuženicu može obvezati na plaćanje pristojbe žalbe u cijelosti. Naime, ta odredba propisuje da je pristojbu propisanu ovim Zakonom dužna platiti osoba na čiji se zahtjev ili u čijem se interesu poduzimaju radnje propisane zakonom. U konkretnom sporu, odlukom o glavnoj stvari tuženice su solidarno obvezane na isplatu dosuđenog novčanog iznosa tužiteljici, što predodređuje njihov procesni i materijalnopравни položaj u parnici, što se odnosi i na troškove vezane za vođenje parnice. Zakon o sudskim pristojbama ne određuje izričito da se na naplatu sudske pristojbe primjenjuju navedeni kriteriji, međutim, navedenu manjkavost u zakonskom određenju treba tumačiti na naprijed navedeni način, dakle, uzimajući u obzir bitne karakteristike procesne i materijalnopravne pozicije svake tuženice u ovom sporu, a to je obveza na solidarno podmirenje glavnice s.p.p., te troškova postupka, u kojem smislu treba tumačiti i način naplate sudske pristojbe.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2545/16-3 od 4. svibnja 2017.

TROŠKOVI IZVANPARNIČNOG POSTUPKA

(Čl. 154. st. 2. Zakona o parničnom postupku – NN. 53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03, 88/05; 2/07-odluka US RH; 84/08; 96/08-odluka US RH; 123/08-ispravak; 57/11; 148/11-pročišćeni tekst; 25/13; 89/14 - odluka US RH)

Ukoliko stranke u postupku razvrgnuća suvlasničke zajednice nekretnina i pokretnina podijele imovinu temeljem sudske nagodbe tada iste podmiruju naknadne troškove izvanparničnog postupka u jednakim dijelovima.

„Po ocjeni ovog suda osnovano predlagateljica prigovara obvezi cjelokupnog snašanja troškova provedenog vještačenja, temeljem kojeg je sklopljena sudska nagodba (obvezi cjelokupnog snašanja razlike tog troška), jer su po ocjeni ovog suda sklapanjem nagodbe stranke sporazumno odredile razvrgnuće (diobu predmetne imovine), radi čega u smislu supsidijarne primjene odredbe čl. 154. st. 2. Zakona o parničnom postupku (NN.53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03, 88/05; 2/07-odluka US RH; 84/08; 96/08-odluka US RH; 123/08-ispravak; 57/11; 148/11-pročišćeni tekst; 25/13; 89/14 - odluka US RH - dalje ZPP) treba smatrati da je njihov uspjeh u postupku jednak, odnosno da pitanje dodatnih troškova postupka treba razriješiti na način da svaka snosi isti dio troškova postupka, kao i da se njihove procesne pozicije u izvanparničnom razvrgnuću suvlasničke zajednice izjednače, iz čega slijedi utemeljenost zaključka o obvezi podmirenja naknadno prispjelog troškovnika vještaka (razlike troška) na jednake dijelove. Isto je propisano odredbom čl. 54. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima koja određuje da troškove razvrgnuća snose suvlasnici razmjerno svojim suvlasničkim dijelovima, osim ako Zakon ili njihov sporazum određuje drukčije (što ovdje nije slučaj).“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1523/17-2 od 9. kolovoza 2017.

NAKNADA TROŠKOVA U ZEMLJIŠNOKNJIŽNIM PREDMETIMA

(Čl. 8. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zemljišnim knjigama – NN. 55/13)

Ako je rješenje o troškovima postupka u zemljišnoknjižnom predmetu donijeto za vrijeme važenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zemljišnim knjigama objavljenog u NN. 55/13, tada se u odnosu na odluku o troškovima postupka primjenjuje odredba onog Zakona o zemljišnim knjigama koja je povoljnija za stranku koja je pokrenula postupak.

„Međutim, pobijano rješenje je donijeto za vrijeme važenja navedenog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zemljišnim knjigama pa je stoga sukladno gore citiranoj odredbi čl. 82. toga Zakona potrebno ocijeniti da li su odredbe toga Zakona povoljnije za stranku. Ta zakonska odredba ne određuje za koju stranku, da li za predlagatelja ili za protustranku, bi trebale biti povoljnije odredbe toga Zakona da bi se on primijenio. Stoga ovaj sud smatra da se ta zakonska odredba treba tumačiti na način da će se odredbe Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zemljišnim knjigama primijeniti u postupcima koji su pokrenuti prije njegovog stupanja na snagu ukoliko su odredbe toga Zakona povoljnije za stranku koja je pokrenula postupak, a u ovom predmetu je to predlagatelj.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Zk-280/16-2 od 24. ožujka 2017.

TROŠKOVI OVRŠNOG POSTUPKA

(Čl. 7. st. 2. Ovršnog zakona – NN. 57/96., 29/99., 42/00., 173/03., 194/03., 151/04., 88/05., 121/05. i 67/08)

Sud nije ovlašten obvezati treću osobu kao sudionika ovršnog postupka da ovrhovoditelju i/ili ovršeniku naknadi trošak ovršnog postupka.

„Predmetne nekretnine su bile u posjedu ovršenika, no nad ovršenikom je proveden stečaj te su predmetne pokretnine ostale u prostoru koji je, kako se to može zaključiti iz stanja spisa, bio u posjedu treće osobe. U konačnici su predmetne pokretnine predane ovrhovoditelju. Ovrhovoditelj je tada zatražio od treće osobe naknadu troška postupka, a koju mu je prvostupanjski sud pobijanim rješenjem i dosudio. Stav prvostupanjskog suda da je treća osoba dužna ovrhovoditelju naknaditi trošak ovrhe nije osnovan. Sukladno odredbi čl. 2. toč. 7. Ovršnog zakona („Narodne novine“, br. 57/96., 29/99., 42/00., 173/03., 194/03., 151/04., 88/05., 121/05. i 67/08., dalje: OZ) treća osoba u ovršnom postupku ima status sudionika. Pitanje naknade troškova ovršnog postupka uređeno je odredbom čl. 14. OZ-a. Ta odredba ne predviđa da su sudionici postupka dužni naknađivati troškove postupka, bilo ovrhovoditelju, bilo ovršeniku. Stoga treća osoba nije ovrhovoditelju dužna naknaditi trošak zastupanja na ročištima od 15. prosinca 2015. godine i 6. lipnja 2016. godine koja su održana na licu mjesta radi predaje predmetnih nekretnina u posjed ovrhovoditelju. Treća osoba također nije ovrhovoditelju dužna naknaditi trošak sastava odgovora na prigovor treće osobe. Naime, taj trošak je sukladno odredbi čl. 14. st. 4. OZ-a ovrhovoditelju dužan nadoknaditi ovršenik, a ne treća osoba.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Ovr-1232/16-2 od 13. lipnja 2017.

TROŠKOVI OVRŠNOG POSTUPKA

(Čl. 14. st. 5. Ovršnog zakona – NN. 57/96., 29/99., 42/00. – Odluka USRH, 173/03., 194/03. - ispravak, 151/04., 88/05., 121/05. i 67/08.)

Ukoliko je ovršni postupak obustavljen iz razloga što je ovrhovoditelj svoju tražbinu ustupio drugom trgovačkom društvu, a ovršenik nije pristao na subjektivno preinačenje prijedloga za ovrhu tada je ovrhovoditelj dužan ovršeniku naknaditi troškove tog ovršnog postupka.

„Naime, nesporno je da je ovršni postupak povodom prijedloga prvoovrhovoditelja obustavljen iz razloga što je prvoovrhovoditelj svoju tražbinu radi čijeg namirenja je rješenjem o ovrsi broj: Ovr-___ od 15. lipnja 2012.g. određena ovrha na nekretninama ovršenika ustupio trgovačkom društvu H. d.o.o. Z. te je rješenjem broj: Ovr-___/12-56 od 04. prosinca 2015.g. prije svega odbijen kao neosnovan prijedlog H. d.o.o. za subjektivnu preinaku na način da isti stupi u ovršni postupak na mjesto prvoovrhovoditelja, a zatim je i obustavljena ovrha u odnosu na prvoovrhovoditelja na nekretninama ovršenika određena rješenjem o ovrsi broj: Ovr-___/12-2 od 15. lipnja 2012.g. te su ukinute sve provedene radnje. Imajući u vidu da je naprijed citirano rješenje kojim je obustavljena ovrha postalo pravomoćno dana 02. veljače 2016.g., te da je obustavljena ovrha stoga što je prvoovrhovoditelj ustupom tražbine izgubio svojstvo vjerovnika, to je nedvojbeno da je obustava ovrhe posljedica radnji prvoovrhovoditelja, pri čemu za naknadu troškova nije odlučna činjenica što se ovršenik protivio subjektivnoj preinaci na strani prvoovrhovoditelja. Odredbom čl.14 st.5. Ovršnog zakona ("Narodne novine" broj: 57/96., 29/99., 42/00. – Odluka USRH, 173/03., 194/03. - ispravak, 151/04., 88/05., 121/05. i 67/08. - dalje u tekstu: OZ) koji se primjenjuje u konkretnom slučaju na temelju čl.363. Ovršnog zakona ("Narodne novine" broj: 112/12., 25/13. i 93/14.) obzirom na vrijeme kada je pokrenut ovršni postupak (09. veljače 2012.g.), određeno je da je ovrhovoditelj dužan ovršeniku naknaditi troškove koje mu je neosnovano prouzročio. Kako obustava ovrhe nije posljedica namirenja ovršne tražbine od strane

ovršenika te da je nedvojbeno da su ovršeniku tijekom postupka nastali troškovi koji se odnose na troškove vještačenja, zastupanja i sudskih pristojbi, to je u smislu čl.14. st.5. OZ-a te na temelju čl.19. st.1. OZ-a odgovarajuće primijene čl.158. st.1. ZPP-a, prvoovrhovoditelj dužan naknaditi ovršeniku te troškove.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-802/16-3 od 20. listopada 2016.

TROŠAK OVRŠNOG POSTUPKA

(Čl. 155. st. 1. Zakona o parničnom postupku - NN.53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03, 88/05; 2/07-odluka US RH; 84/08; 96/08-odluka US RH; 123/08-ispravak; 57/11; 148/11-pročišćeni tekst; 25/13; 89/14 - odluka US RH)

Trošak naknade Financijskoj agenciji za postupanje po rješenju o ovrsi smatra se troškom koji je ovršeniku nastao u povodu pokrenutog ovršnog postupka.

„Polazeći od odredbe čl. 155. st. 1. Zakona o parničnom postupku (NN.53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03, 88/05; 2/07-odluka US RH; 84/08; 96/08-odluka US RH; 123/08-ispravak; 57/11; 148/11-pročišćeni tekst; 25/13; 89/14 - odluka US RH - dalje ZPP) koji se na odgovarajući način primjenjuje i u ovršnim postupcima temeljem čl. 21. st. 1. OZ-a ovaj sud, a imajući u vidu da se radi o ovršnom postupku radi prisilne naplate zakonskog uzdržavanja ovršenik, kojeg zastupa odvjetnik, prema ocjeni ovog suda ima pravo na jednokratnu nagradu za cijeli prvostupanjski postupak u iznosu od 800,00 kn po Tbr. 11. toč.2. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika što s pripadajućim PDV-om iznosi 1.000,00 kn te na naknadu Financijskoj agenciji za postupanje po rješenje o ovrsi u iznosu od 419,70 kn što se ima smatrati troškovima koji su sukladno čl. 151. st. 1. ZPP-a ovršeniku nastali u povodu pokrenutog ovršnog postupka, pa ukupni trošak koji je ovrhovoditeljica dužna naknaditi ovršeniku primjenom čl. 14. st. 5. OZ- iznosi 1.419,70 kn.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr Ob-17/16-2 od 2. studenog 2016.

TROŠAK OVRŠNOG POSTUPKA

(Čl. 14. st. 4. Ovršnog zakona -NN. 112/12, 25/13 i 93/14)

Trošak koji nastane u postupku naplate sudskih pristojbi ne smatra se troškom potrebnim za provedbu ovrhe.

„Ovaj sud uvodno navodi da su sudske pristojbe novčana davanja što ih se plaća u postupcima pred sudovima, dio su proračunskih prihoda Republike Hrvatske, a svote se određuju na osnovi Zakona o sudskim pristojbama (NN br. 74/95; 57/96; 137/02; 26/03 - pročišćeni tekst; 125/11;112/12; 157/13 i 110/15). Postupak radi naplate neplaćene pristojbe normiran je u odredbama čl. 39. i 40. Zakona o sudskim pristojbama. U postupku naplate sudskih pristojbi nastaje odnos između Republike Hrvatske i obveznika plaćanja pristojbe (konkretno ovrhovoditelja), koji je neovisan o odnosu između samih stranaka. Stoga eventualni trošak koji nastane u postupku naplate

sudskih pristojbi, a koji može nastati, kako na strani ovrhovoditelja, kao u konkretnom slučaju, tako i na strani ovršenika, nije trošak koji je potreban za ovrhu u smislu odredbe čl. 14. st. 4. OZ-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-736/17-2 od 5. srpnja 2017.

TROŠAK IZVANSUDSKE OVRHE

(Čl. 14. st. 4. Ovršnog zakona – NN. 112/12, 25/13 i 93/14)

Ovrhovoditelj ima pravo na trošak izvansudske ovrhe nakon što namiri svoju tražbinu u postupku izravne naplate kod Financijske agencije.

„Promašeno je pozivanje prvostupanjskog suda na načelo zaštite dostojanstva u kontekstu obveze ovršenika na plaćanje troškova ovrhovoditelju i prava ovrhovoditelja da u postupku prisilne naplate svoje tražbine iste zahtijeva od ovršenika jer – pod pretpostavkom da su troškovi nužni (čl.14.stav.4.OZ-a) i da se mogu ispitati u svojem sadržaju i visini, obveza ovršenika na njihovo podmirenje ne može biti anulirana pozivom na načelo zaštite dostojanstva ovršenika. Konačno, valja navesti da svojstvo pravomoćnosti sudska odluka stiže po ispunjenju zakonom predviđenih pretpostavaka no da sudovi odnosnu potvrdu stavljaju na sudska odluku inicijativom odnosne stranke postupka pa je u svijetlu navedenog proizvoljno stajalište da ovrhovoditelju ne pripada trošak pribave takve potvrde po Tbr. 32/2 Tarife. Neosnovana je i uskrata troška sastava prijedloga u smislu Tbr. 11/5 Tarife obzirom da je izravna naplata novčane tražbine na temelju ovršne sudske odluke (kao što je ovdje slučaj) specifičan postupak prisilnog ostvarenja novčane tražbine izvan suda, pred posebnim tijelom kojemu je provođenje takvih postupaka zakonski dano u nadležnost pa je stoga inicijativa ovrhovoditelja (koju su prepustili osobi odvjetnika) koji je sastavio odnosni zahtjev potpuno legitimna a zahtjev ovrhovoditelja radi naknade im odnosnog troška – osnovan. Obzirom da je prisilna naplata tražbine iz ovršne isprave uspješno izvršena, nema dvojbe da je ovrhovoditelj legitimiran pred sudom tražiti, u roku iz čl. 14. stav. 6. OZ-a, naknadu troškova koji su mu bili potrebni za ovrhu.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-766/17-2 od 7. srpnja 2017.

OSLOBOĐENJE OD PLAĆANJA SUDSKE PRISTOJBE

(Čl. 21. st. 1. i 2. Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći – NN. 143/13)

Sud je ovlašten naplatiti sudska pristojbu od stranke koja je predala zahtjev za oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi nadležnom tijelu ako stranka nakon proteka roka od šest mjeseci od poduzimanja radnji za koje se pristojba plaća ne dostavi rješenje kojim je oslobođena plaćanja sudskih pristojbi.

„Uzimajući u obzir navedeno zakonodavno rješenje, stav je ovog suda da sud prvog stupnja u ovom slučaju preuranjeno vrši naplatu sudske pristojbe za žalbu, jer je tužitelj uz žalbu obavijestio sud o podnesenom zahtjevu za oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi, a do donošenja rješenja kojim mu je naložio platiti pristojbu za žalbu (17. listopada 2014.g.) nije protekao rok od 6 mjeseci od dana podnošenja žalbe, u kojem je tužitelj dužan dostaviti rješenje o oslobađanju od plaćanja

sudskih pristojbi. S obzirom da oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi djeluje od dana kad je nadležnom tijelu podnesen zahtjev za odobravanje pravne pomoći, to odredbu čl. 21. st. 1. i 2. ZBPP-a treba tumačiti na način da je volja zakonodavca bila da se realizaciji naplate pristojbi može pristupiti tek kada se strankama omogući da u zakonskom roku od šest mjeseci od poduzimanja radnji za koje se pristojba plaća dostave rješenje kojim se takve obveze oslobađaju. Drugačijim postupanjem strankama se može uskratiti pravo da pred sudom ostvare pravo koje im bude priznato od nadležnog tijela u upravnom postupku. Budući da u konkretnom slučaju rok od 6 mjeseci od podnošenja žalbe nije protekao ni do donošenja pobijanog rješenja pa niti do dana formiranja drugostupanjskog predmeta, nema dvojbe da nisu bile ispunjene zakonske pretpostavke za donošenje rješenja kojim se odbija prigovor protiv rješenja kojim je tužitelju naloženo platiti pristojbu.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1569/15-4 od 31. ožujka 2016.

OSLOBOĐENJE OD PLAĆANJA SUDSKE PRISTOJBE

(Čl. 16. st. 1. toč. 9. Zakona o sudskim pristojbama - NN. 74/95, 137/02, 26/03, pročišćeni tekst, 125/11, 112/12, 157/13, 110/15)

Sud će odbaciti prijedlog za oslobođenje od plaćanja sudske pristojbe bez obzira što je tuženik korisnik socijalne pomoći i time oslobođen od plaćanja sudskih pristojbi po Zakonu o sudskim pristojbama.

„Prvostupanjski sud je pravilno odbacio tuženikov prijedlog za oslobođenje od plaćanja sudske pristojbe jer nije nadležan za odlučivanje o takvom prijedlogu, kako je to pravilno i navedeno u obrazloženju rješenja, a činjenica da je tuženik korisnik socijalne pomoći te da je time oslobođen od plaćanja sudskih pristojbi po samom zakonu (čl. 16. st. 1. toč. 9. Zakona o sudskim pristojbama) bilo bi odlučno jedino u situaciji kada bi sud pozvao tuženika na plaćanje sudske pristojbe, što ovdje nije slučaj.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-339/16-3 od 6. lipnja 2017.

SUDSKA PRISTOJBA

(Čl. 36. st. 2. Zakona o sudskim pristojbama – NN. 74/95, 137/02, 26/03, pročišćeni tekst, 125/11, 112/12, 157/13, 110/15)

Stranka je dužna platiti pristojbu na žalbu koju je izjavila protiv rješenja o troškovima postupka koje je sadržano u presudi.

„Obrazlažući donijeto rješenje sud navodi da je svojim rješenjem od 29. svibnja 2017.g. pozvao tužitelja za plaćanje sudske pristojbe na žalbu na presudu u iznosu od 100,00 kn koju žalbu je tužitelj uložio protiv toč.II presude donijete u postupku Povrv-___/17. Protiv tog rješenja tužitelj je podnio prigovor smatrajući da je sud pogrešno primijenio materijalno pravo jer žalba nije uložena protiv presude već protiv rješenja kojim je odlučeno o troškovima, a u Tar.br.3 Zakona o sudskim pristojbama (NN 74/95, 137/02, 26/03, pročišćeni tekst, 125/11, 112/12, 157/13, 110/15 - dalje:

ZSP) propisano je da se za žalbu protiv rješenja prvostupanjskog suda plaća pristojba samo ako se žalbom pobija rješenje koje podliježe plaćanju pristojbe po Tar br.2. a navedenim Tar br.2. nije propisana obveza plaćanja pristojbe na žalbu na rješenje o troškovima zbog čega tužitelj smatra kako nije u obvezi platiti pristojbu na žalbu uloženu protiv rješenja o troškovima postupka koje je sadržano u prvostupanjskoj presudi. Sud je ovaj prigovor ocijenio neosnovanim pozivom na odredbu čl.36. st.2 ZSP-a kojim je propisano da je pristojbena osnovica za pravni lijek kojim se pobija odluka samo u jednom dijelu vrijednost pobijanog dijela, a st.4 istog zakonskog članka određeno je da se pristojba za pravni lijek koji se podnosi samo protiv odluke o troškovima postupka ili o sporednim potraživanjima plaća prema iznosu troškova odnosno sporednih potraživanja.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1375/17-3 od 5. srpnja 2017.

SUDSKA PRISTOJBA

(Čl. 32. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim pristojbama – NN. 157/13)

Ukoliko sudska pristojba nije naplaćena do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim pristojbama (NN. 157/13), niti je nastupila zastara naplate iste, tada se u odnosu na zastarni rok za naplatu sudske pristojbe primjenjuje rok od pet godina.

„Prema odredbi čl. 32. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim pristojbama propisano je kako će se pristojba u predmetima u kojima sudska pristojba nije naplaćena do dana stupanja na snagu tog Zakona ista obračunavati i naplaćivati u skladu s odredbama tog Zakona. Pristojba na žalbu protiv rješenja u ovom postupku nije naplaćena do trenutka stupanja na snagu tog Zakona, zbog čega se ta pristojba obračunava i naplaćuje u skladu s odredbama tog Zakona, pa se tako primjenjuje i zastarni rok za naplatu sudske pristojbe. Samo ukoliko bi u trenutku stupanja na snagu tog Zakona za naplatu sudske pristojbe nastupila zastara, tada se ta zastara više ne bi mogla procjenjivati prema odredbama tog Zakona, već po odredbama zakona koji je bio na snazi u vrijeme nastanka obveze plaćanja sudske pristojbe. Kako je obveza za naplatu sudske pristojbe dospjela 25. svibnja 2012. godine, a Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim pristojbama je stupio na snagu 2013. godine, proizlazi da u tom trenutku nije nastupila zastara naplate sudske pristojbe, zbog čega se na pitanje zastare primjenjuje odredbe Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim pristojbama, a koja je propisala zastaru od 5 godina. Prema tome, i po ocjeni ovoga suda pravilno je prvostupanjski sud odbio prigovor protustranke i potvrdio rješenje o sudskoj pristojbi od 8. srpnja 2016. godine.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Zk-226/17-2 od 26. svibnja 2017.

DODATNA SUDSKA PRISTOJBA NA UPIS PRAVA VLASNIŠTVA U ZEMLJIŠNU KNJIGU

(Čl. 85. st. 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zemljišnim knjigama – NN. 55/13)

Početak tijeka roka kojim su izvanknjižni vlasnici nekretnina obvezani da podnesu prijedlog za upis prava vlasništva u roku od 60 dana od dana stjecanja uvjeta za upis tog

prava u zemljišnu knjigu nije dopušteno računati od dana donošenja rješenja temeljem kojeg se im se dopušta upis prava vlasništva jer rješenja tijela vlasti ne mogu proizvoditi pravni učinak u odnosu prema strankama – prije njihove dostave adresatima.

„Prvostupanjski sud navodi da je u rješenju Ministarstva pravosuđa, na kojem predlagatelji temelje zatraženi upis (Klasa: UP/I-_____ od 10. srpnja 2015.), navedeno da protiv tog rješenja nije dopuštena žalba, radi čega je zemljišnoknjižni sud (zemljišnoknjižni referent) zaključio da su se 10. srpnja 2015. stekli uvjeti za upis prava vlasništva, pa je rok od 60 dana za plaćanje sudske pristojbe počeo teći idućeg dana. Prvostupanjski sud je početak tijeka roka za namirenje sudske pristojbe računao prema danu donošenja rješenja Ministarstva pravosuđa, pa je zaključio da su ispunjene pretpostavke za naplatu peterostrukog iznosa sudske pristojbe (koja ukupno iznosi 1.250,00 kn, a razlika na koju su predlagatelji obvezi pobijanim rješenjem, 1.000,00 kn). Budući da punomoćnik predlagatelja dostavom preslike dostavnice za predmetno rješenje (priloženo uz prigovor predlagatelja) dokazuje da je navedeno upravno rješenje upućeno punomoćniku predlagatelja 1. rujna 2015. (punomoćnik predlagatelja u prigovoru navodi da mu je dostava izvršena 4. rujna 2015.), treba prihvatiti točnost činjeničnih tvrdnji punomoćnika predlagatelja iz prigovora, da je prvostupanjski sud na procesnopravno neprihvatljiv način zaključio da je navedeno upravno rješenje predlagateljima dostavljeno onog dana s kojim je isto datirano, jer u smislu pozitivnih zakonskih normi, kako onih koje reguliraju upravni, tako i onih koje reguliraju sudski postupak u RH, rješenja tijela vlasti ne mogu proizvoditi pravni učinak u odnosu prema strankama – prije njihove dostave adresatima.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-127/16-2 od 12. listopada 2016.

SUDSKA PRISTOJBA

(Tbr. 2. toč. 7. Tarife sudskih pristojbi)

Ovrhovoditelj nije u obvezi platiti sudsku pristojbu na rješenje o obustavi ovrhe ako je rješenje doneseno po službenoj dužnosti kao pravna posljedica povlačenja prijedloga za ovrhu.

„Suprotno pravnom stavu suda prvog stupnja, po ocjeni ovoga suda osnovane su žalbene tvrdnje ovrhovoditelja da je Tbr. 2. toč. 7. Tarife sudskih pristojbi propisana obveza plaćanja sudske pristojbe samo na rješenje o prijedlogu za obustavu ovrhe. Kako je osnovana žalbena tvrdnja ovrhovoditelja da je on povukao prijedlog za ovrhu, a nije predložio obustavu ovršnog postupka, po ocjeni ovoga suda on nije u obvezi platiti sudsku pristojbu na rješenje o obustavi postupka koje je doneseno po službenoj dužnosti temeljem odredbe čl. 40. st. 2. OZ-a, kao pravna posljedica povlačenja prijedloga. Obzirom da ZOSP ne predviđa plaćanje sudske pristojbe na rješenje o obustavi ovrhe, već samo na rješenje o prijedlogu za obustavu ovrhe, ovrhovoditelj na rješenje o obustavi ovrhe broj Ovr-___/16 od 19. listopada 2016. godine nije u obvezi platiti sudsku pristojbu.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Ovr-694/17-2 od 13. lipnja 2017.

SUDSKA PRISTOJBA

(Tar. br. 1. st. 2. Tarife sudskih pristojbi Zakona o sudskim pristojbama – NN. 74/95, 57/96, 137/02, 26/03, 125/11, 122/12, 157/13 i 110/15)

Ovrhovoditelj je dužan platiti sudsku pristojbu na prijedlog za ovrhu ukoliko javni bilježnik proslijedi prijedlog za ovrhu na odlučivanje prvostupanjskom sudu zbog toga što isti ne sadržava osobni identifikacijski broj ovršenika.

„Neosnovani su i žalbeni navodi ovrhovoditelja kojima pobija rješenje zbog pogrešne primjene materijalnog prava, jer je prvostupanjski sud pravilno utvrdio da je ovrhovoditelj dužan, nakon što je javni bilježnik proslijedio spis na postupanje prvostupanjskom sudu iz razloga što prijedlog za ovrhu nije sadržavao OIB ovršenika, primjenom odredaba materijalnog prava na koje se poziva u obrazloženju pobijanog rješenja platiti sudsku pristojbu na prijedlog za ovrhu. Tumačenje ovrhovoditelja da nagrada javnog bilježnika obuhvaća i trošak sudske pristojbe nije osnovano obzirom je nagrada javnog bilježnika propisana Pravilnikom o nagradama i naknadi troškova javnih bilježnika u ovršnom postupku (Narodne novine br.: 8/11, 114/12), dok je za postupanje suda po prijedlogu za ovrhu, kao što je u konkretnom slučaju, obveza plaćanja sudske pristojbe propisana mjerodavnim odredbama ZSP-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-583/17-2 od 6. rujna 2017.

PLAĆANJE SUDSKE PRISTOJBE

(Čl. 17. st. 1. Zakona o sudskim pristojbama – NN. 74/95, 57/96, 137/02, 26/03, 125/11, 112/12, 157/13, 110/15)

Poseban skrbnik koji je postavljen stranci koja je nepoznatog boravišta nije dužan platiti sudsku pristojbu za osobu koju zastupa.

„U žalbi petotuzenik ponavlja da pobijanim rješenjem nisu otklonjene nepravilnosti iz rješenja prvostupanjskog suda protiv kojeg je izjavio prigovor, čime smatra da je prvostupanjski sud počinio bitnu povredu odredaba parničnog postupka jer svako rješenje suda, a osobito rješenje kojim se nalaže plaćanje sudske pristojbe mora imati obrazloženje. Ponavlja da je petotuzenik zastupan po posebnom skrbniku i da skrbnik primjenom čl. 17. st. 1. ZSP-a nije dužan plaćati pristojbu za osobu koju zastupa neovisno o tome na koga glasi rješenje o pristojbi. Točni su žalbeni navodi petotuzenika u kojima ističe da posebni skrbnik stranke nije dužan plaćati pristojbu za osobu koju zastupa, ali u konkretnom slučaju na plaćanje sudske pristojbe za žalbu protiv presude nije obvezan posebni skrbnik već petotuzenik kao stranka, iz čije imovine se primjenom čl. 17. st. 1. ZSP-a naplaćuju pristojbe u situaciji kada je petotuzeniku postavljen skrbnik iz razloga nepoznatog boravišta.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-625/17-4 od 5. lipnja 2017.

TROŠAK DELEGACIJE

(Čl. 11. st. 4. Zakona o sudovima – NN. 28/13, 33/15, 82/15)

Punomoćnik tužitelja nema pravo na naknadu troškova prijevoza i izbivanja iz pisarnice zbog delegacije nadležnosti drugog suda ukoliko je tužitelja na raspravi zastupao njegov zamjenik koji ima sjedište u mjestu delegiranog suda.

„Nije, naime, sporno da punomoćnici i stranke imaju pravo na naknadu nastalih troškova delegacije zbog činjenice da je do delegacije došlo rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske, međutim, nema nikakve dvojbe niti da se mogu naknaditi samo stvarno nastali troškovi. U konkretnom slučaju tužitelje je na ročištu 06. svibnja 2016. zastupao zamjenik njihova punomoćnika H. Č., odvjetnik u B., pa punomoćnik M. G. za to ročište nije imao prijevozne troškove za relaciju Z.-B.-Z. niti je on tog dana, a zbog tog ročišta, izbivao iz pisarnice “za vrijeme putovanja“ u smislu čl. 11. st. 4. Zakona o sudovima (Narodne novine, broj: 28/13, 33/15, 82/15).“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1965/16-2 od 8. rujna 2017.

PRAVO NA UVEĆANJE NAGRADE ZA ZASTUPANJE

(Tbr. 36. toč. 1. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika)

Upravitelj stambene zgrade nije stranka u postupku već punomoćnik suvlasnika, zbog čega punomoćnici suvlasnika ovlašteni po upravitelju stambene zgrade imaju pravo na uvećanje nagrade za zastupanje od 50%.

„U žalbi tužitelji navode da im za zastupanje po odvjetniku, za svaku radnju, radi zastupanja više tužitelja, pripada povišenje od 10%, za drugo i svakog daljnjeg, time da to povišenje može iznositi najviše 50%. Navodi da je punomoćnicima tužitelja G. s.-k. g. d.o.o. dalo punomoć i time punomoćnicima tužitelja prepustilo izvršavanje dijela ovlasti predviđenih ugovorom o upravljanju i Zakonom o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, radi čega tužiteljima za zastupanje po odvjetniku pripada pravo na naknadu za svaku poduzetu odvjetničku radnju, prema Odvjetničkoj tarifi, uz povišenje od 50%. Poziva se na odluku Vrhovnog suda RH br. Revx-468/14 od 8. srpnja 2014., prema kojoj upravitelj nije stranka u postupku nego nastupa kao punomoćnik suvlasnika. Poziva se na pravno stajalište u vezi naknade troškova postupka iznijeto u rješenju Županijskog suda u Zagrebu br. Gž-3582/11 od 17. srpnja 2011., Gž-5184/08 od 9. ožujka 2008., te neke druge odluke istog suda koje konkretizira njihovom oznakom, kao i rješenja Županijskog suda u Slavonskom Brodu br. Gž-1059/12 od 9. kolovoza 2012. Navodi i da je Vrhovni sud RH u odluci br. Revx-468/14 od 8. srpnja 2014. (kojom je prihvaćena revizija tužitelja u dijelu koji se odnosi na odluku o troškovima postupka) zaključio da je odvjetnik punomoćnik suvlasnika (stambene zgrade), a da upravitelj nije stranka u postupku. Po ocjeni ovog suda, osnovano tužitelji u žalbi navode da je na strani tužitelja više osoba (suvlasnika stambene zgrade) i da im primjenom Tbr. 36. toč. 1 Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (dalje: Tarifa) pripada pravo na uvećanje naknade od 50%, pa je ovaj sud, temeljem odredbe čl. 380. st. 1 toč. 3 Zakona o parničnom postupku (NN.53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03, 88/05; 2/07-odluka US RH; 84/08; 96/08-odluka US RH; 123/08-ispravak; 57/11; 148/11-pročišćeni tekst; 25/13; 89/14 - odluka US RH - dalje ZPP)

prihvatio žalbu tužitelja, te im priznao, uz osnovnu tarifu za stavke troškovnika priznate po prvostupanjskom sudu, i uvećanje za 50%.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-801/16-2 od 11. svibnja 2016.

OSLOBOĐENJE OD PLAĆANJA JAVNOBILJEŽNIČKE NAGRADE I NAKNADE TROŠKOVA JAVNOG BILJEŽNIKA

(Čl. 42. st. 2. Zakona o javnom bilježništvu – NN. 78/93, 29/94, 16/07 i 75/09)

Sud nije ovlašten stranku osloboditi od plaćanja javnobilježničke nagrade i naknada troškova javnog bilježnika.

„Nadalje iz sadržaja provedenog postupka proizlazi da je pravilno prvostupanjski sud odbio prijedlog predlagatelja da ga u sudskom postupku oslobodi od plaćanja javnobilježničke nagrade i naknade troškova (ne navodi kojih) jer, polazeći od sadržaja odredbe čl.42.stav.2. ZJB koja normira da zakonom određeni sud može osloboditi stranku od plaćanja i nagrade i naknade troškova javnom bilježniku u skladu s pravilima javnobilježničke tarife, kraj činjenice što PPBJT ni u jednoj svojoj odredbi ne predviđa oslobodjenje od plaćanja nagrade i naknade troškova javnom bilježniku, niti propisuje kriterije za oslobodjenje od plaćanja nagrade i naknade javnom bilježniku niti je takvo pravo regulirano odredbama ZPP-a ili ZBPP to je osnovano prvostupanjski sud odbio odnosni prijedlog predlagatelja ne nalazeći za njega uporište u pozitivnim materijalno-pravnim propisima važećim u Republici Hrvatskoj.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2899/16-2 od 8. lipnja 2017.

VIII/ OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA

ZAKONSKI ROK

(Čl. 39. st. 1. Ovršnog zakona - NN. 112/12, 25/13 i 93/14)

Rok od osam dana za dostavu osobnog identifikacijskog broja ovršenika je zakonski rok.

„Odredbom čl.39. st.1. OZ-a određeno je što mora sadržavati zahtjev za ovrhu pa tako između ostalog i osobni identifikacijski broj (dalje u tekstu: OIB) ovršenika, dok je u stavku 4. istog članka određeno postupanje javnog bilježnika ili suda za slučaj da prijedlog za ovrhu ne sadrži OIB ovršenika i to na način da ga javni bilježnik ili sud pribavi po službenoj dužnosti upućivanjem zahtjeva Ministarstvu financija, Poreznoj upravi za dostavu podataka o OIB-u ovršenika, a za slučaj da Ministarstvo financija, Porezna uprava obavijesti sud o nemogućnosti dostave podataka o OIB-u ovršenika, obvezu suda uputiti poziv ovrhovoditelju da dopuni podatke o ovršeniku (podaci o rođenju, matični broj građana, posljednje poznato prebivalište i adresa stanovanja za fizičku osobu) u roku od 8 dana od dana primitka poziva (stavak 5.), dok je stavkom 6. istog članka određeno ako ovrhovoditelj u roku iz stavka 5. ovog članka ne dostavi tražene podatke ili ako sud ili javni bilježnik na temelju dopunjenih podataka nije uspio pribaviti osobni identifikacijski broj, sud će odbaciti prijedlog za ovrhu osim ako je ovršenik strana fizička ili pravna osoba kada će sud ili javni bilježnik donijeti rješenje o ovrši bez OIB-a ovršenika. Obzirom na naprijed citirane zakonske odredbe i po ocjeni ovog suda rok od 8 dana za dostavu dopunjenih podataka zakonski je rok koji sud nije ovlašten produžiti na prijedlog ovrhovoditelja.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-35/17-2 od 23. siječnja 2017.

OSOBNİ IDENTIFIKACIJSKI BROJ OVRŠENIKA

(Čl. 72. st. 2. Ovršnog zakona - NN. 112/12, 25/13 i 93/14)

Pogrešno naveden osobni identifikacijski broj ovršenika u fazi donošenja rješenja o ovrši ne utječe na osnovanost tog rješenja.

„Pobijanim rješenjem obustavljena je ovrha u ovoj pravnoj stvari, temeljem odredbe čl. 72. st. 2. Ovršnog zakon („Narodne novine“ broj: 112/12, 25/13, 93/14 i 55/16 – Odluka USRH – dalje: OZ), budući da je prema mišljenju prvostupanjskog suda ovrha podnesena protiv osobe koja ne postoji. Stoga, prije svega valja istaći da u ovom postupku nema mjesta obustavi postupka sukladno odredbi čl. 72. st. 2. OZ-a, na koju se poziva prvostupanjski sud, jer isti uopće po prijedlogu ovrhovoditelja još nije ni donio rješenje o ovrši. Osim toga, kako je ovrhovoditelj podnio uredan ovršni prijedlog protiv ovršenika naznačivši između ostalog njegov OIB, a iz dopisa nadležnog Ministarstva financija ne proizlazi da naznačeni OIB nije OIB ovršenika, već da oni nemaju podatak o OIB-u istog, nije bilo mjesta donošenju pobijanog rješenja o obustavi, već je prvostupanjski sud trebao meritorno odlučiti o prijedlogu za ovrhu, a eventualno pogrešan OIB

ovršenika u fazi donošenja rješenja o ovrsi ne utječe na ocjenu osnovanosti istog, već eventualno može utjecati na provedbu donesenog ovršnog rješenja, ukoliko se u fazi provedbe utvrdi da je OIB ovršenika pogrešno naznačen.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-1066/17-2 od 7. studenog 2017.

ISPRAVAK RJEŠENJA

(Čl. 278. Ovršnog zakona - NN. 112/12, 25/13 i 93/14)

Rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave javnog bilježnika ovlašten je ispraviti svojim rješenjem prvostupanjski sud.

„Ovršenica se žali navodeći da prvostupanjski sud nije mogao sam donijeti pobijano rješenje već je ovrhovoditelja temeljem čl. 109. Zakona o parničnom postupku trebao pozvati na ispravak prijedloga za ovrhu pa nakon toga donijeti rješenje o ovrsi i dostaviti ga strankama. Međutim, budući da je prijedlog za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave sastavni dio rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave kojeg je donio javni bilježnik, prvostupanjski sud je pravilno postupio kada je pobijanim rješenjem ispravio prezime ovršenice naznačeno u prijedlogu za ovrhu. Nije osnovan žalbeni navod da je prvostupanjski sud trebao pozvati ovrhovoditelj na ispravak prijedloga za ovrhu i tada donijeti novo rješenje o ovrsi jer sudovi, obzirom na odredbu čl. 278. OZ-a, nisu nadležni da odlučuju o prijedlogu za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-844/17-2 od 6. listopada 2017.

SUBJEKTIVNA PREINAKA OVRŠNOG PRIJEDLOGA

(Čl. 215. st. 1. Zakona o parničnom postupku – NN. br. 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07.-Odluka USRH, 84/08., 96/08.-Odluka USRH, 123/08.- ispravak, 57/11., 148/11., 25/13. i 89/14.)

Ne radi se o subjektivnoj preinaci ovršnog prijedloga ako je tijekom ovršnog postupka prvobitni ovrhovoditelj uslijed statusne promijene prestao postojati kao samostalni pravni subjekt i postao sastavni dio druge pravne osobe.

„Suprotno ocjeni ovršenika, po ocijeni ovog suda iz priloženog Izvatka iz glavne knjige može se utvrditi da je raniji ovrhovoditelj prestao postojati, odnosno da je ušao u sastav P. B. iz K., čime su preuzeta i sva prava i obveze ranijeg ovrhovoditelja. Kako je prvostupanjski sud prekinuo ovršni postupak zbog prestanka postojanja ranijeg ovrhovoditelja, a pravna osoba u čiji sastav je ušao raniji ovrhovoditelj je preuzela postupak, to je prvostupanjski sud pravilno odredio nastavak postupka sa novom pravnom osobom kao pravnim slijednikom ranijeg ovrhovoditelja. Ne radi se o subjektivnoj preinaci ovršnog prijedloga, jer se ne radi o novom ovrhovoditelju, već o pravnom slijedniku ovrhovoditelja iz prijedloga koji je u tijeku ovršnog postupka prestao postojati kao samostalni pravni subjekt.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-902/17-2 od 14. rujna 2017.

AKTIVNA LEGITIMACIJA

Ukoliko je prvobitni ovrhovoditelj u nadležnom registru trgovačkog suda izvršio upis promjene imena svoje tvrtke tada se ne radi o subjektivnoj preinaci prijedloga za ovrhu.

„Ostali žalbeni razlozi odnose se na prigovor da pravna osoba koja je s ovršenikom zaključila ugovor iz kojeg potječe predmetno potraživanje nije identična s osobom sadašnjeg ovrhovoditelja. Međutim, uz prijedlog za promjenu sredstva ovrhe sadašnji ovrhovoditelj dostavio je mjerodavne podatke iz registra Trgovačkog suda u Z. (list 10-13 prvostupanjskog spisa) iz kojih je vidljivo da je u nadležnom registru Trgovačkog suda izvršena promjena tvrtke tako da je D. A. d.d. sada registrirana kao tvrtka E. c. d.d. iz Z., P. __, slijedom čega ostaje pravni kontinuitet između ranijeg ovrhovoditelja i sadašnjeg ovrhovoditelja, temeljem čega se radi o istoj pravnoj osobi, zbog čega je ovršenikov prigovor nedostatka ovrhovoditeljeve procesno-pravne i materijalno pravne legitimacije neosnovan (tako i VSRH Rev-491/07 od 26. rujna 2007.).“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-925/17-2 od 14. rujna 2017.

ODBIJANJE PRIJEDLOGA ZA OVRHU

(Čl. 284. Ovršnog zakona – NN. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 i 73/17)

Kada odlučuje o osnovanosti prijedloga za ovrhu ovršni sud nije dužan pozvati ovrhovoditelja da dostavi isprave koje je bio dužan dostaviti uz prijedlog za ovrhu.

„Ovrhovoditelj jest, s jedne strane, dokazao da postoji faktička nemogućnost provedbe izvansudske ovrhe na novčanoj tražbini po računu ovršenika putem FINA-e, no s druge strane u prijedlogu za ovrhu nije ni tvrdio da bi pokušao provedbu izvansudske ovrhe putem poslodavca odnosno drugog isplatitelja stalnog novčanog primanja, niti je u prijedlogu naveo da raspolaže podacima prema kojima ovršenik nije zaposlen, pa tim više to nije ni dokazao, slijedom čega valja se na temelju prijedloga za ovrhu ne može zaključiti da je ostala nemoguća provedba ovrhe putem poslodavca odnosno drugog isplatitelja stalnog novčanog primanja. Budući da sud ovrhovoditelja nije dužan pozvati na dopunu prijedloga u smislu dostave daljnjih isprava koje se odnose na pretpostavke za promjenu predmeta ili sredstva ovrhe, dakle na osnovanost prijedloga za ovrhu (u tom smislu i Trgovački sud u Zagrebu u rješenju broj: Ovr-4779/08 od 19. studenog 2008., potvrđenom rješenjem Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj: Pž-8195/08 od 26. siječnja 2009., revizija kojeg drugostupanjskog rješenja je odbijena rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj: Revt-92/09-2 od 15. rujna 2009.), predmetni prijedlog za ovrhu opravdano je odbijen.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-994/17-2 od 27. rujna 2017.

ODBAČAJ PRIJEDLOGA ZA OVRHU

(Čl. 279. st. 3. Ovršnog zakona - NN. 112/12, 25/13 i 93/14)

Sud će odbaciti prijedlog za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave ukoliko ovršenik nema prebivalište ni boravište u Republici Hrvatskoj jer u tom slučaju ne postoji jurisdikcija domaćih javnih bilježnika niti sudova za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu.

„Da bi se rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave moglo donijeti, Ovršni zakon pretpostavlja da se radi o ovršennicima koji imaju prebivalište, odnosno boravište na području Republike Hrvatske, odnosno u nekoj od jedinica područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj. Zakon o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim odnosima sadrži pravila o određivanju mjerodavnog prava za statusne, porodične i imovinske odnosno druge materijalno pravne odnose s međunarodnim elementom i pravila o nadležnosti sudova i drugih organa Republike Hrvatske za raspravljanje odnosa iz st. 1. ovog članka, pravila postupka i pravila za priznanje i izvršenje stranih sudskih i arbitražnih odluka. Odredba čl. 20. st. 1. toč. 3. navedenog Zakona odnosi se na mjerodavno pravo koje se ima primijeniti u sporovima iz ugovora, konkretno iz ugovora o punomoći, a ta odredba propisuje pravo na temelju kojeg treba raspraviti sporni odnos između stranaka koji proizlazi iz ugovornog odnosa stranaka pod uvjetom da je za rješavanje tog odnosa nadležan sud Republike Hrvatske. Ta odredba ne određuje tko je nadležan u ovršnom postupku koji bi tek trebao biti pokrenut donijeti rješenje o ovrsi ako ovršenik nema prebivalište niti boravište na teritoriju Republike Hrvatske.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Ovr-647/16-2 od 2. ožujka 2017.

UVID U SPIS PREDMETA

(Čl. 39. Ovršnog zakona - NN 112/12, 25/13, 93/14)

Ukoliko ovršeniku uz rješenje o ovrsi nije dostavljen prijedlog za ovrhu i dokumentacija priložena uz taj prijedlog isto ne predstavlja povredu ovršnog postupka.

„Kako se u konkretnom slučaju radi o ovrsi na temelju ovršne isprave to su i žalbeni razlozi protiv rješenja o ovrsi propisani odredbom čl.50. OZ-a. Ovršenik ne spori da mu je dostavljeno rješenje o ovrsi, pa ukoliko mu doista uz isto i nije dostavljen prijedlog za ovrhu koji je pobijanim rješenjem sud u cijelosti usvojio kao i ostala dokumentacija priložena uz prijedlog za ovrhu, ovršenik odnosno postavljeni privremeni zastupnik koji je ovršeniku postavljen rješenjem suda zbog toga što je njegovo boravište nepoznato a nema punomoćnika ima i imao je mogućnost izvršiti uvid u spis predmeta u kojem se uz prijedlog ovrhovoditelja za donošenje rješenja o ovrsi nalazi ovršna isprava sa potvrdom ovršnosti. „

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-682/17-2 od 11. srpnja 2017.

DOSTAVA

(Čl. 89.a st. 1. Zakona o parničnom postupku -53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07 - Odluka USRH, 84/08, 96/08 – Odluka USRH, 123/08 - ispravak, 57/11, 148/11 - pročišćeni tekst, 25/13 i 89/14 – Odluka USRH)

Ako ovrhovoditelj u punomoći nije pojedinačno naveo kojeg punomoćnika iz odvjetničkog društva opunomoćuje da ga zastupa u postupku, tada se dostava pismena smatra urednom dostavom pismena tom odvjetničkom društvu.

„Obzirom da je ovrhovoditelj za zastupanje u ovom predmetu opunomoćio Odvjetničko društvo H., K. & p., sada K. & p. d.o.o., ne navodeći kojeg konkretnog odvjetnika iz tog Odvjetničkog društva ovlašćuje za zastupanje, pretpostavlja se da je ovlastio sve odvjetnike koji odvjetničku djelatnost obavljaju u tom odvjetničkom društvu (time da se iz punomoći, a niti iz podnesaka dostavljenih sudu tijekom postupka ne može zaključiti koji sve odvjetnici obavljaju odvjetničku djelatnost u tom Odvjetničkom društvu), pa se zbog činjenice da je rješenje prvostupanjskog suda od 12. lipnja 2017. adresirano na Odvjetničko društvo K. & p. i adresu njegovog sjedišta, na kojoj je isto i zaprimljeno, po ocjeni ovog suda sporna dostava ne može se smatrati neurednom i nezakonitom kako to tvrdi žalba ovrhovoditelja u pokušaju saniranja propusta njegovih punomoćnika da podnesu žalbu na to rješenje u propisanom roku.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-1056/17-2 od 5. listopada 2017.

ŽALBA PROTIV RJEŠENJA O OVRSI ZBOG ZASTARE

(Čl. 50. st. 1. toč. 11. Ovršnog zakona - NN. 112/12, 25/13 i 93/14)

O prigovoru zastare tražbine koja je utvrđena ovršnom ispravom odlučuje se u postupku koji prethodi donošenju te odluke, a u parničnom postupku radi proglašenja ovrhe nedopuštenom povodom prigovora zastare ispituje se samo da li je nastupila zastara pokretanja ovršnog postupka na temelju konkretne ovršne isprave.

„Navedeni sud, naime, kao relevantan trenutak za prosuđivanje nastupa zastare uzima dan ovršnosti predmetne ovršne isprave, a tužitelj se tome protivi ističući da valja uzeti u obzir pojedina rješenja na temelju kojih je određena ovršiva tražbina, a koja su naznačena u predmetnoj ovršnoj ispravi. Navedeni stav tužitelja nije pravilan jer se, kako to navodi i Vrhovni sud Republike Hrvatske u rješenju broj: Rev-2332/12-2 od 18. rujna 2013.g., o prigovoru zastare tražbine utvrđene ovršnom ispravom odlučuje u postupku koji prethodi donošenju te odluke, dok se u parničnom postupku radi proglašenja ovrhe nedopuštenom ispituje, u povodu prigovora zastare, je li nastupila zastara pokretanja ovršnog postupka na temelju konkretne ovršne isprave.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-5060/14-2 od 20. srpnja 2016. godine

ODGODA OVRHE

(Čl. 62. Ovršnog zakona – NN. 57/96., 29/99., 42/00., 173/03., 194/03., 151/04., 88/05., 121/05.)

Ukoliko je prije isteka roka za uplatu predujma za izlazak sudskog ovršitelja ovrhovoditelj predložio odgodu ovrhe, tada sud nije bio ovlašten obustaviti ovrhu zbog neplaćanja predujma.

„Naime, nakon što je ovrhovoditelj pozvan na platež predujma u iznosu od 147,16 kn, on je podneskom od 15. rujna 2004. godine predložio da se ovrha na pokretninama odgodi na rok od 6 mjeseci. Prema odredbi čl. 62. OZ-a kada ovrhovoditelj predloži odgodu ovrhe prvostupanjski sud je dužan taj prijedlog prihvatiti i odgoditi ovrhu na prijedlog ovrhovoditelja na rok koji on sam odredi, a s obzirom kako je propisivao čl. 62. OZ-a koji je vrijedio u vrijeme pokretanja ovog postupka. Kako prvostupanjski sud uopće nije odlučio o prijedlogu za odgodu ovrhe od strane ovrhovoditelja, nije mogao obustaviti ovaj postupak zbog toga što ovrhovoditelj nije platio predujam za izlazak sudskog ovršitelja, jer je prije isteka roka za uplatu predujma ovrhovoditelj predložio odgodu ovrhe, a koju odgodu je prvostupanjski sud morao prihvatiti i ovrhu odgoditi na rok koji je zatražio ovrhovoditelj. Iz tog razloga u pravu je ovrhovoditelj kada smatra da nije bilo zakonskih uvjeta za obustavu ovršnog postupka na pokretninama ovršenika.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Ovr-737/17-2 od 7. srpnja 2017.

ODGODA OVRHE

(Čl. 61. Ovršnog zakona – NN. 57/96., 29/99., 42/00., 173/03., 194/03., 151/04., 88/05., 121/05., 67/08.)

Smatra se da je ovršenik učinio vjerojatnim da bi provedbom ovrhe trpio teško nenadoknadivu štetu ako je ovrhovoditelj strana pravna osoba sa sjedištem u stranoj državi.

„Odgodu ovrhe ovršenici su predložili podneskom od 30. rujna 2016. godine iz razloga što u parničnom postupku osporavaju valjanost ovršne isprave, a osim toga, tvrde da je predmet ovrhe jedini stambeni prostor kojeg imaju. Podneskom od 20. listopada 2016. godine ovršenici su nadopunili prijedlog za odgodu tvrdeći da bi za njih provedbom ovrhe nastupila nenadoknativa šteta jer je ovrhovoditelj strana pravna osoba te u slučaju da uspiju u parnici radi nedopustivosti ovrhe upitno je da li bi se i od koga mogli naplatiti za vrijednost kuće koja bi u ovršnom postupku bila prodana a novac predan ovrhovoditeljima. Primjenom odredbe čl. 61. OZ-a sud ocjenjuje da su ispunjeni uvjeti za odgodu ovrhe jer su ovršenici pokrenuli parnicu radi proglašenja ovrhe nedopuštenom, a isto tako po ocjeni suda učinili su vjerojatnim da bi provedbom ovrhe trpjeli teško nadoknadivu štetu i to zbog toga što je ovrhovoditelj strana pravna osoba sa sjedištem u Austriji pa u slučaju prodaje nekretnine upitno je da li bi se mogli naplatiti za vrijednost prodane nekretnine. Činjenična utvrđenja, kao i pravnu ocjenu suda prvog stupnja, kao pravilne prihvaća i ovaj sud.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Ovr-622/17-2 od 18. srpnja 2017.

ODGODA OVRHE

(Čl. 108. st. 2. Zakona o zemljišnim knjigama)

Odgoda ovrhe do pravomoćnog okončanja parničnog postupka ne utječe na pravilnost i zakonitost rješenja zemljišnoknjižnog suda temeljem koje je upisao zabilježbu ovrhe.

„Protustranka u žalbi navodi da je pobijano rješenje nezakonito obzirom da je ovršni sud rješenjem od 8. prosinca 2016. odgodio postupak provedbe ovrhe do pravomoćne odluke koja se po tužbi protustranke kao ovršenika vodi kod Općinskog suda u R. pod poslovnim brojem P-___/15 te odredio da se za vrijeme odgode neće poduzimati radnje kojima se ovrha provodi. Iznijeti žalbeni

navodi nisu osnovani obzirom da je čl. 39. alineja 2. Zakona o zemljišnim knjigama ZZK-a propisano da se zemljišnoknjižne zabilježbe mogu učiniti u svrhu da se osnuju pravni učinci koje zabilježba proizvodi po odredbama tog ili drugih zakona, dok je čl. 84. st. 1. OZ-a propisano da će sud čim donese rješenje o ovrsi po službenoj dužnosti zatražiti da se u zemljišnoj knjizi upiše zabilježba ovrhe.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-239/17-3 od 20. lipnja 2017.

NASTAVAK OVRŠNOG POSTUPKA NAKON PREKIDA

(Čl. 215. st. 4. Zakona o parničnom postupku - NN.53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03, 88/05; 2/07-odluka US RH; 84/08; 96/08-odluka US RH; 123/08-ispravak; 57/11; 148/11-pročišćeni tekst; 25/13; 89/14 - odluka US RH)

Određivanje ponovnog početka tijeka rokova koji su prestali teći zbog prekida ovršnog postupka smatra se rješenjem o nastavku postupka.

„Kako je čl. 215.st.1. Zakona o parničnom postupku (NN.53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03, 88/05; 2/07-odluka US RH; 84/08; 96/08-odluka US RH; 123/08-ispravak; 57/11; 148/11-pročišćeni tekst; 25/13; 89/14 - odluka US RH - dalje ZPP) koji se osnovom čl. 19.st.1. Ovršnog zakona (NN. 57/96; 29/99; 42/00-odluka US RH; 173/03; 194/03 – ispr., 151/04; 88/05, 121/05; 67/08, dalje:OZ)) primjenjuje i u ovršnim postupcima, propisano da će se postupak prekinut zbog smrti stranke nastaviti kada nasljednik preuzme postupak ili kada ga sud na prijedlog protivne stranke ili po službenoj dužnosti pozove da to učini to je prvostupanjski sud osnovano na prijedlog ovrhovoditelja žaliteljicu pozvao na preuzimanje postupka. Iako prvostupanjski sud nije izričito odredio i nastavak postupka, treba istaknuti da određivanje ponovnog početka tijeka rokova koji su zbog prekida prestali teći u smislu odredbe čl. 215. st. 4. ZPP-a po svom sadržaju predstavlja rješenje o nastavku postupka (Odluka VSRH broj Gr1-65/03-2 od 19. veljače 2003.).“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-946/17-2 od 21. rujna 2017.

OVLASTI PUNOMOĆNIKA U OVRŠNOM POSTUPKU

(Čl. 11. st. 1. Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima – NN. 91/10 i 112/12)

U ovršnom postupku smatra se zakonito zatražena isplata tražbine na račun punomoćnika ovrhovoditelja ukoliko punomoćnik raspolaže urednom punomoći.

„Odredbu čl. 11. st. 1. Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (na koju se poziva ovršenik), prema kojoj ako je određen prijenos novčanih sredstava na račun ovrhovoditelja ili drugi račun naveden u osnovi za plaćanje, odnosno ako je određen drugi način isplate, da se smatra da je nalog izvršen onda kad je banka teretila ovršenikov račun u skladu sa standardima korištenja bankovnih metodologija, valja tumačiti na način da račun ovrhovoditelja znači (i) račun njegova punomoćnika, ukoliko ga je ovrhovoditelj na to ovlastio. Radi se o internom odnosu između ovrhovoditelja, kao opunomoćitelja, i njegova punomoćnika (koji odnos se ovršenika niti ne tiče), pa je u tom smislu zakonito zatražena isplata sporne tražbine (prijenos zaplijenjenog iznosa) na

račun punomoćnika (odvjetnika) ovrhovoditelja. Neosnovano ovršenik ističe da je ovrhovoditelj počinio povredu načela ekonomičnosti parničnog (?) postupka, savjesnog korištenja procesnih ovlaštenja i zakonitosti. Naime, iz stanja spisa može se zaključiti da je ovrhovoditelj kod FINA-e pokrenuo ovršni postupak, ali da je FINA izvršila povrat osnove za plaćanje smatrajući da se glavница ne može isplatiti na račun punomoćnika iako o tome postoji uredna punomoć. Stoga je ovrhovoditelj osnovano zatražio sudsku zaštitu u ovršnom postupku.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-767/16-2 od 28. lipnja 2017.

PRIPAJANJE OVRHOVODITELJA DRUGOM TRGOVAČKOM DRUŠTVU

(Čl. 212. st. 4. Zakona o parničnom postupku - NN.53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03, 88/05; 2/07; 84/08; 96/08; 123/08; 57/11; 148/11, 25/13 i 89/14 -)

Sud će po službenoj dužnosti prekinuti ovršni postupak ukoliko se ovrhovoditelj tijekom tog postupka pripoji drugom trgovačkom društvu.

„Odredbom čl. 212. toč. 4. ZPP-a određeno je da se postupak prekida kad stranka koja je pravna osoba prestane postojati, dok je odredbom čl. 215. st. 1. istog Zakona određeno da će se postupak koji je prekinut iz razloga navedenih u čl. 212. toč. 1. – 5. ZPP-a nastaviti kad nasljednik ili staratelj ostavštine, novi zakonski zastupnik, stečajni upravitelj ili pravni slijednici pravne osobe preuzmu postupak ili kad ih sud na prijedlog protivne strane ili po službenoj dužnosti pozove da to učine. Budući da je u konkretnom slučaju ovrhovoditelj pripojen drugom trgovačkom društvu, sud je po službenoj dužnosti bio dužan donijeti odluku o prekidu postupka iz razloga što je ovrhovoditelj tijekom pripajanja prestao postojati kao pravna osoba (odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske Revt-171/07-2 od 21. svibnja 2008.g.).“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-806/17-2 od 25. srpnja 2017.

OBUSTAVA OVRHE

(Čl. 199. st. 4. Stečajnog zakona – NN. 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12)

U slučaju da je ovršenik brisan iz sudskog registra, sud je dužan prije nego obustavi ovrhu, ispitati da li iza ovršenika postoji stečajna masa koja bi imala stranačku sposobnost.

„Imajući u vidu da iz podataka iz sudskog registra, dostupnih na web stranici <https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:1>, proizlazi da je ovršenik brisan 25. srpnja 2012.g. „uslijed otvaranja i zaključenja stečajnog postupka“, sud prvog stupnja bio je dužan ispitati može li se otkloniti nedostatak stranačke sposobnosti, te u konkretnom slučaju utvrditi postoji li iza ovršenika stečajna masa koja bi, na temelju čl. 199. st. 4. Stečajnog zakona (Narodne novine, broj: 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12) i čl. 77. st. 2. ZPP-a u vezi čl. 19. st. 1. OZ-a, imala stranačku sposobnost (tj. pravo stajanja pred sudom – ius standi in iudicio). S obzirom da iz spisa ne proizlazi utvrđenim postojanje pravnog sljednika ovršenika (odnosno stečajne mase), zbog naprijed navedenih razloga nisu postojale pretpostavke za obustavu ovrhe (i brisanje zabilježbi ovrhe), niti je u tom smislu pravilno i zakonito rješenje o nastavku ovrhe.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1146/16-2 od 1. prosinca 2016. godine.

IZVANSUDSKA OVRHA

(Čl. 4. st. 3. Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima)

Ukoliko je ovršenik na kojeg glasi ovršna isprava umro, ovrhovoditelj je bio dužan prije sudske ovrhe izravno od financijske agencije zatražiti izvansudsku ovrhu protiv nasljednika ovršenika temeljem ovršne isprave i rješenja o nasljeđivanju.

„Ovrhovoditelj uz prijedlog za ovrhu nije priložio potvrdu FINA-e iz koje bi proizlazilo da se nije mogla provesti naplata preko FINA-e prije nego što je zatraženo određivanje ovrhe pred sudom (čime bi bila ispunjena iznimka iz čl. 211. OZ-a), pa kako takav prijedlog u smislu čl. 211. OZ-a nije dopušten treba zaključiti da je prvostupanjski sud, određivanjem ovrhe protivno toj zakonskoj odredbi odlučio o zahtjevu čije rješavanje nije u sudskoj nadležnosti i na taj način počinio bitnu povredu odredaba ovršnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 2. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, broj: 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14 – nastavno: ZPP) u vezi sa čl. 21. OZ-a. Imajući u vidu da je predmetna ovršna isprava donesena protiv pokojnog Ž. E., čija je ovršenica nasljednica, ovrhovoditelj je mogao izravno od FINA-e zatražiti izvansudsku ovrhu temeljem ovršne isprave i prilaganjem rješenja o nasljeđivanju.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Ovr-450/17-2 od 25. svibnja 2017.

POSTUPAK IZRAVNE NAPLATE

(Čl. 210. st. 1. Ovršnog zakona – NN. 112/12, 25/13 i 93/14)

O prijedlogu ovršenika radi proglašenja nedopuštenosti ovrhe prijenosom novčanih sredstava u postupku izravne naplate, odlučuje ovršni sud.

„Prije svega, iz odredbe čl. 210 st. 1. OZ-a, proizlazi da je prijedlog sudu da donese rješenje kojim će prijenos (novčanih sredstava) proglasiti nedopuštenim, jedno od pravnih sredstava ovršenika u postupku izravne naplate. Na takav prijedlog se u smislu odredbe čl. 210. st. 2. OZ-a, na odgovarajući način primjenjuju odredbe tog Zakona o žalbi protiv rješenja o ovrsi (čl. 50. i 53.). Dakle, u postupku povodom prijedloga ovršenika radi proglašenja prijena nedopuštenim ne primjenjuje se (pa niti na odgovarajući način) odredba čl. 52. OZ-a, na koju se pozvao prvostupanjski sud, već rješenje povodom tog pravnog sredstva donosi ovršni sud.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-927/16-2 od 18. siječnja 2017.

OBUSTAVA IZVANSUDSKE OVRHE

(Čl. 9. st. 2. i st. 4. Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima – NN. 91/10 i 112/12)

Zakonom o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima nije predviđena obustava ovrhe ukoliko osnova za plaćanje ne bude izvršena u određenom roku.

„U odnosu na tvrdnje ovršenika da je ovrhu potrebno obustaviti zbog nenaplativosti, sud utvrđuje da iznošenjem tih činjenica ovršenik ukazuje na odredbu čl. 180. a. st. 4. Ovršnog zakona („Narodne novine“, br. 57/96., 29/99., 42/00., 173/03., 194/03., 151/04., 88/05., 121/05., 67/08. - dalje: OZ/96) kojom odredbom je bilo propisano da će se ovrha obustaviti u roku od godine dana od dostave rješenja banci, ukoliko ovrhovoditelj ne bude u tom roku namiren u skladu s rješenjem o ovrsi. Međutim, sud ocjenjuje da se ta odredba ne primjenjuje u provedbi izvansudske ovrhe koja je započela 21. veljače 2014. godine, jer se prije svega OZ/96 ne primjenjuje u konkretnom slučaju, obzirom da je u vrijeme započinjanja izvansudske ovrhe na snazi bio Ovršni zakon („Narodne novine“, br. 112/12., 25/13. i 93/14., dalje: OZ/12) koji ne sadrži takvu odredbu, dok je odredbom čl. 9. st. 2. i st. 4. Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima („Narodne Novine“ br. 91/10 i 112/12 – dalje: ZPONS) propisano da ako nalog nije izvršen u cijelosti tada će banka prema nalogu Financijske agencije zabraniti raspolaganje novčanim sredstvima po računima i oročenim novčanim sredstvima do visine naloga iz čl. 9. st. 1. ZPONS-a sve do novog naloga Financijske agencije, a ako osnova za plaćanje nije izvršena u cijelosti nakon provedbe postupka sukladno čl. 9. st. 1. ZPONS-a, Financijska agencija daje nalog bankama da blokiraju sve ovršenikove račune i zabrane raspolaganje oročenim novčanim sredstvima, a tim odredbama nije određen rok u kojem se osnova za plaćanje mora izvršiti, odnosno nije predviđena obustava ovrhe ukoliko osnova za plaćanje ne bi bila izvršena u određenom roku, već te odredbe omogućuju zadržavanje osnove za plaćanje u redosljedu naplate te blokadu ovršenikovih računa sve do namirenja ovrhovoditelja temeljem iste. Iz tih razloga sud je utvrdio da nisu ispunjene pretpostavke iz čl. 72. OZ/12 za obustavu izvansudske ovrhe kod Financijske agencije, zbog čega je prijedlog za obustavu ovršenika odbio kao neosnovan.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici broj Gž Ovr-785/17-2 od 21. srpnja 2017.

ODBACIVANJE OVRŠNOG PRIJEDLOGA

(Čl. 109. Zakona o parničnom postupku – NN. br. 53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03; 88/05; 2/07 - odluka US RH; 84/08; 96/08 - odluka US RH; 123/08 - ispravak; 57/11; 148/11 - pročišćeni tekst; 25/13 i 89/14 - odluka US RH)

Podnesak kojim ovrhovoditelj dostavlja sudu točne podatke o ovršeniku nakon donošenja rješenja o ovrsi predstavlja inicijativu za ispravak rješenja o ovrsi, te se ne smatra prijedlogom za promjenu predmeta i sredstva ovrhe.

„Po ocjeni ovog suda, sadržaj pisanog podneska ovrhovoditelja s lista 54 prvostupanjskog spisa predstavlja inicijativu za ispravak imena ovršenice, slijedom kojeg je prvostupanjski sud neosnovano odbacio ovršni prijedlog za promjenu predmeta i sredstva ovrhe od 6. listopada 2014., kao nedopušten. Naime, sadržaj ovrhovoditeljeve inicijative predstavlja dostavu točnih podataka o ovršeniku (ovršenici), temeljem kojeg je prvostupanjski sud mogao na potreban način identificirati fizičku osobu ovršenice ispravkom podatka o njenom imenu (Viviana, a ne Vivian) i točnim određenjem roda, čime se, u bitnom, ne mijenja, nego se ispravlja sadržaj rješenja o ovrsi.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-655/17-2 od 7. lipnja 2017.

POSTUPAK LIKVIDACIJE NAD OVRŠENIKOM

(Čl. 37. st. 1. Ovršnog zakona – NN. 112/12, 25/13 i 93/14)

Otvaranje postupka likvidacije nad ovršenikom ne predstavlja negativnu procesnu pretpostavku za vođenje ovršnog postupka, niti ne utječe na stvarnu nadležnost ovršnog suda.

„Prije svega valja ukazati da okolnost da je nad ovršenikom otvoren postupak likvidacije ne utječe niti na mogućnost vođenja ovršnog postupka radi prisilnog namirenja tražbina ovrhovoditelja, a niti na stvarnu nadležnost suda za određivanje ovrhe na nekretnini budući da postupak likvidacije trgovačkog društva nema za posljedicu prekid postupka za razliku od otvaranja stečajnog postupka. Odredbom čl. 37. st. 1. Ovršnog zakona (NN.112/12, 25/13 i 93/14 – dalje: OZ) koji sadrži pravila koja uređuju stvarnu nadležnost sudova za određivanje ovrhe propisano je da su općinski sudovi stvarno nadležni određivati ovrhu i tom odredbom je određena stvarna nadležnost za određivanje ovrhe povodom prijedloga za ovrhu temeljem ovršne isprave, dok je nadležnost za provedbu ovrhe utvrđena odredbom čl. 43. OZ-a, pri čemu treba imati u vidu da se može raditi o sudskoj provedbi ovrhe kada su nadležni postupati općinski sudovi i izvansudskoj provedbi ovrhe koju kod ovrhe na novčanim sredstvima po računu ovršenika provodi FINA, kao i prodaju nekretnine kod ovrhe na nekretnini. Prema tome, za određivanje ovrhe na nekretnini stvarno je nadležan općinski sud.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-515/16-2 od 13. prosinca 2016.

ODBACIVANJE PRIJEDLOGA ZA OVRHU

(Čl. 211. Ovršnog zakona - NN.112/12, 25/13 i 93/14)

Sud će odbaciti prijedlog za ovrhu na novčanim sredstvima ovršenika temeljem ovršne isprave ako ovrhovoditelj uz prijedlog ne dostavi potvrdu financijske agencije o nemogućnosti izravne naplate.

„Žalbene tvrdnje ovrhovoditelja nisu osnovane jer sud nije bio dužan ovrhovoditelja pozivati na dostavljanje potvrde Agencije o nemogućnosti izravne naplate iz čl. 211. OZ-a, jer je ovrhovoditelj podnoseći prijedlog za ovrhu sudu bio dužan tu potvrdu dostaviti, a kako ovrhovoditelj niti u prijedlogu za ovrhu nije naveo da je pokušao tražbinu naplatiti izravnom naplatom putem Agencije, nije bilo osnova da sud poziva ovrhovoditelja da o tome dostavi potvrdu predviđenu citiranim odredbom čl. 211. OZ-a. Iz obrazloženih razloga sud prvog stupnja pravilno je primijenio čl. 211. OZ-a odbacujući prijedlog za ovrhu.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Ovr-243/17-2 od 21. ožujka 2017.

PROMJENA PREDMETA I SREDSTVA OVRHE

(Čl. 5. st. 3. Ovršnog zakona - NN.112/12 i 25/13)

Za promjenu predmeta i sredstva ovrhe nije odlučno što se ovrhovoditelj djelomično naplatio provedbom ovrhe kod Financijske agencije ukoliko se visina novčane tražbine

ovrhovoditelja ne smanjuje već se povećava zbog tijeka zatezne kamate koja teče na glavničnu tražbinu.

„U vezi navedenog, neprihvatljivi su žalbeni navodi ovršenika da ovrhovoditelji nisu ovlašteni tražiti ovrhu i da je nepotrebno mijenjati sredstvo ovrhe, jer da je već u tijeku ovršni postupak radi naplate iste tražbine, a ovrha se provodi kod Financijske agencije po rješenju prvostupanjskog suda br. Ovr-___/14 i u tom postupku ovrhovoditelji naplaćuju svoju tražbinu. Također je neprihvatljivo stajalište ovršenika da za promjenu sredstva ovrhe nije odlučno koliko su ovrhovoditelji naplatili tražbinu, već je odlučno da je naplaćuju. Stoga nije odlučno da su se ovrhovoditelji djelomično naplatili u postupku koji se vodi pod brojem Ovr-___/14, nego da se usprkos uplati iznosa od 2.255,67 kn, tražbina ovrhovoditelja nije smanjila. Naprotiv, ona se je povećala zbog tijeka zakonskih zateznih kamata određenih na glavnice, što navodima žalbe ovršenika nije dovedeno u sumnju.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-906/16-2 od 24. siječnja 2017.

OVRŠNA ISPRAVA

(Čl. 36. st. 1. Ovršnog zakona - NN.112/12, 25/13 i 93/14)

Ovrhovoditelj je dužan dostaviti ovršnu ispravu na kojoj temelji prijedlog za ovrhu sa potvrdom ovršnosti ako je prijedlog za ovrhu podnio sudu koji u trenutku predaje prijedloga još nije bio pripojen sudu koji je donio tu ovršnu ispravu.

„Prije svega valja reći da je ovrhovoditelj dana 25.veljače 2015. prijedlog za ovrhu na temelju ovršne isprave podnio Općinskom sudu u S., Stalna služba u D. S., a isti prijedlog je utemeljio na ovršnoj ispravi – rješenju o ovrsi Općinskog suda u Z. broj Ovr-___/00 od 26. siječnja 2001., pri čemu nije uz prijedlog podnio i ovršnu ispravu na kojoj prijedlog temelji. Prema tome neosnovano je pozivanje ovrhovoditelja na odredbu čl.36. st.1 OZ-a jer je prijedlog za ovrhu podniet sudu koji o tražbini nije odlučivao u prvom stupnju, a ovo i bez obzira na činjenicu da je Zakonom o područjima i sjedištima sudova (NN 128/14) koji je stupio na snagu 01. travnja 2015., dakle nakon podnošenja prijedloga za ovrhu koji je podniet 25. veljače 2015., Općinski sud u S. spojen na Općinski građanski sud u Z. kao Stalna služba tog suda. Zbog navedenog prvostupanjski sud je osnovano postupio kada je pozvao ovrhovoditelja da dopuni svoj prijedlog za ovrhu prilaganjem ovršne isprave sa potvrdom ovršnosti na kojoj temelji prijedlog sve u skladu sa čl.109. ZPP-a u svezi sa čl.21. st.1 OZ-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-701/17-2 od 30. lipnja 2017.

OVRŠNA ISPRAVA

(Čl. 23. Ovršnog zakona - NN.112/12, 25/13 i 93/14)

Pravomoćno i ovršno rješenje o ovrsi kojim je ovrhovoditelju određen trošak u određenom iznosu nije podobna ovršna isprava za ovrhu jer istom nije naloženo ovršeniku da ovrhovoditelju naknadi te troškove niti je određen rok za ispunjenje te tražbine.

„Dakle, u odnosu na troškove postupka donosi se odluka kojom se nalaže ovršeniku ili protivniku osiguranja da ovrhovoditelju ili predlagatelju osiguranja naknadi troškove ovršnog postupka. Međutim, u konkretnom slučaju ovršnom ispravom na koju se poziva predlagatelj

osiguranja nije naloženo protivniku osiguranja da naknadi troškove postupka predlagatelju osiguranja, već je predlagatelju osiguranja samo određen trošak. Iz toga proizlazi da ovoj ovršnoj ispravi, koja je nedvojbeno sudska odluka, nedostaje bitan element, a to je da je protivniku osiguranja naloženo ispunjenje neke tražbine i da je određen i rok za dobrovoljno ispunjenje te tražbine. Perma tome, u pravu je protivnik osiguranja kada smatra da ova ovršna isprava nije podobna za ovrhu zbog čega nije podobna niti da bude ovršna isprava na temelju koje bi se moglo odrediti osiguranje prisilnim zasnivanjem založnog prava, odnosno to nije ovršna isprava iz čl. 296. OZ-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Ovr-531/17-2 od 25. kolovoza 2017.

UKIDANJE POTVRDE OVRŠNOSTI

(Čl. 33. Ovršnog zakona – NN. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05, 67/08)

Ukoliko je ovrhovoditelj znao da je ovršenica bila pokojna u vrijeme davanja izjave o otkazu ugovora o kreditu i pozivanja iste na isplatu tražbine, a kao razlog za izdavanje potvrde ovršnosti naveo je neuredno izvršavanje obveze, tada nisu bili ispunjeni uvjeti za izdavanje potvrde ovršnosti po javnom bilježniku.

„Sud prvog stupnja je, naime, u obrazloženju pobijanog rješenja dao jasne i neproturječne razloge koji su utemeljeni na sadržaju spisa, zbog čega ni na koji način nije dovedena u pitanje mogućnost ispitivanja tog rješenja. Ovaj sud u cijelosti prihvaća te razloge iz kojih proizlazi da nisu bili ispunjeni uvjeti za izdavanje potvrde ovršnosti zbog činjenice da je u vrijeme davanja Izjave o otkazu Ugovora o kreditu i pozivanja na korisnice kredita na isplatu tražbine ista već bila pokojna (više od godine dana), što je ovrhovoditelj znao, a kao razlog za otkaz ovrhovoditelj je u zahtjevu za izdavanje klauzule ovršnosti naveo neuredno izvršavanje obveza od strane korisnice kredita, pa u tom smislu radi nepotrebnog ponavljanja upućuje na obrazloženje prvostupanjskog suda.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-100/17-5 od 27. srpnja 2017.

PREDSTEČAJNA NAGODBA

(Čl. 66. st. 13. Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi – NN. 108/12, 144/12, 81/13 i 112/13)

Predstečajna nagodba je sudska nagodba koja za vjerovnike utvrđenih tražbina predstavlja ovršnu ispravu, time da se ovršnost tražbine iz predstečajne nagodbe dokazuje rješenjem o nagodbi, a nagodba je ovršna kada je tražbina dospjela prema nagodbi.

„Vezano uz daljnje žalbene navode protivnika osiguranja valja istaći da predstečajna nagodba predstavlja sudsku nagodbu koja za vjerovnike utvrđenih tražbina ima snagu ovršne isprave temeljem čl. 66. st. 13. Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi (Narodne novine br.: 108/12, 144/12, 81/13 i 112/13, u daljnjem tekstu: ZFPPN). Ovršnost tražbine iz predstečajne nagodbe dokazuje se rješenjem o nagodbi, a nagodba je ovršna kada je tražbina dospjela prema nagodbi. Prema čl. 290. OZ-a na osiguranje tražbine na odgovarajući se način

primjenjuju odredbe toga Zakona o ovrsi radi ostvarenja tražbine, te se prema čl. 25. st. 5. OZ-a na temelju ovršne odluke koja je postala ovršna u jednom dijelu ovrha može odrediti samo u odnosu na taj dio. Kako je rješenjem o odobrenju predstečajne nagodbe Trgovačkog suda u O. broj Stpn__/13-12 od 7. ožujka 2014.g., koje je postalo pravomoćno 17. srpnja 2014.g. i ovršno 19. rujna 2014.g. i temeljem kojeg su ostale nepodmirene dospjele mjesečne rate sukladno sadržaju prijedloga za ovrhu i kartice partnera od 26. srpnja 2016.g., to je osnovano prvostupanjski sud udovoljio prijedlogu predlagatelja osiguranja za osiguranje dospjelih tražbina koje su utvrđene rješenjem o nagodbi. „

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-995/16-2 od 4. srpnja 2017.

PREDSTEČAJNA NAGODBA

(Čl. 66. st. 14. Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi – NN. 102/12., 114/12. i 81/13.)

Činjenica što je nad glavnim dužnikom otvoren postupak predstečajne nagodbe ne utječe na pravo vjerovnika da svoje potraživanje koje ima prema glavnom dužniku namiri od jamca platca koji se obvezao solidarno podmiriti dug glavnog dužnika.

„Budući da niti u žalbenom postupku nisu sporne činjenice koje i prvostupanjski sud utvrđuje nespornim te da je i iz Ugovora o operativnom leasingu s ugovorenom visinom ostatka vrijednosti br.27174 kojeg su sklopili trgovačko društvo P. l. d.o.o. Z. kao davatelj leasinga i trgovačko društvo C. d.o.o. Z. kao korisnik leasinga dana 28. rujna 2007.g., razvidno da je tuženik svojim potpisom potvrdio da kao jamac platca jamči i solidarno odgovara za ispunjenje svih obveza primatelja leasinga koje proizlaze iz tog Ugovora ili u vezi s Ugovorom, pogrešno je prvostupanjski sud o osnovanosti tužbenog zahtjeva odlučivao primjenom odredbe čl.81. st.2. Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi ("Narodne novine" broj:102/12., 114/12. i 81/13. – dalje u tekstu: ZFPPN) koji se primjenjivao u vrijeme pokretanja predstečajne nagodbe nad dužnikom C. d.o.o. Z. i zaključenja predstečajne nagodbe u tom postupku te je pogrešno zaključio da tužitelj u smislu te odredbe ne može svoju tražbinu utvrđivati, ostvarivati i naplatiti niti od tuženika kao jamca. Naime, člankom 81. st.1. ZFPPN-a određeno je da nakon pravomoćnosti rješenja o potvrdi predstečajne nagodbe nije dopušteno pokretanje ovršnog, upravnog ili parničnog postupka protiv dužnika, radi utvrđivanja i ostvarenja tražbine koja je nastala prije otvaranja postupka predstečajne nagodbe, a u tom postupku nije prijavljena od strane vjerovnika niti je tu tražbinu dužnik uvrstio u popis obveza prema vjerovnicima iz članka 60. stavka 3. tog Zakona, dok je člankom 66. stavak 14. ZFPPN-a određeno da predstečajna nagodba nema učinak na tražbine vjerovnika prema solidarnim jamcima i jamcima platcima koji pored dužnika iz predstečajne nagodbe stoje u obvezi prema tom vjerovniku. Iz citirane odredbe čl.66. st.14. ZFPPN-a nedvojbeno proizlazi da tužitelj kao vjerovnik nije izgubio pravo ostvarivati svoju tražbinu u sudskom postupku koju ima prema glavnom dužniku od tuženika kao jamca platca koji se ujedno svojom izjavom obvezao solidarno podmiriti dug glavnog dužnika samo iz razloga što je u postupku predstečajne nagodbe otvorenim nad istim sklopljena predstečajna nagodba.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-201/16-2 od 31. kolovoza 2016.

PREDSTEČAJNA NAGODBA

(Čl. 81. st. 3. Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi – NN. 104/12., 144/12., 81/13. i 112/13.)

Ukoliko je pravomoćnim rješenjem nadležnog trgovačkog suda odobreno sklapanje predstečajne nagodbe između ovršenika kao dužnika i ovrhovoditelja kao vjerovnika predstečajne nagodbe tada se smatra da se ovrhovoditelj odrekao svog prava na odvojeno namirenje u ovršnom postupku.

„I po ocjeni ovog suda, prvostupanjski sud je pogrešno primijenio odredbu čl. 55. st. 2. OZ-a kada je ovršenika uputio na parnicu radi utvrđenja da je ovrha nedopuštena zbog razloga iz čl. 50. st. 1. toč. 7. i 10. OZ-a. Ovo stoga što u spisu postoji pravomoćno rješenje od 27. siječnja 2016. godine Trgovačkog suda u Z. kojim je odobreno sklapanje predstečajne nagodbe između ovršenika kao dužnika i ovrhovoditelja kao vjerovnika predstečajne nagodbe, dakle, radi se o sudskoj odluci, javnoj ispravi, iz koje proizlazi da je navedenom predstečajnom nagodbom bilo obuhvaćeno upravo potraživanje ovrhovoditelja za koje se vodi ovaj ovršni postupak. Dakle, radi se o istom potraživanju, koje je ovrhovoditelj kao vjerovnik prijavio u postupku predstečajne nagodbe i o kojem potraživanju je pravomoćno odlučeno predstečajnom nagodbom. Bez obzira na činjenicu što ovrhovoditelj tvrdi da nije dao pismenu izjavu kojim se odriče prava na odvojeno namirenje, činjenica je da je on sudjelovao u postupku predstečajne nagodbe kao vjerovnik predstečajne nagodbe, da je njegova tražbina utvrđena u određenom iznosu i da je ispunjenje tražbine odgođeno, što znači da je nadležno tijelo, Trgovački sud u Zagrebu, u tom postupku ocijenio da se ovrhovoditelj odrekao svog prava na odvojeno namirenje, jer u protivnom ne bi bio sukladno odredbi čl. 60. st. 6. ZFPPN-a uvršten u predstečajnu nagodbu.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Ovr-465/17-3 od 13. lipnja 2017.

POSTUPAK PREDSTEČAJNE NAGODBE

(Čl. 70. st. 1. Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi - 108/12., 144/12., 81/13. i 112/13.)

Tužitelj nije ovlašten dalje voditi parnični postupak koji je pokrenuo protiv tuženika prije pokretanja postupka predstečajne nagodbe ako nije sudjelovao i nije pravovremeno prijavio svoje potraživanje u postupku predstečajne nagodbe.

„Suprotno ocjeni prvostupanjskog suda, a takav stav zauzima i Ustavni sud Republike Hrvatske u svojoj odluci broj U-III-354/2016 od 30. ožujka 2017. godine, ovaj sud ocjenjuje da u situaciji kada vjerovnik, u ovom slučaju tužitelj, nije pravovremeno prijavio svoje potraživanje u postupku predstečajne nagodbe i nije sudjelovao u tom postupku, po proteku roka za prijavu potraživanja u postupku predstečajne nagodbe vjerovnik više ne može voditi parnični postupak bez obzira što je isti započeo prije pokretanja postupka predstečajne nagodbe. Rješenje o sklapanju predstečajne nagodbe postalo je pravomoćno sa danom 23. rujna 2014. godine, te je prvostupanjski sud nakon što je prvostupanjski postupak prekinut zbog pokretanja postupka predstečajne nagodbe pravilno nastavio parnični postupak, ali je protivno ocjeni ovog suda i primjeni propisa ZFPPN-a

pogrešno zaključio da to što tužitelj kao vjerovnik nije svoje potraživanje prijavio u postupku predstečajne nagodbe nema za posljedicu odbačaj tužbe, a sve zbog toga što da je i dužnost tuženika kao dužnika bila da tražbine svih vjerovnika, pa tako i tužitelja, prijavi u predstečajnoj nagodbi.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, GŽ-580/17-2 od 7. lipnja 2017.

OVRHA NA NOVČANIM SREDSTVIMA

(Čl. 18. Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima - NN. 91/10 i 112/12)

Sud nije ovlašten obustaviti ovrhu koja se vodi na novčanim sredstvima ovršenika ukoliko na računima ovršenika nema novčanih sredstava bez obzira što ovrhovoditelj u sudskom roku nije predložio promjenu predmeta i sredstva ovrhe.

„U smislu odredbe čl. 9. ZPONS-a radnje provedbe ovrhe na novčanim sredstvima ovršenika provode se bez vremenskog ograničenja sve do izvršenja osnove za plaćanje, kada sukladno odredbi čl. 9. st. 8. ZPONS-a Agencija u Jedinostvenom registru računa briše oznaku blokade računa i oznaku raspolaganja oročenim sredstvima (tako i VSRH Rev-x 1076/15-2 od 28. travnja 2016. godine). Prema tome, budući da niti Zakonom o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima nije predviđena mogućnost prestanka izvršenja osnove za plaćanje prije namirenja novčane tražbine, već je naprotiv, odredbom čl. 18. tog Zakona propisana mogućnost prestanka izvršenja osnove za plaćanje samo za slučaj zatvaranja svih računa ovršenika, ali uz pohranu osnove za plaćanje i ponovni upis u Očevidnik za slučaj da ovršenik ponovno otvori račun redosljedom kojim su bile upisane prije pohrane (čl. 18. st. 3.), to nije bilo uvjeta za obustavu predmetne ovrhe temeljem odredbe čl. 5. st. 4. OZ-a. „

Županijski sud u Varaždinu, GŽ Ovr-1243/16-4 od 12. travnja 2017.

OVRHA NA MIROVINI

(Čl. 197. st. 1. Ovršnog zakona – NN. 112/12., 25/13. i 93/14.)

Sud će dopustiti ovrhu na dijelu mirovine ovršenika ukoliko je ovrhovoditelj uz prijedlog za ovrhu dostavio obavijest FINE o vraćanju osnove za plaćanje s napomenom da ovršenik nema aktivnih računa s kojih bi se mogla izvršiti ovrha na novčanim sredstvima.

„Prvostupanjski sud se je prilikom donošenja rješenja pozvao na citirane odredbe čl. 197. st. 1. te čl. 203. OZ-a, međutim, iz obavijesti o vraćanju osnove za plaćanje proizlazi da se ovrha ne može provesti izvansudski te je vidljivo da je ovrhovoditelj dostavio osnovu za plaćanje FINA-i, navedenu ovršnu ispravu – presudu Općinskog građanskog suda u Z. koja je pravomoćna i ovršna broj Povrv-___/13 od 23.1.2014. godine, koja osnova mu je vraćena upravo iz prije navedenih razloga te je nakon toga 4.4.2016. godine podnio prijedlog za ovrhu sudu. Kada je tome tako, pogrešno je prvostupanjski sud prijedlog za ovrhu odbacio kao nedopušten, budući se ovrha na mirovini može provesti putem suda, jer se ne isplaćuje na račun kod banaka.“

Županijski sud u Varaždinu-Stalna služba u Koprivnici, GŽ Ovr-980/16-2 od 20. srpnja 2017.

OVRHA NA NOVČANOJ TRAŽBINI OVRŠENIKA

(Čl. 174. Ovršnog zakona - NN. 112/12., 25/13. i 93/14.)

Ovrhovoditelj je ovlašten tijekom ovršnog postupka promijeniti oznaku i broj računa na koji mu je potrebno isplatiti dug ovršenika.

„Po ocjeni ovog suda, postoji ovlast ovrhovoditelja i u tijeku ovršnog postupka promijeniti oznaku i broj računa na koji mu je potrebno namiriti ovršenikovo dugovanje, jer se time ni na koji način ne dovodi u pitanje sadržaj temeljne ovršenikove obveze na isplatu, odnosno na trpljenje prisilne naplate njegovog dugovanja putem za to nadležnih tijela. Prema tome, i u slučaju pogrešne oznake računa ovrhovoditelja u ovršnom prijedlogu, kao i u slučaju takve dispozicije ovrhovoditelja, ne postoji nikakav procesno opravdani razlog ovršenikovog protivljenja takvoj izmjeni. Slijedom toga je, po ocjeni ovog suda, neosnovano ovršenikovo protivljenje obvezi isplate njegovog dugovanja na novooznačeni račun ovrhovoditelja, jer je temeljno za osnovanost određenja prisilne naplate ovrhovoditeljevog potraživanja da postoji ovršenikovo dugovanje, a ovrhovoditelj može (i u tijeku postupka) disponirati s određenjem broja računa na koji će mu se izvršiti isplata.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-697/17-2 od 14. lipnja 2017.

OVRHA NA NOVČANOJ TRAŽBINI - RAČUNIMA OVRŠENIKA

(Čl. 5. st. 2. Pravilnika o načinu i postupku provedbe ovrhe na novčanim sredstvima -NN. 96/10)

Banka je ovlaštena izvršiti nalog Agencije agencije samo iz raspoloživih novčanih sredstava koja se nalaze na računu ovršenika.

„Prema tome, banka prema izričitom zakonskom propisu izvršava nalog Agencije iz raspoloživih novčanih sredstava na računu, kako je to propisano i odredbom čl. 5. st. 2. Pravilnika o načinu i postupku provedbe ovrhe na novčanim sredstvima (NN.96/10) koji je stupio na snagu 01. siječnja 2011. g. U konkretnom slučaju tužitelj je proveo prisilnu naplatu na tekućem računu drugotuženika u vrijeme kada na računu nije bilo raspoloživih sredstava, koji zaključak jasno potvrđuje sadržaj isprave tužitelja priložene na listu 28-29 spisa (promet po tekućem računu) iz koje je razvidno da je svakom uplatom na tekući račun smanjena tražbina tužitelja (od 25. siječnja 2011. g. pa nadalje tekući račun drugotuženika je konstantno u nedopuštenom minusu), što znači da je svakim uplaćenim iznosom namiren dio tražbine tužitelja, a isto proizlazi i iz isprave tužitelja na listu 17–19 spisa, kao i iz nalaza i mišljenja vještaka u kojem se izričito navodi da je prisilna naplata iznosa od 5.626,04 kn i naknada FINE od 357,00 kn izvršena kada na tekućem računu nije bilo raspoloživih sredstava. Prema tome, dugovanje na tekućem računu koje je nastalo raspolaganjem drugotuženika (i prvotuženice) i koje je drugotuženik u obvezi podmiriti (solidarno s prvotuženicom) predstavlja iznos od 1.667,96 kn, dok je u preostalom dijelu (u iznosu od 6.550,82 kn) rezultat nezakonitog postupanja tužitelja (protivno odredbama Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima), zbog čega za namirenje tog dijela tražbine tužitelj ne može teretiti drugotuženika.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-123/15-2 od 15. lipnja 2016.

ODGOVORNOST OVRŠENIKOVA DUŽNIKA

(Čl. 201. Ovršnog zakona – NN. 112/12, 25/13 i 93/14)

Ovrhovoditelj je ovlašten u sudskom postupku tražiti da sud donese rješenje kojim će naložiti poslodavcu ovršenika da mu isplati sve obroke što mu ih je propustio obustaviti i isplatiti prema javnobilježničkom rješenju o ovrsi u izvansudskoj ovrsi.

„Kako je ovrhovoditelj uz prijedlog za donošenje rješenja temeljem odredbe čl. 201. OZ-a dostavio prvostupanjskom sudu potvrdu o dostavi iz koje je razvidno da je poslodavcu ovršenika 27. veljače 2015. dostavljen izravan zahtjev za isplatu na temelju javnobilježničkog rješenja od 12. lipnja 2014. i podnesak od 23. travnja 2015. (ovršenikov dužnik je isti prema potvrdi o dostavi primio 27. travnja 2015.) u kojem ovrhovoditelj poziva ovršenikovog dužnika da mu namiri tražbinu prema dostavljenom mu rješenju o ovrsi budući da ovrhovoditelj nije primio nikakvu uplatu niti se ovršenikov dužnik očitovao o nemogućnosti postupanja po dostavljenom mu javnobilježničkom rješenju o ovrsi, a ovršenikov dužnik nije postupio po zahtjevu ovrhovoditelja za izravnu naplatu, niti pak se očitovao na podnesak ovrhovoditelja od 23. travnja 2015., to je isti postupio protivno odredbi čl. 284. st. 4. OZ-a kojom je propisano da je isplatelj stalnog novčanog primanja dužan u povodu javnobilježničkog rješenja o ovrsi kojim je ovrha određena općenito na imovini ovršenika na temelju kojeg ovrhovoditelj izravno traži od njega da mu isplati iznos kojim će se namiriti njegova tražbina radi čijeg je ostvarenja ovrha određena postupati kao u povodu pravomoćnog rješenja o ovrsi koje mu je dostavio sud. Obzirom na navedeno, ovrhovoditelj je bio ovlašten tražiti u sudskom postupku donošenje rješenja kojim će se naložiti poslodavcu ovršenika da mu isplati obroke što ih je propustio obustaviti i isplatiti prema javnobilježničkom rješenju o ovrsi.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-672/16-2 od 18. listopada 2017.

PRESLIKA ZADUŽNICE

(Čl. 21. st. 6. Ovršnog zakona - NN. 112/12, 25/13 i 93/14)

Ako se izvornik zadužnice nalazi u evidenciji redoslijeda plaćanja kod Agencije, tada je ovrhovoditelj ovlašten pokrenuti ovršni postupak na drugim predmetima ovrhe temeljem ovjerene preslike te zadužnice.

„Nadalje, uzevši u obzir navedeno, ovrhovoditelj koji podnosi prijedlog za ovrhu ne temelju ovršne isprave dužan je postupiti u skladu s čl. 33. i čl. 35. OZ-a, konkretno u prijedlogu za ovrhu ovrhovoditelj mora između ostalog priložiti i ovršnu ispravu u izvorniku ili ovjerenom prijepisu ako se prijedlog za ovrhu podnosi sudu koji o tražbini nije odlučivao u prvom stupnju, što se mora primijeniti i u ovom slučaju jer je zadužnica ovršna isprava koja nije nastala kod suda pred kojim se traži ovrha. Dakle, bez obzira o kojoj se ovršnoj ispravi radi, ona se može uz prijedlog za ovrhu podnijeti u izvorniku (koji je uvijek samo jedan bez obzira o kojoj se ovršnoj ispravi radi pa u tome zadužnica nije iznimka) ili u ovjereoju preslici pa i kada je riječ o zadužnicama kao o ovršnoj ispravi u smislu odredbe čl. 183. st. 7. OZ-a, a protivno stavu suda prvog stupnja koji postojanje

pravnog interesa na strani tužitelja temelji i na dosadašnjoj sudskoj praksi prema kojoj se ovrha mogla zatražiti samo temeljem izvornika zadužnice. Uporište za navedeno materijalno-pravno stajalište glede preslike zadužnice ovaj sud nalazi u najnovijoj odluci Vrhovnog suda broj Rev 2183/13-2 od 13. travnja 2016. o tom pitanju, dok je stav o nepostojanju pravnog interesa osim u odlukama sudova koje u žalbi navodi tužiteljica izražen već i u odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-III/2017/2006 od 03. listopada 2007.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-3317/15-4 od 7. srpnja 2017.

OVRHA NA NEKRETNINAMA OVRŠENIKA

(Čl. 112.-114. Ovršnog zakona – NN. 112/12., 25/13., 93/14. i 55/16.)

Kada se u ovršnom postupku na javnoj dražbi nekretnine prodaju kupcu koji nije upisan u registar obveznika PDV-a tada isti plaća cijenu nekretnine uz pripadajući PDV, dok kupac koji je upisan u registar obveznika PDV plaća samo iznos neto cijene za kupljenu nekretninu na javnoj dražbi.

„Iz podataka koje je dostavila Porezna uprava, Područni ured O., dana 7. listopada 2016. godine utvrđeno je da je ovršenik upisan u registar obveznika PDV-a i da nije izvršio uplatu PDV-a za predmetne nekretnine. Porezna uprava, nadalje navodi da ako se u postupku ovrhe izvrši prodaja nekretnina obvezniku koji nije upisan u registar obveznika PDV-a, da je ovršenik koji je upisan u registar obveznika PDV-a obavezan na isporučene nekretnine obračunati PDV i u tom slučaju smatra se da postignuta cijena predstavlja cijenu u koju je uključen PDV jer je ovršenik porezni obveznik upisan u registar obveznika PDV-a. Za one nekretnine koje su prodane pravnim osobama koji su upisani u registar obveznika PDV-a da se primjenjuje prijenos porezne obveze, pa da su ti kupci bili obvezni uplatiti samo iznos neto cijene za kupljene nekretnine. Zbog toga je prvostupanjski sud utvrdio da je iznos PDV-a uključen u cijenu za koju su prodane nekretnine osobama koje nisu obveznici plaćanja PDV-a i da isti iznosi 1.773.058,01 kn te je naložio da se tim iznosom namiri obveza ovršenika po osnovu PDV-a prema Poreznoj upravi. Kada se u ovršnom postupku proda nekretnina, namiruju se potraživanja ovršenikovih vjerovnika prema odredbama čl. 112., čl. 113. i čl. 114. Ovršnog zakona („Narodne novine“ br. 112/12., 25/13., 93/14. i 55/16.- dalje: OZ), a ovršeniku se može isplatiti samo iznos koji preostane nakon što se namire svi njegovi vjerovnici koji se namiruju u konkretnom ovršnom postupku. Zbog toga je pogrešan stav ovršenika da bi iznos PDV-a kojeg on nesporno nije platio za prodane nekretnine trebalo isplatiti na njegov žiro-račun, jer u trenutku kada iznos PDV-a bude plaćen Poreznoj upravi, ovršenikova obveza po toj osnovi i za prodane nekretnine prestaje.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Ovr-565/17-2 od 28. rujna 2017.

OVRHA NA NEKRETNINI

(Čl. 89. st. 1. Ovršnog zakona - NN. 112/12., 25/13., 93/14.)

Razgledavanje nekretnine nije radnja bez koje se postupak ovrhe na nekretninama ne bi mogao provesti, zbog čega sud nije ovlašten obustaviti ovrhu zbog neplaćanja predujma za troškove razgledavanja nekretnine koja je predmet ovrhe.

„Prema odredbi čl. 14. st. 2. OZ-a sud može obustaviti ovrhu jedino u slučaju kada ovrhovoditelj ne predujmi troškove u roku koji sud odredi za radnju bez koje se ovrha ili osiguranje ne mogu provesti. Ako u roku ne budu predujmljeni troškovi o kojim ovisi poduzimanje neke radnje o kojoj ne ovisi provedbe ovrhe, ta se radnja neće provesti. I prema stajalištu ovog suda razgledavanje nekretnine nije radnja bez koje se postupka ovrhe na nekretninama ne bi mogao provesti te joj svojstvo takve radnje ne daje odredba čl. 84 st. 1. OZ-a. Protivno stavu u pobijanom rješenju, formulacija odredbe čl. 84. st.1. „sud će“ propisuje samo obvezu sudu da osobama zainteresiranim za kupnju omogući razgledavanje nekretnine i to, prema potrebi, uz prisutnost sudskog ovršitelja, a ni u kom slučaju iz sadržaja te odredbe, niti iz koje druge odredbe OZ-a, ne proizlazi da se bez razgledavanja nekretnine ne bi mogla provesti ovrha na nekretninama, odnosno razgledavanje nekretnine nije ovršna radnja bez koje se ovrha ne bi mogla provesti.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-692/16-2 od 24. siječnja 2017.

OVRHA NA NEKRETNINI

(Čl. 125. Ovršnog zakona - NN. 112/12., 25/13., 93/14. i 55/16.)

Novčani iznos koji je preostao nakon što je ovrhovoditelj u ovršnom postupku koji se vodio na nekretnini ovršenika u cijelosti namirio sud je dužan isplatiti na račun koji ovršenik naznači, bez obzira što se ne radi o računu u vlasništvu ovršenika.

„Naime, u predmetnom slučaju sud je odbio zahtjev ovršenika da mu sud isplati preostali iznos kupovnine, dakle novčani iznos koji je preostao nakon što je ovrhovoditelj u ovom postupku u cijelosti namiren, odnosno, drugim riječima prvostupanjski sud zabranjuje ovršeniku da raspoláže vlastitim novcem koji je preostao nakon prodaje njegove kuće, iako je ovrhovoditelj u cijelosti namiren i ovrha je dovršena te u spisu ne postoji apsolutno nikakav podatak o postojanju kakvih drugih vjerovnika u drugim postupcima, a čak i kad bi sud imao saznanja o postojanju istih, takvu situaciju nema ovlasti rješavati na ovakav način u ovom ovršnom postupku. Iz pobijanog rješenja u dijelu kojem sud prvog stupnja obrazlaže da ovršenikov zahtjev predstavlja nedozvoljeno raspolaganje stranaka, može se zaključiti da je sud predmetnu situaciju pogrešno podveo pod slučaj kada ovrhovoditelj u prijedlogu za ovrhu navede za isplatu potraživanja broj računa svog punomoćnika, bez da je o tome dostavio specijalnu punomoć za punomoćnika i dokaz o razlozima za prijenos potraživanja na svog punomoćnika koji nema potraživanje prema ovršeniku. Međutim u predmetnom slučaju ne radi se ni o kakvom nedozvoljenom raspolaganju stranaka niti prijenosu potraživanja jer je ovrhovoditelj namiren, a preostali iznos kupovnine koja je iznosila više od ovrhovoditelja potraživanja, ovršenikova su vlastita novčana sredstva koja mu je sud u obvezi isplatiti na račun koji je dostavio, to tim više što je punomoćnik ovršenika dostavio i specijalnu punomoć (list 74 spisa) u kojoj je jasno navedeno da ga ovršenik ovlašćuje da za njega primi isplatu predmetnog iznosa preostale kupovnine, s time da je na traženje suda prvog stupnja ovršenik osobno dostavio i dodatnu suglasnost za takvo postupanje. Dakle, potpuno je pogrešno shvaćanje suda prvog stupnja da zahtjev ovršenika predstavlja zahtjev za nedozvoljenim prijenosom potraživanja, budući da se radi o volji ovršenika na koji način želi raspolagati svojim novcem.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-506/16-3 od 24. svibnja 2017.

OVRHA NA NEKRETNINI OVRŠENIKA

(Čl. 86. Ovršnog zakona – NN. 112/12., 25/13. i 93/14)

Promjena izgrađenosti nekretnine nakon sklapanja ugovora o zasnivanju založnog prava ne utječe na pravo ovrhovoditelja da predloži provođenje ovrhe na toj nekretnini bez obzira na činjenicu što je izgradnjom kuće na toj nekretnini uvećana vrijednost nekretnine u odnosu na tržišnu vrijednost iste u vrijeme sklapanja ugovora o kreditu i zasnivanja založnog prava.

„Točno je da je Ugovorom o namjenskom kreditu, sklopljenom između stranaka, ugovoreno zasnivanje založnog prava u korist ovrhovoditelja kao kreditora, na predmetnoj nekretnini koja je u to vrijeme bila u naravi oranica. Naknadno je na toj oranici izgrađena kuća pa je došlo do promjene izgrađenosti te nekretnine i ona je sada u zemljišnoj knjizi upisana ne kao oranica već kao kuća i dvorište. Međutim, promjena izgrađenosti predmetne nekretnine na nikakav način ne utječe na pravo ovrhovoditelja da predloži provođenje ovrhe na toj nekretnini a na to pravo također ne utječe niti činjenica da je izgradnjom kuće uvećana sadašnja tržišna vrijednost predmetne nekretnine u odnosu na tržišnu vrijednost kakva je bila u vrijeme sklapanja Ugovora o namjenskom kreditu i zasnivanja založnog prava na toj nekretnini za korist ovrhovoditelja.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Ovr-467/17-2 od 14. srpnja 2017.

OVRHA NA NEKRETNINAMA

(Čl. 132. Ovršnog zakona)

Ovrha na nekretninama neće se smatrati nemogućom ako je zemljišnoknjižni sud odbio upis zabilježbe ovrhe iz razloga što nekretnine koje su predmet ovrhe nisu upisane u zemljišne knjige, ako je ovrhovoditelj u prijedlogu za ovrhu naveo da nekretnine nisu upisane u zemljišne knjige kao vlasništvo ovršenika.

„Postupanje prvostupanjskog suda u ovom slučaju propisano je čl. 132. st. 3., st. 4. i st. 5. OZ-a, prema kojima je sud dužan obaviti pljenidbeni popis nekretnine za koju je predložena ovrha i na ročište za pljenidbeni popis pozvati ovrhovoditelja, ovršenika i osobe s čijim nekretninama graniči ta nekretnina (st. 3.), potom zapisnik o pljenidbenom popisu objaviti na sudskoj ploči (st. 4.), te o obavljenom pljenidbenom popisu u "Narodnim novinama" objaviti oglas koji sadrži propisane podatke i pozvati sve zainteresirane osobe da obavijeste sud o razlozima zbog kojih se ovrha ne može provesti na toj nekretnini (st. 5.). Obzirom na navedeno prvostupanjski sud je nepravilno zaključio da je predmetna ovrha neprovediva time što je odbijen upis zabilježbe ovrhe po zemljišnoknjižnom odjelu, a koja obzirom na činjenični sadržaj prijedloga za ovrhu u kojem se navodi da nekretnine nisu upisane kao vlasništvo ovršenika u zemljišnim knjigama, rješenjem o ovrsi nije trebala biti niti određena. U ovom slučaju učinak zabilježbe ovrhe postiže se dostavom zemljišnoknjižnom odjelu rješenja o ovrsi i zapisnika o pljenidbenom popisu nekretnina po službenoj dužnosti i to bez obzira što nekretnine nisu upisane u zemljišne knjige.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-1059/16-5 od 16. kolovoza 2017.

OVRHA NA NEKRETNINI

(Čl. 1. i čl. 22. st. 3. Bečke konvencije o diplomatskim odnosima)

Zabranjena je prisilna provedba ovrhe radi predaje u posjed nekretnine prodane u ovršnom postupku ukoliko se ista upotrebljava za potrebe diplomatske misije.

„Pogrešno stoga ističe ovršenica u svojoj žalbi da prvostupanjski sud pogrešno tumači čl. 1. i čl. 22. st. 3. Bečke konvencije o diplomatskim odnosima (UNTS, sv. 500, str 223 i dalje, Konvencija je stupila na snagu 24. travnja 1964.) iz kojih proizlazi da izraz "prostorije misije" označuje zgrade ili dijelove zgrada i okolni prostor, koji se bez obzira na to čije su vlasništvo upotrebljavaju za potrebe misije, a da prostorije misije, njezin namještaj i druga imovina koji se u tim prostorijama nalaze kao i prijevozna sredstva misije ne mogu biti podvrgnuti pretresu, oduzimanju, zapljeni ili mjeri izvršenja. Naime, kako to proizlazi pravilno iz obrazloženja prvostupanjskog suda, a što potvrđuje i dopis Ministarstva vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske, Diplomatski protokol od 13. rujna 2016. koji prileži na listu 202-203 spisa, primjena Bečke konvencije o diplomatskim odnosima u ovom predmetu primjenjiva je samo u kontekstu zabrane prisilne provedbe ovrhe radi predaje u posjed, te stoga nije od utjecaja u ovoj fazi postupka činjenica da se u nekretnini ovršenice, a koja je predmet ovršnog postupka, nalazi navedeno ministarstvo, pa je neosnovan prijedlog ovršenice za obustavu ovrhe sukladno odredbi čl. 67. st. 2. OZ-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-167/17-3 od 18. srpnja 2017.

OVRHA NA NEKRETNINI

(Čl. 72. st. 2. Ovršnog zakona – NN. 112/12, 25/13 i 93/14)

Ako ovršenica nije upisana kao vlasnica nekretnine koja je predmet ovrhe u trenutku kada je rješenje o ovrsi dostavljeno ovršenici i zemljišnoknjižnom sudu, sud će obustaviti ovrhu na nekretninama.

„Međutim, u zemljišnoj knjizi je došlo do promjene upisa prava vlasništva predmetnih nekretnina na način da je suvlasnički dio ovršenice prenesen na treću osobu prije donošenja rješenja o ovrsi i zabilježbe ovrhe u zemljišnoj knjizi. Po ocjeni ovog suda, u konkretnoj činjeničnoj i procesnoj situaciji, pri odlučivanju o ovršnom prijedlogu (dakle, prije uspostave litispedencije, obzirom da ovršni prijedlog, odnosno rješenje o ovrsi nije dostavljeno ovršeniku), uz ovrhovoditelja suvlasnica predmetne nekretnine bila je ovršenica, međutim, u trenutku dostave rješenja o ovrsi ovršenici, kao i zemljišnoknjižnom sudu, ovršenica više nije zemljišnoknjižna vlasnica predmetnih nekretnina, što znači da ovrha na predmetnim nekretninama, koja započinje zabilježbom ovrhe, te se nastavlja provedbom ovršnih radnji, nije moguća, obzirom na izmjenu zemljišnoknjižnog suvlasnika na suvlasničkom dijelu na kojem se temelji sudjelovanje ovršenice u ovom postupku.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-1169/16-2 od 30. studenog 2016.

OVHRHA NA NEKRETNINI

(Čl. 117. st. 1. Ovršnog zakona – NN. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05)

Sud nije obavezan dostaviti ovršeniku koji nije pristupio na ročište za diobu kupovnine obračun potraživanja ovrhovoditelja koji se namiruje iz prodajne cijene nekretnine.

„S tim u vezi prvostupanjski sud održao je ročište za diobu kupovnine 13. rujna 2016.g. na koje se ovršenik, iako uredno pozvan, nije odazvao kao što se nije odazvao niti na ročište za prodaju na kojem je ovrhovoditeljica predala obračun svog potraživanja, a isto ponovila i u pismenom podnesku prije ročišta za diobu. Obzirom da niti jednom odredbom OZ-a nije propisana obveza suda da obračun potraživanja ovrhovoditelja koji se namiruje iz prodajne cijene dostavlja ovršeniku, sve iz razloga jer se o istome raspravlja na ročištu za diobu to u postupanju suda nema nezakonitog postupanja niti je ovršenik nedostavljanjem specifikacije obračuna potraživanja ovrhovoditeljice onemogućen u raspravljanju glede visine tražbine ovrhovoditeljice koja se jedina namiruje iz prodajne cijene.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-1319/16-2 od 3. siječnja 2017.

RJEŠENJE O NAMIRENJU

(Čl. 118. Ovršnog zakona – NN. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05)

Ovršenik nije ovlašten rješenje o namirenju pobijati zbog toga što nije odlučeno o njegovom zahtjevu za naknadu troškova jer se o takvom zahtjevu ovršenika odlučuje posebnim rješenjem.

„Naime, iako na temelju čl. 118. st. 5. mjerodavnog Ovršnog zakona (Narodne novine, broj: 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 – nastavno: OZ) ima pravo žalbe protiv rješenja o namirenju, ovršenik ne može takvom žalbom osnovano osporavati njegovu zakonitost s tvrdnjom da istim nije odlučeno o njegovu zahtjevu za naknadu troškova postupka. Takvim rješenjem sud odlučuje o namirenju ovrhovoditelja i drugih osoba kojima pripada pravo na namirenje (čl. 118. st. 1. OZ-a), a pri njegovu donošenju uzimaju se u obzir samo one tražbine po kojima je rješenje o ovrsi postalo pravomoćno najkasnije na dan ročišta za diobu (čl. 118. st. 2. OZ-a). Svrha je tog rješenja, stoga, namirenje tražbina ovrhovoditelja i drugih osoba kojima pripada pravo na namirenje iz ostvarene kupoprodajne cijene, a ne odlučivanje o naknadi troškova ovršenika, već je o njegovom zahtjevu sud prvog stupnja dužan odlučiti posebnim rješenjem.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-1046/16-2 od 28. listopada 2016.

RAZVRGNUĆE SUVLASNIČKE ZAJEDNICE NEKRETNINA FIZIČKOM DIOBOM

(Čl. 274. st. 2. Ovršnog zakona – NN. 112/12, 25/13 i 93/14)

Ovrhovoditelj nije dužan tražiti ovrhu radi fizičke diobe na svim nekretninama u odnosu na koje je suvlasnička zajednica nekretnina razvrgnuta ovršnom ispravom.

„Prema tome u konkretnom slučaju ovrha je određena na temelju ovršne isprave – sudske presude kojom je odlučeno o razvrgnuću suvlasničke zajednice nekretnina, između ostalih i nekretnina koje su predmet ovog ovršnog postupka s time da je navedenom ovršnom ispravom određeno da se suvlasnička zajednica nekretnina razvrgava fizičkom diobom koja će se provesti po pravilima ovršnog postupka. Nema zapreke da se ovrha provodi samo za pojedine nekretnine u odnosu na koje je ovršnom ispravom suvlasnička zajednica razvrgnuta, zbog čega je žalba ovršenice u dijelu u kojem pobija rješenje o ovrsi iz razloga što ovrha nije određena na svim nekretninama navedenim u ovršnoj ispravi, neosnovana.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-1302/16-2 od 17. siječnja 2017.

OVRHA NA POKRETNINAMA

(Čl. 68. st. 1. Ovršnog zakona - NN. 57/96; 29/99; 42/00-odluka US RH; 173/03; 194/03 – ispr., 151/04, 88/05, 121/05, 67/08)

Postupak ovrhe na pokretninama smatra se dovršenim provedbom posljednje ovršne radnje odnosno namirenjem ovrhovoditelja iz iznosa dobivenog prodajom zaplijenjenih pokretnina ovršenika, a ne deklaratornim rješenjem suda da je provedena posljednja ovršna radnja.

„Točno je da se prema odredbi čl.68. st.1 OZ-a postupak ovrhe smatra dovršenim pravomoćnošću odluke o odbacivanju ili odbijanju ovršnog prijedloga, provedbom ovršne radnje kojom se ovrha dovršava ili obustavom ovrhe s time da sud prema st.2 iste zakonske odredbe dovršenje ovrhe provedbom posljednje radnje utvrđuje rješenjem. Već sama dikcija navedene odredbe čl.68. st.2 OZ-a ukazuje da se radi o deklaratornom rješenju kojim se samo konstatira činjenica koja je već nastupila sukladno st.1 čl.68. OZ-a danom provedbe ovršne radnje kojom se ovrha dovršava. Prema tome činjenica što u postupku koji je vođen između ovdje parničnih stranaka ovrhom na pokretninama tuženika sud nije donio deklaratorno rješenje da je provedena posljednja ovršna radnja nema nikakvog utjecaja na pravilno utvrđenje prvostupanjskog suda da je postupak ovrhe u spisu prvostupanjskog suda Ovr-___/98 dovršen sa danom 11. prosinca 2000.g. Zbog navedenog okolnost što je ovdje tuženik dana 12. rujna 2012.g. tražeći donošenje rješenja o ovrsi na novčanoj tražbini ovršenika uvodno naveo da podnosi prijedlog za promjenu sredstva i predmeta ovrhe, nema utjecaja na činjenicu da je rješenje o ovrsi na novčanoj tražbini ovršenika pod brojem Ovr-___/12 od 31. listopada 2012.g. utemeljeno na ovršnoj ispravi-pravomoćnom i ovršnom rješenju prvostupanjskog suda br. Ovr-___/98 i ne predstavlja prijedlog u smislu čl.5. st.3 OZ-a jer se takav prijedlog može staviti jedino kada je ovrha određena ranijim rješenjem o ovrsi i dalje u tijeku i ne može se provesti na određenom predmetu i određenim sredstvom ovrhe. Prema tome ovrha koja se u ovom parničnom postupku predlaže proglasiti nedopuštenom i u kojoj je donijeto rješenje pod br. Ovr-___/12-2 dana 31. listopada 2012.g. a povodom prijedloga ovdje tužene kao ovrhovoditelja od 12. rujna 2012.g. utemeljeno na ovršnoj ispravi - pravomoćnom i ovršnom rješenju istog prvostupanjskog suda br. Ovr-___/98 u kojem je ovršni postupak dovršen dana 11. prosinca 2002.g. od kada je u smislu čl.241. ZOO-a u vezi čl.245. st.1 ZOO ponovno počeo teći rok zastare, jeste nedopuštena jer tužena traži naplatu zastarjele obveze a zastarom prestaje pravo zahtijevati ispunjenje obveze u smislu čl.214. st.1 ZOO.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-776/16-2 od 6. srpnja 2016. godine.

OVRHA NA PRAVU OVRŠENIKA

(Čl. 240. Ovršnog zakona – NN. 112/12, 25/13 i 93/14)

Pravo ovršenika kao prethodnog vlasnika da po isplati cjelokupne tražbine iz sporazuma od potonjeg vlasnika traži ispravu podobnu za upis svog prava vlasništva predstavlja imovinsko pravo ovršenika i može biti predmet ovrhe.

„Prema priloženom uz prijedlog zk. izvratku na nekretninama u zk. ul. __ ko. V. (u osnivanju) kao vlasnik nije upisan ovršenik već O. Z. uz zabilježbu da je prijenos izvršen radi osiguranja tražbine od 270.000,00 DEM sa imena ovdje ovršenika. Upis je izvršen temeljem Sporazuma između ovršenika i O. Z. od 29. rujna 1999.g. sastavljenog po javnom bilježniku J. V. S. pod. br.OU __/99. U ovom ovršnom postupku ovrha nije određena na predmetnim nekretninama već na pravu ovršenika kao prethodnog vlasnika da po isplati cjelokupne tražbine iz Sporazuma od potonjeg vlasnika O. Z. traži ispravu podobnu za upis svog prava vlasništva. Točno je kako to ovršenik tvrdi u žalbi da je u slučaju ispunjenja uvjeta, plateža tražbine, obveza potonjeg vlasnika na povrat vlasništva nekretnina koje su prenijete na njega radi osiguranja, no istovremeno je to i pravo ovdje ovršenika da isto zahtjeva od potonjeg vlasnika, koje pravo jeste imovinsko pravo ovršenika i može biti predmet ovrhe. Ovrha na drugim imovinskim odnosno materijalnim pravima provodi se sukladno čl. 240 OZ-a pljenidbom tog prava i njegovim unovčenjem u skladu s odredbama o prodaji nekretnina na koji način je ovrhovoditelj i predložio a sud u cijelosti usvajajući prijedlog ovrhovoditelja i odredio.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-347/16-2 od 11. rujna 2017.

DOVRŠETAK OVRHE

(Čl. 162. st. 1. Ovršnog zakona - NN. 57/96; 29/99; 42/00-odluka US RH; 173/03; 194/03 – ispr., 151/04, 88/05, 121/05, 67/08)

Ovrha određena na računima ovršenika smatra se dovršenom dostavom zaključka Agenciji o pravomoćnosti rješenja o ovrsi, odnosno dostavom rješenja kojim se financijskoj agenciji nalaže prijenos zaplijenjenih sredstava na račun ovrhovoditelja.

„Točno je da se prema odredbi čl. 68. st. 2. OZ-a smatra da je ovrha dovršena provedbom posljednje ovršne radnje, a što će sud utvrditi rješenjem. U konkretnom slučaju ovrha je određena na računima ovršenika kod banaka i rješenje o ovrsi je dostavljeno FINA-i kako to proizlazi iz dostavnice (list 3 spisa). S obzirom da se ovrha vodi na računu kod banke, takva ovrha provodi se pljenidbom računa i prijenosom novčanih sredstava sa računa ovrhovoditelju. Dostavom rješenja o ovrsi ovršenikovom dužniku, dakle FINA-i, provedena je pljenidba, dok se prijenos u smislu odredbe čl. 162. st. 1. OZ-a smatra provedenim dostavom ovršenikovu dužniku rješenja kojim je prijenos određen. U konkretnom slučaju to će biti učinjeno dostavom zaključka FINA-i o pravomoćnosti rješenja o ovrsi ovršenikovom dužniku, odnosno dostavom rješenja kojim se nalaže prijenos zaplijenjenih sredstava. Upravo takav stav izrazio je Vrhovni sud Republike Hrvatske u svojoj odluci broj Rev x-110/12-2 na koju se i poziva prvostupanjski sud u svojoj odluci. Međutim,

u konkretnom slučaju prvostupanjski sud nikada nije FINA-i dostavio zaključak o pravomoćnosti rješenja o ovrsi ovršenikovom dužniku, dakle, nije proveden prijenos novčanih sredstava sa ovršenikova računa koji je zaplijenjen dostavom rješenja o ovrsi. Prema tome, s obzirom na ovaj propust prvostupanjskog suda koji FINA-i nije dostavio zaključak o pravomoćnosti rješenja o ovrsi, u ovom postupku nije provedena posljednja ovršna radnja, tj. nije proveden prijenos novčanih sredstava sa računa ovršenika na račun ovrhovoditelja. Zbog toga je u pravu ovrhovoditelj kada smatra da nije bilo uvjeta za utvrđenje dovršenja ovrhe u ovom postupku, jer prvostupanjski sud nije proveo posljednju radnju, a to je prijenos novčanih sredstava sa računa ovršenika.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Ovr-1310/16-2 od 26. svibnja 2017.

DOVRŠETAK OVRHE

(Čl. 180.a Ovršnog zakona - NN. 112/12, 25/13 i 93/14)

Ukoliko iz obavijesti Financijske agencije proizlazi da je potraživanje ovrhovoditelja prema rješenju o ovrsi naplaćeno, a ovrhovoditelj tvrdi suprotno, tada ovrhovoditelj i Financijska agencija isto mogu riješiti samo u posebnom parničnom postupku, time da će sud obustaviti ovrhu.

„Obzirom da iz obavijesti Financijske agencije proizlazi da je potraživanje ovrhovoditelja prema osnovi za plaćanje - rješenju o ovrsi prvostupanjskog suda broj Ovr-___/10 od 30. travnja 2010.g., naplaćeno, a ovrhovoditelj tvrdi da njegova tražbina po tom rješenju nije u cijelosti naplaćena, očigledno je došlo do spora između ovrhovoditelja i Financijske agencije o tome da li je Agencija pravilno obračunala tražbinu ovrhovoditelja koje sporne činjenice je sukladno čl. 180.a. OZ-a moguće rješavati samo u posebnom parničnom postupku. Prema odredbi čl. 68. st. 1. OZ-a postupak ovrhe smatra se dovršenim pravomoćnošću odluke o odbacivanju ili odbijanju ovršnoga prijedloga, provedbom ovršne radnje kojom se ovrha dovršava ili obustavom ovrhe, pa kako je u konkretnom slučaju prema obavijesti Financijske agencije izvršen prijenos novčanih sredstava na račun ovrhovoditelja što se sukladno čl. 150. st. 1. OZ-a smatra posljednjom ovršnom radnjom kojom se ovrha na novčanim sredstvima ovršenika smatra dovršenom to je prvostupanjski sud osnovano pobijanim rješenjem utvrdio dovršetak ovrhe na novčanim sredstvima ovršenika.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-926/16-2 od 24. listopada 2016.

DOVRŠETAK OVRHE

(Čl. 56. st. 1. Ovršnog zakona – NN. 112/12, 25/13, 93/14 i 55/16)

Sud je ovlašten donijeti rješenje o dovršetku ovrhe prije pravomoćnog okončanja parničnog postupka radi proglašenja nedopuštenosti ovrhe.

„Ovršenik, naime, smatra da nije bilo mjestu donošenju pobijanog rješenja jer je u tijeku parnični postupak radi proglašenja predmetne ovrhe nedopuštenom, pa stoga valja ukazati da, prema čl. 52. st. 6. Ovršnog zakona (Narodne novine, broj: 112/12, 25/13, 93/14 i 55/16 – nastavno:

OZ), okolnost da je ovršenik upućen na parnicu iz st. 3. toga članka ili da ju je pokrenuo ne sprječava provedbu ovrhe i ostvarenje ovrhovoditeljeve tražbine, osim ako tim Zakonom nije drukčije određeno. Isto tako, treba istaknuti da je u čl. 56. st. 1. OZ-a propisano da, ako se ovrha na temelju rješenja o ovrsti protiv kojega je podnesena žalba iz čl. 52. i 53. st. 1. OZ-a provede prije nego što se glavna rasprava u prvostupanjskom parničnom postupku zaključi, ovršenik može do zaključenja glavne rasprave, i bez pristanka ovrhovoditelja kao tuženika, preinačiti tužbu tako što će zatražiti od suda da ovrhovoditelju naloži da mu vrati ono što je neosnovano stekao ovrhom te da mu naknadi štetu koju je zbog toga pretrpio, uključujući i troškove ovrhe u kojoj je ovrhovoditelj ostvario svoju tražbinu.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-931/17-2 od 12. rujna 2017.

PROGLAŠENJE OVRHE NEDOPUŠTENOM

(Čl. 55. st. 1. Ovršnog zakona – NN. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16)

Posjed treće osobe na nekretnini koja je predmet ovrhe ne sprječava provedbu ovrhe na toj nekretnini jer je materijalna pretpostavka osnovanosti prigovora treće osobe određeno pravo na predmetu ovrhe, a ne faktični odnos prema predmetu ovrhe.

„U odnosu na tvrdnju tužitelja da se nalazi u zakonitom, istinitom i poštenom posjedu nekretnine koja upućuje na predmnijevano vlasništvo u smislu odredbe čl. 166. ZV prvostupanjski sud ističe da se radi o pravu koje ne sprječava ovrhu jer predmnijevani vlasnik ima pravo na posjed u odnosu na osobu koja stvar posjeduje bez pravnog temelja ili na slabijem pravnom temelju, dok tužitelj ima pravni temelj za stjecanje prava vlasništva predmetne nekretnine i njezin je posjednik, tako da ne postoje razlozi na primjenu odredbe čl. 166. st. 1. i 2. ZV, a posjed nekretnine ne sprječava ovrhu budući da odredba čl. 55. st. 1. Ovršnog zakona (NN 57/96, 29/99, 42/00-odluka US RH, 173/03, 194/03 – ispr., 151/04, 88/05, 121/05, 67/08, – dalje: OZ) kao materijalnu pretpostavku osnovanosti prigovora treće osobe propisuje određeno pravo na predmetu ovrhe, a ne faktični odnos prema predmetu ovrhe.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-877/16-2 od 17. siječnja 2017.

PROGLAŠENJE OVRHE NEDOPUŠTENOM

(Čl. 48. st. 1. Ovršnog zakona - NN. 57/96; 29/99; 42/00-odluka US RH; 173/03; 194/03 – ispr., 151/04, 88/05, 121/05, 67/08)

Sud nije ovlašten uputiti ovršenika da pokrene parnicu radi proglašenja ovrhe nedopuštenom ukoliko ovršenik tvrdi da je ovršna isprava ništetna.

„U vezi navedenog, ovaj sud ponavlja stajalište iz odluke br. 11 Gž-2341/11-2 od 17. listopada 2013. (koje je izraženo i u odluci ovog suda br. Gž-1908/04-2 od 10. studenog 2004.), prema kojem ako ovršenik smatra da je ovršna javnobilježnička isprava (u konkretnom slučaju Ugovor o zajmu sklopljen 31. ožujka 2000., solemniziran po javnom bilježniku), ništava iz razloga jer isprava predstavlja prividni (simulirani) ugovor, tada je ovršenik (kao tužitelj) ovlašten dokazati

svoje tvrdnje u svezi ništavosti sporne isprave u posebnoj parnici, ali ne i u parnici na koju je upućen radi utvrđenja da ovrha nije dopuštena. Stoga je valjalo imati na umu da su na ovu parnicu tužitelji (ovršenici) upućeni iz ovršnog postupka i da su mogli biti upućeni na parnicu samo iz razloga zbog kojeg (kojih) su izjavili žalbu.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-4356/14-2 od 1. prosinca 2016.

PROGLAŠENJE OVRHE NEDOPUŠTENOM

(Čl. 166. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima – NN. 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14)

Pravo na posjed koje ima predmnijevani vlasnik nekretnine samo po sebi ne isključuje pravo ovrhovoditelja koji je postupao u dobroj vjeri da u ovršnom postupku traži provedbu ovrhe na nekretnini koja je u vrijeme podnošenja prijedloga za ovrhu, donošenja rješenja o ovrsi i zabilježbe ovrhe u zemljišnoj knjizi, upisana kao vlasništvo ovršenika.

„Na taj način, ovom odlukom dopunjuje se i posljedično mijenja shvaćanje izraženo u ovosudnoj odluci br. Gž-5257/12 od 13. svibnja 2013. (na koju se poziva prvostupanjski sud), tako da pravo na posjed koje ima predmnijevani vlasnik nekretnine eo ipso ne isključuje pravo vjerovnika (ovrhovoditelja) da u ovršnom postupku traži provedbu ovrhe na nekretnini koja je u zemljišnim knjigama (u vrijeme podnošenja prijedloga za ovrhu, donošenja rješenja o ovrsi i zabilježbe ovrhe u zemljišnoj knjizi) upisana kao vlasništvo ovršenika, već pravo na posjed koje ima treća osoba (predmnijevani vlasnik), može isključiti to pravo vjerovnika (ovrhovoditelja) samo pod uvjetom da vjerovnik kod iniciranja ovršnog postupka nije postupao dobroj vjeri. Navedeno shvaćanje ovog suda svoju potvrdu nalazi i u stajalištima izraženim u Odluci broj: U-III-4177/2010 od 31. siječnja 2013.g. Ustavnog suda Republike Hrvatske, a takvo stajalište izraženo je i u više odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske (npr. Rev 1548/10-2 od 03. ožujka 2011.g., Rev 1597/14-2 od 10. rujna 2014.g.).“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-418/14-2 od 1. rujna 2016.

PROGLAŠENJE OVRHE NEDOPUŠTENOM

(Čl. 52. st. 1. Ovršnog zakona – NN. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05, 67/08)

Nakon provedbe ovrhe nije dopušteno odlučivati o tužbenom zahtjevu radi nedopustivosti ovrhe već samo o zahtjevu radi povrata neosnovano stečenog ovrhom i naknadi štete.

„S obzirom na pravilno utvrđenu činjenicu da je ovrha u predmetu Ovr-___/00 obustavljena još 2008. godine, i po ocjeni ovoga suda tužbeni zahtjev tužiteljice kojim ona traži da se ovrha u tom predmetu proglašeno nedopuštenom neosnovan je, jer se ovrha u tom predmetu više ne vodi. Prema odredbi čl. 52. st. 1. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05, 67/08 - dalje: OZ) ako se ovrha na temelju rješenja o ovrsi protiv

kojeg je podnesena žalba iz čl. 48. istog Zakona provede prije nego što se glavna rasprava u prvostupanjskom parničnom predmetu zaključi, ovršenik može do zaključenja glavne rasprave, i bez pristanka ovrhovoditelja kao tuženika, preinačiti tužbu tako što će zatražiti od suda da ovrhovoditelju naloži da mu vrati ono što je neosnovano stekao ovrhom te da mu naknadi štetu koju je zbog toga pretrpio, uključujući i troškove ovrhe u kojoj je ovrhovoditelj ostvario svoju tražbinu. Iz navedene odredbe jasno proizlazi da se nakon provedbe ovrhe više ne može odlučivati o tužbenom zahtjevu za nedopustivost ovrhe, već jedino o zahtjevu za povratom neosnovano stečenog ovrhom, te o naknadi štete, ukoliko tužitelj preinači tužbu, time da bi se kao o prethodnom pitanju raspravljalo o tome je li ovrha bila nedopuštena iz razloga koje je ovršenik iznio u žalbi protiv rješenja o ovrsi. Kako tužiteljica u ovom postupku nije postavila tužbeni zahtjev za plaćanjem neosnovano stečenog ovrhom i eventualne naknade štete prema tuženiku, sud nije bio dužan raspravljati o tome je li ovrha bila nedopuštena, te ima li pravo tužiteljica na vraćanje neosnovano stečenog, te na naknadu štete, kako to neosnovano u žalbi tvrdi tužiteljica.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-1685/17-2 od 16. studenog 2017.

PRISILNO ZASNIVANJE ZALOŽNOG PRAVA

(Čl. 97. st. 6. Ovršnog zakona – NN. 57/96., 29/99., 42/00., 173/03., 194/03., 151/04., 88/05., 121/05., 67/08.)

Ukoliko se nekretnina ovršenika nije uspjela prodati niti na drugoj javnoj dražbi, ovrhovoditelj je ovlašten zatražiti da ovršni sud odredi prisilno založno pravo na nekretnini ovršenika samo radi naplate tražbine koja je utvrđena ovršnom ispravom temeljem koje je ovrha određena.

„Po ocjeni ovoga suda temeljem odredbe čl. 97. st. 6. OZ-a prisilno založno pravo može se zasnovati samo radi naplate one tražbine zbog koje je ovrha određena i to u skladu s odredbom čl. 257. – 260. OZ-a. Prema odredbi čl. 258. OZ-a na osnovi ovršne isprave kojom je utvrđena novčana tražbina, predlagatelj osiguranja ima pravo tražiti osiguranje te tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretnini protivnika osiguranja. Dakle, osnov za zasnivanje prisilnog založnog prava je da predlagatelj osiguranja ima ovršnu ispravu a ovršna isprava propisana je odredbom čl. 21. i 23. OZ-a. U konkretnom slučaju ovrhovoditelj za troškove ovršnog postupka koji su nastali nakon donošenja rješenja o ovrsi nema valjanu ovršnu ispravu jer o tim troškovima do zahtjeva ovrhovoditelja da se zasnjuje prisilno založno pravo, prvostupanjski sud nikada nije odlučivao. Zbog toga po ocjeni ovog suda prvostupanjski sud nije mogao odrediti zasnivanje prisilnog založnog prava za te troškove postupka jer za iste ovrhovoditelj nema valjanu ovršnu ispravu sve dok prvostupanjski sud o tim troškovima ne odluči pravomoćnim rješenjem u skladu s odredbom čl. 14. st. 6. i 7. OZ-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Ovr-1139/16-2 od 14. srpnja 2017.

PRISILNO ZASNIVANJE ZALOŽNOG PRAVA

(Čl. 80.b. Ovršnog zakona – NN. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 i 73/17)

Sud će odbiti prijedlog radi osiguranja novčane tražbine prisilnim zasnivanjem založnog prava ukoliko tražbina čije osiguranje predlagatelj traži ne prelazi iznos od 20.000,00 kn.

„Imajući u vidu da je osiguranje novčane tražbine prisilnim zasnivanjem založnog prava na nekretnini oblik pravne zaštite vjerovnika koji raspolaže ovršnom ispravom no ne želi na osnovu nje inicirati prisilnu naplatu - ovrhu - svoje tražbine, već „tek“ osiguranje buduće naplate utvrđene novčane tražbine to upravo sadržaj i svrha instituta osiguranja novčane tražbine prisilnim zasnivanjem založnog prava na nekretnini ovršenika upućuje nedvosmisleno na primjenu odredbe čl.80 b. stav.1. OZ-a kojom je propisano da će sud prijedlog za ovrhu na nekretnini odbiti ako glavnicu tražbine radi čijeg se namirenja ovrha traži ne prelazi iznos od 20.000,00 kn, jer je svrha takvog osiguranja da se buduće namirenje obavi na nekretnini koja je predmet osiguranja kao budućem predmetu ovrhe.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-1011/17-2 od 6. listopada 2017.

PRISILNO ZASNIVANJE ZALOŽNOG PRAVA

(Čl. 5. st. 3. Ovršnog zakona - NN. 112/12; 25/13; 93/14; 55/16– odluka US RH i 73/17)

U slučaju nemogućnosti provedbe ovrhe na predmetu i sredstvu ovrhe koji su određeni rješenjem o ovrsi ovrhovoditelj je ovlašten umjesto neuspjele provedbe ovrhe na novčanim sredstvima ovršenika odrediti osiguranje nenaplaćenog potraživanja na drugim predmetima i sredstvima ovrhe.

„Po ocjeni ovog suda nema zapreke (procesno pravne) da se, u smislu primjene odredbe čl. 5. st. 3. OZ-a kojim se propisuje način promjene predmeta ovrhe, u slučaju nemogućnosti provedbe ovrhe na predmetu i sredstvu ovrhe određenom u ranijem rješenju u ovrsi (koji se na odgovarajući način primjenjuje i na postupke osiguranja tražbine u smislu odredbe čl. 290. OZ-a) umjesto neuspjele provedbe ovrhe na novčanim sredstvima ovršenika odredi osiguranje nenaplaćenog potraživanja na drugim predmetima i sredstvima ovrhe, konkretno na predmetnom zemljištu. Po ocjeni ovog suda potvrda FINA-e o nenamirenju dijela potraživanja predlagatelja osiguranja ukazuje na očiti nedostatak sredstava na novčanom računu protivnice osiguranja na kojem je pokušana ovrha. Te činjenice dovoljne su za određenje zatražene mjere osiguranja, pri čemu potvrda FINA-e o bezuspješnom namirenju dijela ovrhovoditeljevog potraživanja ukazuje i na okolnost da bi naplata bila provedena radi namirenja cijelog dugovanja da je bilo raspoloživih sredstava na računu protivnice osiguranja pri čemu treba naglasiti da je jedna od ovršnih isprava priloženih uz ovršni prijedlog (ovršne isprave donijete u upravnom postupku) postala pravomoćna i izvršna na dan 25. ožujka 2016., dok je druga opskrbljena klauzulom pravomoćnosti na dan 18. prosinca 2012., tako da nema nikakve dvojbe da je i ono prema mjerodavnim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (NN 26/03; NN 110/04; NN 178/04 NN 38/09; NN 79/09; NN 173/09; NN 49/11; NN 84/11 i NN 90/11) kao i drugih propisa na kojima je pobijano rješenje temeljeno postala ovršiva (obzirom da su rokovi naplate određeni izrekom tog rješenja te da su oni

nesumnjivo istekli, jer je njihov tijek određen u okviru 24-mjesečnog obroka od konačnosti rješenja, koja je nastupila u prosincu 2012).“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-562-17-2 od 12. listopada 2017.

POSTUPAK OSIGURANJA

(Čl. 14. Ovršnog zakona – NN. 57/96, 29/99, 173/03, 194/03, 151/04 i i 88/05, 121/05 i 67/08)

Predlagatelj osiguranja nije ovlašten tražiti prijedlogom za osiguranje da se radi naplate predvidivih troškova tog osiguranja odredi osiguranje na istoj nekretnini upisom založnog prava.

„Mogućnost osiguranja novčane tražbine s osnove troškova postupka osiguranja nije predviđena niti odredbom čl.14. OZ-a kojim su normirani troškovi postupka u vezi s određivanjem i provedbom ovrhe i osiguranja jer odredba čl. 14. stav.8. OZ-a daje predlagatelju osiguranja mogućnost u prijedlogu za osiguranje zatražiti da se radi naplate predvidivih troškova postupka osiguranja odredi (tek) ovrha protiv protivnika osiguranja a da će (tek) na temelju takvog rješenja o ovrsi sud provesti mjere kojima se u korist predlagatelja osiguranja na dijelovima imovine protivnika osiguranja zasnivaju prava koja osiguravaju buduće namirenje troškova. U konkretnom slučaju predlagatelj osiguranja nije ni predložio da se radi naplate predvidivih troškova osiguranja odredi ovrha protiv protivnika osiguranja pa nije bilo ni uporišta za provođenje mjere kojom bi se radi namirenja tih troškova zasnovalo pravo na imovini protivnika osiguranja (založno pravo) kojim bi se osigurala takva njegova tražbina.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-728/17-2 od 10. srpnja 2017.

PRIVREMENA MJERA

(Čl. 1. st. 1. Ovršnog zakona)

Zahtjev tužitelja kojim predlaže da se odredi privremena mjera kojom će se zabraniti da se nekretnina koja je predmet ovršnog postupka proda putem javne odnosno sudske dražbe, smatra se zahtjevom kojim tužitelj ne može raspolagati.

„Naime, takvim zahtjevom tužitelj je raspolagao glede sredstava osiguranja – ovršnih radnji kojima ne može raspolagati. Prema čl.4. st.1 toga Zakona sredstva ovrhe i osiguranja su ovršne radnje odnosno radnje osiguranja ili sustav takvih radnji kojima se po zakonu tražbina prisilno ostvaruje ili osigurava. Dakle, suprotno zakonu zahtjev tužitelja predlaže da tražbina koja se prisilno ostvaruje (u spomenutom ovršnom postupku) prisilno zabrani, što je protivno već samom čl.1. st.1 OZ-a. Zakon stoga takav postupak niti ne predviđa, jer bi se njime zadiralo u prisilni postupak ovrhe, odnosno osiguranja koji se temelji na već donesenoj ovršnoj ispravi što bi bilo u potpunosti protivno svrsi i ciljevima prisilnog ostvarenja, odnosno osiguranja tražbine po OZ-u, pa se isto takvim postupkom ne može od strane suda zabraniti njihovo provođenje. Postoje zasebni instituti zastoja u tim postupcima, u ovršnom postupku to je specifični institut odgode ovrhe koji eventualno uz ispunjenje pretpostavki za donošenje rješenja o odgodi ima za posljedicu da se za vrijeme odgode ovrhe ne poduzimanju radnje kojima se ona provodi do trenutka koji je određen

eventualno rješenjem o odgodi ovrhe, a koji institut je propisan odredbama čl.65. – 71. OZ-a, pri čemu je odlučan čl. 65. st.1 toč.5 u vezi čl. 52. st.6 istog Zakona, ali privremenim mjerama se tražbina može samo osiguravati uz ispunjenje pretpostavki do stupnja vjerojatnosti i to odgovarajućom vrstom mjere osiguranja.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-2303/15-2 od 13. listopada 2015.

PRIVREMENA MJERA

(Čl. 305. Ovršnog zakona - NN. 57/96; 29/99; 42/00-odluka US RH; 173/03; 194/03 – ispr., 151/04; 88/05, 121/05; 67/08)

Nije dopuštena tužba radi utvrđenja nedopustivosti privremene mjere.

„U konkretnom predmetu tužiteljica ne traži postojanje nekog prava ili pravnog odnosa, odnosno istinitost ili neistinitost kakve isprave već traži utvrđenje nedopustivosti privremene mjere koja je u drugom sudskom postupku donijeta radi osiguranja novčanog potraživanja tamo tužitelja, a ovdje I.-IV. tuženika radi osiguranja njihove novčane tražbine, s ograničenim trajanjem, dakle traži utvrđenje nedopuštenosti pravomoćne sudske odluke što ne može biti predmetom parničnog postupka. Privremena mjera donijeta radi osiguranja novčane tražbine predlagatelja osiguranja može se na prijedlog protivnika osiguranja ukinuti ako su za to ostvarene pretpostavke iz čl. 305. OZ-a, a ne na način da se njezino ukidanje traži od strane treće osobe u posebnoj parnici pa niti po tužbi radi proglašenja nedopustivosti osiguranja. Prvostupanjski sud iako to izričito ne navodi očigledno se rukovodio odredbama OZ-a koje reguliraju uvjete i postupak ovršnog suda povodom prigovora treće osobe protiv rješenja o ovrsi u kojem treća osoba (ovdje tužiteljica) u smislu odredbe čl. 55.st.1.OZ-a tvrdi da u pogledu predmeta ovrhe ima takvo pravo koje sprječava ovrhu tražeći da se ovrha na tom predmetu proglasi nedopuštenom. Prvostupanjski sud međutim u potpunosti zanemaruje činjenicu da je privremena mjera donijeta u parničnom predmetu radi osiguranja novčane tražbine tamo tužitelja te da se protiv V. tuženika ne vodi ovršni postupak (u kojem bi ona kao treća osoba bila ovlaštena podnijeti prigovor).“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-1900/15-3 od 10. svibnja 2017.

PRIVREMENA MJERA

(Čl. 351. st. 1. Ovršnog zakona – NN. 112/12., 25/13., 93/14. i 55/16)

Rok za podnošenje tužbe ili pokretanje drugog postupka bitan je dio rješenja o određivanju privremene mjere.

„Međutim, privremena mjera nije se mogla odrediti zbog toga što u svom prijedlogu predlagatelj osiguranja ne navodi da je u tijeku bilo sudski ili upravni postupak prema protivnicima osiguranja, a radi ostvarenja nenovčane tražbine predlagatelja osiguranja za koju se traži izdavanje privremene mjere, a niti navodi da će takav postupak pokrenuti. Kako je naprijed navedeno prema odredbi čl. 341. st. 1. OZ-a privremena mjera može se predložiti prije pokretanja i tijekom sudskog ili upravnog postupka te nakon završetka tih postupaka, sve dok ovrha ne bude provedena. Predlagatelj osiguranja ne navodi da je u tijeku bilo kakav postupak radi ostvarenja njegove nenovčane tražbine u odnosu na protivnike osiguranja, a niti da će takav postupak pokretati ili da je

takav postupak završio. Kada bi se izdala privremena mjera navedenog sadržaja bez najave pokretanja odgovarajućeg parničnog ili upravnog postupka protiv protivnika osiguranja, tada bi u ovom postupku predlagatelj osiguranja ishodio ovršnu ispravu kojom bi bilo trajno riješeno potraživanje predlagatelja osiguranja prema protivnicima osiguranja, a što nije svrha privremene mjere, obzirom da ona ima ograničeno trajanje. Upravo je zbog toga u čl. 351. st. 1. OZ-a navedeno da će se u rješenju kojim se određuje privremena mjera odrediti i trajanje te mjere, a ako je mjera određena prije podnošenja tužbe ili pokretanja kojeg drugog postupka – i rok u kojem predlagatelj osiguranja mora podnijeti tužbu, odnosno prijedlog za pokretanje drugog postupka, radi opravdanja mjere.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Ovr-888/17-2 od 28. rujna 2017.

PRIVREMENA MJERA ZABRANE OTUĐENJA ILI OPTEREĆENJA NEKRETNINE

(Čl. 347. st. 4. Ovršnog zakona – NN. 112/12., 25/13., 93/14. i 55/16.)

Dopušteno je u zemljišnoj knjizi izvršiti upis promjene prava vlasništva na nekretnini na kojoj je upisana zabilježba privremene mjere zabrane otuđenja ili opterećenja te nekretnine.

„Naime, citirajući navedenu zakonsku odredbu (čl. 347. st. 4. OZ-a), prvostupanjski sud zaključuje da upis privremene mjere zabrane otuđenja ili opterećenja predmetne nekretnine, a donijete radi osiguranja nenovčane tražbine, ne onemogućava promjenu prava vlasništva u zemljišnoj knjizi, već propisuje posljedice za novog stjecatelja u situaciji da privremena mjera bude opravdana odgovarajućom pravomoćnom odlukom u korist predlagatelja privremene mjere. Dakle, i po ocjeni ovog suda, upisana zabrana ne onemogućava prijenos nekretnine na treću osobu temeljem dobrovoljne raspoložbe vlasnika nekretnine, odnosno protivnika osiguranja, a predlagatelj osiguranja je zaštićen na način da i prema trećoj osobi ukoliko ishodi ovršnu ispravu može ostvariti svoje pravo neposredno iz nekretnine na kojoj je bila upisana navedena zabrana bez obzira tko je vlasnik u trenutku kada predlagatelj osiguranja ostvaruje svoje pravo. Učinak privremene mjere ne može se izjednačiti sa učinkom upisa zabilježbe ovrhe, jer tako to ne predviđa Ovršni zakon.“

Županijski sud u Varaždinu – Stalna služba u Koprivnici, Gž Zk-530/16-2 od 13. lipnja 2017.

PRIVREMENA MJERA

(Čl. 344. st. 3. Ovršnog zakona - NN. 112/12., 25/13., 93/14. i 55/16.)

Kada postoji pravomoćna i ovršna arbitražna odluka kojom je protivniku osiguranja naloženo podmiriti predlagatelju osiguranja određeni novčani iznos, a tražbina bi se imala ostvariti u inozemstvu, sud će odrediti privremenu mjeru zabranom otuđenja i opterećenja poslovnih udjela koje ima protivnik osiguranja u određenom društvu bez obzira na tvrdnju protivnika osiguranja da namirenje tražbine predlagatelja osiguranja iz predmeta osiguranja nije moguće.

„Nije u pravu protivnik osiguranja u žalbi osporavajući nadležnost suda Republike Hrvatske u ovom postupku osiguranja, a time ukazujući i na prije opisane bitne povrede parničnog postupka. Iz stanja spisa predmeta proizlazi da je stalno arbitražno sudište pri Hrvatskoj gospodarskoj komori izdalo potvrdu o urednoj dostavi Pravorijeka te obavijest o njegovoj pravomoćnosti i ovršnosti, a radi se o potvrdi od 3. veljače 2017. godine. Prema tome, postoji pravomoćna i ovršna arbitražna odluka iz koje slijedi novčana tražbina predlagatelja osiguranja naspram protivnika osiguranja u prije navedenom iznosu. Opasnost se, kako je to ocijenio prvostupanjski sud, pravilnom primjenom odredbe čl. 344. st. 3. OZ-a, pretpostavlja. Bez značaja je navod žalbe da je predlagatelj izjavio da namirenje njegove tražbine iz predmeta osiguranja nije moguće, jer se radi o dispoziciji samog predlagatelja osiguranja o predmetu osiguranja te njegovog izbora da li će se osiguranje odrediti i na nekoj drugoj imovini.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-eu-1/17-4 od 29. lipnja 2017.

STEČAJ POTROŠAČA

(Čl. 47. st. 1. Zakona o stečaju potrošača – NN. 100/15)

Ako je potrošač prijedlogom za otvaranje stečaja udovoljio formalnim pretpostavkama za pokretanje stečaja potrošača, tada sud nije ovlašten odbaciti takav prijedlog zbog nepotpune dokumentacije jer je u postupku stečaja potrošača sud ovlašten po službenoj dužnosti utvrđivati činjenice važne za postupak.

„Imajući u vidu da je predlagatelj uz prijedlog podnio sve isprave koje je sukladno čl. 44. st. 3. ZSP-a dužan priložiti to po ocjeni ovog suda nisu ostvarene pretpostavke za odbacivanje prijedloga na što upućuje i odredba čl. 47. st. 1. ZSP-a o održavanju pripremnog ročišta na kojem se raspravlja i glasuje o planu ispunjenja obveza koje ročište se može i odgoditi ako sud ocijeni da je to potrebno radi zaštite interesa stranaka ili u slučaju iz čl. 53. st. 3. ovoga Zakona ako koji od vjerovnika uskrati pristanak na plan ispunjenja obveza u kojem slučaju potrošač taj plan može izmijeniti u roku koji odredi sud. U postupku stečaja potrošača čl. 24. st. 3. ZSP-a dana su ovlaštenja sudu da po službenoj dužnosti utvrđuje činjenice važne za postupak i u tu svrhu sam pribavlja potrebne dokaze, prikuplja obavijesti, obavlja uvid u javne knjige, registre, upisnike i očevidnike, što prema ocjeni ovog suda prvostupanjskom sudu daje ovlaštenje da sam uvidom u registre utvrdi adrese sjedišta pravnih osoba, pribavlja podatke o imovini potrošača od Porezne uprave i druge podatke u cilju provjere podataka o imovini i obvezama koje je potrošač označio u prijedlogu. Nema zapreke da se podaci o imovini, obvezama i planu ispunjenja obveza mogu dopuniti i na pripremnom ročištu koje se iz tih razloga može jedanput odgoditi.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2134/16-2 od 16. studenog 2016.